

Η ΜΑΡΚΕΣΙΑ ΑΛΠΟΥΓΙΑΡ.

ΥΠΟ

MOLE — GENTILHOMME,

ΕΚ ΤΟΥ ΓΑΛΛΙΚΟΥ.

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΟΥ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ,

(Ὁδὸς Ἁγίου Μάρκου ἀριθ. 188.)

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ,

1855,

5924

I.

Τὸ Πανδοχείον τοῦ Γανδόλφου:

Ἐπὶ τῷ ἡλίῳ εἶχεν ἤδη κρυβῆ ὀπισθεν τῶν ὀρέων, εἰς τὰ πέρατα τοῦ ὀρίζοντος τὸ χρῶμα τοῦ αἵματος διχέων, νέφη δὲ ποικίλου ἐρυθροῦ χρώματος ἐφαίνοντο κατὰ στιβάδας τεθειμένα, καὶ ὡσεὶ νὰ ἐγίνοντο μεγάλης πυρκαϊᾶς πικράλωμα, ἀντηνάκλων τὸ χρυσὸν αὐτῶν πῦρ εἰς τὰς ἀπροσίτους κορυφὰς τῶν ὀρέων. Ἡ ἐσπέρα εἶχε διαδεχθῆ μακρὰν καὶ καυστικήν ἡμέραν, ἀπὸ δὲ τῆς βαρύτητος τῆς ἀτμοσφαιρας καὶ τῆς πυκνότητος νεφῶν τινῶν τῆ δε κάκεισε διεσκορπισμένων, καὶ ταχέως ἀπὸ Μεσημβρίας πρὸς Βορρᾶν φερομένων, ἠδύνάτο τις νὰ προΐδῃ νύκτα θυελλώδη.

Πολλὰ μίλια μακρὰν τῆς Γαλλίγης, ὑψοῦτο, ἐπὶ τῶν ἀποτόμων ὄχθῶν τοῦ Σίλτς, οἰκία μεμονωμένη, τῆς ὁποίας τὸ ἀλλόκοτον καὶ ἀνώμαλον σχῆμα ἐγίνετο πολλάκις ἀντικείμενον συνδιελέξεων τῶν περιοίκων χωρικῶν. Ἡ οἰκία αὕτη εἶχεν, ὡς λέγεται, κτισθῆ ὑπὸ μοναχοῦ τινος Λύγουστίνου, ἀποσυρθέντος ἐν αὐτῇ ἵνα ἐξιλεώσῃ διὰ σκληραγωγίῶν τὸν ἔνοχον πρὸς τὴν Δουθηρανικὴν θ.ητικίαν προσηλυτισμὸν του. Καὶ ἡ μετάνοια αὕτη ἀμειψθεῖσα ὑπὸ τοῦ Πάπα Λέοντος διὰ τοῦ προνομίου τοῦ πωλεῖν συγχωροχάρτια, προσεπύριζεν οὕτως αὐτῷ ἀρκετὰ ἀφθῶνως τὰ πρὸς ζωάρκειαν. Ἡ δὲ πυρκαμοειδὴς κατασκευὴ τῆς εἰσόδου, καὶ ὁ ἐπ' αὐτῆς ἀνεγεγλυμμένος σταυρὸς, καθίστων πηχυνωτέραν τὴν παράδοσιν ταύτην. Μετὰ παρέλευσιν δὲ καιροῦ

ἀφ' οὗ ὁ θεὸς ἐκάλειτε πλησίον τοῦ τὸν κοινοδιαρέχην, πιστεύοντα ὅτι διὰ τῶν προσευχῶν καὶ τῆς λιτότητος ἠξιώθη τῆς θείας ἐπιεικειᾶς καὶ χάριτος, κόμης τῆς Θουρίγγης, ἐνθουσιαστικῶς τῆς ἐρημητικῆς φιλοσοφίας, ἀπεσύρθη εἰς τὸ αὐτὸ ἄσυλον, ἵνα παραδοθῆ ἡσύχως εἰς τὴν ἔρευναν τοῦ μεγάλου ἔργου.

Ἐκτοτε, ἡ μικρὰ ἐκείνη οἰκία ἠλάττωσε πολὺ τὴν θρησκευτικὴν περιουσίαν της. Ὁ δὲ μαθητὴς τοῦ Ῥαιμόνδου Λούλλου καὶ τοῦ Πιρακέλου (1) ἐξελήφθη ὡς μάγος, εὐρισκόμενος εἰς ἄμεσον μετὰ τοῦ ἄδου σχέσιν. Ἡ ἰδέα αὕτη, καθέως εἰς τὸ κοινὸν πνεῦμα ῥιζωθεῖσα, ἔγινεν αἰτία νὰ μὴ τολμᾷ οὐδεὶς, πολὺν καιρὸν μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀλχημιστοῦ, νὰ διαβῇ τὸ κατώφλιον τοῦ κατηραμένου ἐκείνου ἀσύλου, τὸ ὕψιστον ὡς ἐκ τούτου μετέβη εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ πρώτου τολμήσαντος νὰ τὸ κατοικήσῃ. Καθ' ἣν ἐποχὴν ἀρχεταὶ τὸ πικρὸν διήγημα, δηλ. κατὰ τὸ 1550, τὸ εὐκτέριον τοῦ σοφοῦ καὶ τὸ παρσκειαστήριον τοῦ ἀλχημιστοῦ εἶχον ὑποστῆ ἐσχάτως νέαν μεταρρύθμισιν. Ἡ πρότερον ἀείποτε κλειστὴ θύρα, ἡ προστατεύουσα τὰς μοναχικὰς προσευχὰς, καὶ τὸ μυστήριον τῆς ἀπορρήτου ἐπιστήμης ἔμεινεν ἤδη ἀπὸ πρῶτα· μέχρι· ἐσπέρας ἠνεωγμένη εἰς πάντα ὁδοιπόρον, ὁ δ' ἐπ' αὐτῆς σταυρὸς ἦτον ἡδη ἀπλοῦν σίμβολον πανδοχείου. Ἀλλὰ καὶ ὁ τολμήσας νὰ κατοικήσῃ καὶ νὰ ἀναπαύτῃ τὴν κεφαλὴν του ὑπὸ τῆς ἀσεβεῖς καὶ κατηραμένους ἐκείνους θόλους, μυστηριώδης ὢν καὶ αὐτός, ἠὔξησε τὸν ἀριθμὸν τῶν μυστηριωδῶν τῆς οἰκίας παραδόσεων. Οὐδεὶς εἶχε πώποτε ἰδεῖ αὐτόν, οὔτε εἰς Γοσπλίγκην, οὔτε εἰς τὰ περίχωρα, μέχρι τῆς στιγμῆς, καθ' ἣν εὐρέθη αἴφνης ἐγκατεστημένος εἰς τὴν ἐγκατακλεισμένην ἐκείνην οἰκίαν. Δὲν ἐγνώριζον περὶ αὐτοῦ εἰμὴ ὅτι εἶχε σύζυγον πολὺν δύσμορφον καὶ κηκότροπον, καὶ τοῦλάχιστον κατὰ δέκα ἔτη πρεσβυτέρην αὐτοῦ, ὅτι ἐκαλεῖτο Γανδόλφος, καὶ ὅτι ἦτον ἐπιτήδειος κυνηγός.

(1) Ἀμφότεροι διάσημοι ἀλχημισταί.

Τὴν ἐσπέραν ἐκείνην ὁ κύρ. Γανδόλφος ἤρριμει πλήρης χαρᾶς τὰς εἰσπράξεις του, ἐνῶ ἡ γραῖα Σιμόνη, ὀρθὴ ὀπισθὲν του ἠκολούθει μὲ προσεκτικὸν ὄμμα τὰς ἐλαχίστας κινήσεις του μωρὸν γελῶσα γέλωτα, ἀπὸ τοῦ ὑπὸίου ὅμως δὲν ἀπέλειπεν αἰσθημα πλεονέκτου χαρᾶς.

— Παναγίττι παρθένε! τί ὠραῖτι κροῖνοναί! ἐκεῖνος ὁ εὐμορφος περιηγητὴς σοὶ τὰς ἔδωκεν ὄλας;

— Ἐκεῖνος, ἐκεῖνος μόνος, ἀπεκρίθη ὁ Γανδόλφος, ἐπειδὴ κἀνεὶς ἀπὸ τού; ἄλλους δὲν ἐγελάστη νὰ μοὶ δώτῃ ἕνα λεπτόν.

— Ἐνα πουγγὶ τᾶλληρα! ἐπινέλαβει ὄλη σκεπτικὴ ἡ Σιμόνη θὰ ἦναι κανένα; πρίγγηπα; μὲ τοὺς αὐλικούς του... ἡ συνοδία του ὅμως εἶε ὀλίγον μετρία διὰ πρίγγηπα. Εἶδες τὰ πράγματτά τού, Γανδόλφε!

— Εἶδα, εἶπε σιγνὰ ὁ ξενόγχο; δεικνύων νέον τινα σιωπηλῶ; ἐπὶ τραπέζῃ; ἐταυμιθοντα, ἡ καλλίτερα βλέπω ὅτι δὲν εἴμεθα μόνου. Ὁ ξένος αὐτός, ὅστις φαίνεται ὅτι δὲν προσέχει εἰμὴ εἰς τὸ γράμμα του, ἠδύατο νὰ μᾶς ἀκούτῃ. Δὲν θὰ ἐκτρευθῆς ποτὲ καυμένη Σιμόνη ἀπὸ τὴν δικολοφοναρίαν σου. Ἐλα τώρα, καὶ πρόσσεχε μὴ πληκίνη ἡ γλώττα σου ὡς τῆς κίσσας μέχρις οὗ τὰ κρίψωμεν.

Εἰς πᾶσιν ἄλλην περίστασιν ἡ Σιμόνη ἤθελεν ἀποκριθῆ μὲ τὸ αὐτὸ ὕφος εἰς τὸν Γανδόλφον, ἥδη ὅμως, αἰσθανθεῖτα τὸ δίκαιον τῆς ἐπιπλήξεώς του, τὸν ἠκολούθητε σιωπῶσα, οὐχὶ ὅμως καὶ χωρὶς νὰ ῥίψη ὀλέμμα ἐπὶ τοῦ ξένου, ὅστις, καθήμενος πλησίον τραπέζῃς εἰς τὴν ἀκρὴν τῆς αἰθουσῆς, οὔτε ἐπλητίασε κἄν εἰς τὰ χεῖλη τὴν ἐνώπιον αὐτοῦ ζομνὸν, ἀερίνωσκε δὲ, δεξιὰ τὴν ἴσω; φορὸν, ἐπιστολὴν, ῥίψασκν αὐτὸν εἰς μεγάλαν καὶ ὀλιθερὰς ἀνησυχίας.

Ὁ κρότος τὸν ὁποῖον ἔκαμεν ἐξερχόμενος ὁ Γανδόλφος μετὰ τῆς συζήτου του, διέκοψε τὴν σειρὴν τῶν σκέψεων, τὰς ὁποίας ὁ ξένος ἔκαμε καθ' ἐκυτόν. Παροχτηρήσας δὲ πέριξ αὐτοῦ, καὶ ἰδὼν ὅτι ἦτο μόνος, ἔδωκεν ἐλευθέρῃ ἐξόδον εἰς τὴν ἀθουρίαν του,

στεναγμοὶ ἐξῆλθον τοῦ στήθους του, καὶ ἡ θλίψις του, διαχυθεῖσα ἔκτος, ἀπόλασε μέρος τῆς πικρίας καὶ τοῦ μεγέθους τῆς. Ἡ ἡσυχία ὅμως αὕτη ἦτο μόνον ἐξωτερική. Μετ' ὀλίγον, ἀναλαβὼν τὴν ἐπιστολήν, καὶ προσεκτικῶς ἐξετάσας αὐτήν, τὴν ἀνέγνωτε καὶ πάλιν, ἀλλὰ τὴν φερὴν ταύτην μεγυλοφώνως, ὡσεὶ αἰσθανόμενος ἀνάγκην νὰ πληροφορηθῆ καὶ διὰ τῆς ἀκοῆς, ὅ,τι ἐπληροφόρηθη διὰ τῆς ὁράσεως·

« Ἐσχηματίσαμεν, ἱππότη, σχέδια συνάδοντα πρὸς τὰς
 » ἐπιθυμίας ἀμφοτέρων πρὸς ἐκπλήρωσιν δ' αὐτῶν ἔμελλες
 » νὰ ἔλθῃς εἰς Βριτθούργον περὶ τὰ τέλη τοῦ ἐνεστῶτος
 » ἔτους. Σπουδαῖαι ὅμως καὶ ἀπροσδόκητοι περιστάσεις μὲ
 » ἀναγκάζουν νὰ σὲ καλίσω πρὸ ἔμοι ἀπὸ τοῦδε. Ἀπο-
 » φεύγω πρὸς τὸ πικρὸν τῆς μακρᾶς ἐπεξηγήσεως γνῶρισον
 » μόνον ὅτι πρόκειται περὶ τοῦ ἔρωτός σου. Οἱ λόγοι τοὺς
 » ὑπόλοιπους θέλω νὰ σοὶ εἶπω, δυσκόλως γράφοντι. Σπεῦσον,
 » πρόκειται περὶ τῆς ἡσυχίας, περὶ τοῦ μέλλοντός σου. Γνω-
 » ρίζεις πόσον μὲ ἐνδιεφέρει πᾶν ὅ,τι σὲ ἀφορᾷ, καὶ πόσον
 » ζήλον ἔδειξε πάντοτε διὰ τὴν εὐτυχίαν σου· ἐπιθυμῶ, ἱππότη,
 » νὰ ἐντυπωθῆ τοῦτο καλῶς εἰς τὴν μνήμην σου, καὶ ἂν τὰ
 » πράγματα δὲν συνάδωσι μὲ τὰς εὐχάς μου (ἐπειδὴ τίς οἶδε
 » τὰ βουλευόμενα τῆς θείας Προνοίας), νὰ μὴ κατηγορηθῶ ὡς
 » ψυχρὸς, ἀδιάφορος καὶ ἄπιστος. »

Κόμης Μανσφέλδος.

Καθ' ὅσον ἡ ἀνάγκη αὕτη ἐπροχώρει, ἡ φωνὴ τοῦ ἱπ-
 πότηου προσέβαινε ἐξασθενούσα, καὶ ὁ χάρτης ἔτρεμε μεταξὺ
 τῶν δακτύλων του. Ἐπιώπησεν ἐπὶ τινα στιγμήν, καὶ ὡς
 ἄνθρωπος ἀποσπόμενος ἀπὸ ὄδυνον ὄνειρον, ἐξεφώνησεν.

— Εἰς ἐμὲ, εἰς τὸν ἱππότην Κλύππελον γράφει οὕτως ὁ κό-
 μης Μανσφέλδος; Μήπως ἡ Βέβα δὲν θέλει γίνεαι σύζυγός
 μου! . . . Ἡ εἶναι στρατήγημά τι διὰ νὰ δοκιμάσωσι τὸν
 ἔρωτά μου; Ὡ! Οὐχί, εἶναι φαικτόν! Ἡ ὑπομονή μου ἔφθασε

σεν εἰς τὸ τέρας της! Καὶ τὸ δυστύχημα αὐτὸ, τὸ ὅποσον θέλει μὲ ἐμποδίζει ἐπὶ μίαν εἰσέτι ὥραν ἐνταῦθα! Νὰ ἀργοπορῶ, ἐφ' ἤθελον νὰ ἔχω πτερὰ! Αἶ! Ἀκούσατε!

Ὁ Γανδόλφος καὶ ἡ Σιμόνη ἐφάνησαν ταῦτοχρόνως.

— Πῶς εἶνε ὁ ἵππος μου; ἠρώτησεν ὁ Κλύππελος.

— Καλλίτερα, κύριε, πολὺ καλλίτερα, ἀπήντησεν ὁ Γανδόλφος, ἀλλὰ δὲν εἶνε ἀκίμη εἰς κατάστασιν νὰ βαδίση. Τὸν ἔφερα δὲ γύρου εἰς τὴν ἀλλήν, ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ πετήσῃ τὸν δεξιὸν πόδα, ἐπειδὴ τὸ δυστυχὲς ζῶον ἔπετεν ἀπὸ τοῦ διαδόλου τὸ ὕψος, καὶ μοὶ φαίνεται παρὰδόξον πῶς δὲν ἐπάθατε τίποτε καὶ ἡ εὐγενεία σας. Ἐξέκοσι βήματα εἰσέτι, καὶ ἐκρημνίζεσθε εἰς τὸν Σχουαρτζμπάχ, καὶ ἐκεῖθεν πλέον αἰωνία ἡ μνήμη· δὲν ὑπάρχουν κλάδοι διὰ νὰ κρατηθῆτε, καὶ οὐδὲ κολυμβητὴς δύναται νὰ γλυτώσῃ.

— Λοιπὸν περιμένω, εἶπεν ὁ Κλύππελος· εἶμαι πολὺ μακρὰν ἀπὸ τὸ Βριτσούργον;

— Σχεδὸν τρία μίλια.

— Καὶ δὲν δύνασαι νὰ μοὶ προμηθεύσῃς ἄλλον ἵππον, διὰ νὰ μὴν ἀργοπορῶ;

— Ἄλλον ἵππον! Παναγία Πηρλένε! Πτωχοὶ ὡς ἡμεῖς, εἶπεν ἡ Σιμόνη, τονίζουσα περισσότερον τὴν λέξιν ταύτην, τοῦ ἡῶρον τοῦς ἵππους. Χρειαζέται ἓνα διάδολον διὰ νὰ τοῦς θρέψῃ κανεὶς, καὶ ἡμεῖς οἱ δυστυχεῖς μάλιστα ἔχομεν νὰ τρώγωμεν οἱ ἴδιοι. . . Ὅχι, ὄχι, δὲν ἔχομεν.

— Αἶ! αἶ! εἶπε μειδιῶν πονηρῶς ὁ Γανδόλφος, ὄχι δὰ ὅτι δὲν εὐρίσκονταί εἰς τὸ ξενδοχεῖον μας αὐτὴν τὴν στιγμήν. Εἶνε πάντε εὐκίνητότατοι εἰς τὸ ἵππιστάσιον, καὶ στολισμένοι λαμπρὰ, σὰς βεβαῖω. Κατὰ δυστυχίαν ὅμως ἀνήκουσιν εἰς τοὺς πάντε ὀδοιπόρους, τοὺς ὁποῖους βλέπετε ἐκεῖ κάτω, καὶ οἱ ὁποῖοι θέλουσιν ἀναχωρήσει μετ' ὀλίγον.

— Εἶνε τίποτε σημαντικὸ ὀδοιπόροι; ἠρώτησε μὲ ἀδιφορίαν ὁ Κλύππελος.

— Εἶνε εὐγενεῖς, εἶπεν ὁ Γανδόλφος, καὶ μεγάλοι μάλιστα ἄρχοντες, ἐὰν κρίνωμεν . . .

— Δηλαδή, — διέκοψεν ἀποτόμως ἡ Σιμόνη, πλήρης χαρᾶς, διότι εὔρε καὶ αὐτὴ σφάλμα εἰς τὸν σύζυγόν της, καὶ παρατηροῦσα αὐτὸν μὲ βλέμμα σύμφωνον μὲ τὸ ἐπίθετον κίσσα, τὸ ὑποῖον πρὸ ὀλίγου ἀρμολιῶτατα τῆς εἶχε δώσει. — δηλαδή δὲν γνωρίζομεν τίποτε θετικόν.

Ἐπειτα σύρσα αὐτὸν κατὰ μέρος, ἐξηκολούθησε μὲ σιγανὴν φωνήν, καὶ μὲ πᾶσιν τὴν δυνατὴν εὐγλωττίαν.

— Πῶς καὶ δὲν τοῦ λέγεις ὅτι σινειθίζομεν νὰ ἀκροαζώμεθα εἰς τὰς θύρας τῶν ὀδωπόρων διὰ νὰ μανθάνωμεν ὅσα μᾶς κρύπτουσι, καὶ νὰ παρατηρῶμεν τὸ βᾶρος καὶ πάχος τῶν σάκκων τοὺς ὁποίους φέρουσι μαζὶ των,

— Οὔφ! Τί λογοδιάρροια εἶνε αὐτὴ! ἀπήντησεν ὁ Γανδόλφος, φράττων τὰ ὦτα του. Τί θέλεις μὲ αὐτὸ νὰ εἶπῃς;

— Τίποτε ἄλλο, εἶπεν ἡ Σιμόνη, συνοδεύουσα τοὺς τελευταίους τούτους λόγους μὲ μικρὸν ὑψωμα τῶν ὤμων, εἰμὴ ὅτι εἶσαι πλέον μωρόλογος ἀπὸ ἐμὲ, καὶ ὅτι ἡ γριεὶ κίσσα εἶνε ἐνίοτε φρονιμωτέρα ἀπὸ σὲ, ἀκούεις;

Ἐν τούτοις ὁ Κλύππελος εἶχεν ἐκ νέου θυθισθῆ εἰς τὰς ζοφράς του σκέψεις, ἀπὸ τῶν ὁποίων ἀτεσπάσθη μετ' ὀλίγον ἐκ τῆς ἐλεύσεως τῶν πέντε ἀνδρῶν, περὶ τῶν ὁποίων τῷ εἶχεν ἀναφέρει ὁ Γανδόλφος. Ὁ Ἰπτότης ἀνύψωτε βραδέως τὴν κεφαλὴν, καὶ τοὺς παρετήρησεν ἀλληλοδιεδόχως μὲ ψυχρὸν καὶ σκοτεινὸν βλέμμα, ἐμφαίνον συνήθως μεγάλην σωματικὴν ἢ ψυχικὴν καχεξίαν. Εἰς ὅμως τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων εἵκνυεν ἰδίως τὴν προσοχὴν του. Τὸ ἀξιοπρεπὲς τοῦ προσώπου του, τὸ εὐγενὲς καὶ ἀπλοῦν τῆς συμπεριφορᾶς του, περιεποιῶν αὐτῷ ὑπερηχὴν τινα, οὕτως εἶπεῖν, ἐπὶ τῶν ἄλλων. Καὶ ὅμως ἦτο δύσκολον νὰ μαντεύσῃ τις τὸ ἐπάγγελμα καὶ τὴν πατρίδα του. Ἡ φιλαρέσκειά του ἐφαίνετο φορολογήσασα ὅλους τοῦ κόσμου τοὺς συρμούς. Ὁ ἄργυρος καὶ ἡ μέταξα, ἐσχημά-

τιζον περιπλεκόμενα κυμψύτατα σχήματα ἐπὶ τοῦ κρασπέδου τοῦ θρακῆος μινθίου του, τοῦ ὁποίου τὸ ὕψωμα, ὡς καὶ τὸ τοῦ ἐπιθωρακίου, ἐφικνέτο ὑψηλὸν εἰς τὰ πρωτεύοντα ἐργαστήσια τῆς Λούκας καὶ Βενετίας. Αἱ χρυσᾶς πόσπας φέρονται περισκελίδες τοῦ ἦταν εἰ μετὰζοπτίλου, καὶ ἀναμφισβίλω; ἔργον τοῦ παρελθίντος αἰῶνος. Ἐγνωρίζε, χωρὶς νὰ ἀπομακρύνεται ἀπὸ τὴν τακτικὴν ἀρμυρίαν, νὰ ἐνώνη ἰδιοτρόπως τὸν παρελθίντα μὲ τὸν παρὶντα σιγμὸν, καὶ νὰ καλλωπίζη οὕτως ἐπιτυχίστατα τὸν ἑνα διὰ τοῦ ἄλλου. Τὸ μέτωπόν του ἐλαφρὰ φυτιδωμένον καὶ ἀπὸ κόπου; πολυταράχου ζωῆς ὠχριάταν, ἐνέφαινε σπαταίαν βαθύνοϊαν. Οἱ κυανοὶ ὀφθαλμοὶ του, καλυπτόμενοι διὰ μακρῶν γυναικείας καλλονῆς βλεφαρίδων, ἐξηκόντιζον εἰς τε σπινθηροδόλα βλέμματα· ἡ δὲ μεταβολὴ αὕτη, τοῦ πιστοῦ τῆς διανοίας κατόπτρου, τῶν ὀφθαλμῶν, ἐτελειοποιούον, διὰ τοῦ ἰδανικοῦ θεληγήτρου τῆς ἐκφράσεώς του, τὸ ὕλικόν κάλλος τῶν χαρμητῆρων του.

Ὁ ἰππότης Κλύππελος ἠσθάνθη ἐνδόμυχον κλίσην καὶ συμπίθειαν πρὸς τὸν νέον ἐκεῖνον.

— Λοιπὸν αἰώνιος ἀποχωρισμὸς εἶνε αὐτός; εἶπε μὲ θλιβερὰν φωνὴν εἰς τὸν νέον συνοδοιπόρου ἐκεῖνου, τοῦ ὁποίου ἀπεπειράθημεν νὰ κραστήσωμεν τὴν εἰκόνα.

— Αἰώνιος, ἀπεκρίθη μὲ ἐκλείπουσαν φωνὴν ὁ ἄγνωστος. Ἡ ὥρα τοῦ ἀποχωρισμοῦ ἐσήμανε. . . Ὑγιαίνετε συντροφοὶ μου, ὑγιαίνετε φίλοι μου, ἀδελφοί μου! Οὐδεμίαν ποτὲ εὐχὴν ἀπετείνατε πρὸς τὸν Ὑψιστον, χωρὶς νὰ δέητε ὑπὲρ ἐμοῦ ὕσιν καὶ ὑπὲρ ὑμῶν. Συνμερίσθη ὅλας σας τὰς ἀγγελλιάσεις ὅλους τοὺς κόπους καὶ τὰς ἐπιτυχίας σας· ἕκαστος ὑμῶν θέλει κατέχει ἐν τῇ μίμη μου θέσιν ἑρᾶν, ἀπρόσιτον εἰς τὴν λήθην. Ἐἴστε ὅλοι εὐποροὶ, καὶ ἀποφρατισμένοι νὰ ἀκολουθήσητε σταδίον τι. . . Ἴδου ἡ ἀληθὴς εὐτυχία! Ὑπάγετε, εἴθε νὰ ἐπαγρυπνῆ ἐφ' ὑμῶν ὁ Θεὸς καθ' ὅλην τὴν ὁδοιπορίαν σας! Ἐγὼ. . . ἀγωνῶ περὶ ὑπάγω, περὶ θὰ ἐγκατασταθῶ. Ἐὰν δὲν

φροντίσω νὰ σκάψω προηγουμένως τὸν τάφον μου, ἕως δὲν θέλω τύχει οὐδὲ τοῦ εὐτελοῦς πυξίνου σταυροῦ, οὐδὲ τοῦ ψυχροῦ λίθου, διὰ τοῦ ὁποίου καὶ οἱ περισσότεροι τῶν ποιμένων καλύπτουσιν ὄσους ἠγάπησαν. Ὑπάγετε, εἴθε νὰ φθάσητε ὑγιεῖς εἰς τὰ ἴδια! Ἐμὲ, τὸ γνωρίζετε, εἰς μόνος ἀνθρώπος μὲ ἠγάπητην εἰς τὸν κόσμον, ὁ Ἐμμανουὴλ Κορδιάνος, ὁ ἐσπερήτης μου, ὁ θετὸς πατήρ μου . . . Ὅταν δὲ μετὰ πολυχρόνιον ἀπουσίαν ἐπανῆλθον εἰς τὴν Ἰσπανίαν διὰ νὰ ῥιφθῶ εἰς τὰς ἀγκάλας σου, νὰ τῷ εἶπω « Ἰδὲ! ὁ χρυσὸς τὸν ὁποῖον φέρω, ὁ πλοῦτος τὸν ὁποῖον κατὰ θέλησιν διαθέτω, τὰ πλοῖα τὰ μετὰ δυσκολίας φέροντα τοὺς ἐντὸς αὐτῶν θησαυροὺς, ὅλα ταῦτα εἶνε ἰδικὰ μου, κτήμα τοῦ μαθητοῦ σου, καρπὸς τῶν συμβουλῶν σου! » . . . Ὅταν ἐπανῆλθον διὰ νὰ τῷ διηγηθῶ τὸ χρυσοῦν τοῦτο ὄνερον, δὲν τὸν εἶρσκω πλέον, τὸν Ἐμμανουὴλ Κορδιάνον, τὴν ἐλπίδα, τὴν περυσίαν τῆς ζωῆς μου! . . . Εὐρίσκω εἰς τὴν ἄρχην τοῦ ἐρήμου οἴκου τινι μικροφθόρον τινα, ὅστις μὲ ψυχρὰν καὶ ἀπαθῆ φωνήν, — ὁ δὲν Ἐμμανουὴλ ἀπέθανε, μὲ λέγει, καὶ ὅλη ἡ περιουσία του εἶνε ἰδική σου! Εἶρων καὶ ἰδιότροπος σύχη! μὲ στερεῖς τῆς μίνης στοργῆς μου, καὶ τὴν ἀντικλισητῆς διὰ προσήκης νέου θησαυροῦ! Ὡ! θεωρῶ ἑμαυτὸν πτωχὸν καὶ ἀξιοθρήνητον, ὡσαύτως συλλογίζομαι τὴν ἐπὶ γῆς μόνωσίν μου τὴν κριφίαν δὲ ταύτην ἀγωνίαν τῆς ψυχῆς μου, τὴν ἠσθιάθηντε σεις, φίλοι γενναῖοι καὶ μεγαλόκαρδοι, σεις, οἱ ἐπιμεινάντες νὰ μὲ συνοδεύσητέ μέχρι τῶν Γερμανικῶν τούτων χωρῶν, ὅπου ἔρχομαι ἐλπίζων τὴν μᾶλλον κούφην τῶν ἐλπίδων. . . Ὁἷμοι! Νὰ ζήσωμεν εἴκοσιν ἔτη πλησίον ἀλλήλων, εἴκοσιν ἔτη τὸν αὐτὸν ἀέρα νὰ ἀναπνέωμεν, πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν νὰ βαδίζωμεν, τοὺς αὐτοὺς κινδύνους νὰ διατρέχωμεν, μὲ τὴ αὐτὴ μειδίαμα νὰ γελῶμεν, μὲ τὰ αὐτὰ δάκρυα νὰ θρηνηθῶμεν, καὶ νὰ συλλαγίζωμαι ὅτι ὅλα ἐτελείωσαν! ὅτι ἐνθύμησις μόνον εἶνε, εἰκὼν ἀφανισθεῖσα εἰς τὸν ὀρίζοντα, σκιὰ διαλυθεῖσα ἐν τῷ περλεθόντι! . . . Ὡ!

Αὐτὸ εἶναι φρικτὸν! Ὁ ἀπίρατος οὕτως ἀποχαιρετικῶς σὰς τρομάζει, ἐμὲ ὅμως αἰσθάνομαι ὅτι μὲ φοιεῖει... τὸ ὅποιον καὶ θὰ γίνῃ... Ἐδῶ εἶναι τὸ ὀλέθριον μέρος εἰς τὸ ὅποιον οἱ κρῖνοι τῆς ἱερᾶς ἀλύτου, ἥτις μᾶς συνδέει, θέλουν κίτχουν-τριβῆ. Ὅλοι ὑπάγετε νὰ παρηγορήσῃτε τὰς οἰκογενείας σας, ἀσπασμοὺς νὰ δώσῃτε καὶ νὰ λάβῃτε. Ἐγὼ ὅμως δὲν ἔχω, εἰμὴ τῆς ζωῆς μου τὸ μυστήριον νὰ ζητήσω. Ἴδου ἔφθασα. Ἀναχωρήσατε, φίλοι μου, ἀναχωρήσατε... Σεῖς, τοὺς ὁποίους ἠγάπησα... Ὑγιαίετε... Ὑγιαίνετε!!

Οἱ τέσσαρες φίλοι ἐβρίθθησαν ἀλληλοδιαδόχως εἰς τὰς ἀνοιχθείσας ἀγκάλας του. Ἐκαστὸς ἀποχαιρετικῶς ὑπερῆξ μακρῶς, κατανοκτικῶς, ἀλλὰ δὲν ἐτελείωαν ἐκεῖ. Ἀπεμακρύνθησαν ὀλίγον ἔτι κρατούμενοι ἀπὸ τῶν χειρῶν, ὥστε ὁ ἵπποτης Κλύππελος, γενόμενος ἀκούσιος μάρτυς τῆς ἀρχῆς τῆς σκηνῆς ταύτης, δὲν εἶδε τὸ τέλος, οὐδὲ ἤκουσε τοὺς ἔτι τρυφερωτέρους λόγους, τοὺς ὁποίους μετὰ τοῦ τελευταίου ἀποχαιρετισμοῦ ἀντήλλαξαν.

Ἡ Σιμόνη καὶ ὁ Γανδόλφος, οἵτινες, νομίζοντες ὅτι ἐμελλον νὰ ἀναχωρήσωσι συγχρόνως καὶ οἱ πέντε, ἠτοίμασαν ὅλους τοὺς ἵππους, εἶδον μὲ μεγάλην τῶν εὐχαρίστητιν τὴν νέον, τοῦ ὁποίου ἡ μεγαλοδωρεῖα τότεν τοῖς ἤρσεκεν, ἐπιστρέφοντα εἰς τὸ ξενοδοχεῖον καὶ διατάττοντα νὰ ἐπαναφέρωσι τὸν ἵππον σου εἰς τὸν σταῦλον.

— Μᾶς μίνετε λοιπὸν; εἶπεν ὁ Γανδόλφος, χαιρετῶν μετὰ βαθυτάτου σεβασμοῦ.

— Νὰ ἴδω ἴσως διανοκτερέσω ἐπιθύη.

Ὁ Γανδόλφος καὶ ἡ Σιμόνη ἀντήλλαξαν βλέμμα συνεννόησεως ἀδιόρατον, καὶ ταχὺ ὡς ἀστραπή.

— Ἀκούεις, γυναῖκα, εἶπεν ὁ Γανδόλφος, ἴσως ὁ κύριος μείνη ἐδῶ. Νὰ χαλάσῃς τὰ τρία κρεβάτια διὰ νὰ κάμῃς ἕνα κκλόν, καὶ νὰ θάλῃς τὰ ἀμεταχειρίσιμα ἐφαπλώματα, τὰ ὅποια ἠγορήσαμεν πρόσθεν. Πρῶσεξε μὴ λησιμονήσῃς τὰ προσκέφαλα

τὰ ὅποια ἠθέλωμεν νὰ βάλωμεν τὴν ἡμέραν τοῦ ἁγίου Βασιλείου.

— Σὰς εὐχαριστῶ διὰ τὰς περιποιήσεις σας, καλοί μου ἄνθρωποι. Ἀφήσατε τὰς κλίνας καθὼς ἦτον ἐκοιμήθην πολυλάκις εἰς ξηροτέρας.

— Γνωρίζομεν τὰ χρέη τὰ ὅποια χρεωστοῦμεν εἰς τὸν βαθμόν σας, εἶπεν ἡ Σιλόνη καὶ θὰ τὰ κάμωμεν.

— Ἡ Σιλόνη ἔχει δίκαιον, προσέθηκε μετ' εὐφράσεως ὁ Γανδόλφος. Μὲ πελάτα; ὡς ὑμεῖς, ἡμεῖς εἰρίσομεν τὴν τύχην μας. Ἐδῶ συνειθέστερο, συχνάζουτιν ἀτήμηντοι ἰδιῶται καὶ τεχνίται πρὸς ἄρχοντες καὶ εὐγενεῖς, καὶ μὲ τοιαύτας ἐπισκέψεις φοβοῦμαι μήπως τὸ ξενοδοχεῖον μας δὲν ὑπερτηρήσῃ ποτὲ τὰ τῆς Βέρφεν καὶ Βελίγγης. Χωρὶς πλουτίους καὶ εὐγενεῖς, ὡς ἡ εὐγενεία σας, τὰ ξενοδοχεῖα δὲν σχηματίζουσιν ὑπόληψιν.

— Πλούσιος, ναι, εὐτυχῆς ὅμως οὐχὶ τόσον, ἐψυθύρισεν ὁ νέος, μικρὸν ἄλλως, δοὺς προσοχὴν εἰς τὴν ἀπεραντολογίαν τοῦ Γανδόλφου, ὅστις μετὰ βίαιαν ὑπόκλησιν ἀπεσύρθη, θαυμάζων ἐνδομύχως τὴν εὐγλωττίαν του, χωρὶς νὰ προσέξῃ εἰς τὴν ἀπόκρισιν τοῦ ἀρχατοῦ του.

Ἐκείνη ὁ Κλύπελος ὅμως τὴν ἤκουσεν, καὶ ἡ ἀνεξήγητος κλίσις τὴν ὅπιαν ἀπ' ἀρχῆς ἠτήνη πρὸς τὸν ἀγνωστον ὁδοιπόρον, μετεβλήθη εἰς τρυφὴν σμύθειαν.

— Οἱ θάνατοι αὐτοὶ ἄνθρωποι, εἶπεν ὁ Ἰππότης, οἵτινες αἰσθάνονται μόνον διὰ τῶν ὀφθαλμῶν, θεωροῦν τὸ πλούσιος ταυτόσημον τῷ εὐτυχῆς. Κληῖ ἐνδομυσία, καρδία προσχαρῆς καὶ ὅμως τὸ εἶδέν συνιδεῖν πάντοτε τὸ ἕτερον. Ὑπάρχουσι μυστήρια, τὰ ὅποια οἱ πλούσιοι μόνον δύνανται νὰ ἐνοήσουσιν, καὶ τὰ ὅποια, ὡς φαίνεται, γνωρίζουσιν ὑπὲρ πάντα ἄλλον.

— Πρέπει ἀναμφιβόλως νὰ ἦσθε πολὺ εἰδήμων τῶν τοιούτων μυστηρίων, εἶπεν ὁ νέος, εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ ὁποίου ἔλαμψεν βλαστὴ ἐκπληγῆς, διὰ τὴν δύνασθε μὲ τοσαύτην εὐκιλίαν νὰ ἀναγινώσκητε εἰς τὴν καρδίαν ἀνθρώπου, τὸν ὅποιον πρῶτον ταύτην φρονεῖ βέβητε.

— Δὲν σὰς ἤκουσα πρὸ ὀλίγου ; εἶσθι τεθλιμμένος.

— Δυστυχῆς εἶπετε μᾶλλον.

— Καὶ ὅμως, κατὰ τὸ λέγειν σας. ἡ κατάστασίς σας εἶνε ἀρκετὰ μεγάλη.

— Τόσον μεγάλη, ὥστε ὑπάρχουσι στιγμῆ καθ' ἃς μὲ ἐμβάλλει εἰς ἀνησυχίας, καὶ καθ' ἃς ἤθελον ὀρκισθῆ αἰωνίαν εὐγνωμοσύνην εἰς ἐκεῖνον ὅστις ἤθελε μοὶ παρουσιάσει εὐκαιρίαν νὰ κ' μω καλὴν αὐτῆς χρῆσιν.

— Νὰ σὰς εἶπω, εἶπε μειδιῶν ὁ Κλύππελος· γνωρίζω τρία εἶδη θλίψεων, εἰς θ' ὑπόκεινται συνήθως οἱ πλοῖοι. Ἡ πρώτη προέρχεται ἐκ τῆς μικρονοίας, ἐπειδὴ πρὸς τί ἢ ὑπέρμετρος ἀφθονία εἰς τὸν μὴ γ' ὀρίζοντα νὰ τὴν ἀπολαμβάνῃ διὰ τῆς πολυπείρου ἀρμονίας καὶ τῆς εὐρύθμου ποικιλίας τῶν ὀρέξεων ; ὑπάρχει τι δυσκολώτερον τῆς κτήσεως τῶν χρημάτων, ἢ καλὴ καὶ εὐχάριστος αὐτῶν διαχείρισις. Ἡ δευτέρα εἶνε ἀφένκτος συνέπεια τῶν κταχρήσεων καὶ ἄδηγεὶ διὰ βραχυτάτης ὁδοῦ εἰς πρόωρον ἀπιστροφὴν τῆς ζωῆς. Ἡ τρίτη πηγάζει ἐξ ἀνωτέρας φύσεως τῆς ψυχῆς, ἥτις μὴ ἀρκουμένη εἰς τὸν στενὸν κύκλον τῶν ὕλικῶν ἀπολαύσεων, ὠθεῖται ὑπὸ ἐμφύτου ὀρμῆς πρὸς εὐγενεστέρας. Αἱ θλίψεις αὗται εἶναι ἀπλᾶι ἀσθένειαί, αἵτινες ὅμως κατὰ τὴν διαφορὰν τῆς φύσεως διάφορον ἀπαιτοῦσι καὶ φάρμακόν.

— Θέλετε νὰ κρίνητε περὶ τῆς ἐμῆς ; Οἴμοι ! ὅπως λάβητε ἀκριβῆ αὐτῆς ἰδέαν, ἀνάγκη νὰ σὰς ἐξιστορήσω ὅλον μου τὸν βίον, ἀρχίζων ἀπὸ τῆς νεότητός μου. Ἴσως ποτὲ σὰς διηγηθῶ αὐτὸν ἐὰν πέτρῳται νὰ συναπκνηθῶμεν καὶ πάλιν . . . Κατὰ τὸ παρὸν, ὀλίγαὶ λέξεις, θέλουν, νομίζω, ἐξαρκέσει πρὸς παράστασιν τῆς θέσεώς μου. Ἐὰν ῥίψω βλέμμα ἐπὶ τοῦ παρελθόντος, δὲν βλέπω εἰμὴ ποικίλας περιπετείας καὶ ἀπιστεύτους ἀγῶνας, δι' ἀπροσδοκῆτων θριάμβων ἐστεμμένους, ἐν ἐνὶ λόγῳ τὰς μεγαλειτέρας ἐπιτυχίας, τὰ εἰσποίας σιδηρὰ θέλησις δύναται νὰ ἐπιδιώξῃ. Αἱ ὕλικαὶ ὅμως ὀρμῆ εὐχαριστήθησαν μό-

νον. Ἐπειδὴ μετὰ εἰκροσκετῆ ἀπουσίαν ἐπέστρεψα πλούσιος χρυσοῦ καὶ ἀργύρου, ἀλλὰ πτωχὸς ἀναμνήσεων . . . Ἡ νομαδικὴ ζωὴ παντοῦ σπείρει, οὐδαμοῦ ὁμοίως θερίζει. Θεωρῶν τὸ παρὸν, δὲν δύναιμαι νὰ μὴν ἐπιθιμῶ τὸ πολυτύχῳ τῷ παρελθόντος, τὸ ὅποιον, ἂν ὄχι ἄλλο, τοῦλάχιστον δὲν ἀφίνει καιρὸν νὰ παραδοθῆ τις εἰς θλίψεις. Ἐὰν συλλογισθῶ τὸ μέλλον, βλέπω ἀπέραντον ἔκτασιν, αἰσθάνομαι ὅτι περιπατῶ χωρὶς ἐλπίδα νὰ φθάσω εἰς τέμνα, ἀγνοῶν ποῦ ὑπάγω . . . χωρὶς νὰ ἐνθυμῶμαι πῶθεν ἔρχομαι. Οἱ φίλοι οἵτινες μὲ ἐγκατέλιπον πρὸ ὀλίγου εἶναι πολὺ εὐτυχέστεροί μου. Ὁ εἰς ὑπάγει νὰ ἐνγκυλισθῆ τὴν σύζυγόν του, ὁ ἄλλος θέλει εὔρει ἔφησον τὸν υἱόν του, ὁ τρίτος θὰ φθάσῃ ἐγκαίρως διὰ νὰ κλείσῃ τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς γηραιᾶς μητρός του. Ἐγὼ ὁμοίως εἶμαι μόνος. Οἱ γονεῖς μου μὲ ἐγκατέλιπον νήπιον, ὁ δὲ ξένος ὅστις μὲ εὐσπλαγχνίσθη, ἀπέθανε κατὰ τὴν μακρὰν ἀπουσίαν μου. Μόλις ἐπρόφθατα νὰ τὸν γνωρίσω, νὰ τὸν ἀγαπήσω. Ἴδού λοιπὸν διατί παραπονοῦμαι· διότι εἶμαι μόνος, διότι ὁ θεὸς μὲ κατεδίκασεν εἰς τὴν φιλαυτίαν, διότι οὐδένα ἔχω νὰ ἀγαπῶ εἰς τὸν κόσμον, οὐδένα ὅστις νὰ ἐνδιαφέρεται δι' ἐμέ. Καὶ ἔπειτα, νὰ τὸ ὁμολογήσω; Ἐχω τύψιν συνεδότης, ναι, τύψιν φρικτὴν, ἥτις ἀδιακόπως μὲ καταδιώκει, καὶ τὴν ὁποίαν ἴσως ἀργότερον σὰς ἐκμυστηρευθῶ. Τώρα ὅτε ἐγνωρίσατε μέρος τῶν πληγῶν, αἵτινες κατατήκουσι τὴν καρδίαν μου, ὁποίαν γνώμην ἔχετε περὶ τῆς θλίψεώς μου, κύριε;

— Φρονῶ ὅτι τοιαύτην θλίψιν εἰς γὰρ μόνον ψυχὴ δύναται νὰ πάσχη, καὶ ἤθελα νομισθῆ εὐτυχὴς ἐὰν ἠδυνάμην νὰ σὰς φέρω ἀνακούφισιν τινα. Τίς οἶδε! ἴσω; ἡ συνάντησις ἡμῶν αὕτη ἀποβῆ δι' ἀμφοτέροισιν παρήγορος. Ὁ παραδιδόμενος εἰς τὰς θλίψεις του, γρήγορα ἢ ἀργὰ θέλει ὑποκύψει ὑπὸ τὸ βῆρος των . . . Ἄλλ' ἔχω καὶ ἐγὼ τὰς ἰδικὰς μου. Ἄς γίνωμεν λοιπὸν παρήγοροι ἀλλήλων, συγγέοντες τὰς θλίψεις μας, ἐπειδὴ προξενεῖ γλυκεῖαν ἀρμονίαν ἢ ἔνωσις δύο παραπλόνων. Ναι, εἶμαι δυστυ-

χής, και πραγματικώτερον ἴσως ὑμῶν. Ἐὰν σᾶς ἐννόησα καλῶς, δὲν ἐγνωρίζατε ἀκόμη τὴν εὐτυχίαν· δύνασθε ἐπομένως νὰ τὴν ἐλπίζητε. Ἐγὼ ὅμως εὐρίσκομαι εἰς ἀπελπισίαν. Ἡ φαντασία σας εἶνε εἰσέτι νέα, καὶ εἰς κατάστασιν νὰ σᾶς παραστήσῃ τὸ μέλλον ὑπὸ ζωηρὰ καὶ τερπνὰ χρώματ'· ἡ ἰδική μου ἀπώλεσε καὶ τοῦ βέβησεσθαι τὴν δύνειμιν. Ἐν ἐνὶ λόγῳ, ἀρχίζετε νὰ ζήτε, ἐνῶ ἐγὼ ἀρχίζω νὰ ἀποθνήσκω. Εἶγον καθιερώσει τὴν ζωὴν μου εἰς τὸν ἔρωτά τινος κόρης, καὶ φοβοῦμαι μήπως ὁ ἔρωσ οὗτος διελύθη. Δυστυχία εἰς ἐκεῖνον ὅστις ἀνατίθει ὅλην του τὴν πίστιν, ὅλας τὰς ἐλπίδας καὶ τὴν ζωὴν του ἐπὶ ἐνὸς καὶ μόνου ἀστέρος. Ὁ ἀστὴρ ἐξαφανίζεται καὶ ἡ ζωὴ μαραίνεται. . . Οἴμοι! ἔσχημάτισα σχέδια τῶν ὁποίων ἐπιμόνως ἐπεδίωκον τὴν ἐκτέλεσιν. Ἀπὸ τῆς παιδικῆς ἐπιηλικίας μοὶ εἶχον ὑποσχεθῆ τὴν χεῖρα ὠραίας τινὸς νεάνιδος, τῆς ἀνεψιάς τοῦ Κόμητος Μανσφέλδου, τῆς Βέρθας. Ἀνατραφέντες ὁμοῦ, ἐσυνειθίσαμεν νὰ ἔχωμεν μίαν μόνην θέλησιν, τὸς αὐτὰς νὰ κάμνωμεν εὐχάς. Περιεφερόμεθα μόναι εἰς τὰ δάση, συνωμιλοῦμεν ὦρ' ὀλοκλήρους κατὰ συνέλειαν καὶ ὁ καιρὸς παρήρχετο χωρὶς νὰ τὸν αἰσθανώμεθα. Ὁ δὲ κόμης, γνωρίζων ὅτι πᾶσα στιγμή τὴν ὁποίαν διηρχόμεν παρ' ἐκεῖνη διέδιδεν εἰς τὰς φλέβας μου ὅλας τὰς φλόγας, ὅλα τὰ τερπνὰ βάσανα τοῦ ἔρωτος, μὲ ἐκάλει ἀφόδως υἱὸν τοῦ· ὥστε, ὅτε πρὸ ἕξ μηνῶν ἠναγκάσθην, ἐγκαταλιπὼν τὸν πύργον τοῦ Βριτθούργου, νὰ ὑπάγω εἰς· Εἰς χτὰδ, ἐνθα σπουδαῖαι οἰκογενεακαὶ ὑποθέσεις ἀπῆλθον τὴν παρουσίαν μου, ἀπεμκκρύνθη μὲ ἐνδόμυχον λύπην, ἀλλὰ πλήρης ἐμπιστοσύνης εἰς τὰς ὑποσχέσεις τῆς ἀκριβοῆς μου Βέρθας. Νομίζων τὸν ὄκρον ἱερὸν τι, ἐπίστευσα εἰς τὸν ὅποτον ἀμοιβαίως ὠρκίσθημεν. . . Ἄλλ' αἴφνης εἰς τὸ βάθος τοῦ ἐρημητηρίου μου, λαμβάνω τὴν ἐπιστολὴν, ἢ μᾶλλον, τὸ αἶνιγμα τοῦτο, τοῦ ὁποίου σὶ λέξεις μοὶ φαίνονται ἀκατανόητοι καὶ ὀλεθρίαν δι' ἐμὲ ὑπεμφαίνουσαι ἐννοίαν. Ἴδου, ἀναγνώσατε, καὶ πληροφορήθητε ἰδίαις ὀφθαλμοῖς ἂν αἱ ὀλίγαι αὗται γραμμαὶ εἶνε, ἢ ὄχι,

ικανὴ νὰ ἐξαλείψωσι πᾶσαν ἐλπίδα ἀπὸ τὴν γεννησιόταραν τῶν ψυχῶν.

Ὁ ξένος ἀνέγνωσε δις τὴν ἐπιστολὴν, τὴν ὑποίαν τῷ ἔτει-
νεν ὁ Κλύππελος, ὅστις μετὰ μικρὰν παύσιν ἐξηκολούθησε.

— Λοιπὸν, τί φρονῆτε περὶ τῆς ἐπιστολῆς ταύτης;

— Αἱ ἐκφράσεις, τῆς δὲν εἶνε δυσμενεῖς.

— Ναι, ὁ κόμης Μανσφέλδος, οὕτω πράττων, θέτει μέλι
εἰς τὸ χεῖλος τοῦ ποτηρίου, ἀλλὰ τὸ δηλητήριον δὲν θέλει, ὡς
ἐκ τούτου, ἀποβῆ ἤττον πικρόν.

— Θαρρῆεϊτε, εἶπε μὲ συγκίνητιν ὁ ξένος, ὁ Θεὸς ὑποστη-
ρίζει τοὺς θλιβομένους.

— Μοὶ φαίνεται, ἐπανάλαβε μελαγχολικῶς μηδεῖων ὁ Κλύπ-
πελος, ὅτι μετεβάλλομεν θέσιν. Ἦδη ἐγὼ εἶμαι ὁ κλαίων, καὶ
σεῖς ὁ παρηγορῶν.

— Δὲν εἶχα φίλον καὶ ἰδοὺ εὔρον. Δὲν εἶνε φυσικὸν νὰ θέλω
τὴν εὐτυχίαν του;

— Ἡ καρδία σας εἶνε εὐγενής, ἀνέκραξεν ὁ ἰππότης. καὶ
δμνῶ ὅτι θέλω ἀναδειχθῆ ἄξιος τοῦ ὀνόματος τὸ ὁποῖον μοὶ
προσφέρετε. Τὴν χεῖρά σας!

— Λάβετε τὴν, κύριε. Ὀλίγαι φίλιαὶ ἀρχίζου ὡς ἡ ἰδική
μας, ἀλλ' ὀλίγαι εἶνε εἰλικρινέστεραι. Ἴδετε, ἡ φωνή σας ἐπα-
νέφερε τὴν γαλήνην ἐπὶ τοῦ προσώπου μου, καὶ ἀπέβαλε τὰς
θλιβεράς μου ἰδέας. Ἐὸ δίκαιον ἀπαιτεῖ νὰ σᾶς ἀνταποδώσω μέ-
ρος τῆς ἡσυχίας τὴν ὁποίαν μοὶ ἐδώκατε· ἀλλὰ φεῦ! ἡ φωνή
μου, βλέπω, δὲν ἔχει τὴν αὐτὴν ἰσχύον ἐπὶ τῆς ψυχῆς σας! Εἴσθε
βυθισμένος εἰς σκέψεις. Ἄλλ' ἴσως ἡ ἀπόφασις τοῦ γηραιοῦ
κόμητος δὲν εἶνε ἀμετάτρεπτος. ἡ παρούσα ἐπιστολὴ ὠδὲν λέγει
θετικόν, καὶ ἴσως τὸ κακόν εἶνε μικρότερον ἀφ' ὅσον νομίζετε.

— Εἴθε νὰ σᾶς εἰσακούσῃ ὁ Θεός, ἐψυθίρησε μετ' ἀπογνώ-
σεως ὁ Κλύππελος. Ἄλλὰ βέβαιος περὶ τῆς τύχης μου θέλω
εἶσθαι μόνον ὅταν φθάσω εἰς τὸ Βριτβοῦργον. Μετὰ δύο ὥρων,
δρόμον, θέλουν ἐξηγηθῆ ὅλα,

— Διατί μένετε λοιπόν εις αὐτήν τὴν ὀδυνηρὰν ἀβεβαιότητα, ἀφοῦ τὸ Βριτιβοῦργον εἶνε τόσον πλησίον; διὰ τί παραδιδεσθε εἰς ἀδιεξήδους καὶ περιττὰς ἀνησυχίας καὶ σκέψεις; ὑπάγετε.

— Καὶ δὲν γνωρίζετε ὅτι μοὶ εἶνε ἀδύνατον νὰ κινηθῶ ἐντεῦθεν; . . . Αἱ! κύριε ξενοδόχε, ἄφες πρὸς στιγμὴν τὸν ὕπνον σου, καὶ φέρε εἰς τὴν θύραν τὸν ἵππον μου.

Ὁ Γανδόλφος ἐβρογχάλιζε πραγματικῶς εἰς παρακειμένην τράπεζαν, ἀλλ' ὁ ὕπνος τοῦ ἤτο προσπεποιημένος. Τὰ ὠτὰ τοῦ ἤσαν μᾶλλον ἐπίφορα ὅταν οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ ἔμενον κλειστοί· ἐτινάχθη λοιπὸν ἀποτόμως, ὡς ἄνθρωπος ἀπὸ βαθύν ὕπνον ἀποσπαθείς, καὶ ἐξήλθεν, ἀφοῦ πρῶτον ἐχασμήθη καθ' ὅλον τὸ μέγεθος τοῦ στόματός του.

— Καὶ τί ἔπαθεν ὁ ἵππος σας; ἠρώτησεν ὁ ἄγνωστος.

— Ἔπεσεν εἰς ἐκείνην τὴν φάραγγα, ἀπεκρίθη ὁ Κλύππελος, δεικνύων ἀπότομον μέρος τῆς ὁδοῦ.

— Ἴδου τὸ ζῶον, εἶπεν ὁ Γανδόλφος· τὸ δέσιμον ὠφέλησε θαυμάσια, ἀλλὰ διὰ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ μὴ περιπατήτε γρήγορα, εἰδεμὴ δὲν ἐγγυῶμαι ὅτι θὰ κατευδοθῆτε εἰς Βριτιβοῦργον.

— Ἐφεῦρον τρόπον πρὸς θεραπείαν τοῦ κακοῦ, ὑπέλαβεν ὁ ἄγνωστος· ὀδήγησον, κύριε Γανδόλφε, αὐτὸν τὸν ἵππον εἰς τὸν σταυλον καὶ φέρε ἐδῶ τὸν ἰδικόν μου.

— Τί σκοπεύετε νὰ κάμητε; ἠρώτησεν ὁ Κλύππελος.

— Ἀνταλλαγὴν, Ἰππότα.

— Προσωρινήν;

— Παντοτεινήν.

— Δὲν τὴν δέχομαι· εἶναι εἰς ἄκρον ἄνισος . . . ἐποιασδήποτε ἀξίας· καὶ ἂν ἦνε τὸ ζῶον σας, θὰ ἦναι πάντοτε δεκάκις τοῦλάχιστον πολυτιμότερον τοῦ ἰδικοῦ μου.

— Μεταξὺ φίλων, τὰ δῶρα δὲν ἔχουν εἰμὴ τὴν ὀποίαν τοῖς ἀποδίδουν ἀξίαν. Ὁ φόβος σας μὲ προσδάλλει. Μήπως κατὰ τύχην ἐμετρήσατε τὴν φιλίαν, τὴν ὀποίαν μοὶ προσεφέρατε;

φιλική θλίψις τῆς χειρὸς ὑπῆρξεν ἡ μόνη ἀπάντησις τοῦ Κλυππέλου, ὅστις μετ' ὀλίγον ἐξηκολούθησεν.

— Ἐλπισμόνησα τὸ οὐσιωδέστερον. Καταντᾶ εἰς ἄκρον ἀλλόκοτον χωριζόμεθα φίλοι χωρὶς κἂν νὰ ἡξέυρωμεν τὰ ὀνόματά μας. Εἰς τὴν ἐπιστολὴν τοῦ κόμητος εἶδατε τὸ ἰδικόν μου, ἐλπίζω δὲ ὅτι δὲν θὰ μὲ ἀφήσητε νὰ φύγω χωρὶς νὰ μοὶ εἴπητε τὸ ἰδικόν σας.

— Ποῖος εἶμαι; αὐτὸ εἶναι μυστήριον, τὸ ὁποῖον τὰ ἐγγράφα μόνον ταῦτα δύνανται νὰ ἐξηγήσωσιν, ἀπεκρίθη ὁ ξένος, ἐκβάλλων τοῦ κόλπου του κύλινδρον χαρτίων. Ἡ ἐξήγησις ὅμως αὕτη ἤθελεν εἶσθαι μακρὰ, διεξοδική. . . Ἐπὶ τοῦ παρόντος ὀνομάζετέ με Εὐγένειον, ὡς μὲ ἐκάλει, ὅτι ἤμην παιδίον, ὁ θετὸς πατήρ μου. Ὅσον δὲ περὶ τοῦ ἀληθοῦς μου ὀνόματος, περὶ τοῦ ὀνόματος τὸ ὁποῖον φέρω καὶ θὰ φέρουν τὰ τέκνα μου, ἐάν ποτε ἀποκτήσω, ἀπαιτεῖται προηγουμένως ἡ γνῶσις τῶν περιπετειῶν τῆς ζωῆς μου. Πότε θέλετε, ἰππότα, νὰ σᾶς τὴν διηγηθῶ;

— Αὔριον τὸ πρῶν, ἐάν θέλετε, εἰς τὸ Βριτβοῦργον, ὅπου σκοπεύω νὰ κατκλύσω τὴν νύκτα.

— Πολὺ καλὰ· θὰ ἔλθω ἅμα ἐξημερώσῃ. Ἄλλ' ἴδετε, ὁ ἵππος σας φλέγεται ἀπὸ ἐπιθυμίαν νὰ τρέξῃ. Ἀνάβητε, ἀνάβητε ταχέως· εἰς αὔριον τὴν ἱστορίαν τῆς ζωῆς μου· εἰς αὔριον τὸ μυστήριον τοῦ ὀνόματός μου!

— Εἰς αὔριον, ἀπεκρίθη ὁ Κλύππελος, τὴν διήγησιν ὅσων θέλουν μοὶ συμβῆ σήμερον.

Καὶ ἀνεχώρητε δρομαίως πρὸς τὸ Βριτβοῦργον.

Ἡ νύξ δὲν εἶχεν εἰσέτι φθάσει ἐντελῶς, καὶ χλιαρὰ αὔρα ἔσειεν ἐλαφρὰ τὰ φύλλα τῶν δένδρων. Ὁ Εὐγένειος μείνας μόνος, ἐκάθησεν ἐπὶ λίθου κειμένου παρὰ τὴν θύραν τοῦ ξενοδοχείου, καὶ ἤρχισε νὰ ἐπαριθμῇ τὰ συμβεβηκότα τῆς ἡμέρας. Ἀπὸ ιδέας εἰς ιδέαν, κατήντησε νὰ συλλογισθῇ, καὶ ὄχι ἄνευ λόγου, ὅτι ἡ περαιτέρω διαμηνὴ του εἰς τοσοῦτον ἐκτεθειμένον

Ξενοδοχείον ἠδύνατο νὰ φέρῃ δυσαρέστους συνεπαίτας, καὶ ὅτι προτιμότερον ἦτα νὰ ζητήσῃ κατάλυμα ἀσφαλέστερον, ἀπὸ τὸ ὁποῖον νὰ μεταβῇ τὴν ἐπαύριον μὲ τὴν αὐτὴν εὐκολίαν εἰς τὸ Βριτβοῦργον. Ὅθεν κράζας τὸν Γανδόλφον, διέταξε νὰ ἐτοιμασθῇ ὁ ἵππος τοῦ ἱππότου Κλυππέλου.

Τὴν διαταγὴν ταύτην ἀκούσας ὁ Ξενοδόχος δὲν ἠδυνήθη νὰ κρατήσῃ σημεῖον ἐκπλήξεως καὶ δυσαρεσκείας. Ἀναλαβὼν ὄμως τὴν γλυκεῖαν καὶ μελωδικὴν φωνὴν του, ἀνέκραξε γοερῶς.

— Καὶ πῶς! ἄρχιον ἱππία, θὰ φύγητε εἰς τοιαύτην ὥραν! Καθὼς βλέπω, δὲν γνωρίζετε τὸν κατηραμένον αὐτὸν τόπον, τοῦ ὁποίου τὰ περίχωρα σκεπάζονται ὑπὸ ἀπείρων ληστρικῶν συμμοριῶν. Περικεῖναιτε ἕως νὰ ἐξημερώσῃ, κύριε, καὶ σὰς θεβαιῶ δὲν θέλετε δυαρεστηθῆ. Πρὸς τούτοις θὰ ἦσθε ἀσφαλέστερος, καὶ ἔπειτα . . .

— Θὰ κάμω ὅ,τι θέλω, διέκοψεν ἀποτόμως ὁ Εὐγένειος, ὅπως νὰ ἐτοιμάσῃς τὸν ἵππον.

Ὁ Γανδόλφος ἀπεσύρθη, χωρὶς νὰ εἶπῃ λέξιν, ἀλλ' ἅμα ἐξεληθόντος, τὸ πρόσωπόν του ἀπέβαλε τὴν γλυκεῖαν ἔκφρασίν του, οἱ ὀφθαλμοὶ του ἤστραπτον εἰς τὸ ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμήν αὐξάνον σκότος ὡς φλόγαι πυρὸς, καὶ ἐφώναζε σιγᾶ, — Ἰώβ!

Ἐπειδὴ ὅμως οὐδεὶς ἀπεκρίνατο, ὑψώσας ὀλίγον τὴν φωνὴν, ἐπανελάβε μὲ ἀνυπομονησίαν — Ἰώβ! Λυκοπόδη!

Εἰς τὸ διπλοῦν τοῦτο ὄνομα ἐξῆλθεν ἀπὸ τὸ κατώγειον ἔρπων, γέρων ῥακενδύτης. ὅστις ἀκούσας μετὰ προσοχῆς λέξεις τινας, τὰς ὁποίας ἐψυθίρισεν εἰς τὸ οὖς αὐτοῦ ὁ Γανδόλφος, ἔφυγε μὲ ὄλην τὴν ταχύτητα τῶν ποδῶν του πρὸς τὸ μέρος τὸ ὁποῖον εἶχεν ἀκολουθήσει ὁ Κλύππελος.

Τότε ὁ Γανδόλφος ἐκάλεσε τὴν Σιμόνην διὰ νὰ τὸν βοηθήσῃ εἰς τὴν ἐπίσασιν τοῦ ἵππου, ἐργασίαν εἰς ἣν μετὰ τὸσαύτης ἡσχολήθησαν δραστηριότητος, ὥστε ἐδαπάνησαν ὀλόκληρον ὥραν τότε εἰδοποίησαν τὸν Εὐγένειον, ὅτι ὁ ἵππος ἦτον ἔτοιμος.

‘Ο Εὐγένειος ἀνεχώρησε καλπάζων, ἐκλέγων πάντοτε τὸν ὀμαλωτέρον δρόμον χάριν τοῦ ἵππου του, παραδεδομένος δὲ εἰς ὄνειροπολήσεις, καὶ συλλογιζόμενος τὴν αἰφνιδίον του φιλίαν μετὰ τοῦ Κλυππέλου ἀνεπόλει τὰς συγκεχυμένας περὶ Γερμανίας ἀναμνήσεις του. Μετ’ ὀλίγον διέκρινεν εἰς τὰς πρώτας τῆς σελήνης ἀκτῖνας τὰς ὑψηλὰς καὶ ἀναπετομένας ἀκρας τοῦ Βριτθούργου, ὅπου ὁ Κλύπτελος εἶχε πρὸ πολλοῦ ἤδη φθάσει.

Αἶφνας ὁ οὐρανὸς μαυρίζει, καὶ ὀρηκτικὸς ἄνεμος φέρει εἰς τὰ ὄτα τοῦ Εὐγενείου ἐπανειλημμένην ἠχὴν κραυγῶν συγκεχυμένων. Ἀριστερόθεν ὁ πύργος ἐκρύπτετο ὑπὸ τὰ λευκόφαια χρώματα τοῦ ὀρίζοντος, τῆδε κακέισε ἐφαίνοντο σκιαὶ διερχόμεναι τὸν ἐλικοειδῆ αὐλακα τῆς ὁδοῦ, καὶ φωναὶ ἀνθρώπων, ἀμοιβαίως κλυομένων καὶ ἀνταποκρινομένων, ἔφθασαν μέχρι τῶν ὠτων τοῦ ὁδοιπόρου.

‘Ο ἵππος τοῦ Εὐγενείου ἵσταται τρέμων καὶ ἀκίνητος, πλησιάζει τὰ ὄτα του, ὡσεὶ προμηνύων δυστυχίαν, καὶ ἀρειεῖται νὰ προχωρήσῃ περαιτέρω.

II.

‘Η Καταιγίς

Σφοδρὸς ἄνεμος ἔλαμπτε τὰς κορυφὰς τοῦ δάσου, καὶ ἡ ἔροχῃ ἐμάστιζεν ὀρηκτικῶς τὰς κλονουμένας ἑλέους τοῦ Βριτθούργου, εἰς τοὺς πόδας τοῦ ὀποίου, μὲ ταχύτητα διπλασιαζομένην ὑπὸ τοῦ ἕτεοῦ, ἔρρεεν ὁ χειμαρρὸς Μέγγ-Φράου, πηγάζων δύο μίλλια μακρὰν, εἰς τὰς πλεον ἀπροσέτους κορυφὰς τοῦ Ρεχβέργου. ‘Ο πύργος ὑψοῦτο, ἐν μέσῳ τῆς ἀναστατώσεως τῆς φύσεως, σκοτεινὸς καὶ ἀκίνητος, ἡ δὲ ψυχρὰ σιωπὴ εἰς ἣν ἐφαίνετο βεβυθισμένος, εὐρίσκετο εἰς πένθιμον ἀντίθεσιν πρὸς τοὺς ὄξεις ἤχους καὶ τὰς διαρκεῖς βροντὰς, αἵτινες διεσταυροῦντο ἀκαταπύστως εἰς τὸν ἀέρα. Καὶ ὅμως δύο τῶν μεγάλαιτέρων παραθύρων, διέμενον εἰσέτι φωταγωγημένα καὶ ἔρρι:

πτον φῶς ἀρκετὸν ὅπως χρησιμεύσῃ, ἐν ὥρᾳ ἀνάγκης, ὡς ὕδη-
γὸς εἰς τοὺς πεπλανημένους ὕδοιπόρους.

Ἐὰν τὸ ἐξωτερικὸν τοῦ Βριτθούργου ἐφαίνετο τόσῳ σκοτεινόν,
τὸ ἐνδότερον ἦτον ἔτι μελαγχολικώτερον· ἐκυριεύετό τις ἀπὸ
ἀκατανόητον σέβας εἰσερχόμενος ὑπὸ τοὺς ἀρχαίους καὶ ἐτοι-
μοφόρους ἐκείνους θόλους. Τὰ πάντα εἰς τὰς πλὴν μεγάλας
ὡς πρὸς τὰ ὅποια ἐμπεριεῖχον ἐπιπλα αἰθούσας, ἀνεπώλουν
τρῆς παρελθόντας χρόνους. Ἐδῶ τὸ ξίφος τοῦ πατρὸς,
πεσόντος ἐν μάχῃ· ἐκεῖ ὁ ἐκ πτερῶν λόφος τοῦ πάππου,
φονευθέντος εἰς τὸν ἅγιον τάφον, πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ Γοδα-
φρέδου. Ἐπὶ τοῦ τροπαίου τούτου, λόγῃ συντριβείσα ἐν μο-
νομαχίᾳ, γενομένη πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ βασιλέως· μακρότε-
ρον, ἐπὶ ἑλεφαντίνου ὑποδάθρου, εὐχολόγιον μὲ ἀδάμκτας κε-
κρομημένον, ὅπερ ἔφερον ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἡ τελευταία τῶν δε-
σποινῶν τοῦ πύργου· βαθύτερον ἔτι, εἰς τὸ σκότος, κλίνη ἀγαλ-
ματίους περιεστοιχισμένη καὶ μόνη παριστῶσα ὀλόκληρον ἱστοί-
κην καὶ θρησκευτικὴν ἱστορίαν. Καὶ τῷ ὄντι, τὰ ἀμυντικὰ
καὶ ἐπιθετικὰ ὄπλα, τὰ λάμποντα εἰσέτι εἰς τὰ πλάγια τῶν
παραπετασμάτων, ἀνηρημένων ὑπὸ προσμειδιῶντων εὐγλύφων
πυξίνων ἀγγέλων, κατεῖχον πρὸ αἰῶνων τὴν ἱεράν ἐκείνην θέσιν·
οἱ δὲ χρυσοὶ κρυσσοὶ τῶν παραπετασμάτων, ἀμαυρωθέντες ἤδη
καὶ τὸ πλεῖστον φθαρέντες ὑπὸ τοῦ παμφάγου χρόνου, ἦσαν οἱ
αὐτοὶ ἐκεῖνοι, ὑπὸ τοῦς ὁποίους οἱ πρόγονοι τῆς οἰκογενείας
εἶχον διχοδικῶς ἐγερεθῆ εἰς τὸ φῶς τῆς ζωῆς, καὶ ἀποκοιμηθῆ
εἰς τὸ σκότος τοῦ θανάτου.

Ὀλίγον μακρὰν τῆς κλίνης, πλησίον τραπέζης ἀφ' ἧς ἔφεγγε
λύχνος, ἐκάθητο δύο ἄτομα ἄτινα ἐφαίνετο ὅτι τρομερὰ δυσ-
τυχία εἶχεν ἐσχάτως καταπλήξει.

Τὸ ἐν ἦτον, ὅ,τι ἐπιθυμοῦν νὰ ᾤσιν ὅλοι οἱ γέροντες. Ἡ λευκὴ
ὀμαλὴ, καὶ ὡς παιδίου βοστρυχώδης κόμη του, ἐσημάτιζεν ἄ-
πισθὴν τῆς κεφαλῆς του ἤμισυ, οὕτως εἶπεῖν, στέμμη, ἀφί-
νουσα ἀσχεπὲς εὐγενεῖς καὶ μεγαλοπρεπὲς μέταπον· ὁ ὀφθαλμὸς

του διετήρει εισέτι τὴν ζωηρότητα καὶ τὸ πῦρ τῆς νεότητος. Ἐν ἐνὶ λόγῳ, ἦτον ὁ ἐντελέστατος τύπος τῶν σεβασμίων ἐκείνων γερόντων, εἰς τοὺς ὁποίους περὶ τὰ ἔσχατα τοῦ βίου ἀπαντάται θεῖόν τι.

Τὸ δ' ἕτερον ἦτο νεᾶνι, καὶ ἀναμφιβόλως τοῦ αὐτοῦ τοῦ γέροντος αἵματος. Ἀδύνατον νὰ φαντασθῇ τις ἀρμονικωτέραν συμφωνίαν ἰδανικοῦ κάλλους μετὰ σωματικῆς ἐντελείας. Χρῶμα λευκόν, ὀφθαλμοὶ μαῦροι καὶ μεγάλοι, ὑπὸ μύρας καὶ πετυκνωμένας ὄφρεις· στόμα τοσοῦτον ἐπίχαιρι, ὥστε ἐφαίνετο προωρισμένον εἰς αἰώνιον μεδίχμα· πλόκαμοι ἐπίσης ἀντίθετοι πρὸς τὴν λευκότητα τοῦ προσώπου της, ἔσαν ἡ λάμψις τοῦ γαργάτου πρὸς τὸ θαμβόν καὶ στολπινόν χρῶμα τοῦ ἀλαβάστρου. Ἰδοὺ ἡ εἰκὼν τῆς Βέρθας, τῆς ἀνεψιάς τοῦ κόμητος Μανσφέλδου.

Ἦθελε νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸ χειροτέχνημα εἰς ὃ κατεγίνετο, ἀλλὰ τὸ φῶς τοῦ λίχνου ἤλαττοῦτο βαθμηδόν· ἄλλως τε ἡ μέριμνα, ἥτις ἀνεγινώσκετο εἰς τοὺς ὀφθαλμούς της, εἶχεν ἐξαντλήσει τὰς τελευταίας αὐτῆς δυνάμεις.

— Θεῖέ μου, εἶπεν, ὑψώσασα πρὸς τὸν κόμητα τοὺς πλήρεις δακρῶν ὀφθαλμούς της, γίνετε ὀλίγον κύριος τοῦ ἑαυτοῦ σας, μὴ ἀφίνετε τὴν ἀπελπισίαν νὰ ριζωθῇ οὕτως ἐν τῇ καρδίᾳ σας! Ὁκτὼ ἡμέραι παρηῆλθον ἤδη ἀφ' ἧς ἐλάβατε τὴν εἶδησιν τοῦ θανάτου τοῦ ἐξαδέλφου σας βαρόνου Μανσφέλδου, καὶ ἔκτοτε οὐδὲ στιγμήν ἀφήκατε ἀπὸ τὰς χειράς σας τὴν ἐπιστολὴν, ἥτις σὰς τὴν ἔφερεν . . . Ἡ ἀνάγνωσις αὕτη ἐρεθίζει ἔτι μᾶλλον τὴν λύπην σας. Ἀποβάλετε πλέον τοὺς θλιβεροὺς συλλογισμοὺς, οἵτινες κατέλαβον τὴν ψυχὴν σας! Ὁ θάνατος αὐτὸς εἶνε βεβαίως δυστύχημα, ἀλλ' ἐὰν ὑπάρχῃ τι δυνάμενον νὰ ἐλαφρύνῃ ὀλίγον τὴν λύπην σας, δὲν εἶνε, θεῖέ μου, ἡ ἀνάμνησις τῶν κηκῶν τὰ ὅποια σὰς ἔκαμε ὁ βαρόνος Μανσφέλδος, καὶ τῶν ὑβρεων μὲ τὰς ὁποίας κατελύπησε τὰς τελευταίας ἡμέρας σας;

— Ὡ Βέρθα! λητμονεῖς ὅτι ὑπάρχουν περιστάσεις καθ' αἶς αἰ προσωπικαὶ διαφοραὶ ἐξαλείφονται ἀπέναντι τοῦ γενικοῦ

καὶ μεγάλου οἰκογενειακοῦ συμφέροντος; Τὸ γνωρίζεις, ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἦτον ἐχθρὸς μου· πᾶσα συνέντευξις ἡμῶν ἐτελείωνε μὲ φιλονεικίαν· ἐφθόνηι τὴν δόξαν, τὸν πλοῦτον, τὴν εὐτυχίαν μου . . . μὲ ἐμίσει, καὶ ἴσως χωρὶς νὰ τὸ γνωρίζω, τὸν ἐμίσουν καὶ ἐγώ . . ; Καὶ μολοντοῦτο, Βέρθα, ἐὰν ἐξήρητο ἀπὸ ἐμὲ νὰ ἀνοίξω τὸν τάφον του, ἤθελα λάβει τὴν ὀδοιπορικὴν ῥάβδον, καὶ ὑπάγει, ἀκούεις, Βέρθα, μὲ τοὺς πόδας γυμνοὺς, χωρὶς νὰ σταθῶ οὐδαμοῦ, μέχρι τοῦ νεκροταφείου τῆς Βενετίας ἐθα ἀναπαύεται . . . Καὶ ἐκεῖ, χύνων ἐπὶ τοῦ τάφου του ὅσον ἔχω πλοῦτον, ἤθελον αἰσθανθῆ ὑπερβολικὴν χαρὰν, τὴν ἀγνωτέραν ὅλης τῆς ζωῆς μου, ἐὰν τὸν ἐόλεπον, τὸν Βαρόνον Μανσφέλδον, νὰ ἐγείρηται ἀπὸ τὴν αἰωνίαν κλίνην του, ἀναστηθεὶς παρ' ἐμοῦ . . . Διότι ἡ μόνη ἐλπίς τῆς διατηρήσεως τοῦ ὀνόματός μας ἐστηρίζετο ἐπ' αὐτοῦ· ἐπειδὴ ἐγὼ δὲν εἶμαι πλέον ἱκανὸς νὰ θεωρηθῶ ἄνθρωπος. Ἡ λευκὴ μου κόμη ἐπέχει θέσιν σαβάνου . . . Τὸ γένος τῶν Μανσφέλδων σβύνει, καὶ τῆς μεγάλης ταύτης παρακμῆς, τοῦ τρομεροῦ τούτου τέλους, ἐμὲ ἐξελέξατο ἡ θεία ὀργὴ ἀσθενῆ μάρτυρα! Τῶν Μανσφέλδων ὁ οἶκος τελευτᾷ, καὶ ἐγὼ μόνον θέλω εὑρεθῆ εἰς τὴν κηδείαν του!

Ἡ Βέρθα ἀπέμασσε τὰ δάκρυά της χωρὶς νὰ ἀποκριθῆ· ὁ δὲ κόμης ἐπλησίασε βραδέως εἰς τὸ παράθυρον, καὶ βυθίσας εἰς τὸ ἀχανές τῆς νυκτὸς θλιβερὸν καὶ ἄθυμον βλέμμα·

— Ὅποια θύελλα! ἐψιθύρισε· τὸ πένθος τῆς φύσεως εὐρίσκεται εἰς ἀρμονίαν μὲ τὸ τῆς ψυχῆς μου! Ἀκούεις Βέρθα; . . . Εἰς τὴν ἐρημίαν ταύτην ἀκούονται θρῆνοι, εἰς τὸν ἄνεμον φωνκί, ἄδουσαι τὰς νεκρικὰς προτευχάς. Ὁ ὑπὸ τοὺς πόδας ἡμῶν χεῖμαρρος ἀπαισίους ἐκπέμπει στεναγμοὺς. Ὁ γηραιὸς μας πύργος τρέμει ἐπὶ τῶν σαθρῶν θόλων του, καὶ μετ' οὐ πολὺ, διαθαίνοντες ἔμπροσθεν τῶν τειχῶν τούτων, οἱ ὀδοιπόροι θὰ κάμνωσι τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ὡς εἰς θεῶν ἐρήμου τάφου. Καὶ ἐγὼ, ὁ ἔσχατος τῶν Μανσφέλδων, οὐδὲν δύναμαι εἰς τοῦτο. Μάτην θέλω ὑψώσει τὴν κεφαλὴν, μάτην θέλω διατάξει τὸν βραχίονα·

νά μου νά κινηθῆ, μάτην θέλω ἐπικλεσθῆ σιδηράν θέλησιν. Ἡ κεφαλή μου θέλει πέσει ἀνίσχυρος, καὶ οἱ βραχίονές μου θέλουν ἀρνηθῆ ὑποταγῆν! Εἶμαι γέρον, καὶ οἱ γέροντες δὲν δύνανται εἰμὴ νά κλαύσωσι, δὲν περιμένουν εἰμὴ τὸν θάνατον. . . Ἐὰν τοῦλάχιστου μοι ἔμεναν εἰσέτι παρηγορία τις ἐπὶ τῆς γῆς, ἀλλ' ὄχι! . . . Δὲν γνωρίζω τί κακὸν ἔπραξα μήπως ἐν ἀγνοίᾳ μου παρώργισα τὸν θεόν, καὶ διὰ τοῦτο μὲ στερεῖ παντὸς προσφιλεστέρου μοι ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ διὰ τοῦτο μὲ κατεδίκασε νά ἀποθάνω μόλις, παρὰ πάντων ἐγκαταλελειμμένος, καὶ τῶν ἀκριβοστέρων ἀγαθῶν ἑστερημένος! . . .

— Θειέ μου, εἶπεν ἡ Βέρθα, λαβοῦσα αὐτὸν τῆς χειρὸς, ἡ λύπη σὰς πλανᾷ. Δὲν ἔχετε, λέγετε, οὐδεμίαν παρηγορίαν ἐπὶ τῆς γῆς; Οἶμοι! ὡς οὐδὲν λοιπὸν μὲ θεωρεῖτε;

— Σύγγνωθι, Βέρθα, εἶσαι ἡ θυγάτηρ τοῦ ἀδελφοῦ μου, τὸ στήριγμα τοῦ γήρατος μου, σύγγνωθι. . . . Τὸ βλέπεις, ἡ δυστυχία μὲ καθιστᾷ ἀχάριστον, . . . ἡ καρδία μου εἶνε πλήρης πικρίας, τῆς ὁποίας ἡ χολὴ φθάνει μέχρι χειλῶν. . . . Σύγγνωθι, Βέρθα, διὰ τὴν λύπην τὴν ὁποίαν σοὶ ἐπροξένησα. . . . Εἶσαι καλὴ, εὐσπλαγχνίσου με! Ὁ θάνατος τοῦ θερόνου ἀνήγειρεν εἰς τὴν μνήμην μου ἔτι σκληροτέραν ἀνάμνησιν, τὴν ἀπώλειαν τῶν δύο υἱῶν μου! Ἰδοὺ ἡ ἀληθὴς θλίψις μου. ὦ! Κατὰ τί ἤθελε μὲ ἐνδιαφέρει ἡ ὑπαρξίς τοῦ Μανσελδου τούτου, ἐὰν εἶχα τὰ τέκνα μου! Τὸ ὄνομα τῶν πατέρων μου δὲν ἤθελε διαμένει εἰς αὐτὰ ἔνδοξον καὶ παρὰ πάντων τιμώμενον; Ἐπικατάρατος ἡμέρα! Τρομερὰ καταστροφή! Ἐνομιῶντο εἰς τὸν ἰδικόν μου θάλαμον. Πρωτῶν τινὰ ἐξῆλθον μόνα, καὶ δὲν ἐπέστρεψαν πλέον. . . . Ὅμοιαν μὲ ταύτην θύελλα εἶχεν ἀυξήσει καὶ τὴν ποσότητα καὶ τὴν ὀσμὴν τῶν ὑδάτων τοῦ Μεγγ-φράου, ὅστις ἐμυκάτο ὡς σήμερον. Δυστυχῆ τέκνα! Τὰ ἀνεζήτησα ὅλην τὴν ἡμέραν, τὰ ἐκάλουν μετὰ σπαραξικαρδίου φωνῆς, ἀλλὰ φεῦ! Μάταιαι αἱ φωναί! Μάταιαι αἱ προσπάθειαι! Πῶς νά ἀκούσῃ τις φωνὴν, τὴν ὁποίαν καλύπτει ἡ τοῦ χειμᾶρρου βοή. Πῶς νά ἀπαιτήσῃ ἀπὸ τῆν ἄβυσσον ἦν κατέπιε βορᾶν; . . .

— Παύσατε, θεέ μου, νὰ ἐνθυμῆσθε τὴν ἀνιάτων συμφορῶν ἐποχὴν ἐκείνην. Λί ἀναμνήσεις αὐταὶ σᾶς θλάπτουσι. . . . προσπαθήσατε νὰ τὰς λησμονήσητε. . . .

— Καὶ δύναμαι νὰ ἐξουσιάζω τὸν νοῦν μου; ὑπέλαβεν ἡσυχώτερον ὁ Κόμηξ· ἡ συντέτριμμένη ψυχὴ δύναιται νὰ ἐκβάλλῃ ἄλλους παρὰ θλιβεροὺς τόνους; Τί θέλεις; ἐὰν ὀμιλῶ τόσο συχνὰ περὶ τῆς δυστυχίας ταύτης, τῆς μεγίστης τῶν δοκιμασιῶν εἰς ἧς μὲ ὑπέβλεπεν ὁ Θεός, ὀμιλῶ διότι ἡ λύπη φονεύει, ἐὰν δὲν διαχύνηται ἐνίοτε καὶ πρὸς τὰ ἐκτός. . . . Καὶ ὅμως ἔχεις δίκαιον, Βέρθα· πρέπει νὰ μάθῃ τις νὰ καταβάλλῃ τὴν τρικυμίαν, εἰδεμὴ νικᾷται· θέλω ὑπομένει. . . . ἔπειτα μοὶ μένει τόσοσ ὀλίγο; καιρὸς νὰ ὑποφέρω;

Τότε ἔγινε σιωπὴ ἀπαισιᾶ, καθ' ἣν δὲν ἠκούετο, εἰμὴ ὁ ἀλλεπάλληλος πάταγος τοῦ κεραυνοῦ συγχεόμενος μὲ τοὺς μεταξὺ τῶν κλάδων τοῦ δάσους συριγμοὺς τοῦ ἀνέμου. Ὁ Κόμηξ ἐπανῆλθεν εἰς τὰς σκέψεις του, καὶ δευτέρην ἤδη φοράν· ἡ Βέρθα ἐδοκίμασε νὰ ἐπανκλάβῃ τὸ ἔργον της, ὅτε μετ' ὀλίγων λεπτῶν παρέλευσιν ἠκούσθησαν εἰς τὴν αὐλὴν βήματα ἵππου. Ἡ Βέρθα ἐπροσπάθησε νὰ διακρίνῃ εἰς τὸ σκότος, τίς ἦτο ὁ ὄδιπóρος, ὅστις ἤρχετο τοιαύτην ὥραν εἰς Βριτσοῦργον, ἔπειτα δὲ στραφεῖσα πρὸς τὸν κόμητα Μανσφέλδον·

— Θεέ μου, εἶπε μὲ φωνὴν, μεγάλην ταραχὴν προδίδουσας, νομίζω ὅτι εἶνε ὁ ἱππότης Κλύππελος.

— Ὁ ἱππότης! ἐκραύγασεν ὁ γέρον, φθάνει εἰς πολὺ θλιβεράν στιγμὴν. Ὁ ἄφρων! μόλις χθὲς ἔλαβε τὴν ἐπιστολὴν μου καὶ σήμερον ἔρχεται! . . . δὲν ἔχασε παντελῶς καιρόν. . . . Βέβαια ὀλιγώτερον βιαστικὸς ἤθελεν εἶσαι, ἐὰν προέβλεπε τί ἔμελλε νὰ μάθῃ· ἐπειδὴ ἡ ἀπόφασίς σου εἶνε ἀμετάτρεπτος, δὲν εἶναι οὕτω Βέρθα; ἡ καρδίκα σου ἀπεφάνθη ἀμετακλήτως; δὲν θέλεις σύζυγον τὸν ἱππότην Κλύππελον, καὶ ἐπιμένεις θέλουσα νὰ ἀνακαλίσω τὸν λόγον, τὸν ὑποῖον πρὸ ἐνός ἔτους τῶν ἔδωκα;

— Δὲν θέλω τίποτε, θεῖέ μου, ἀπεκρίθη μὲ ἀσθενῆ φωνὴν ἡ Βέρθα, ἀλλὰ μόνον σὺς παρακαλῶ νὰ μὲ λυπηθῆτε.

— Καλῶς, εἶπε μὲ γλυκύτητα ὁ κόμης. Δὲν ἐζήτησα τὴν γνώμην σου, ὅταν ὑπεσχέθην τὴν χεῖρά σου εἰς τὸν Κλύππελον. . . . Ἐγὼ ἔπαισα, καὶ εἶνε δίκαιον νὰ ὑποφέρω τὰς συνεπειὰς τοῦ πταίσματός μου. Ἄλλως τε δι' οὐδὲν εἰς τὸν κόσμον ἀποφασίζω νὰ καταχρασθῶ τῆς πρὸς ἐμὲ ἐμπιστοσύνης σου· ὁ ἄλλος δὲ οὗτος ἔρωσ τὸν ὅποιον μοὶ ἐξωμολογήθης. . . .

— Ἴδου ὁ ἱππότης, διέκοψεν ἡ Βέρθα.

— Καλῶς ἤλθες, εἶπεν ὁ κόμης, προσφύρων μετὰ συμπαθείας τὴν χεῖρά του εἰς τὸν Κλύππελον. Ἄλλὰ βλέπω μᾶς ἤλθες μὲ τρομερὸν καιρὸν, καὶ, μὲ τὴν ψυχὴν μου, ἀπορῶ πῶς κατώρθωσες νὰ φθάσῃς σῶος μέχρις ἐδῶ· ἡ ὁδὸς εἶνε πλήρης χαραδρῶν καὶ κρημνῶν.

— Οἰαιδήποτε καὶ ἂν ᾔηε αἱ δυσκολίαι αὗται, ἤθελε τὰς περιφρονήσεις, καὶ δεκαπλάσιαι εἰὰν ᾔσαν, διὰ νὰ φθάσω τὴν ἐσπέραν ταύτην ἐδῶ· ἐπειδὴ οἱ κίνδυνοι ὅλοι τῆς ὁδοῦ ὡς οὐδὲν δύνανται νὰ λογισθῶσιν ἀπέναντι τῶν βασάνων, τὰς ὁποίας ἡ ἀναβολὴ τῆς ἐπισκέψεώς μου ταύτης ἐπὶ μίαν μόνην νύκτα ἤθελε μοὶ προσξενήσει.

Ἐνόσω ὠμίλει ὁ Κλύππελος, εἶχε προσηλωμένους τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὴν Βέρθαν, ἥτις, ἐρυθρίασασα, ἔστρεψε τὴν κεφαλὴν. Ὁ δὲ γέρον Μανσφέλδος ἐνόησε τὰ θλήματα ταῦτα, καὶ κατέπτε στεναγμῶν.

— Ναί, ἐβιαζόμην νὰ φθάσω, ἐξηκολούθησεν περιπαθέστερον ὁ Κλύππελος, ὅστις ἐζήτει νὰ ἀναγνώσῃ εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ κόμητος καὶ τῆς ἀνεψιάς του τὴν τύχην του· αἱ σκοτειναὶ φράσεις τῆς ἐπιστολῆς τὰς ἐνεβύθισαν τὴν ψυχὴν μου εἰς λαβύρινθον ἀγωνίας καὶ ἀβεβηκίτητος· ἐπροτίμουν τὴν ἀπελπισίαν ἀπὸ τὴν τῆς ἀμφιβολίας ταύτης κατάστασιν, τὴν καλίστῳσιν ἀδύνατον πᾶσαν ἀνάγκυσιν. Καλητυχάσατέ

με λοιπόν, πρῶτον σεῖς, κύριε κόμη· σὺ ἔπειτα, Βέρθα . . . σὺ ἥτις κρατεῖς εἰς χεῖράς σου τὸ νῆμα τῶν ἀκριβεστέρων ἐλπίδων μου, καὶ δὲν δύναμαι νὰ πιστεύσω ὅτι ἀπεφάσιες νὰ τὸ κόψῃς, καθ' ὅσον μάλιστα βλέπεις ὀλόκληρον τὴν ζωὴν μου ἀπ' αὐτὸ ἐξαρτωμένην. . . .

Ἄκουσον λοιπόν, Κλύππελε, εἶπεν ὁ κόμης, συγκεντρῶν ὅλας του τὰς δυνάμεις· ἄκουσον, ἐπειδὴ καλλίτερον εἶνε νὰ τὰ μάθῃς. Σὺ ἔδωκα ὑπόσχεσιν, τὴν ὁποίαν δὲν δύναμαι νὰ ἐκπληρώσω· σοὶ ὑπεσχέθην τὴν καρδίαν τῆς Βέρθας, ἀλλ' ἐν ἀγνοίᾳ μου ἄλλως ἢ Βέρθα διέθεσεν αὐτήν.

— Τρομερὰ καταστροφή μὲ ἐπαπειλεῖ, τὸ βλέπω, ὑπέλαβεν ὁ ἱππότης μὲ φωνὴν συντετριμμένην, καὶ οὐδεὶς τολμᾷ νὰ μοὶ τὴν εἴπῃ. . . Ὁμιλήσατε! ὦ! ὀμιλήσατε, σὰς ἐξορκίζω! θέλω προσπαθῆναι νὰ τὴν ἀκούσω ἀταράχως. . . .

— Ἄκουσον λοιπόν, Κλύππελε, εἶπεν ὁ κόμης, συγκεντρῶν ὅλας του τὰς δυνάμεις· ἄκουσον, ἐπειδὴ καλλίτερον εἶνε νὰ τὰ μάθῃς. Σὺ ἔδωκα ὑπόσχεσιν, τὴν ὁποίαν δὲν δύναμαι νὰ ἐκπληρώσω· σοὶ ὑπεσχέθην τὴν καρδίαν τῆς Βέρθας, ἀλλ' ἐν ἀγνοίᾳ μου ἄλλως ἢ Βέρθα διέθεσεν αὐτήν.

Ἄκουσον λοιπόν, Κλύππελε, εἶπεν ὁ κόμης, συγκεντρῶν ὅλας του τὰς δυνάμεις· ἄκουσον, ἐπειδὴ καλλίτερον εἶνε νὰ τὰ μάθῃς. Σὺ ἔδωκα ὑπόσχεσιν, τὴν ὁποίαν δὲν δύναμαι νὰ ἐκπληρώσω· σοὶ ὑπεσχέθην τὴν καρδίαν τῆς Βέρθας, ἀλλ' ἐν ἀγνοίᾳ μου ἄλλως ἢ Βέρθα διέθεσεν αὐτήν.

Ἄκουσον λοιπόν, Κλύππελε, εἶπεν ὁ κόμης, συγκεντρῶν ὅλας του τὰς δυνάμεις· ἄκουσον, ἐπειδὴ καλλίτερον εἶνε νὰ τὰ μάθῃς. Σὺ ἔδωκα ὑπόσχεσιν, τὴν ὁποίαν δὲν δύναμαι νὰ ἐκπληρώσω· σοὶ ὑπεσχέθην τὴν καρδίαν τῆς Βέρθας, ἀλλ' ἐν ἀγνοίᾳ μου ἄλλως ἢ Βέρθα διέθεσεν αὐτήν.

Ἄκουσον λοιπόν, Κλύππελε, εἶπεν ὁ κόμης, συγκεντρῶν ὅλας του τὰς δυνάμεις· ἄκουσον, ἐπειδὴ καλλίτερον εἶνε νὰ τὰ μάθῃς. Σὺ ἔδωκα ὑπόσχεσιν, τὴν ὁποίαν δὲν δύναμαι νὰ ἐκπληρώσω· σοὶ ὑπεσχέθην τὴν καρδίαν τῆς Βέρθας, ἀλλ' ἐν ἀγνοίᾳ μου ἄλλως ἢ Βέρθα διέθεσεν αὐτήν.

Ἄκουσον λοιπόν, Κλύππελε, εἶπεν ὁ κόμης, συγκεντρῶν ὅλας του τὰς δυνάμεις· ἄκουσον, ἐπειδὴ καλλίτερον εἶνε νὰ τὰ μάθῃς. Σὺ ἔδωκα ὑπόσχεσιν, τὴν ὁποίαν δὲν δύναμαι νὰ ἐκπληρώσω· σοὶ ὑπεσχέθην τὴν καρδίαν τῆς Βέρθας, ἀλλ' ἐν ἀγνοίᾳ μου ἄλλως ἢ Βέρθα διέθεσεν αὐτήν.

σφέλδου καὶ Κλυππέλου, δὲν εἶνε, συγκρινομένη πρὸς τὴν ἀρτιγενῆ τοῦτον ἔρωτα, εἰμὴ ἀμυδρά τις καὶ τρέμουσα φλόξ, τὴν ὁποίαν ἡ πνοὴ τοῦ παρορχομένου χρόνου, ὤφειλε νὰ σβέσῃ. Καὶ ἔπειτα τί εἶμαι ἐγὼ, ὕστερα ἀπὸ ὅλα; πτωχὸς ἱππότης, ζῶν μετρώως ἀπὸ πενιχρὴν κληρονομίαν, τῆς ὁποίας ἡ κυριότης περιῆλθεν εἰς χεῖράς μου συγχρόνως μὲ τὸ ἐπίθετον τοῦ ὀρφανοῦ. Ἄ! εἶνε ἀληθὲς ὅτι ἄλλοτε ὁ πατήρ μου καὶ ὁ πατήρ τῆς Βέρθας ἀγαπῶντο ὡς ἀδελφοί, ὅτι θέλοντες νὰ ἐπεκτείνωσιν τὴν ἑνωσιν ταύτην καὶ εἰς τὸ μέλλον, ἐμνήστευσαν ἐκ νηπιότητος τὸν υἱὸν καὶ τὴν θυγατέρα . . . ἐμὲ καὶ τὴν Βέρθαν· ἀλλὰ τί σημαίνει! Κληροδότιμα φιλίας, ἐπιθυμία ἀποθνήσκοντος, οἰκογενειακαὶ ἀνομνήσεις, ὅλα αὐτὰ λεισμονοῦνται. . . Ἀναμφιβόλως ὁ ἀντίπαλος μου φέρει ὄνειρον μέγα, καὶ ἀξιότερον τοῦ ἰδικοῦ μου νὰ παρατεθῇ εἰς τὸ τοῦ Μανσφέλδου. . .

— Ἀπατᾶσαι, Κλύππελε, ἐπειδὴ οὔτε τὸ ὄνομά του κἀν δὲν γνωρίζω, δὲν μοὶ εἶναι δὲ γνωστός εἰμὴ ὡς σωτὴρ τῆς Βέρθας, καὶ μάλιστα ἡ μόνη ἐπίπληξις τὴν ὁποίαν μέχρι τοῦδε δύναμαι νὰ τῷ κάμω, εἶνε ὅτι περικαλύπτεται μὲ μυστήριον. . .

— Τὸ ὅποῖον δὲν εἶνε ἀναπόφευκτον, διέκοψε μετὰ ζωηρότητος ἡ Βέρθα, τὸ ὅποῖον ὅμως ὑπεσχέθη ν' ἀποκαλύψῃ σήμερον· δὲν ἦλθεν εἰσέτι, ἀλλ' αὔριον ἐλπίζω. . .

— Δοιπὸν τὸν ἀγαπᾶς; ἠρώτησεν ὁ Κλύππελος, προσπαθῶν νὰ κρύψῃ τὴν ταραχὴν του.

— Ὡ θεὸς μου σᾶς εἶπε τὴν ἀλήθειαν, ἀπεκρίθη ἡ Βέρθα.

Ὁ Κλύππελος ὠχρίασεν, ὁ δὲ κόμης παρατηρήσας αὐτὸν, καὶ θλίψας μετὰ συμπαθείας τὴν χεῖρά του.

— Ὑπομονή, τῷ εἶπεν, ὑπομονή· ἴσως δὲν εἶνε ὅσον τὴν νομίζεις ἔνοχος. Ἡ καρδία της παραδιδόμενη εἰς ἄλλον, ὑπέστη θλιβεράν πάλην, ἀλλ' ἠττήθη. Ἐγὼ, δι' ὅν πρὸ πολλοῦ ἤδη παρῆλθεν ὁ καιρὸς τοῦ ἀγκυρᾶν, δὲν ἠδυνήθη νὰ ἀκούσω ἄνευ συγκινήσεως τὴν διήγησιν τῶν μακρῶν καὶ ἐνδομύχων βρασάνων

της. τὰς ὁποίας θὰ γνωρίσῃς καὶ σὺ, καὶ ὡς γενναίος, θέλεις τὴν συγχωρήσει. Περὶ τὸν νὰ σοὶ εἶπω ὅτι ἡ φιλία της θέλει εἰσθῆαι ὡς ἡ ἰδική μου, αἰώνιος, ἀμετάβλητος. Ἐπειτα θέλεις παρηγορηθῆ, δὲν εἶνε ἀληθὲς, Βέρθα, ὅτι θὰ τὸν ἀγαπῶμεν πάντοτε σὺ ὡς ἀδελφόν, καὶ ἐγὼ ὡς υἱόν : . . .

— Σεῖς, τὸ πιστεύω, εἶπεν ὁ Κλύππελος, θέλετε μὲ ἀγαπᾶ ὡς υἱόν, ἀλλ' εἰς ἐκείνην, τόπον ἀδελφοῦ θέλει ἐπέχει ὁ σύζυγος, ἐγὼ δὲ δὲν θέλω ἀργήσει νὰ λησμονηθῶ . . .

— Μὴ τὸ πιστεύετε, ἀπεκρίθη ἡ Βέρθα, τῆς ὁποίας οἱ ὕγραὶ ὀφθαλμοὶ ἐτόλμησαν τέλος νὰ ὑψωθῶσιν ἐπὶ τοῦ ἱππότου. Ἡ ἀρχαία φιλίᾳ ἥτις σᾶς ἐνόησε μὲ τὴν οἰκίαν τοῦ Μανοςφέλδου, εἶνε τίτλος, τὸν ὁποῖον ἡ καρδία μου ποτὲ δὲν θέλει λησμονήσει· καὶ ἐάν ποτε τύχη νὰ ἐξιλεώσω δι' ἀπροόπτου συμφορᾶς ὅσας σᾶς ἐπροξένησα ὀδύνας, εἰς σᾶς μόνον θέλω προστρέξει Κλύππελε, καὶ εἶμαι βεβαία, ὅτι θέλω, ὡς πάντοτε, σᾶς εὔρει τὸν πλέον πιστόν, τὸν πλέον ἀφωσιωμένον τῶν φίλων.

Τοὺς λόγους τούτους τελειώσασα ἡ Βέρθα, ἀφῆκε τὴν χεῖρά της εἰς τὸν Κλύππελον, ὅστις ἐπλησίασεν αὐτὴν εἰς τὰ χεῖλη του μὲ παράφορον χαράν.

— Εὐχαριστῶ, Βέρθα, εὐχαριστῶ.

Αὐτὸ μόνον ἠδυνήθη νὰ προφέρῃ ἐν μέτρῳ τῶν ὀλυγμῶν του.

Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν. ἰσχυρὰ ἐκπυρσοκρότησις ἀκούσθη πλησίον τοῦ πύργου. Ὁ δὲ κόμης καὶ ἡ Βέρθα ἠγέρθησαν, ἀνακράζαντες.

— Οἱ Κμισχραιανοὶ προσβάλλουν τοὺς ὁδοιπόρους, εἶπεν ἡ Βέρθα. Δυστυχία εἰς αὐτούς ! ἐχάθησαν.

— Πρέπει νὰ τρέξωμεν εἰς βοήθειάν των, εἶπεν ὁ Κλύππελος.

— Περίμενε, εἶπεν ὁ κόμης, μετὰ μικρὰν σκέψιν, τὰ δάση ταῦτα ἔχουν τόσους ἐλιγμούς, ὥστε εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴ πλανηθῆς. Ἀκουλούθησόν με καλλίτερα εἰς τὸ ὑψηλότερον τῶν πυργίων μου, ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἴσως δυνήθῃς νὰ διακρίνῃς τι

εἰς τὸ σκότος, ἱκανὸν νὰ σὲ ὀδηγήσῃ. Ἐπειτα ἂν θέλῃς ὁ Φρᾶντ ἀνάπτει φανὸν, καὶ σὲ συνοδεύει μέχρι τῆς μεγάλης ὁδοῦ.

Ὁ κόμης ἐξῆλθε μετὰ τῆς Βέρθας καὶ τοῦ ἱπποτοῦ, ἡ δὲ αἰθούσα ἔμεινε πρὸς στιγμὴν κενή, ὅτε ἠνεώχθη αἴφνης ἡ μεγάλη θύρα, καὶ ἐφάνη ἐπὶ τοῦ κατωφλίου ξένος.

II

Τὸ ἄσυλον

Οὗτος ἦτον νέος ὑψηλοῦ ἀναστήματος· εἰς τὴν ἀριστερὰν χειρᾶ κρατῶν σπατωδικῶς κύλινδρον ἐγγράφων, ἐν τάξει περιελυμένων· εἰς δὲ τὴν δεξιὰν λάμπουσαν μάχαιραν. Εἰσεχώρησεν ἐν τῇ αἰθούσῃ μὲ τὸ ἀνήσυχον ὕφος ἀνθρώπου διωκομένου, καὶ πληροφορηθεὶς διὰ λαθραίου βλέμματος ὅτι ἦτο μόνος, ἐγονυπέτησε καὶ μὲ ἔντρομον ὕφος.

— Θεέ μου ἐκραύγασε, μίαν ὥραν, μίαν μόνην ὥραν ἀναπαύσεως καιρὸν νὰ μετανοήσω. . . . καὶ ἀποθνήσκω εὐλογῶν σε ἔγερθεὶς δ', ἔστρεξεν εἰς τὸν ἐξώστην, καὶ θεωρῶν μὲ φρίκην τὸ πρὸ ὀφθαλμῶν του σκότος,

— Τί ἔκαμα ; ἐξηκολούθησε μὲ πεπλανημένον ὕφος, διατί ταραττεται ἡ καρδιά μου ; διατί ἡ μάχαιρα αὕτη εἰς τὰς χεῖράς μου ; ὦ ! τὸ γνωρίζεις Θεέ μου, ὁ πατήρ μου ὠδήγησεν τὴν χεῖρά μου ! Μοὶ ἔδωκε τὸν σίδηρον τοῦτον, καὶ τὸν ἔλαβα. . . μοὶ εἶπε κτύπα ! καὶ ἐκτύπησα. Ὁ πατήρ μου ! μὲ πόσῃ λύπῃ προσφέρω αὐτὸ τὸ ὄνομα. . . ὦ ! μακρὰν ἐμοῦ τοῦ πρώτου μου φόνου βδελυρὸν ὄργανον . . . μακρὰν ἐμοῦ, μου καίεις τὰς χεῖρας.

Καὶ ἡ αἰμοσταγῆς μάχαιρα ἔπεσεν ἐντὸς τῶν ἀναβραζόντων ὑδάτων τοῦ χειμάρρου. Οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ ἀγνώστου ἔμενον προσηλωμένοι εἰς τὸ μέρος, ἐν ᾧ εἶχεν ἀφανισθῆ ὁ σίδηρος.

— Τὸ ὕδωρ ἐξέπλυνεν ἤδη τὸ αἷμα, τὸ ὅποσον ἐκυλίδου τὴν μάχαιραν ταύτην· ἀλλ' ἐμέ ! τίποτε δὲν δύναται νὰ μὲ καθάρσῃ. Χθὲς ἀκόμη εἶχον ἐλπίδας, ἠδυνάμην νὰ ἀποκηρύξω τὸ

παρελθόν, σήμεραν ὅμως τετέλεσται ! ἡ νύξ αὕτη μὲ πκρέδωκεν εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ἄδου . . . Ἄλλὰ θέλει ἔλθει ὁ κόμης ! Ἄλλὰ θέλει ἔλθει ἡ Βέρθα . . . Ἄ ! ἡ τιμωρία μου ὑπῆρξε μακρά . . . τώρα μάλλον παρά ποτε ἀνάγκη νὰ φύγω, ἀνάγκη νὰ τὴν ἀφήσω. Θέλω τῆς εἰπεῖ ὅτι τρομερὸν μυστήριον μᾶς χωρίζει, καὶ ὅτι ἤρχομαι νὰ τὴν ἀποχαιρήσω . . . Τὴν νύκτα δὲ ταύτην, ἐνῶ κοιμᾶται, θέλω προσφέρει εἰς αὐτὴν καὶ εἰς τὸν θεὸν τὴν ζωὴν μου, πρὸς ἐξιλίωσιν τῶν ἀμαρτιῶν μου . . . Ὁ χειμαρρὸς εἶνε θαυρ, ὀρηκτικός . . . Εἶθε νὰ ἐξαλειφθῇ καὶ ἡ μνήμη μου μετ' ἐμοῦ ! Ἄλλ' ἐὰν ἡ Βέρθα ἀπαιτήσῃ ἐξήγησιν, ἐὰν μὲ ἐρωτήσῃ, τί νὰ τῇ ἀποκριθῶ; θέλει πκρατηρήσει τὴν ταρχὴν μου, καὶ τίς οἶδε ὁποῖα τρομερὰ ὑποψία . . . Ὡ ! ἀλλὰ τοῦλάχιστον δὲν θέλω ν' ἀφήσω ἐδῶ ἴχνη αἵματος ! δὲν θέλω νὰ γίνω ἡ θάσσανος καὶ ὁ τρόμος τῶν ὀνείρων τῆς . . . Ὡ ! θεὲ μου, ἐὰν προδοθῶ μόνος μου ! τί νὰ κάμω; τί περιέχουν αὐτὰ τὰ ἐγγράφα;

Καὶ πλησιάζας εἰς τὴν τράπεζαν, ἐξέτασε πανταχόθεν τὸν μυστηριώδη κύλινδρον καὶ συνέτριψε τὴν σφραγίδα. Μεταξὺ τῶν ἐμπεριεχομένων ἐγγράφων, τὰ μὲν ἦσαν λεπτοῦ καὶ πεπωκνωμένου χαρκιτῆρος, τὰ δὲ ἔφερον διαφόρους σφραγίδας, ἐν αἷς καὶ βασιλικάς. Ἦρχισε τότε νὰ ἀναγινώσκῃ μὲ ἀπληστον βλέμμα, καὶ καθ' ὅσον ἐπροχώρει, ἀκτίς ἐλπίδος ἐρώτιζε τὸ σκυθρωπὸν πρόσωπόν του. Ἐνόμιζε τις ὅτι αἱ ἀραὶ τὰς ὀποίας τὸ στόμα του ἐπρόφερον, ἦτον ἀποτέλεσμα παροξυσμοῦ, καὶ ὅτι ἤδη ἤρχισε νὰ συνέρχεται. Ἄλλ' αἴφνης τὸ μέτωπόν του ἐσκυθρῶσεν πάλιν.

— Μικρὰν ἐμοῦ, ἀποτρόπαιος ἰδέα ! ἐφώναξεν, ὡς φοβούμενος; ἐαυτὸν, μοὶ προξενεῖς φρίκην. Πρὸς τί νὰ παλαίσω, ἀφοῦ παρήτισα τὸν ἔρωτα τῆς Βέρθας, ἀφοῦ ὁ θεὸς ἔχει πλέον μετρημένας τὰς ὥρας τῆς ζωῆς μου !

Τότε ἔγνε μεγάλη πάλῃ ἐν τῷ πνεύματι τοῦ ἀνθρώπου τούτου, τοῦ ὁποίου τὴν ψυχὴν διεφιλονεῖκε μὲ ἴσῃν μαρίαν ὁ ἀγαθὸς καὶ ὁ κακὸς δαίμων. Ἡ μάχη ὑπῆρξεν ἰσχυρὰ, καὶ ἡ ἐκ-

Θατις ἤθελεν εἶσθαι ἐπὶ πολὺ ἀδέξαιος, ἐὰν ἡ εἰκὼν τῆς Βέρθας περιῦταμένη δὲν ἐπετάχονεν αὐτήν.

— Ἐβρίφη ὁ κύδος, ἐψυθίρισεν, ὁ σατανᾶς θριαμβεύει... Ἐπιτα εἰς τί θλάπτω τὸ θῦμά μου, ἀφαιρῶν τὸ ὄνομά του! δὲν τῷ ἀφῆρσα ἤδη τὴν ζωὴν; ... Ἐμπρός! ὑπερέβην τὴν ἄβυσσον, ἀδύνατον πλέον νὰ σταθῶ... Ὡ Βέρθα! διατί νὰ μὲ ἀγαπᾷς; ἄνευ σου ἡ ἰδέα τῆς αὐτοτονίας δὲν ἤθελε μὲ κινεῖ εἰς φρίκην ἄνευ σου ὁ θάνατος δὲν ἤθελε μὲ φοβίζει.

Ἡ ἀπελπισία του εἶχεν ἐξαντληθῆ εἰς λόγους, ὁ δὲ ἐλεύθερος ῥοῦς τῶν δακρύων του, τὰ πικρά του πικράπονα, ἐκφροσθέντα ἄνευ μαρτύρων ἐνώπιον τοῦ οὐρανοῦ, συνετέλεσαν μεγάλως εἰς τὸ νὰ παρηγορηθῆ, Ἡ ἐξωτερικὴ ἐκείνη ταραχὴ περιωρίσθη τέλος εἰς ἐσωτερικὴν κατῆφειαν, διαρκέσασαν ἀρκετὰ λεπτά. Ἦτο παραδεδομένος εἰς σκέψεις καὶ ὄνειροπολήσεις, ὅτε γέρων τις, ὁ αὐτὸς ὅστις εἶχεν ἀνωχωρήσει ἀπὸ τοῦ ξενοδοχείου τοῦ Γανδόλφου ὀλίγον πρὸ τοῦ Εὐγενείου, εἰσῆλθε λαθραῖως καὶ μετὰ προφυλάξεων πολλῶν ἐν τῇ αἰθούσῃ. Οἱ πόδες του μόλις ἤγγιζον ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, καὶ ἐφαίνετο ἀγωνιζόμενος πολὺ νὰ κρατήσῃ τὴν ἀναπνοὴν του,

Τὸ πρόσωπόν του ἦτον ἐξ ἐκείνων τῶν ξηρῶν καὶ ὠχρῶν, τῶν ἐποίων ἐκάστη ρυτίς προδίδει ὑπαρξιν κακούργων παθῶν τὸ πλήρες χαμερπεῖς μέτωπόν του, ὕδρονεν ἀπὸ φόβου, καὶ ὠχρία εἰς τὸν ἐλάχιστον κρότον. Τὸ συνεσταλμένον σῶμά του, οἱ περιφέβως περιστρεφόμενοι ὀφθαλμοὶ του, τὰ ὑπερμεγέθη ὠτά του, ἡ ἐπιτηδειότης, μεθ' ἧς εἰσῆρχετο ὡς ὄφις, χωρὶς νὰ τρίψωσιν αἱ θύραι, ὅλα του ἐν γένει ἐδείκνυον τὴν ἀνανδρίαν τοῦ ἀκολάστου κακούργου, πρέμοντος ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν διὰ τὴν ζωὴν του, τῆς ὁποίας τὸ ὑπόλοιπον ὀφείλει νὰ διαφιλονεικῆται πρὸς τὴν ἀγχόνην. Ἀφοῦ ἐβαιβέωθη ὅτι οὐδεὶς τὸν εἶδε, ἤρχισε βαθμηδὸν νὰ συνέρχεται, βραγχῶδης δὲ καὶ ὑπόκωφος γρυλλισμὸς, παρομοιάζων πολὺ μὲ βῆχα ψυχορῥαγοῦντος, ἐξῆλθε τοῦ στήθους του.

— Πάτερ μου! εἶπε μὲ ἀμηχανίαν ὁ νέος, ἐκπλαγείς ἀπὸ τὴν

αἰρνήδιον ἐκείνην ἐμφάνισιν, πάτερ μου, σὺ πάλιν! πάντοτε σὺ! . .

— Παράξενον σὲ φαίνεται; ἀπεκρίθη εἰρωνικῶς ὁ γέρον· καὶ ὅμως εἶναι ἀπλούστατον. Ὅταν ὁ υἱὸς φύγη τὸν πατέρα, δὲν πρέπει νὰ ἀκολουθήσῃ τὸν υἱὸν ὁ πατήρ;

— Σκοπεύεις νὰ μὴ μὲ ἀφίσσης νὰ ἡσυχάσω ποτέ; φύγε; ὦ! φύγε! ἄφες με!

— Ὅχι, εἶπεν, Ἰὼβ ὁ Λυκοπόδης· ἐθαρέθηκες τὴν περασμένην ζωὴν· καὶ ἐγὼ τὸ ἴδιον. Πρέπει νὰ τὴν παραιτήσωμεν πλέον τοιαύτην ζωὴν, Βολφράμ, εἶμαι τῆς γνώμης σου. Χθὲς μοῦ ἔλεγες πῶς ἔχεις σκοπὸν νὰ τραχιχθῆς εἰς αὐτὸν τὸν πύργον· κάθεται μέσσα ἓνας γέρον, ποῦ θὰ ᾔῃε ἴσάν ξένος, καὶ ἓνας ἄγγελος, ποῦ θὰ σὲ προστατεύῃ. Μὰ θέλει καὶ ὁ γέρον Ἰὼβ ἓνα κλυθὶ μέτσα εἰς τὸν πύργον, θέλω καὶ ἐγὼ μερίδιον ἀπὸ τῆν προστασίαν τῶν ἀγγέλων. Τὸ ὀλιγώτερον ποῦ ἔμπορεῖ νὰ κάμῃ ἓνας υἱός, εἶνε νὰ μοιράσῃ ὅ,τι ἔχει μὲ τὸν πατέρα του· τί λές καὶ σὺ;

— Ἐχεις δίκαιον, ἐπρόφωρον ἐπιπόνως ὁ Βολφράμ· εἰς ὅλα συγκατανεύω. . . . ὅμως μὲ μίαν συμφωνίαν Εἰς τὸ ἐξῆς δὲν θὰ εἶμαι πλέον υἱός σου. . . . καὶ δὲν θὰ εἶσαι πλέον πατήρ μου.

— Καλὰ, θὰ εἶμαι ὅ,τι σὲ ἀρέσῃ, ὑπερέτης σου ἐάν θέλῃς. . . .

— Δὲν ἐτόλμουν νὰ τὸ προτείνω. . . .

— Ὡ τῆς εὐλαβείας σου! Ἄς ᾔῃε πλέον, ἐγὼ θὰ παραστήσω τὸ μέρος μου ἴσάν καλὸς ὑποκριτής. . . . Κύτταξε ὅμως υἱέ μου, μὴ φοβᾶται, διὰ τελευταίαν φεράν σὲ δίδω αὐτὸ τὸ ὄνομα· κύτταξε ὅμως, ἐξηκολούθησε μὲ γελοῖον ὕψος, τὸ ὁποῖον ἐπροσπάθει νὰ κάμῃ ἐπίσημον, πῶς ὀλίγον ἀκόμη, καὶ θὰ ἤτουν ἔνοχος ἀχαριστίας, καὶ σὺ ποῦ εἶσαι εὐλαβής, εἰζούρεις πῶς ὁ Θεὸς δὲν συγχωρεῖ τόσοσιν μεγάλας ἁμαρτίας.

Ὁ Βολφράμ ἔκαμε σημεῖα ἀνυπονητίας, καὶ ἔστρεψε μετὰ δυσσερκείας τὴν κεφαλὴν.

— Ἐλησιμόνησα, εἶπε μετ' ὀλίγον, λαμβάνων ἐν φύλλον ἐκ τοῦ κυλίνδρου, τὸν ὁποῖον εἶχεν ἤδη ἀναγνώσει· ὁ Βολφράμ δὲν ὕ-

πάρχει πλέον. Ἰδοῦ, ἀνάγνωσον τὸν τίτλον καὶ τὸ ὄνομα, τὰ δὲ ποῖα θὰ μὲ διδῆς εἰς τὸ ἐξῆς.

Ὁ Ἰὼβ ἀνέγνωσε τὸν ὑπὸ τοῦ Βολφράμ προσφερόμενον χάρτην, καὶ κατ' ἀρχῆς δὲν ἠδυνήθη νὰ κρατήσῃ πονηρὸν καὶ ἀγριὸν μειδιάμα, δεικνύον ὅτι ἐν μόνον ἐλέμμη ἤρκεσε πρὸς κατάλυψιν τοῦ πλέον καταχθονίου τῶν κακουργημάτων· μετ' ὀλίγον δὲ, κάμωνων βαθεῖται καὶ πλήρη ψυχρότητος ὑπόκλισιν·

— Κύριε Μαρκέσιε Ἀλπουγιάρ, εἶπε, θέλω σὰς ὑπακούσει.

— Τώρα φύγε, ἔρχονται θὰ σὲ καλέσω ὅταν ᾖναι καιρὸς.

Ὁ Ἰὼβ ἀπεμακρύνθη χωρὶς ἀντίστασιν ἦτιον ἦν ἀπλοῦς ὑπηρέτης, ὑπακούων εἰς τὸν κύριόν του.

Ἐπὶ ἡ Βέρθα εἰτήρητο μετὰ τοῦ Θεοῦ της, παρατηρήσασα τὸν Βολφράμ ἀκουμβουδῶντα ἐπὶ τῆς ἐτίας· σιωπηλῶς καὶ ὡσεὶ προτευχόμενον, ἐκραύγασεν.

— Αὐτὸς εἶπε! αὐτὸς εἶπε!

— Βολφράμ! εἶπεν ἐκπληκτος ὁ κόμης, καὶ νὰ μὴν ᾖναι κανεὶς νὰ σὲ ὑποδεχθῆ! Ἀλλὰ διατί τόσον ὠχρὸς; μήπως σοὶ συνέβη τι;

— Οὐδὲν ἀσύνηθες εἰς αὐτὰ τὰ μέρη, εἶπεν ἀταράχως ὁ Βολφράμ· ὀλίγον ἔλειψε νὰ γίνω θύμα, ἕκατὸν βήματα μακρὰν ἀπ' ἐδῶ, ληστρικῆς ἐπιθέσεως. . . Κατ' εὐτυχίαν δὲμοι: τὸ φῶς τοῦ πύργου μὲ ὠδήγησε κατὰ τὴν φυγὴν μου, καὶ αἱ σφαῖραι ἐσούριξαν περὶ τὴν κεφαλὴν μου, χωρὶς νὰ μὲ ἐγγίσωσιν. . .

— Δοῦξ σοὶ ὁ Θεός! Σὲ ἐπερίμενα Βολφράμ, ἐπειδὴ, ὡς εἰ-
ξεύρεις, ἀπεφάτισα νὰ ἐξασφαλίσω τέλος τὴν τύχην τῆς Βέρθας·
ἡ δὲ προθεσμία τὴν ὁποῖον μόνος σου ἐζήτησας ἐτελείωσε σήμε-
ρον. Ὑπεσχέθης νὰ ἀποκαλύψῃς τὸ μυστήριον, τὸ ὁποῖον μέχρι
τοῦδε ἐκάλυπτε τὴν ζωὴν σου. Λέγε λοιπὸν, διότι, πρέπει ἐξάπαν-
τος νὰ τὸ μάθω σήμερον· εἶσαι ἔτοιμος;

Ἡ ἐρώτησις αὕτη ἐνεθύμησεν εἰς τὸν Βολφράμ ὅτι εἶχε ἔλθει μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ ἀποχαιρετήσῃ τὴν Βέρθαν, καὶ ἔπειτα νὰ τὴν ἀποχωρηθῆ διὰ παντός, καὶ ὅτι δι' ἀπιστιότητος διαστροφῆς τῶν

περιστάσεων, εὐρίσκειτο ἤδη ἐγκαθιδρυμένος εἰς νέαν, ἀλλ' ἔτι μᾶλλον ὀλισθηρὰν καὶ ἐπικίνδυνον ζωὴν ἐκείνης, καθ' ἣς ἐπεκαλεῖτο πρὸ ὀλίγου βοηθῶν τὴν αὐτοχειρίαν. Ἡ εἰκὼν αὐτῆ, παρισταμένη εἰς τὴν φαντασίαν του, εἶχεν ὀλέθριόν τι καὶ καταπληκτικόν, ῥίψαν αὐτὸν εἰς ἀμηχανίαν, καὶ καταταράξαν τὸ βλέμμα του. Μετ' ὀλίγον ὁμως κατώρθωτε νὰ περιστείλῃ τὴν ταρχήν του, καὶ ἐνῶ εἰς τὴν καρδίαν του ἐλάμβανε χώραν ἀδιάλλακτος πάλη, τὸ στόμα του ἐξέφερε λόγους τῶτον γλυκεῖς, τῶτον ἐρρῶθμοις, ὥστε ἐπιπιτον ἐπὶ τῆς ψυχῆς τοῦ κόμητος καὶ τῆς Βέρθας ὡσεὶ σταγόνες Θεοῦ βλασάμου.

— Ζητῶ συγγνώμην διὰ τὴν βραδύτητα τῆς ἐξηγήσεώς μου, κόμη Μανσφέλδε, εἶπεν ὁ Βολφράμ. Αἱ νέαι κεφαλαὶ συλλαμβάνουν ἐνίοτε ἄλλοκότους ιδέας, ιδέας ἐμπεριεχοῦσας ἐν ἑαυταῖς τὴν ποιήν των, ἐπειδὴ ὁ πρὸς εὐχαρίστησιν αὐτῶν δαπανώμενος χρόνος εἶναι χρόνος ἐπιπόνων δοκιμασιῶν διὰ τὰς ἀνυπομονησίας τῆς καρδίας. Ἴδου τὸ μυστικόν μου. Ἐπειδὴ εἶχα σώσει τὴν Βέρθαν, ἐφοβήθη μὴ ἐκλάβω ὡς ἔρωτα τὴν εὐγνωμοσύνην. . . Ἐπειδὴ ἔφερον μέγα ὄνομα, ἐφοβήθη μὴ ὀρέλω τὸν ἔρωτα τοῦτον εἰς τὴν ὑψηλή μου θέσιν. Τῆν ἠπάτητα λοιπὸν τότε, κύριε κόμη. . . εἶπα ὅτι εἶμαι πτωχός, καὶ μολοντοῦτο ἡ Βέρθα μὲ ἠγάπησε. Σήμερον εὐλογῶ συγχρόνως καὶ ἀπανοῦμαι τὸ ψεῦδός μου. Εἰς τρόπον ὥστε σὰς παρακαλεῖ, — ὄχι πλέον ὁ πτωχὸς Βολφράμ, ὁ ἡμέραν παρ' ἡμέραν προσπαθῶν νὰ αὐξήσῃ τὴν ἀδιαλείπτως ἐτοίμην νὰ δραπέτευσῃ ἀπὸ τὰς χειράς του ἀγάπην, ἀλλ' ὁ μαρκέσιος Ἀλπουγιάρ, νὰ ἐμπιστευθῆτε εἰς τὸν ἔρωτά του τὴν εὐτυχίαν καὶ τὸ μέλλον τῆς Βέρθας Μανσφέλδου. . .

— Ἀρκεῖ, εἶπεν ὁ κόμης, ἀνοίγων πρὸς αὐτὸν τὰς ἀγκάλας του. Ἡ ἐκλογή τῆς Βέρθας ἐπεσεν εἰς ἄνθρωπον ἄξιον αὐτῆς, τῶσον διὰ το ὕψος τῆς καταγωγῆς, ὅσον καὶ διὰ τὴν εὐγένειαν τῆς καρδίας. Ὁ δάκτυλος τοῦ Θεοῦ σὰς ὠδήγησε πρὸς ἀλλήλους.

III

Ἡ Ἀγωνία.

Ἐνῶ ταῦτα συνέβαινον εἰς τὸν πύργον, ἡ βροχὴ εἶχε παύσει, καὶ τὰ νέφη διασκεδασθῆ ὑπὸ τῆς σελήνης. Ὁ Κλύππελος διέτρεχε τὰ περίχωρα μετὰ τοῦ Φράντης, φωτίζοντας τὸν δρόμον διὰ ῥητινώδους δαδός, τὴν ὁποίαν ἐκίνει ἐκ δικλιειμμάτων, ὅπως ἀναζωπυρήσῃ τὴν φλόγα αὐτῆς, καὶ τῶν λοιπῶν ὑπηρετῶν τοῦ κόμητος, ὀπλισμένων μὲ σκαπάναι, πτυρία καὶ ῥόπαλα. Φθάσας εἰς μέρος, ἔνθα ἦ πρὸς τὴν κυριωτέραν εἴσοδον τοῦ πύργου ἄγουσα ὁδὸς διασταυροῦτο πρὸς τὴν στενωπὸν ἣν ἠκολούθη, ὁ Κλύππελος ἐσκόνταφεν εἰς ἐκτάδην κείμενον σῶμα. Ὁ Φράντης ἐπληρώσας τὸ φῶς, καὶ ὁ ἰκπότης ἀναγνώρισε τὸν Εὐγένειον. Τὸ πρῶτον αὐτοῦ κίνημα ὑπῆρξε νὰ γονατίσῃ καὶ νὰ θέσῃ τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ μετώπου καὶ τῆς καρδίας του· τὸ μέτωπον ἦτο ψυχρὸν, ἀλλ' ἡ καρδία ἐπαλλεν ἔτι. Ὁ Φράντης ἐπρότεινε νὰ τὸν μεταφέρωσιν εἰς τὸ Βριθβοῦργον, ἀλλ' ὁ Κλύππελος ἀντέτεινεν εἰς τοῦτο. Ἀπορασίσας νὰ μὴ ἐπαναίτῃ πλέον τὸν κόμητα καὶ τὴν ἀνεψιάν του, εἰμὴ διὰ νὰ τοὺς ἀποχαιρετήσῃ, ἀπέφυγεν ὅσω τὸ δυνατὸν πᾶν δυνάμενον νὰ τὸν ἀναγκάσῃ νὰ δεχθῆ τὴν φιλοξενίαν των. Ἀλλ' ἐπίσης ἀπορασιμμένος νὰ μὴν ἐγκαταλείψῃ τὸν Εὐγένειον, ἐζήτησε νὰ τῷ προμηθεύσῃ ἕτερον ἄτυλον, καὶ παρεκάλεσε τὸν Φράντη νὰ εὕρῃ καλύβην τινα, δυναμένην νὰ χρησιμεύσῃ ὡς κατάλυμα τὴν νύκτα.

— Τοῦ Μαθουρίνου Κολμάννου εἶ·αι πολὺ καλὴ, εἶπεν ὁ Φράντης· ψεύματα, Κολμάνε, ὅτι εἰμπορεῖς νὰ παραχωρήτῃς τοὺς δύο θαλάμους σου εἰς τὸν κύριον Ἰππότην Κλύππελον, φίλον τοῦ αὐθεντοῦς μου ;

— Ὅλος ἰδικός σας, ἀπεκρίθη ὁ Κολμάννος, καὶ ἐγὼ καὶ τὸ σπίτι μου ! τί προστάζετε ;

— Ἀς σηκώσωμεν πρῶτον αὐτὸν τὸν δυστυχῆ, εἶπεν ὁ Κλύππελος, καὶ ἂς τὸν μεταφέρωμεν εἰς τὴν εἰαίαν σου. Δὲν θὰ ἔχεται βεβαία ἰατρὸν εἰς τὸ χωρίον ;

— Ὅχι, εἶπε νέος τις χωρικός· ἀλλ' εἰς τὸ Βέρφεν εἶλε ἕνας

ἄγιος ἄνθρωπος, ποῦ ἰατρεύει ὅλους μόνον καὶ μόνον διὰ τὴν ψυχὴν τοῦ ἂν θέλετε, πηγαίνω νὰ τὸν φωνάξω, καὶ ἐρχεται. . . .

— Μὲ αὐτὸν τὸν καιρὸν, διέκοψε τρίτος τις.

— Ἄ! πολὺ ποῦ τὸν μέλει· βροντᾷ, χιονίζει, ὅταν ἔχη κανεὶς τὴν ἀνάγκην του, ὁ Χέντσερ εἶνε πάντοτε ἕτοιμος.

— Ὅπαγε, λοιπὸν, ὄπαγε, εἶπεν ὁ Κλύππελος· ἴτως εἶνε ἀκόμη καιρὸς νὰ τὸν σώσωμεν.

Ὁ χωρικός ἀνεχώρησε τρέχων μὲ ὄλας του τὰς δυνάμεις, ἐνῶ ὁ Φράντς κοί ὁ Κλύππελος, σηκώσαντες εἰς τὰς χεῖράς των, ἔφερον τὸν Εὐγένειον μέχρι τῆς οἰκίας τοῦ Κολμάννου. Ἐνῶ δὲ ἐπερίμενον τὸν ἰατρὸν, ὁ Κλύππελος ἐξέτασε καὶ ἔδωσε τὴν πληγὴν, ἥτις εὕρισκομένη ὀλίγον ἄνω τοῦ δεξιοῦ κόλπου, καὶ ἔχουσα ἀρκετὸν βάθος, ἐπέπνεεν ἀνησυχίας διὰ τὸν πνεύμονα. Αἱ πρῶται αὐταὶ φροντίδες, ἴτως δὲ καὶ οἱ κατὰ τὴν μετακόμητιν κλοισμοί, ἔδωκαν εἰς τὸν Εὐγένειον εἶδός τι μηχανικῆς ζωῆς· ἔθλιψε σπαταρωδικῶς τὴν χεῖρα τοῦ Κλύππελου, καὶ ἐψιθύριτε μὲ ἔντονον φωνήν, κατὰ τοὺς τελευταίους παροξυσμοὺς τοῦ πυρετοῦ.

— Αὐτὸ τὸ Βριτιβύργον μὲ ἔφερε δυστυχίαν! βοήθεια! βοήθεια! συλλάβατε τὸν δολοφόνον! φεύγει πρὸς τὸν πύργον! μὲ ἐρόνευσεν. . . Ἀλλὰ θὰ τὸν εὑρω. . . μία ἀτραπή ἐφώτισε τὸ πρόσωπόν του. . . τὸν εἶδα. . . τὸν βλέπω ἀκόμη. . . ἐκεῖ εἶνε. . . θὰ τὸν γνωρίσω μεταξὺ χιλίων!! Ἄ! ἐνόμιζα ὅτι ἡ Γερμανία εἶναι μήτηρ μου! . . . ἀλλ' ὄχι, παιδί μου, μὲ ἠρνήθη, μὲ ἐδολοφόνητε! Ἀκούσατέ με, ἀκούσατέ με ὅλοι! ἐὰν ἐπανέλθω εἰς τὴν ζωὴν, ἐὰν ἡ πληγὴ αὕτη κλείσῃ, . . . μὴ μὲ ἀφήσετε εἰς τὴν Γερμανίαν. . . Σᾶς παρακαλῶ, ὑπάγετέ με μακρὰν ἀπ' ἐδῶ! Ὁ ἀήρ μὲ φονεύει, ἡ γῆ ἀνοίγει ὑπὸ τοὺς πόδας μου. . . κρατεῖτέ με! . . .

Ὁ ἀγὼν οὗτος εἶχεν ἐξαντλήσει τὰς τελευταίας τοῦ Εὐγενίου δυνάμεις, ἡ δὲ κεφαλὴ αὐτοῦ κατέπεσεν ἐπὶ τοῦ προτοκεφάλου, κεκαλυμμένη ὑπὸ φοικώδους ὠχρότητος. Κατ' ἀρχὰς ὁ Κλύππε-

λος μετὰ μεγίστης δυσκολίας ἀπεσώθητεν ὑποψίας τινάς, τὰς ὁποίας κατὰ φυσικὸν λόγον διήγειρεν ἢ οὐκ ὀλίγον ἀλλόκοτος μετὰ τοῦ Εὐγενείου συνάντησις του. Καὶ τῷ ὄντι, ἡ διαγωγὴ τούτου ἀντέκειτο ὅλως πρὸς τοὺς λόγους του. Εἶχεν εἶπει ὅτι θέλει διανυκτερεύσει εἰς τὸ πανδοχεῖον τοῦ Γανδύλφου, καὶ ὅμως εὐρίσκειτο εἰς τὴν ἄγουσαν εἰς τὸ Βριτθούργον ὁδόν, μόνος, καὶ εἰς ὄραν τῆς νυκτὸς οὐχὶ ὀλίγον προκεχωρημένην. Διὰ τὴν ἰδιοτροπία, ἢ μᾶλλον, διὰ τὸ ψεῦδος τούτου; Περὶ τὴν πρώτην καὶ προφανῆ ταύτην ἀντίφασιν, ὁ Κλύππελος συνετώρευτε πολλὰς ἄλλας καὶ λίαν σημαντικὰς ἀρρομὰς δυσπιστίας· ἡ ἐπιμύθη του εἰς τὸ νὰ ἀποσιωπήσῃ τὸ ὄνομά του, τὸ μυστήριον τὸ ὁποῖον ἐκάλυπτε καὶ αὐτοὺς τοὺς λόγους του, τὸ μέγεθος τέλος τῆς καταστάσεώς του, τῆς ὁποίας ἡ πηγὴ τῷ ἦτον ἄγνωστος, τὰ πάντα, ἐμαρτύρουν ἐναντίον του. Αἱ ἰδέαι αὗται εἶχον ἀρχίσει νὰ ῥίζωνονται εἰς τὸν ἐγκέφαλόν του, χωρὶς μολοντούτο νὰ κινηθῶνται νὰ ἐξάξῃ ἀκριβεῖς συμπερασμοὺς· ἀλλ' οἱ λόγοι, τοὺς ὁποίους ἐν τῇ ὑπερβολῇ τῶν ἀληθῶν του ἐπρόφερον ὁ ψυχολόγος, διέλυσαν ὡς καπνὸν τὴν ἀπαισίαν αὐτῶν ἐντύπωσιν. Αἱ διακεκομμένα ἐκεῖνα φράσεις, ἐκεῖνα αἱ διὰ πάντα ἄλλου ἀσήμαντοι ἐκφωνήσεις, συνεφώνουν ἐντελῶς πρὸς τὰ ὀλίγα, τὰ ὁποῖα ὁ Εὐγένειος τῷ εἶχε πρὸ μικροῦ ἐκμυστηρευθῆ. Πρὸς τούτοις ἔλεγεν ὅτι εἶδε τὸν δολοφόνον του εἰς τὴν λάμπην τῆς ἀστραπῆς, καὶ τὸ κυριώτερον, τὴν εἶδε φεύγοντα πρὸς τὸν πύργον. Ἦτο δυνατὸν ἄθροωπος νὰ διατηρῆ εἰτέτι, εἰς αὐτὸ τὸ χεῖλος τοῦ θανάτου, τοσαύτην ὑποκρισίαν πρόνοιαν καὶ ἐνέργειαν; Δὲν ἦτον ὀρθότερον νὰ πιστεύσῃ ὅτι οἱ ἐκφυγόντες τὸ στόμα του λόγοι δὲν ἦσαν εἰμὴ ἀκτίς τις τῆς ἀληθείας, μία τῶν τεραστίων ἐκεῖνων διαθέσεων, τὰς ὁποίας θέτει αὐτὸς ὁ Θεὸς εἰς τὰ χεῖλη τῶν θυμάτων, ἵνα ἀνακαλύπτωσιν εἰς τὴν δικαιοσύνην τὰ ἔχρη καὶ τὸ καταφύγιον τῶν κακούργων; Ἡ τελευταία αὕτη ἐξήγησις, ὡς μᾶλλον σύμφωνος πρὸς τὴν εὐνοϊκὴν κλίσιν, τὴν ὁποίαν ἠεθάνετο διὰ τὸν Εὐγένειον, ὑπερίσχυεν εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ Κλυπέλου. Δὲν ἠθάρ-

νιτο πλέον, εἰμὴ λύπη διὰ τὸν θάνατόν του· δὲν ἔπνεεν, εἰμὴ ἐκδίχησιν κατὰ τοῦ δολοφόνου του.

Ἐν τούτοις ἦτον ἀργά, καὶ ὁ ἵππότης θέλων κατ' ἐκεῖνο τὸ ἔσπερας νὰ ἀποχαιρετήσῃ τὸν κόμητα Μανσφέλδον, ἀπεσύρθη, ἅμα φθάσαντος τοῦ Χέντιζερ.

Ὅταν εἰσῆλθεν εἰς τὸν πύργον, ἀπήντησεν ἄνθρωπον, τὸν ὁποῖον δὲν εἶχεν εἰσέτι ἰδεῖ. Ὁ Βολφράμ ἀκουσθὼν ἐπὶ παραθύρου, συνωμίλει χαμηλοφῶως μετὰ τοῦ κόμητος καὶ τῆς Βέρθας. Ἀλγεινὴ δὲ καὶ αἰρνηθῆναι προαίσθησις, παραλύσασα τὴν φωνήν καὶ τὰς κινήσεις τοῦ ἵπποτου, ἠνάγκασεν αὐτὸν νὰ σταθῇ.

— Αἴ λοιπόν! εἶπε παρατρηχῆτας αὐτὸν ὁ κόμης, ἡ ἐκδρομή σου διήρκεσε περισσότερον τῆς ἰδικῆς μας... ἀλλὰ δὲν θὰ γύρατε βέβαια τίποτε;

— Μὲ συγχωρεῖτε, κύριε κόμη· εἰς τὴν γωνίαν τοῦ δρόμου εὔρομεν ἄνθρωπον δολοφονημένον!

— Ἐκεῖ οἶ; προσέβαλον; ἠρώτησεν ὁ κόμης τὸν Βολφράμ.

— Ἀκριβῶς. Νέος τις περιηγητὴς ἐβάδιζε πλησίον μου, ὅτε πλῆθος ἀνθρώπων, ἐξεληθόντων ἀπὸ τὰ πυκνότερα μέρη τοῦ δάσους, μᾶς προσέβαλον ἀμοιτέρους... Ἔγινε συμπλοκή, ἀλλ' ἐγὼ ἤμην ἄοπλος... καὶ θλέπων ὅτι δὲν δύναμαι νὰ ἀντισταθῶ, ἔφυγα πρὸς τὸν πύργον.

— Πρὸς τὸν πύργον! ἐπανέλαβεν ἐκπεπληγμένος ὁ Κλύπελος.

— Ἄγνοῶ ὅμως τὴν ἐκβασιν τῆς μάχης, ἐξηκολούθησεν ὁ Βολφράμ, οὐδεμίαν δούς προσοχὴν εἰς τὴν ἐκρώνησιν τοῦ Κλύπελου· ὀλίγα βήματα μακρὰν, στρέψας τὴν κεφαλὴν, εἶδον ὅτι οἱ ἄρσται εἶχον γίνεαι ἄρατοι, καὶ ἤκουσα εὐκρινῶς βῆμα ἵππου ἀπομακρυνομένου. Ἐνόμισα ὅτι εὐτυχέστερος ἐμοῦ ὁ ἵππεύς, εἶχε διαρῦγει τὰς χεῖράς των, καὶ εὔρει καταφύγιον εἰς τὴν φυγὴν.

— Ἀπατάσθε, υπέλαβε βραδέως ὁ Κλύπελος· ὁ ἵππος ἔφυγε μόνος, ὁ δὲ ἵππεὺς προσεβλήθη.

— Ὁ δυστυχής! ἐκράυγατεν ἡ Βέρθα· τὴν ἐβρόθητε κακεῖς;

— 'Εφρόντισα νὰ μετακομισθῆ εἰς τοῦ Μαθουρίνου Κολμαίνου.
— Εἰς τοῦ Μαθουρίνου Κολμαίνου; εἶπεν ὁ κόμης· καὶ δια-
τί ὄχι ἐδῶ;

— Σᾶς ζητῶ συγγνώμην, ἀπεκρίθη ὁ Κλύππελος, ἀλλ' ἐπι-
θύμουν νὰ διανυκτερεύσω πλησίον τοῦ πληγωμένου. Ἐὰν μετεκο-
μίζετο ἐδῶ, ἤθελα τὸ συνοδεύσει. . . μοὶ ἐφαίνετο δὲ ὅτι ὁ
πύργος οὗτος δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ μὲ φιλοξενήσῃ.

— Βῆσαι σκληρὸς, εἶπεν ὁ κόμης, ἀλλὰ σὲ συγχωρῶ.

— Ἰππότα! ἐψιθύρισε ἐπιπληκτικῶς ἡ Βέρθα.

— Ὁ θεὸς σας μὲ ἐνόησεν, εἶπεν ὁ Κλύππελος· πρέπει
νὰ ἀπορεύω πᾶν ὅ,τι μοὶ ἐνθυμίζει τὸ παρελθόν· σήμερον εἰς τὴν
εἰκίαν τοῦ Μαθουρίνου Κολμαίνου, καὶ αὖριον εἰς τὴν ἰδικήν μου.

— Ὑπάρχει ἐλπίς θεραπείας; ἠρώτησεν ὁ Βολφράμ.

— Κύριος οἶδεν, ἀπεκρίθη ὁ Κλύππελος.

Ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ εἰσῆλθεν ὅλως ἀσθμαίνων ὁ Φράντς.

— Κύριε κόμη! κύριε κόμη! ἐφώνησεν, ἔμαθον εἰς τὸ χω-
ρίον ὅτι ὁ κύριος Βολφράμ διέφυγεν ὡς ἐκ θαύματος τὰς χεῖρας
τῶν Καισαρειανῶν, καὶ ἐγὼ τότε ἀπὸ φλυαρίαν καὶ ἀδιακρισίαν
μου δὲν ἐβάσταξα νὰ τοὺς κρύψω ὅτι ὁ κύριος Βολφράμ, τὸν
ὁποῖον μάλιστα εἶδον ἐνῶ διέβαινε, θὰ γίνῃ υἱὸς σας καὶ κύριός μας.
Τότε καθὼς ἦταν ἐκεῖ σχεδὸν ὄλοι, ἐζήτησαν νὰ ἔλθουν νὰ σᾶς συγ-
χαροῦν, κύριε κόμη. . . καὶ τὸ ἥμισυ τοῦ χωρίου περιμένει ἔξω.

— Ἄς εἰσέλθωσιν, εἶπεν ὁ Μανσφέλδος.

Ἡ αἴθουσα ἐπληρώθη ἐν τῷ ᾄμα.

— Σᾶς εὐχαριστῶ, φίλοι μου, εἶπεν ὁ κόμης, σᾶς εὐχαριστῶ
ἐν ὀνόματι τῆς ἀνεψιᾶς μου Βέρθας καὶ τοῦ μέλλοντος συζύγου
της Κ. Μαρκεσίου Ἀλπυγιέρ. Μετ' ὀλίγον καιρὸν τὸ Βριτ-
βοῦργον θὰ ἀντηχῆ ἀπὸ γυμνήλιους ἀρμονίας, αἵτινες θέλουσιν ἀνα-
νεώσει τὸν γέροντα Μανσφέλδον, ἀναμιμνήσκουσαι αὐτῷ χρό-
νους εὐτυχεστέρους. . .

Ἐπανειλημμένοι ζητοκραυγαὶ ἐκάλυψαν τὴν φωνὴν τοῦ Μαν-
σφέλδου· μόνος ὁ Κλύππελος ἔμενε ψυχρὸς καὶ κατηγῆς.

— Τί συλλογίζεσαι ; τὸν ἠρώτησεν ὁ κόμης.

— Τὰς χαρμωστύνους τῆς ἐσθρᾶς, τῶν ὁποίων ὄφειλον νὰ ἦμαι ἡ ψυχὴ, ἀπεκρίθη ὁ Κλύπελος, καὶ αἵτινες, θέλουν λάβει χάριν ἀνευ ἐμοῦ.

Ἄλλὰ καὶ ὁ Βολφράμ ἐνόμιπεν ὅτι εἶδεν ἐπὶ τοῦ μετώπου τῆς Βέρθας μέριμναν ἀλγεινὴν.

— Βέρθα, τῇ εἶπε λαδὼν αὐτὴν κατὰ μέρος, εἶσαι μελαγχολικὴ μήπως ὁ ἔρωσ σου ἐξηντλήθη ἀπέναντι τσακίτης εὐτυχίας ;

— Ὅχι Βολφράμ, σὲ ἀγαπῶ ἐκ βάθους καρδίας, ἀλλὰ πρέπει νὰ τὸ μάθῃς· ἔχω τύψιν συνειδότος. Ναί, φοβοῦμαι τὸ μίσος τοῦ ἱππότη, καὶ ἤθελα νὰ με συγχωρήσῃ, ἐάν γίνωμαι εὐτυχὴς ἀνευ ἐκείνου.

— Μὴ σὲ μέλη, εἶπεν ὁ Βολφράμ, μείνε ἥσυχος, θὰ σὲ λητμονόσῃ ἡ ἀπουσία καὶ ἄλλος ἔρωσ θέλουν τὸν θεραπεύει.

— Ἡ ἀπουσία . . . ἄλλος ἔρωσ . . . ἐψυθίρισε σύνουος ἡ Βέρθα. Εἶθε ! .. ἀλλὰ δὲν τὸ πιστεύω.

— Ἡ εὐσπαλγχνία αὕτη δὲν υποκρύπτει λύπην ;

— Ἡ ἀπόκρισις μου ὑπάρχει ἐν τῇ διαγωγῇ μου, εἶπεν ὀλίγον ψυχρῶς ἡ Βέρθα. Κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην ἀρμύζει μᾶλλον νὰ φανῆς γενναῖος, παρὰ ζηλότυπος.

— ὦ ! ἔχεις δίκαιον, Βέρθα, οἱ λόγοι σου εἶνε ἀγνοαί ὡς ἡ ψυχὴ σου . . . Νὰ ζηλεύω αὐτὸν τὸν ἄνθρωπον, ἐνῶ χάριν ἐμοῦ τὸν θυσιάζεις ; ὦ ! ὄχι ! ποτέ ! ἐξ ἐναντίας τὸν λυποῦμαι, ἐπειδὴ κρίνω περὶ τῶν βασάνων τὰς ὁποίας τῷ προξενεῖ ἡ ἀδιαφορία σου, ἐκ τῆς γλυκειᾶς μέθης, εἰς ἣν με συθίζει ὁ ἔρωσ σου ! Τοιοῦτος ἀντεραπτής δὲ δύναται νὰ με ἐμπνεύσῃ ζηλοτυπίαν, ἀλλὰ μόνον νὰ αὐξήσῃ τὴν ἀλλαζονεῖάν μου.

— Κύριοι, εἶπεν ὁ κόμης ἀποτεινόμενος πρὸς πάντας, κατὰ-βητε, ἐάν θέλετε, εἰς τὸ ἐστιατόριον. Ὁ Φράντς ἠτοίμασεν ἤδη τὴν τράπεζαν, καὶ τὰ ποτήρια εἶνε πλήρη· θέλω, καλοῖ μου ἄνθρωποι, νὰ πῖντε εἰς ὑγείαν μου.

“Ολοι κατέσθησαν βραδέως. Εἰς μόνον ἔμειναν ἀκίνητος, ἐστρω-
ρωμένας τὰς χεῖρας, καὶ τὴν κεφαλὴν ὀλίγον κεκλιμένην ἔχων
ὡσεὶ βραδέως σκεπτόμενος ὁ Κλύππελος.

— “Ἐφυγε πρὸς τὸν πύργον, ἔλεγε χαμηλοφῶνως. Ἠκολού-
θητε αὐτὸν τὸν δρόμον . . . τρέχων . . . ὡς ἄνθρωπος φεύ-
γων . . . Ἡ ὁμολογία αὕτη! αἱ λέξεις τὰς ὁποίας ἐπρόσθετον
ὁ Εὐγένειος! “Ολα συμφοροῦν! Ὁ Εὐγένειος δὲν ἐπρόσθεσεν
ὅτι θέλει τὸν γνωρίσει μετὰ ξύχλιων; Ὡ-
θία πρόνοια! σῶσον αὐτὸν! μὴν ἀφίσσῃς αὐτὸν νὰ ἀποθάνῃ,
καὶ ἐὰν οἱ ὀφθαλμοὶ καὶ τὸ λογικὸν μυρ δὲν εἴνε τετυφλωμένα
ἀπὸ τὸ μῖσος, ἄφες τον νὰ ζήσῃ, ἄφες τον, διὰ νὰ τοῦ ἀφαιρέσω
τὸ ὅποσον δολιῶς καὶ ἀποινώδως φέρει προσωπεῖον.

Μετὰ τὴν ἐγκάρδιον ταύτην εὐχὴν, παρ' οὐδεμιᾶς εἰσέτι ἀπο-
δείξεως δικαιολογουμένην, ὑπαγορευομένην ὅπως ἀπὸ ἐνδομύχου
ὀργῆς καὶ δυσπιστίας αἰθθημα, ὁ Κλύππελος ἐγκαταλιπὼν τὸ
Βριτθούργον, μετέβη δραματικῶς εἰς τοῦ Μικθουρίνου Κολυμάνου.
Ὁ ἰατρὸς Χέντζερ ἐκράτει τὴν χεῖρα τοῦ πληγωμένου, καὶ
ἐμέτρα τοὺς παλμούς.

— Ὑπάρχει ἐλπίς; ἠρώτησεν εἰσερχόμενος ὁ ἱππότης.

— Οὐδὲμίᾳ, ἀπεκρίθη ὁ Χέντζερ. Ὁ θάνατος καὶ ἡ ζωὴ
εὐρίσκονται εἰς πάλιν, ἥτις πιθανὸν νὰ διαρκέσῃ μέχρις ὀκτὼ
ἡμερῶν. Ἀλλ' αἱ δυνάμεις των δὲν εἴνε ἴσαι, καὶ ὁ θάνατος
θέλει νικήσει.

IV

Ἡ ἀνακάλυψις.

Ὁ ἱππότης Κλύππελος ἠγρόπησε καθ' ὅλην τὴν νύκτα
παρὰ τῇ κλίνῃ τοῦ Εὐγενείου. Συγκάκις ἠρώτα διὰ τοῦ θλέμ-
ματος καὶ τοῦ λόγου τὸν ἰατρὸν Χέντζερ, τοῦ ὁποίου αἱ με-
γαλοφῶνως ἐκφραζόμεναι ἀνητυχίαι, πλλὰ μικρὰς κατέλει-
πον ἐλπίδας Ἡ κατάστασις τοῦ ἀσθενοῦς προέβαινον ἐπὶ τὸ

χειρόν, καθ' ὅλα δὲ τὰ φαινόμενα, ὁ Κλύππελος ἐμελλε νὰ στερηθῆ ὅχι μόνον φίλου, ἀλλὰ καὶ τοῦ μόνου μάρτυρος, ὅστις ἠδύνατο νὰ φωτίσῃ κατὰ τι τὴν ὁποῖαν αἱ ὑποψίαι τοῦ τοσοῦτον παρὰδόξως ἠρμήνευον φοβεράν καταστροφὴν. Ὁκτὼ ἡμέραι παρῆλθον, καὶ ὁ Εὐγένειος εὐρίσκατο εἰς τὴν αὐτὴν εἰσέτι κατάσχεσιν, ὁ δὲ ἰατρὸς ἐβεβαίωυ ὅτι ἡ ἀγῶνι τοῦ ἀσθενοῦς ἐμελλε νὰ διενρκέσῃ ἐπὶ πολὺ.

Μετὰ τοιαύτην ἀπόκρισιν, οὐδὲν ἠδύνατο πλέον νὰ κρατήσῃ τὸν Κλύππελον εἰς τὸ Βριτσοῦργον. Καὶ αἱ ὑποθέσεις του δὲ εἰν δὲν ἐκάλουν αὐτὸν εἰς τὸν τόπον τῆς γεννήσεώς του, τὸ Ἐΐχσταδ, πάλιν ἤθελεν ἀπομικρυνθῆ, διὰ νὰ μὴ παρευρεθῆ εἰς ὄδυνην δι' αὐτὸν θέαμα, τὸν γάμον τῆς Βέρθας. Εἶχεν ἀποφασίσει νὰ φύγῃ χωρὶς νὰ ὑπάγῃ νὰ τὴν ἀποχειρετήσῃ δευτέραν φοράν, ἀλλὰ τὴν ἀπίφασιν ταύτην δὲν ἠδύναθη νὰ ἐκτελέσῃ. Ἀφοῦ ἠτοίμασα τὰ τῆς ὁδοπορίας του, ἐξείνησε, καὶ ἀκουσίως, ἴσως δὲ καὶ χωρὶς νὰ τὸ ἐνοήσῃ, ὑπῆγαν εἰς τὸν πύργον.

— Καλὲ τί βλέπω, εἶπε περκατηῶν αὐτὸν ὁ Φρᾶντς· ὁ κύριος Κλύππελος ἐδῶ, ἀφοῦ μᾶς ἐλητημόνησε τόσας ἡμέρας! Ὁ κύριος κόμης θέλει χαρῆ πολὺ.

— Ποῦ εἶ ε; ἠρώτησεν ὁ Κλύππελος.

— Περιπατεῖ εἰς τὸν κῆπον μετὰ τῆς κυρίας Βέρθας καὶ . . . ἐπρόσθεσε μετὰ δισταγμοῦ ὁ Φρᾶντς, καὶ τοῦ Κ. Μαρκεσίου Ἄλπουγιάρ.

Ὁ Κλύππελος κατέβη σιωπηλὸς τὴν πρὸς τὸν κῆπον κλίμακα, καὶ ἔβριψε περὶ αὐτὸν βλέμμα ἐταστικόν. Αἱ τελευταῖαι βροχαὶ εἶχον ἀυξήσει ἐπαισθητῶς τὸ δροσερὸν καὶ λαμπρὸν τῆς φύσεως· τὰ φύλλα ἦσαν πρασινώτερα, ὁ ἀήρ διαπερκαστικώτερος καὶ τὰ ἄνθη μᾶλλον χνοιώδη· ἡ δὲ ἀτμοσφαῖρα ἐπληροῦτο ἐρωτικῶν ἀρωμάτων. Εἰς τὸ χαρμόσυνον τοῦτο θέαμα ἡ καρδίκα τοῦ Κλυππέλου ἤρχισε νὰ πάλλῃ ταχύτερον· ἤρχισε νὰ ζῆ μὲ τὰς ἀναμνήσεις, νὰ νομίζηται εὐτυχής! Ἀλλὰ τοῦτο ἦτο στιγμιαῖον καὶ παρῆλθεν ὡς ἀστραπή. Ἡ φωνὴ τοῦ Μαρκεσίου

καὶ ἡ τῆς Βέρθας, ἥτις ἀνταπεκρίνετο, ἐπανεφέρον αὐτὸν βιαίως εἰς συναίθεσιν. Ἡ συνέντευξις, ὡς εὐκόλως μαντεύει τις, ὑπῆρξε ψυχρά· ἐπειδὴ ὁ μὲν Βολφράμ ἤσθάνετο ἐνδύμουχον ἀτέχθειαν πρὸς τὸν Κλύππελον, ἀπέχθειαν πρόδρομον τοῦ μίσους, εἰς ἀνθρώπους προωρισμένους· νὰ γίνωσιν ἔχθροί· ἡ δὲ Βέρθα ἴστατο ἐνώπιον αὐτῶν ὡς ἔνοχος, ὡς ὑπὸ τύψεως συνειδήτος σπαρασσομένη· καὶ ὁ κόμης, βλέπων τὴν δύσκολον θέσιν τοῦ ἱππότη, περιστρεφεν ἐπιτηδεῖως τὴν ὁμιλίαν, περιορίζων αὐτὴν πάντοτε εἰς τὸν κύκλον τῶν γενικωτήτων.

Μόλον τοῦτο ἡ Βέρθα, μὲ τὴν ἐξειδιάζουσαν εἰς τὰς γυναῖκας ἐπιτηδεϊότητα, κατώρθωσε νὰ ἐπεκτείνῃ τὴν συνομιλίαν ἐπὶ ἀρκετὰ ποικίλων ἀντικειμένων, κρῖψασα οὕτω τὴν τε ἰδίαν καὶ τὴν τοῦ Κλυππέλου ταραχήν. Μεταξὺ ἄλλων ἠρώτησε καὶ περὶ τοῦ Εὐγενείου, καὶ τότε ὁ κόμης ἐπιλαβόμενος τῆς εὐκαιρίας, ἐπέπληξε, δευτέρου ἤδη φοράν, τὸν Κλύππελον, διὰ τὴν προτίμησιν τῆς καλύβης τοῦ Μαθουρίνου Κολμίνου ἀπὸ τὸν πύργου του.

— Αὐτὸ δύναιται νὰ λογισθῇ σχεδὸν ὡς προσβολὴ κατὰ τοῦ φιλοξένου τοῦ Βριτσούργου, εἶπε μειδιῶν ὁ κόμης· ἀλλ' ἐπειδὴ ὑπεσχέθη νὰ μὴ μνησικακῶ διὰ τὰς τοιαύτας σου δυστροπίας, ἐπιθυμῶ νὰ φυλάξω τὸν λόγον μου· θὰ ὑπάγω ὅμως μολταυτὰ νὰ τὸν ἐπισκεφθῶ.

— Μὴ σήμερον, σὺ περκακῶ, ὑπέλαβεν ὁ Κλύππελος, ἐπειδὴ ἀναπαύεσθαι, καὶ ὁ ἱατρὸς ἀπηγόρευσε τὴν εἴσοδον, διότι ὁ ἐλάχιστος κρότος θέλει τὸν ἀνεγείρει ἀπὸ τὸν ψυχρὸν λήθαργον, εἰς τὸν ὁποῖον εἶνε βεδουθισμένος· ἡ δὲ ἔγερσις αὕτη θέλει εἶσθαι δι' αὐτὸν θάνατος.

Μόλις ἐτελείωσεν ὁμιλιῶν ὁ Κλύππελος, ὅτε ὁ Φράντς ἀνήγγειλεν ὅτι λοχαγὸς τις τῆς ὀροφυλακῆς ἐπεθύμει νὰ συνδιαλεχθῇ μετὰ τοῦ κόμητος. Ὁ ἱππότης καὶ ὁ Μαρκῆσιος ἠτοιμάζοντο νὰ ἀποσυρθῶσιν ἕκαστος πρὸς ἰδιαιτέρον μέρος, ἅμα εἰσελθόντος τοῦ ἀξιωματικοῦ.

— Μείνατε, κύριοι, σᾶς παρκαλῶ, εἶπεν οὗτος μὲ εὐγένειαν· ἢ εἰς Βριτθούργον φέρουσα με ὑπόθεσις, ἀποβλέπει τὴν κοινὴν ἡσυχίαν, καὶ ἡ παρουσία σας δὲν θέλει εἶσθαι περιττή.

— Σᾶς ἀκούομεν, εἶπεν ὁ κόμης.

— Δι' ὀλίγων λέξεων θέλω σᾶς ἐξηγήσει τὴν ἐντολὴν μου. Ἐπανελάθεν ὁ λοχαγός· Γὰ περίχωρα τῆς Γαλιίγκης, τοῦ Βέρφεν καὶ τοῦ Ἐλμάουερ, πρὸ πάντων δὲ τὰ στενὰ τῶν περὶ τὸ Βριτθούργον ὀρέων, μαστίζονται ὑπὸ τρομερᾶς ληστρικῆς συμμορίας. Ὁ ὀλέθριος πόλεμος τὸν ὁποῖον αὕτη ἐκήρυξεν κατὰ τοῦ τύπου τούτου, διαρκεῖ ἀπὸ πολλῶν ἤδη χρόνων, καὶ ἀκόμη δὲν κατορθώσαμεν νὰ τοὺς καταδικάσωμεν ὀλοτελῶς. Σήμερον ὁ αὐτοκράτωρ διέταξε πικραδειγματικὴν τιμωρίαν διὰ τοὺς ἀποστάτας, καὶ ἐκήρυξε κατ' αὐτῶν ἐξολοθρευτικὸν πόλεμον, τοῦ ὁποῖου ἐπεφορτίσθην τὸ αἶσιον πέρας. Ἡ ἐπιχείρησις εἶνε δύσκολος, ἐπικίνδυνος· ἡ δ' ἐντελής ἀγνοία τῶν περιχώρων, καὶ μάλιστα τῶν καταγωγίων, εἰς τὰ ὅποια ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐμφωλεύουσιν αἱ συμμορίαὶ αὗται, δίδουν ἀναμφισβήτητον ὑπεροχὴν εἰς τοὺς ἐχθροὺς μας· ἐπειδὴ, ἐκτὸς στρατιώτου τινός, δικτελέσαντος ἐπίτινα χρόνον αἰχμαλώτου αὐτῶν, πάντες οἱ λοιποὶ εἴμεθα ξένοι ἐνταῦθα.

Ἔχων λοιπὸν μεγάλην ἀνάγκην ἀσφαλῶν καὶ πιστῶν ὁδηγῶν ἤλπισα, κύριε κόμης, ὅτι, διὰ τὸ κοινὸν συμφέρον καὶ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ αὐτοκράτορος, θέλετέ συγκατανεῦσαι νὰ συναθροίσωτε τοὺς χωρικοὺς τοῦ Βριτθούργου, καὶ νὰ παρακινήσῃτε αὐτοὺς νὰ μᾶς ἀκολουθήσωσιν εἰς τὴν μάχην.

— Καλῶς ἐπράξατε, εἶπεν ὁ Μανσφέλδος, ἐλπίσαντες εἰς ἐμέ· θὰ φροντίσω τὸ κατὰ δύναμιν νὰ σᾶς προμηθεύσω καὶ ἀνδρείους καὶ ἐπιτηδεῖους ὁδηγούς, οἵτινες, ἔστέ βέβαιος, θέλωμ σᾶς βοηθήσει εὐχαρίστως, τὰ μάλιστα ἐνδιχφρόμενοι εἰς τὴν ἐκκαθάρισιν ταύτην τῶν ὁδῶν. Ἐὰν δὲ ἡ τρέμουσα χεὶρ μου ἠδύνατο νὰ κρατήτῃ ἀκόμη τὸ ξίφος, ἤθελον ὁ ἴδιος...

— Θέλω σᾶς ἀντικαταστήσει ἐγὼ, ὑπέλαβεν ὁ ἱππότης.

— Σὺ! εἶπεν ὁ κόμης. Μετὰ τόσας νύκτας, τὰς ὁποίας διήλθε; πρὸς τῷ πληγωμένῳ, δὲν ἔχεις ἀνάγκην ἀναπαύσεως;

— Διατί νὰ ἀναπαυθῶ; Δὲν πρέπει πρὸ πάντων νὰ τιμωρῶ αὐτοὺς τοὺς ἀθλίους, οἵτινες ἔσφαξαν τὸν φίλον μου.

— Ἔστω... εἰς τὴν ἡλικίαν σου ἤθελα πράξει τὸ αὐτό.

— Ὁ κύριος Μαρκέσιος θέλει μᾶς συνοδεύσει βέβαια, εἶπεν ὁ Κλύππελος πρὸς τὸν κάτωχρον αἴφνης γενόμενον Βολφράμ.

Ἄλλ' ὁ λοχαγὸς ἐξήγαγεν αὐτὸν τῆς ἀμνηχανίας του.

— Ἐὰν δὲν ἀπατώμαι, εἶπεν, ὁ κύριος Μαρκέσιος μέλλει νὰ συζευχθῆ σήμερον τὴν κυρίαν Μανσφίλδου. Ἐγὼ ἔλαθα ἐπισημοῦς διαταγὰς νὰ ἀρχίσω ἀπὸ σήμερον τὴν καταδίωξιν ἀλλὰ δὲν ἐπιθυμῶ ποσῶς νὰ παραχθῆ τούτου ἕνεκα ἡ ἐορτὴ σας. Ἀπαιτῶ, καὶ ὁ κύριος κόμης θέλει ἐνώσει τὰς παρακλήσεις του μὲ τὰς ἰδικάς μου, ἀπαιτῶ, λέγω, νὰ μείνη ἡσυχος ὁ κύριος Μαρκέσιος, καὶ νὰ μὴ θυσιάτη εἰς τὸν ζῆλόν του τὰς πολυτίμους τῆς ὥρας ταύτης ἡμέρας στιγμὰς.

— Εὐχαριστῶ, κύριε λοχαγέ, εὐχαριστῶ, ἐψ.θύρισεν ἐρυθριῶσα ἡ Βέρθα.

— Ἀνχωροῦμεν λοιπὸν; εἶπεν εἰς τὸν λοχαγὸν ὁ Κλύππελος.

— Μάλιστα, κύριε, ἀροῦ ὅμως; ὁ κύριος κόμης λάθη τὴν καλοσύνην νὰ διατάξῃ τινὰς τῶν ὑπηρετῶν του νὰ μᾶς ἀκολουθήσωσιν ὡς ὀδηγοί. Σήμερον θέλομεν περιορισθῆ εἰς κατασκόπευσιν τῶν περιχώρων ἀλλ' ἐὰν τυχὸν εὕρωμεν κυνήγιον, θὰ τὸ χαιρετήσωμεν μὲ τινὰς σφίρας, βεβαίως.

— Τὸ δὲ ἐσπέρας, εἶπεν ὁ κόμης, ἐλπίζω ὅτι θέλετε ἀναπαυθῆ ἀπὸ τοὺς κόπους τῆς πρώτης ἐκδρομῆς σας, ἐρχόμενοι εἰς τὴν ἐορτὴν, ἥτις θέλει ἰλαρύνει ὀλίγον τὸ σκυθρωπὸν τοῦ Βριτσούργου.

— Σὰς τὸ ὑπόσχομαι, ἐκτὸς πλεὸν ἐν περιπτώσει βιαίου θανάτου.

— Ὡ, δὲν παρδέχομαι τὸν οἰωνόν σας. . . Σὺ δὲ Κλύππελε.

— Ἐγὼ θέλω περιορισθῆ νὰ συμμεθέσω τῶν καμάτων μόνον τοῦ λοχαγοῦ, ἀπεκρίθη ἐξερχόμενος ὁ Κλύππελος.

Ἄμα ἠκούσθησαν αἱ ὄξειαι τῶν σκληρίγγων φωναί, οἱ στρατιῶται τοῦ λοχαγοῦ ἀθροισθέντες, ἐσηματίσθησαν εἰς λόχους, πρὸ μιᾶς τῶν εἰσόδων τοῦ δάσου. Ἐνταρρυνθέντες δὲ ἀπὸ τὴν θέαν τῶν γενναίων σμυλάχων των, οἱ χωρικοὶ ἀπετίναξαν τὴν ἐπὶ τισούτον νεκρώσαν αὐτοὺς ἀφροντισίαν, καὶ ἕκαστος ἐφιλοτιμεῖτο νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὴν καταστροφὴν τῶν ἐπαράτων συμμοριῶν. Μέχρι τοῦδε, οὐδεμίαν πρὸς τοῦτο προσπάθειαν εἶχε καταδολῆθῃ· μολοντί δὲ ὁ τῶν ἀποστατῶν στρατὸς ἦτο κάλιστα διοργανισμένος, καὶ οἱ προσβληθέντες ὄμοι κατόικοι ὑπερασπίσθησαν ἐκάστοτε ἀθλιέστατα. Ἐνταῦθα δὲν εἶνε βεβαίως περιττὴν νὰ εἴπομέν τινα καὶ περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου. Οἱ Καισαριανοὶ κατήγοντο ἀπὸ Καίσαρος τινος Σὴν - Μαρζάνου, ἀναδειχθέντος, ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Βεϊσπολάου, διὰ τῶν ληστρικῶν κατὰ τῆς Ἀβρούζης ἐπιθέσεων του· περικυκλωθεὶς δὲ εἰς τινὰ μάχην ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν του, καὶ κινδυνεύσας νὰ πέσῃ εἰς χεῖρας αὐτῶν, ἔφυγεν ἀπὸ τὴν Ἰταλίαν καὶ διέτρεξε τὴν Γερμανίαν, συλλέγων πανταχόθεν τοὺς στρατιώτας, τοὺς ὁποίους οἱ ἡγεμόνες ἀναγκάζοντο, ἕνεκα ἀνεχθείας, νὰ διαλύσῃ, καὶ νὰ ἀποπέμψωσιν, χωρὶς νὰ τοὺς μισοδοτῶσιν. Ὁ οὕτως ὑπὸ τοῦ Καίσαρος Σὴν - Μαρζάνου διοργανωθείς στρατὸς, ἐμελλε βραδύτερον νὰ γίνῃ γνωστὸς ὑπὸ τὸ ὄνομα τῆς ὠμῆς καὶ καταχθονίου συμμορίας συγκαίμενης τὸ πλεῖστον ἐκ Γκεδρῶν καὶ Φρισίων. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ διασήμου ἀρχηγῶ των, οἱ πλεῖστοι τῶν τυχοδιωκτῶν τούτων ἠθέλησαν νὰ σχηματίσωσιν ἰδίαν συμμορίαν, καὶ ἔλαβον τὸ ὄνομα Καισαριανοί. Ἡ μάστιξ λοιπὸν αὕτη ἐμάστιζε πρὸ δύο ἡδὴ αἰῶνων τοὺς τόπους ἐκείνους, χωρὶς νὰ δυνηθῆσι ποτὲ νὰ κατορθώσῃ τὴν ἐντελῆ αὐτῆς καταστροφὴν. Τοῦτο δὲ προήρχετο κατὰ μέγα μέρος ἐκ τῆς παραδόξου ἀπαθείας τῶν χωρικῶν, οἵτινες καὶ τοὶ καλῶς γνωρίζοντες τὰς φουλέας

των, δὲν ἐτόλμουν ὁμῶς νὰ τοὺς προσδύλωσιν. Ἐν τούτοις ἡ ἄφιξις τοῦ λοχαγοῦ τῶν ὄρφυλάκων μετὰ τοῦ λόχου του ἐπέφερε τὴν πλέον παράδοξον, τὴν πλέον ἀπροσδόκητον μεταβολήν. "Ολοὶ ἔτριχον εἰς τὰ ὄπλα. "Ας προσθέσωμεν ὅτι ὁ φόνος τοῦ Εὐγενείου εἶχεν ἀρτίως ἐρεθίσαι τὰ πνεύμακτα, διεγείρας αὐτὰ εἰς σφοδρὰν ἀγανάκτησιν.

Ἐνῶ ὁ κύμης ἐθεώρει τὰς πολεμικὰς προπαρσκευὰς τοῦ νεοσυλλέκτου καὶ ὀλιγαριθμοῦ τούτου στρατοῦ, ὁ Βολφράμ εἰσῆλθεν εἰς τὴν αἴθουσαν μετὰ τῆς Βέρθας, εἰς τῆς ὁποίας τὰς συνεχεῖς ἐρωτήσεις ἀπεκρίνετο διὰ μονοσυλλάβων.

— Βολφράμ, τῶ ἔλεγεν, ἔχεις θλίψεις, καὶ μὲ τὰ κρύπτεις...

— Ἐγώ! ἀπεκρίθη ἀποσπασθεὶς ἀπὸ τὰς σκέψεις του ὁ Βολφράμ. ἔχεις λάθος· πόθεν τὸ συμπεραίνεις;...

— Ἡ σιωπὴ σου... αὐτό σου τὸ μείδιμα... ἔν δάκρυ τὸ ὅποδον τοῦ ἐξέφυγεν...

— Ἀπατάσαι, Βέρθα· ἡ προσέγγισις τῆς εὐτυχίας βυθίζει εἰς σκέψεις καὶ τὴν ἰσχυρωτέραν ψυχὴν. Ἄκουσον, θέλω νὰ συλλογιτῶ, νὰ ἦμαι μόνος... Σὲ ἀφίνω... ὑγίαινε...

Ἡ Βέρθα εἰς τοὺς λόγους τούτους κατελήφθη ὑπὸ ἀνεκροῦστοῦ θλίψεως, τὴν ὁποίαν κατορθώσασα τέλος νὰ ὑπερνήκησῃ, ἐκάθησε, χωρὶς νὰ εἶπῃ λέξιν, ἀφοῦ τῶ ἔνευσε διὰ τῆς χειρὸς ὅτι εἶνε ἐλεύθερος νὰ ἐξέλθῃ. Ὁ Βολφράμ ἔσπευτε τότε νὰ κλεισθῆ εἰς τὸν κοιτῶνα του, ἐνῶ ἡ Βέρθα, παραδοθεῖσα εἰς πληθὺν ἐπιπόνων καὶ ἀλλοκότων ὑποψιῶν, ἀπέμασε διὰ τῆς χειρὸς τοὺς ὕγραυς ὀφθαλμοὺς της.

Μόλις παρήλθον δέκα λεπτὰ ἀφ' ὅτου ὁ Βολφράμ ἦτο μόνος, καὶ ἤκουσε νὰ τὸν κλῶσι κατ' ὄνομα κάτωθεν τοῦ παραθύρου. Ἐτρέξας εἰς τὸν ἐξώστην, παρετήρησεν εἴκοσι θήματα μακρὰν τὸν Λυκοπόδην, ἡμικεκρυμμένον ὀπισθεν αἱμασιᾶς.

— Τί ζητεῖς ἐδῶ; εἶπε χαμηλοφάνως ὁ Βολφράμ· δὲν ὠρκίσθης νὰ περιμένῃς τὰς διαταγὰς μου;

— Ἐκράτησα ὅσφ ἡμπόρετα τὸν ὄρκον μου, ἀπεκρίθη ὁ Λυ-

κοπόδης· ἀλλ' ὅταν πλέον ἔμαθα ὅτι ἔχουν σκοπὸν νὰ μᾶς προσβάλουν, ἐνόμισα ὅτι δὲν θὰ τοὺς ἀφίσχῃς νὰ μᾶς σφάζουν ὅαν σκυλλιά.

— Δὲν εἶμαι πλέον Καισαρειανός, εἶπεν ὁ Βολφράμ· δὲν ἐξουσιάζω πλέον τὴν χεῖρά μου, καὶ δὲν δύναμαι νὰ ὑπηρετήσω αὐτοὺς τοὺς ἀθλίους! . . .

— Πάλιν ἀχάριστος! . . . ἀχάριστος πάλιν! Ἄλλ' αὐτοὶ οἱ ἀθλιοὶ σὲ ἔθρεψαν εἴκοσι χρόνους, καὶ τοὺς ἀφίνεις; . . . εἰς ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς ἀθλίους εἶνε πατήρ σου, καὶ ἀπαρνεῖσαι τὸν πατέρα σου; . . . εἰς ὅλα σου προδότης! τὸ ἐπερίμενα . . . Ἄκουσε τώρα νὰ σὲ εἰπῶ τί σὲ ἤθελα. Ὡ! σχεδὸν τίποτε, μὰ τὴν ἀλήθειαν . . . Αὐτὴν τὴν στιγμὴν ἐαδίζουσαν πρὸς τοὺς βράχους τοῦ Λαουγγράδεν. Οἱ Καισαρειανοὶ δὲν ἔχουν εἰδησιν καὶ θὰ σφαγοῦν ὅλοι μέχρι ἐσχάτου κρατοῦμεν ὅμως ἀκόμη τὰ στενὰ τοῦ Ἐλμάουερ καὶ τοῦ Καλοστάιν· ἐγὼ πηγαίνω νὰ δώσω εἰδησιν εἰς τὸ Ἐλμάουερ . . . δὲν ἠμπορεῖς ἐσὺ νὰ τρέξῃς μίαν στιγμὴν εἰς τὸ Καλοστάιν; Ὁ δρόμος δὲν εἶνε μέγας, πρὸ μιᾶς ὥρας θὰ ἦσαι ἐδῶ. Ποῖος θὰ σὲ ἰδῇ; κανεὶς, ἐπειδὴ ὅλοι εὐρίσκονται εἰς τὸ Λαουγγράδεν. Τοῦτο ἤθελα νὰ σὲ ζητήσω. Συλλογίσου.

Καὶ ὁ Λυκοπόδης ἀπεμακρύνθη χωρὶς νὰ περιμένῃ ἀπόκρισιν.

Ὁ Βολφράμ μείνας μόνος, παρεδόθη εἰς ὀδυνηρὰς σκέψεις. Τί ποιητέον, νὰ ὑπακούσῃ ἢ νὰ μείνῃ; ἠδύνατο, χάριν ψευδοῦς φιλοτιμίας, νὰ ριψοκινδυνεύσῃ ἀφρόνως τὸ μέλλον του; Ἡ εἰκὼν τῆς Βέρβας ἐπλησίαζε νὰ θριαμβεύσῃ, καὶ ὀλίγον ἔλλειψε νὰ ἐπανέλθῃ πλησίον τῆς, ὅπως ἀντλήσῃ ἀπὸ τοῦ θλέμματος αὐτῆς τὴν ὁποίαν ἐστερεῖτο γενναιότητα. Ἄλλ' ἢ ἐπ' ἀχαριστία καὶ προδοσία ἐπίπληξίς τοῦ Ἰῶβ ἐβόμβησε καὶ πάλιν εἰς τὰ ὠτά του . . . καὶ, διασκελίσας ἀστραπηδὸν τὰς κυγκλίδας, βοηθούμενος δὲ καὶ ἀπὸ τοὺς εὐλυγίστους κλάδους πετελέας, σκιαζούσης τὸ παράθυρόν του, ὠλίσθησεν ἐπιτηδείως μέχρις ἐδάφους. Καθ' ἣν ὅμως στιγμὴν ὁ ποῦς του ἤγγιζε τὸ ἔδαφος, ἠκούσθη πλη-

σίον του, μετὰ προηγηθεῖσαν λάμψιν, ἰσχυρὰ ἐκπυρσοκρότησις. Κλονισθεὶς ἔπεσεν ἐπὶ τῶν γονάτων του, καὶ ἔφερε μηχανικῶς τὴν χεῖρα εἰς τὸν ἀριστερὸν βραχίονα. Κατ' εὐτυχίαν ὅμως ἡ πληγὴ του ἦτο πολὺ ἑλαφρὰ, ἡ δὲ πτώσις ἀπλῶς τῆς ἐκπληξέως του ἀποτέλεσμα. Ἀνεγερθεὶς δὲ ὀρμητικῶς, εὗρέθη ἀπέναντι στρατιώτου. Τότε ἤρξατο μεταξύ αὐτῶν πάλη θηριώδης· ἀλλ' ὁ Βολφράμ, σπανίας ὦν ῥώμης καὶ εὐκαμψίας, ἐξήπλωσε τὸν ἀντίπαλόν του κατὰ γῆς, καὶ ἔφυγε πρὸς τὸ Καλοστάιν.

Ἀκούσασα τὴν θόρυβον τῆς σκηνῆς ταύτης, ἡ Βέρθα, τῆς ὁποίας ὄλον τὸ αἶμα εἶχε συρρέουσαι πρὸς τὴν καρδίαν, ἔτρεξε περίφοβος εἰς τὴν θύραν τοῦ Βολφράμ.

— Ἄνοιξόν μοι! ἐφώναξεν, ἀνοιξόν μοι! Βολφράμ! ἀποθήσκω ἀπὸ φόβου! ἔλθέ! ὦ, ἔλθέ!...

Ἄλλ' οὐκ ἦν φωνή, οὐδ' ἀκρόασις.

— Διατί σιωπᾶς, Βολφράμ; δὲν ἀκούεις;...

Καὶ ὤθησε βιαίως τὴν θύραν.

— Φρίκη! εἶπε μετὰ σπαραξικαρδίου φωνῆς, φρίκη! ὁ κοιτῶν κενός!... τὸ παράθυρον ἀνοιχτόν! θά ἐφονεύθη!

Καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὴν αἴθουσαν, ὅπου εὔρε τὸν στρατιώτην, ὅστις εἰσεχώρισεν μέχρις ἐκεῖ, ζητῶν τὸν φυγόν α.

— Μὲ συγχωρεῖτε, κυρία, εἶπεν, ἰδὼν τὴν Βέρθαν, εἶμαι ὁ Ἄνδρέας Θουρνέρος, ὁ ὀδηγὸς τοῦ λοχαγοῦ· τῶρα μόλις ἐφθασα, καὶ ἤλπιζα νὰ τὸν εὔρω ἐδῶ.

— Ἦλθεν, ἀλλ' ἀνεχώρησε πάλιν, εἶπε τεταραγμένη φωνῇ ἡ Βέρθα· ἀλλὰ τί συνέβη; αὐτὸς ὁ θόρυβος... .

— Ἴδου τί συνέβη, κυρία μου· ὦ! μὴ φοβεῖσθε, παρῆλθε πλέον ὁ κίνδυνος. Ἐνῶ ἐπήγαινα ἤσυχα τὸν δρόμον μου, κάτω ἀπὸ ἐκείνας τὰς λεύκας, ἐλέπω ἑξαφνα ἀνθρωπὸν τινα, ὅστις ἐκρεμάσθη ἀπὸ τοὺς κλάδους, διὰ νὰ καταβῇ ἀπὸ τὸ παράθυρον εἰς τὸν δρόμον. Δὲν γνωρίζω, πῶς μὲ ἤλθε· πλησιάζω, καὶ γνωρίζω τὸν ἀρχηγὸν τῶν Καισαρειανῶν. Μὴ τοῦ ἔχω, καὶ τοῦ πληγόνω τὴν χεῖρα.

- Τὸν ἐφόνευσας;
- Ἄ ! ὄχι, ὠλίσθησεν ὡς ὄφις, καὶ ἔφυγεν αἱματόφυρτος.
- Πόθεν τὸν ἐγνώρισας;
- Ἦμην ἐπὶ τινα καιρὸν αἰχμάλωτος αὐτῶν τῶν ἀναθεματισμένων· τὸ πρόσωπον ὁμοῦ τοῦ ἀρχηγοῦ δὲν τὸ ἐλησμόνησα· νομίζω ὅτι τὸ βλέπω. Ἄλλὰ πρέπει νὰ ἐνταμώσω τὸν λοχαγόν μου. Σᾶς προσκυνῶ, κυρία μου. Ἄν δὲ συντύχω καὶ πάλιν τὸν καλόν μας, ἐπρόσθεσε, δεικνύων τὸ πυροβόλον του, σᾶς ὑπόσχομαι, ὅτι δὲν θέλει μὲ διαφύγει αὐτὴν τὴν φορᾶν.

Τῆς σκηνῆς ταύτης μέρος εἶχεν ἀόρατον μάρτυρα. Ὁ Λυκοπόδης, τὸν ὁποῖον ὁ πυροβολισμὸς τοῦ Θουρνέρου ἔρριψεν εἰς ἀνησυχίαν, εἶχεν ἐπκνέλθει ὀπίσω. Ἄμα δ' ἰδὼν τὸν στρατιώτην, ἀνεγώρισεν αὐτὸν, καίτοι παλαιόντα, ὡς ποτε αἰχμάλωτόν του, καὶ ὁ πονηρὸς Ἰῶδ, ὅστις οὐδὲ κρίσεως, οὐδὲ προορατικοῦ ἔστερεῖτο, ἐνόησεν ἀμέσως κατὰ πόσον ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἦτον ἐπικίνδυνος διὰ τὸν Βολφράμ, καὶ ὀπόσῃν θλάβῃν εἰς ἀμφοτέρους ἠδύνατο νὰ προξενήσῃ. Ἐσκέπτετο εἰσέτι τίνι τρόπῳ νὰ καταστήσῃ αὐτὸν ἐκποδόν, ὅτε ὁ στρατιώτης ἐξῆλθε τοῦ πύργου· καὶ ὁ Ἰῶδ, ὅστις οὐδὲν εἶχεν ἔτι ἀποφασίσει, ἠκολούθησεν αὐτὸν, πεπειθὴς ὅτι ἡ θεὰ μόνη τοιοῦτου θανασίμου ἐχθροῦ, ἤρκει νὰ τῷ ἐμπνεύσῃ σωτήριόν τινα ἰδέαν.

V

Ἡ Ἐξομολόγησις.

Ἡ Βέρθα ἀπολιθωθείσα, ἐνόμιζεν ὅτι ἐσήμενεν ἡ τελευταία αὐτῆς ὥρα. Ἡ δὲ ἀνεπαισθήτως ἀπὸ τῆς ζωῆς εἰς τὸν θάνατον μεταγαγούσα αὐτὴν ψυχικὴ νάρκωσις, διήρκεσεν ὀλόκληρον ὥραν. Δὲν ἐσκέπτετο, δὲν ἐκλαίει πλέον· ἦτο βεβυθισμένη εἰς ἄφωνον θλίψιν, ὡς ἐν νεκρικῇ σινδόνῃ. Εἶχεν ἤδη λησμονήσει τὴν ζωὴν, ἀλλ' ἰδοῦσα προσερχόμενον τὸν Βολφράμ,

ἀνηγέρθη, καὶ τείνασα τὰς χεῖρας ὡς διὰ νὰ ἐμποδίσῃ αὐτὸν νὰ προβῆ περαιτέρω, μόλις ἠδυνήθη νὰ προφέρῃ θλιβερῶς·

— Βολφράμ! Βολφράμ! ἔμαθα τὰ πάντα. . . σὲ ὀδελύττομαι! . . .

— Γνωρίζεις τὰ πάντα! εἶπε κατάπληκτος ὁ Βολφράμ, γνωρίζεις τὰ πάντα, καὶ μὲ καταρᾶσαι, δὲν εἶνε οὕτω; Ὅλος σου ὁ ἔρωσ, ὅλοι σου αἱ ἐλπίδες συνετρίβησαν ὑπὸ τὰς τρομερὰς ταύτας λέξεις «Βολφράμ, ὁ Καισαρειανός!» Ἀλλά. . . τόσῳ καλλίτερον! οὐδέποτε ἴσως ἤθελα δυνήθῃ νὰ σοὶ τὸ εἶπω μόνος μου· καὶ ψευδόμενος εἰς σὲ, ἤθελα προσθέσει νέον ἐγκλημα εἰς τὰς τόσας ἀνοσιουργίας μου· ἤθελα οὕτω πράξῃ προμελετημένην χαμέρπειαν, τὴν ὁποίαν οὐδὲν, οὐδ' αὐτὸς ὁ φόβος τῆς στειρήσεως τοῦ ἔρωτός σου, Βέρθα, δύναται νὰ καταστήσῃ συγγνωστὴν· ἔπρεπε νὰ σοὶ τὰ εἶπω ὅλα, καὶ μὲ κίνδυνον νὰ ἐπισύρω τὴν ἀποστροφὴν σου! Ναι, εἶμαι κακοῦργος ἀνάξιος συμπαθείας. Δεικνύντε ἔτη παρῆλθον ἤδη, ἀφ' ὅτου εὐρίσκομαι εἰς θανάσιμον πρὸς τὴν κοινωνίαν πόλεμον, ἀφ' ὅτου πλουτῶ μὲ τὰ λάφυρά της. . . Ναι, Βέρθα! τοιοῦτος εἶνε ὁ Βολφράμ! τοιοῦτος ὁ μαρκήσιος Ἀλπουγιάρ! τοιοῦτος ὁ ἄνθρωπος τὸν ὁποῖον ἠγάπησας!

— Σύγγνωθι! εἶπε, καλύπτουσα διὰ τῶν χειρῶν τὸ πρόσωπον αὐτῆς ἢ νεάνις.

— ὦ! ἀπ' ἐναντίας, ἐγὼ πρέπει νὰ σὲ ζητήσω ἔλεος καὶ συγγνώμην.

— Δυστυχῆ! καὶ πρὸς τί; . . . δὲν ἐπικαλεῖσαι μᾶλλον τὴν τοῦ Θεοῦ;

— Ποτὲ δὲν ἀμφίβαλον περὶ τῆς θείας ἐπιεικειᾶς, εἶπεν ἀνυψῶν μὲ ἐμπνευσμένον ἦθος τὴν κεφαλὴν ὁ Βολφράμ. Ἀναμφιβόλως, σὺ, ἥτις μὲ ἠγάπησας, σὺ, ἥτις ὤφειλες νά μεσι τεύσῃς ὑπὲρ ἐμοῦ, θέλεις ἐρυθριᾶ διὰ τὸν ἔρωτά σου, θέλεις μὲ καταφρονῆσαι, ὡς πάντες. . . Ἀλλ' ὁ Θεὸς εἶνε καλὸς, ὁ Θεὸς εἶνε δίκαιος, θέλει μὲ συγχωρᾶσαι ἐκεῖνος.

— Ἄφρων! τολμᾶς νὰ τὸ ἐλπίζης!

— Ναί, ἔκραξε μὲ ζέσιν ὁ Βολφράμ· σὲ λέγω ὅτι ἐλπίζω εἰς τὸν θεόν, ἐπειδὴ ὁ θεὸς δὲν κατὰδικάζει ἀμέσως, ὡς σύ. Ὁ θεὸς ἀναγινώσκει εἰς τὰς καρδίαις, εἶνε ἀλάνθαστος κριτῆς· καὶ ἐὰν θέσῃ εἰς μίαν τῶν πλαστίγγων τῆς ζυγοῦ τὸ ἔγκλημα, θέτει εἰς τὴν ἑτέραν τὴν μετάνοιαν καὶ τοὺς ἐλέγχους τοῦ ἀμαρτωλοῦ· οὕτω δὲ, Βέρθα, ἐνδέχεται ἀμφότεραι αἱ πλάστιγγες νὰ ᾔηνε ἰσοβαρεῖς, καὶ τότε, ῥίπτων εἰς τὸ μέρος, τῆς μετανοίας ἓνα κόκκον τῆς θείας αὐτοῦ ἐπιεικείας, νὰ συγχωρήσῃ τὸν ἀμαρτωλόν.· Ναί, ἐλπίζω.

— Ἐξηγήσου... δὲν σ' ἔννοῶ.

— ὦ, ὑπέφερα πολὺ! διότι ἐνεκλείσθην νηπιόθεν εἰς ἀδιέξοδον λαθύρινθον! διότι ἐδιδάχθην τὸ ἔγκλημα, καθὼς τὰ ἄλλα παιδιὰ διδάσκονται τὴν ἀρετὴν! Πθανόμην τρομερὰν ἀποστροφὴν πρὸς τὸν βιελυρὸν ἐκείνον βίον· ἤθελα νὰ ὑψώσω κεφαλήν, νὰ συντρίψω τὰ δεσμά μου... Ἄλλ' ἄγνωστος χεῖρ μὲ ἐκράτει... Ναί, πάντοτε σιδηρὰ χεῖρ ἐπιπτεν ἐπὶ τῶν ὤμων μου! Καὶ ὅτε ἠρώτων τὸν λόγον τῆς δουλείας, ὅτε ἠρώτων ὅποια ἄλυσος μὲ συνέδεε πρὸς τὴν καταχθόνιον ἐκείνην ἀούsson, εἰς τῶν ἀπατραπαίων, τῶν εἰδεχθῶν ἐκείνων ἀνθρώπων, τὸν ὁποῖον ἐμίσηον εἰς περισσώτερον ὄλων τῶν ἄλλων κκούργων, μὲ ἀπεκρίνετο· εἶσα· υἱὸς μου. Τότε ἔλεθον ὅτι ὁ υἱὸς ἀνήκει εἰς τὸν πατέρα, καὶ ὅτι ὀφείλει εἰς αὐτὸν ὑπακοήν. Ὑπετάχθην, ἀλλὰ τὸ κατ' ἐπιφάνειαν μόνον κατευνασθὲν στασιαστικὸν πνεῦμα, ἐτάραττε τρομερὰ τὴν ψυχὴν μου· ἐξατέλουν, ἀλλ' ἀκουσίως, τὰς διαταγὰς τῶν. Προσέκει· κατὰ τὰς νυκτερινὰς ἐπιδρομὰς μας, ἐνῶ οἱ ἄλλοι ἔκκινον τρομερὰν χρῆσιν τοῦ πυροβόλου καὶ τῆς δολοφόνου μαχαίρας τῶν, προσέκει, ῥίπτων μακρὰν ἐμοῦ τὰ ὄπλα, παρεκάλουν γανυπετῆς τὸν θεόν νὰ ἐλαφρόνη τὴν ποινὴν τῶν ἀμφοτέρων μου... διὰ τὴν φρίκην τὴν ὅποیان μοὶ ἐνέπνεον.

— Δυστυχῆ! εἶπε, στενάζουσα ἡ Βέρθα...

— Τίς δύναται νά ἀριθμήσῃ τὰ δάκρυά μου; τὸ ἐσπέρας, φεύγων τὸν πατέρα μου, περιεπλανώμενη εἰς τὰ δάση, διαλογιζόμενος καὶ ὡς αὐστηρὸς κριτῆς ἐπερωτῶν ἑαυτὸν, ἐὰν ἐνώπιον τῆς συνειδήσεώς μου ἤμην, ὅσον καὶ ἐνώπιον τοῦ ἀδυσωπῆτου νόμου, ἔνοχος. Οἱμοὶ! ἀγνοῶ ἐὰν ἀπὸ ἀλαζονείαν ἢ παραφροσύνην κατώρθουν ἐνίοτε νά λησμονήσω τὸν παρελθόντα βίον μου, καὶ σχεδὸν ἀφόβως νά συλλογίζωμαι περὶ τοῦ μέλλοντος. Συμφωνῶ μαζί σου, τὸ ὁμολογῶ, ἦτον ἀποπλάνησις, παραφροσύνη τοῦ τεταραγμένου νοός μου. . . Ναι, ἀλλ' ἐὰν ἡ ψυχὴ μου ἀνῆκεν ὀλόκληρος εἰς τὸν δαίμονα τοῦ κακοῦ· ἐὰν ὁ θεὸς μὲ ἐθεώρει ἀνάξιον αὐτοῦ, ἤθελε τότε μοὶ ἐπιτρέψει τὰς προηγορητικὰς ταύτας στιγμὰς; ἤθελε τότε μοὶ πέμψει τὰ ἡδέα ταῦτα ὄνειρα; . . . Ὅτε δὲ τέλος αἱ εὐχαὶ μου ἐλάμβανον οὐράνιον τινα μορφήν, τῆς Βέρθας μου τὴν μορφήν, ὅπως τότε ἡδονικὰς στιγμὰς διήγαγον κατὰ τὴν ἀθλίαν καὶ πλήρη ἐλέγχων ἐκείνην ζωὴν! Ἀλλὰ δύναταί τις, θεέ μου, νά ἀγαπᾷ, ἀφοῦ τὰ πάντα σβεσθῶσιν ἐν τῇ καρδίᾳ του; Ὁ ζέφυρος ἤγεῖ ποτε ἀρμονίως εἰς τὰς ἀκοὰς τοῦ ἀναισθήτου κακούργου; Τὰ ἄνθη εἶνέ ποτε ζῶσα γλῶσσα διὰ τὸν τετυφλωμένον ἐγκληματίαν; Δύναται νά αἰσθανθῆ τὴν εὐτυχίαν τοῦ ἔρᾶν ἡ ψυχὴ, ἐν ἣ ἐξηλείφθη πᾶν εὐγενοῦς αἰσθήματος ἔχνος; Ὅχι, Βέρθα, μυριάκις ὄχι· μὴ τὸ νομίσῃς, μὴ τὸ πιστεύῃς. Ἄκουσον με· εἰμφορεῖς νά ἐκτελέσῃς τὸ ὑψηλότερον, τὸ ἀγαθότερον τῶν ἔργων! Παρομοία μὲ ταύτην ἀνακάλυψις καταπαύει συνήθως τοὺς κοινούς ἔρωτας. . . ὡς αὐξήτη ἀπ' ἐναντίας τὸν ἰδικόν σου! Ἴδὲ, τὸ συμβᾶν τοῦτο μετέβαλε ποσῶς τὴν μορφήν τῶν πραγμάτων; Μὴ δὲν εἶμαι πλέον ὁ Βολφράμ ἐκεῖνος, ὅστις σὲ ἠγάπα, ἐκεῖνος, ὅστις σὲ ἀγαπᾷ; Μὴ εἰς ἐνὸς λεπτοῦ διάστημα ἐλησμόνησας, τοὺς γλυκεῖς ἡμῶν περιπάτους, τὰ τερπνὰ ἡμῶν σχέδια; Ὅχι, βέβαια. Ἔσο λοιπὸν ἀγαθὴ μέχρι τέλους! Ἀπόστρεψον τοὺς ὀφθαλμούς σου ἀπὸ τῶν ἐγκλημάτων μου, καὶ μὴ βλέπε, ναι, μὴ βλέπε εἰμὴ τὰς δυστυ-

χίας μου, θά ἦσαι τὸ πᾶν δι' ἐμέ· δὲν ἐγνώρισα οὔτε μητέρα, οὔτε ἀδελφὴν, διὰ τὰ ἀγαπήσω· θά τρέφω πρὸς σὲ μόνην τὴν στοργὴν, τὴν ὁποίαν ἤθελα τρέφει πρὸς τὴν μητέρα καὶ ἀδελφὴν μου· θά πράττω ὅ,τι καὶ ἂν προστάξῃς· θά σὲ ἀκολουθῶ ὅπου καὶ ἂν ὑπάγῃς; . . . καὶ εἰς αὐτὸν τὸν τόπον τῶν δικαίων, ἐὰν θελήσῃς. Ἄν δὲ ἦ πρὸς τὸν θεὸν ἐμπιστοσύνη μου ἀποδειχθῇ σφαλερὰ, ἂν ἡ ἀλάνθαστος αὐτοῦ δικαιοσύνη δὲν πεισθῇ περὶ τῆς ἀθωότητός μου, τότε σὺ, σὺ, ἀγνή καὶ ἄμωμος κόρη, θέλεις μεσιτεύσει παρ' αὐτῷ, καὶ θέλεις μοι ἄνοιξῆς τὰς πύλας τοῦ οὐρανοῦ.

— Βολφράμ, μίταιαι ἐλπίδες σὲ τυφλόνουν. Καὶ τί θέλεις νὰ εἶπω εἰς τὸν θεῖόν μου; Μήπως κἄν γνωρίζω τώρα τίς εἶται; . . . ἀλλ' αὐτὸ τὸ ὄνομα τοῦ Ἀλπουγιάρ τὸ ὁποῖον φέρεις;

— Ὡ! μὲ ἐπαναφέρεις εἰς ἐαυτὸν. Αὐτὸ τὸ ὄνομα, τὸ ἤρπασα! ναί, τὸ ἤρπασα. . . Ἄλλὰ μὰ τὸ ἄδην! ἐξηκολούθησε μετ' ἐκρήξεως τρομεροῦ καὶ ἀγρίου γέλωτος, αὐτὸ τὸ ὄνομα ἀνήκει εἰς ἐμέ, ἀδιαφιλονεικῆτως μάλιστα, ἐπειδὴ ὅπως ἀποκτήσω αὐτὸ, ἐπραξά ὅ,τι δὲν εἶχον ἀκόμη τολμήσει νὰ πράξω! ἐφόνευτα!!! . . . Εὐχαριστῶ, Βέρθα, εὐχαριστῶ, διότι μ' ἐνεθύμησας ὅτι εἰς οὐδὲν δύναμαι πλέον νὰ ἐλπίσω.

— Ὡ! πόσον εἶμαι σκληρὰ. . . τοῦ συνέτρησα τὴν καρδίαν. . .

— Καὶ τί σημαίνει ἡ καρδία, ἀφοῦ ἡ κεφαλὴ εἶνε προσδιορισμένη διὰ τὸν δῆμον; τί σημαίνει! ἐνώθητε ἵνα ἐπισπύσητε τὸν θάνατον τοῦ ἐνόχου. . . Κατέστη ὀφειλέτης τῆς κρινωνίας, καὶ ἡ κρινωνία ζητεῖ νὰ πληρωθῇ εἰς τὴν στιγμήν. Ἀποσύρθητε ὅπως διέλθη ὁ χρεώστης, παραμερήσατε, μὴ τυχὸν πρόσκοιμά τι ἀναβάλλῃ εἰσέτε τὴν πληρωμὴν! Τρέξατε εἰς τὸ περιέργον θέαμα! θέλει πέσει μία κεφαλὴ! Καὶ ὁ λαὸς θά διπλασιάσῃ, Βέρθα, προσοχὴν, διὰ τὰ παρατηρήσῃ ἐπὶ τοῦ προσώπου τοῦ τὸν ἐκ τοῦ θανάτου τρόμον,

οὐδείς ὅμως θέλει γνωρίζει, ὅτι ἡ καρδιά του δὲν πάλλει πλέον, ὅτι εἶνε νεκρὸς, πρὶν ἔτι ἐγγίσῃ αὐτὸν ὁ δῆλιος. Τὴν τοῦ διαψευθέντος ἔρωτος θλίψιν, θέλουν ἐκλάθει ὡς ἐπιθυμίαν τῆς ζωῆς! Ἐκεῖνος δὲ, Βέρθα, ὅταν ἀναβῆ ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῆς λαίμητόμου, μίαν μόνην θέλει ἔχει φροντίδα, ἓνα μόνον συλλογισμόν. . . . θὰ ῥίψῃ τὰ βλέμματά του ἐπὶ τοῦ θηριώδους ἐκείνου πλήθους, διὰ νὰ διακρίνῃ, μεταξὺ χιλίων ψυχρῶν, ἀναισθητῶν καὶ σαρκαστικῶν προσώπων, τὸ πρόσωπον τῆς φίλης του, ἐν δάκρυ ἀποχαιρετισμοῦ. . . Ἄλλ' οὐδὲν θέλει ἰδεῖ. . . θέλει νομίσῃ ὅτι ἡ γυνὴ ἐκείνη τὸν καταρᾶται καὶ τὸν καταφρονεῖ, καὶ θὰ ἀποθάνῃ χωρὶς νὰ ἴδῃ λάμπον τὸ δάκρυ ἐκείνο, χωρὶς νὰ λάβῃ τὸν τελευταῖον ἐκείνον ἀποχαιρετισμόν. . . .

— Σιώπα, διέκοψεν ἡ Βέρθα, τὸ μίτωπον τῆς ὁποίας κατέλαβεν ἡ ὠχρότης τοῦ θανάτου. Σιώπα, μὴ θλασφημῆς τὸν ἔρωτά μου. Ζητεῖς δάκρυα! Ἐγὼ σοὶ προσφέρω τὴν ζωὴν μου. . . Ἐὐχαριστεῖται;

Καὶ ὁ παράδοσις ἐὰν ἠνοίγετο ἔμπροσθεν τοῦ Βολφράμ, ἡ ἐμπλήσασα τὴν καρδίαν του χρᾶς, δὲν ἤθελεν εἶσθαι οὔτε ζωηροτέρα, οὔτε τρυφερωτέρα· ἀλλὰ φειδόμενος αὐτῆς, τὴν ἐφύλαξεν ὡς τὸν πολυτιμότερον θησαυρόν, καὶ χωρὶς νὰ διαχύσῃ αὐτὴν εἰς λόγους, ἠὲ χαρίστηκε τὴν Βέρθαν διὰ μακροῦ ἐναγκασμοῦ. Ἡ κεφαλὴ τῆς νεάνιδος ἔπεσεν ἐπὶ τοῦ ὤμου τοῦ μνηστῆρος αὐτῆς, καλύπτοντος μὲ σπασμωδικούς ἀσπασμούς τὴν κόμην τῆς. Τοιαῦται στιγμαὶ οὐδέποτε λησμονοῦνται. Ἡ Βέρθα ἐξεπλήρωσεν ἔργον ἀγγέλου, καὶ καθηγίασε τὸν ἔρωτα αὐτῆς διὰ τῆς ἀφοσιώσεως.

Ἄλλ' αἴφνης τὴν ζωηρότητα τῶν συγκινήσεων ἐδέησε νὰ διαδεχθῇ τὸ προσωπεῖον τῆς ἀμερίνου εὐτυχίας, διότι ἠκούσθησαν πλησίον των ἐπανειλημμένα βήματα· ἡ λάμψις δὲ πολυαριθμῶν λαμπάδων διεχύθη κατὰ μῆκος τῶν διαδρόμων.

Ὁ Κόμης Μανσφῆλδης ἐπανήρχετο παρακολουθούμενος ὑπὸ

τοῦ γηραιοῦ ἐφημερίου καὶ τῶν λοιπῶν κητοίκων τοῦ Βριτ-
θούργου. Πάντων τὰ βλέμματα ἐρέθησαν μετὰ περιεργείας
ἐπὶ τοῦ Βολφράμ καὶ τῆς μελλούσης μαρκεσίας Ἀλπουγιάρ. Εἰς
τὸ πρόσωπον ἐκείνου, [οὗδ' ἔχνος παραχτὴς διεκρίνετο· τὸ
βλέμμα του μάλιστα εἶχε ψυχρὸν τι καὶ σοβαρὸν, ἐκπλήξαν
τοὺς πάντας. Τὸ δὲ ἐρύθημα τῶν παρειῶν, τῆς Βέρθας, ἀπε-
δόθη εἰς τὴν ἀμχανίαν, εἰς ἣν περιπίπτει τις πάντοτε, εἰς
τοσοῦτον σπουδαίας περιστάσεις τῆς ζωῆς. Οὐδεὶς ὑποπτεύθη
ὅτι ἦτο τὸ θεῖον πῦρ τοῦ μαρτυρίου.

VI

Οἱ ἀντερασταί.

Εἰπέ μοι, Βολφράμ, εἶπεν ὁ κόμης, — ἐπειδὴ ἐπιθυμῶ νὰ
διατηρήσῃς τὸ ὄνομα, μὲ τὸν ὁποῖον συνδέονται αἱ πρῶται ἀ-
ναμνήσεις τοῦ ἔρωτός σας, — εἰπέ μοι, πρόσθεσον ἄρά γε τὰς
ἐπιθυμίας σας, ἀποφασίσας νὰ ὑπογραφῇ σήμερον τὸ προικο-
σύμφωνον;

— Ἡ καλίσυνη σας μὲ ὑπερπληροί, ἐψιθύρισεν ὁ Βολφράμ.

— Κύρια ἐφημέριε, ἐπρόσθεσεν ὁ κόμης, πλησιάσατε εἰς
τὴν τράπεζαν... ἔλθε, Βέρθα· καὶ σὺ Βολφράμ πλησιάσον·
θέλουν ἀναγνωσθῆ τὰ κυριώτερα ἄρθρα... τὰ συνέτιζα μό-
νος μου.

Θόρυβος ἐπανειλημμένων ἐπημάτων διέκοψε τὸν ἐφημέριον,
καθ' ἣν στιγμήν ἤνοιγε τὸ στόμα· συγχρόνως δὲ ἐπροχώρησε,
διὰ τοῦ πλήθους, ὁ Κλύππελος μετὰ τοῦ λοχαγοῦ.

— Σὰς μόνον περιεμέναμεν, εἶπεν ὁ Μανσφέλδος· καλῶς
ἤλθατε... ἀλλὰ τί τρέχει, Κλύππελε; ὁμοιάζεις τετα-
ραγμένος.

— Ἴδου περὶ τίνος πρόκειται, εἶπεν ὁ λοχαγός. Πρὸ μιᾶς
σχεδὸν ὥρας, ὁ κύριος ἱππότης Κλύππελος ἀπήντησεν εἰς τὰ
πέριξ τοῦ Λαουγγράδεν ἓνα τῶν στρατιωτῶν μας, τὸν Ἀν-
δρέαν Θουρνέρον, ὅστις τῷ διηγήθη, ὅτι εἶδε καταβαίνοντα

ἀφ' ἑνὸς τῶν παρχαθύρων τοῦ πύργου ληστήν, τὸν ὁποῖον, ἐλθὼν μετ' αὐτοῦ εἰς χεῖρας, ἐπλήγωσε. Μετὰ τὴν πληροφορίαν ταύτην τοῦ Θουρνέρου, ὁ κύριος Κλύππελος μὲ διεβεβαίωσεν ὅτι γνωρίζει τὸν ἔνοχον, καὶ ὑποπτεῖται μάλιστα ὅτι κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην εὐρίσκαται ἐντὸς τοῦ Βριτοδούργου.

— Ἐδῶ! ἀνεβόησεν ἔντρομον τὸ πλῆθος.

— Ἐδῶ, ἐπέφερον, ἐπιβεβαίωσεν, ὁ Κλύππελος· καὶ ὅσῳ συλλογίζομαι, προσέθηκε, θεωρῶν ἀσκαρδαμυκτὴ τὸν Βολφράμ, τόσῳ πείθομαι ὅτι δὲν ἀπατώμαι.

— Καὶ πῶς θέλει εὑρεθῆ; εἶπεν ὁ κύριος.

— Περὶ τούτου ἐφρίντιται ἐγὼ, ἀπεκρίθη ὁ λοχαγός. Ὁ ἄρχηγος εἶνε περιεζωτισμένος, καὶ οὐδεὶς, ἀνευ ἀμέσου διαταγῆς μου, δύναται νὰ ἐξέλθῃ. Μὲ συγχωρεῖτε, κύριε κύριε, ἐπειδὴ δὲν ἠδυνάμην νὰ πράξω ἄλλως· ἄλλως τε ἡ πολιορκία δὲν θέλει διαρκέσει πολὺ· ἔπευψα πρὸς ἀναζήτησιν τοῦ Ἀνδρέου Θουρνέρου, ὅστις δὲν θέλει ἀργήσει νὰ ἔλθῃ.

Ἡ πρὸ μικροῦ τοσοῦτον φιδρὰ καὶ θορυβώδης ὁμήγουρις δὲ, ἐτόλμα ἤδη νὰ κίνη τὸ παρχαθύρον κίνημα. Ἡ αὔξουσα ἀνησυχία, μὲ τὴν ὁποίαν περιέμενον, ἐκράτει τὴν ἀναπνοὴν πάντων, δικτηρῶντων ἄρκυ σιγῆν. Ἐκστος ἔρριπτε περὶ ἑκυτόν ἀνήσυχον καὶ δύσπιστον βλέμμα. Μετὰ δὲ δέκα λεπτῶν παρέλευσιν συνέρευσαν πάντες, τεταμένοι ὡς, περὶ ἀσθμαίνοντά τινά στρατιώτην, ἅμα εἰσελθόντα.

— Ποῦ εἶνε ὁ Θουρνέρος; εἶπεν ὁ λοχαγός.

— Ἐφρονεῦθη, ἀπεκρίθη ὁ στρατιώτης.

— Ἐφρονεῦθη! καὶ πῶς;

— Δολοφονηθεῖς.

— Ἀπὸ ποῦ;

— Οὐδαίς εἰξέφρει.

Τὴν εἰδησιν ταύτην διεδέχθη στιγμιαία ἐκπληξίς καὶ ἀνήσυχος ψιθυρισμοί.

— Ἀπόλετο πᾶσα ἐλπίς, εἶπε καθ' ἑκυτόν ὁ Κλύππελος.

— Ἀλλὰ σεῖς, Κύριε ἱππῖτα, εἶπεν ὁ λοχαγός, δὲν δύνασθε νὰ μοι δείξητε. ...

— Καθὼς γνωρίζετε δὲν ἔχω παρὰ ὑπονοίας, εἶπε κλίνων ἀθύμως τὴν κεφαλὴν ὁ Κλύππελος.

— Πρέπει νὰ διασφίσωμεν αὐτὰς, ἐπέφερεν ὁ κόμης Μανσφέλδος, καὶ θέλω ἐρωτήσαι ἐγὼ αὐτὸς διὰ τοῦ λόγου καὶ διὰ τοῦ βλέμματος πάντας τοὺς περισταμένους. Ἀκούσατε, φίλοι μου, εἶπεν, ἀποτεινόμενος πρὸς τοὺς ὑπηρέτας του, αὐτὸ δὲν φέρει οὐδεμίαν ἀτιμίαν εἰς τὸν βέβαιον περὶ τῆς ἀθωότητός του. ... ἔλθετε πάντες ἔμπροσθέν μου, διὰ νὰ εἶπω εἰς τὸν λοχαγὸν ποιοὶ εἴσθε· προχωρήσατε, ἀγαθοὶ μου ἄνθρωποι. ... Αὐτὸς εἶνε υἱὸς τοῦ ἐνοικιαστοῦ μου Γραῦσλέρου, φρόνιμος νέος, ὅστις οὐδέποτε ἀπεμκρήνθη οὐδ' εἰς μιλίου ἀπόστασιν ἀπὸ τὸ Βριτβοῦργον. Ἴδου ὁ Ἀμῆρόσιος Θουρένος· ἀφ' ἧς ἐποχῆς ἐπέστρεψεν ἀπὸ τὸν στρατὸν, περιποιεῖται νυχθημερὸν τὸν γηραιὸν πατέρα του· θεωρεῖται παρὰ πάντων ὡς παράδειγμα ἀγαθοῦ υἱοῦ. Βουτλέρος, Φράντς, Μαϊνάου, ἐγχώριοι πάντες, περὶ τῶν ὁποίων ἐγγυῶμαι. ... Ἀλλ' ἐσὺ ἀγαθὲ μου γέρον, πρώτην φοράν ἤδη σὲ βλέπω. ... Τὸ ὄνομά σου; ...

— Ἴδω, ἀπεκρίθη ἀσθενῆς τις φωνή.

— Πόθεν εἶται;

— Ἀπὸ τὴν Γαλλίγκην, αὐθέντη, ὑπηρέτης τοῦ κυρίου μαρκιστοῦ Ἀλπουγιάρ. ... ἐρωτήσατέ τον. ...

Ὁ Βολφράμ ἔνευσε καταρατικῶς.

— Μάλιστα, μετ' ἠκλουθήτην εἰς τὰς περιγηγῆεις μου.

Ὁ Μανσφέλδος, τελειώσας τὴν ἀτελεσφόρητον ἐπιθεώρησιν αὐτοῦ, εἶπεν εἰς τὸν λοχαγόν.

— Καθὼς βλέπετε, ὁ ἄνθρωπος τὸν ὁποῖον ζητεῖτε δὲν εἶνε ἐδῶ.

— Ἐκτός πλέον ἐάν ἤμαι ἐγὼ, εἶπε μειδιῶν ὁ Βολφράμ.

— Εὐτυχῶς, διέκοψε μετ' τὸ αὐτὸ ὕρος ἡ Βέρθη, τρομάζατα διὰ τὸ παράτολμον τοῦ Βολφράμ, εὐτυχῶς ἡ ἀπόδειξις τῆς ἀθωότη-

τητός του εἶνε πρόχειρος, ἐπειδὴ ὁ κύριος μαρκέσιος οὐδὲ στίγ-
μην ἀπεμακρόνη ἀπὸ πλησίον μου.

— Ἡ ἀπόδειξις αὐτῆ ἦτο περιττὴ, ἀπεκρίθη εὐγενῶς ὁ λο-
χαγός· ἡ ἡμετέρα ἀγάπη προφυλάττει αὐτὸν ἀπὸ πάσης ὑποψίας.

Ἐὶς κίνδυνος εἶχεν ἤδη παρέλθει.

Ἐὶς τὸ λοχαγὸς ὠμίλει περὶ τελευταίας δραστηρίου ἐρβύνης
τῶν ὑπερώων καὶ κατωγείων τοῦ πύργου, ἠγγέλθη οὖι πολλοῖς τῶν
πέριξ εὐγενῶν, ἀριχθέντες μετὰ μεγάλης πομπῆς, εἶχον ἐμπο-
διθῆ ὑπὸ τῶν περιρρουρόντων στρατιωτῶν.

— Σπεύσατε, εἶπεν ὁ λοχαγός εἰς τὸν Μανσφέλδον, θὰ ἦ-
εὶ προσκεκλημένοι βεβαίως.

Εἰς ἔν τοῦ κόμητος νεῦμα, τὸ πληθὸς ἐξήλθε βρονδῶος διὰ τῆς
μεγάλης θύρας· δύο μόνοι ἄνθρωποι ἔμενον ἐντὸς τῆς αἰθούσας,
ὁ Βολφράμ καὶ ὁ Κλύππελος.

— Ἐχω τι νὰ σοῦ εἶπω, κύριε, εἶπεν ὁ ἱππότης.

— Ἐγὼ πρῶτος πρέπει νὰ σοῦ ζητήσω λόγον διὰ τὴν ὕβριν
ταύτην, ἀνέκραξεν ὀργίλως ὁ Βολφράμ· ἐμὲ, κύριε, ἠνοοεῖτε πρὸ
ὀλίγου.

— Πολὺ εὐκολὰ ἐμαντεύσατε αὐτὸ, ἀπεκρίθη εἰρωνικῶς μει-
διῶν ὁ Κλύππελος· τῆ ἀληθείᾳ ἡ ταχύνουα αὐτῆ φέρει τιμὴν εἰς τὸ
πνευμά σας.

Τὴν σύντομον ἀνταλλαγὴν τῶν λέξεων τούτων διεδέχθη καῦσις,
καθ' ἣν οἱ δύο ἐχθροὶ παρετήρουν ἀλλήλους μετὰ τὴν ἀπειλητικὴν
τῶν πρὸς μάχην, ἐτοιμαζομένων παλαιστῶν προσοχὴν. Ὁ Βολφράμ
διέκοψε πρῶτος τὴν σιωπὴν.

— Μὲ μισεῖς, κύριε, εἶπεν ἠτύχως φυσικώτατον πράγμα· διότι
ἐπροτιμήθη ὑπὸ τῆς βέβης, καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν ἔχω οὐδὲν
δικαίωμα εἰς τὴν εὐνοίαν σου, τὸ γνωρίζω. Ἄλλ' ἐρ' ὅσον μὲν ἡ
ζηλοτυπία σου περιορίζεται ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς μετριότητος,
ἔθεώρητα χρεός μου νὰ σὲ λυπηθῶ καὶ νὰ παραβλέπω, ἐπειδὴ ἡ
ζηλοτυπία εἶνε σκληρὰ καὶ αἰκτερὰ βόσκος. Ἦδη ὅμως ὅτε τὸ
κακὸν τοῦτο κατήνηται εἰς παράφρονα μανίαν, ὅτε ἐγκέται εἰς

τὰ ἐκτός δι' αἵματηρῶν ὕδρευων, πρέπει τες, ἢ νὰ συγχωρήσῃ τὸν παράφρονα, ἢ νὰ τιμωρήσῃ τὸν ἀσθλῆ. Ἐγὼ, κύριε, ἐπροτίμησα τὸ τελευταῖον. Εἶται ἕτοιμος; σέ περιμένω.

— Νὰ μονομαχήσω! Ὁχι, κύριε μαρκήσιε, ἐπειδὴ ἐν τῇ μονομαχίᾳ τρέχει τις κίνδυνον θανάτου· κίνδυνον τὸν ὅποιον δὲν δύναμαι οὐδ' ὀρεῖλαι νὰ διατρέξω. Δὲν γνωρίζω ἀν' ὁ θεὸς ἐπέβληεν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς μου τὴν ὀλεθρίαν αὐτὴν δύναμιν, δι' ἣς βλέπουν ἐντός τῶν ἰδικῶν σου τὰ καταχθόνια τῆς ψυχῆς σου σχέδια· ἐπειδὴ δὲν ἐπιθυμῶ τὴν μάχην δι' ἐνδίκητιν τῆς ὕβρεως, ἀλλὰ διὰ νὰ μὲ φονεύσῃς, ἀκούεις; ὑπὸ τὸ πρόσχημα ἐντίμου ἱκανοποιήσεως τῆς τιμῆς σου, θὰ προσπαθήσῃς νὰ ἀπαλλαγῇς ἀπὸ ὀχληρὸν ἐχθρόν. Ἰδοὺ τί ἐλπίζεις! Ἰδοὺ αἱ συλλογῆσαι! Καὶ νομίζεις ὅτι πᾶρασυρόμενος ὑπὸ τῶν κατ' ἐπιφάνειαν ἱπποτικῶν σου αἰσθημάτων, θέλω ἐκθέσει τὴν ζωὴν μου εἰς τὰς περιπετείας τῆς ξιφομαχίας; Ἐγὼ, ὅστις ὑπερχέθη ἐπισήμως, ἐνώπιον θεοῦ, νὰ ἐπαγρυπνῶ ἐπὶ τῆς Βέρθας, νομίζεις ὅτι θὰ ῥιψοκινδυνεύσω νὰ τὴν ἀφήσω ἀνυπεράσπιστον εἰς τὰς ἀπειλὰς σου χειρᾶς; Ὁχι! ἐπειδὴ ἐνδέχεται νὰ φονευθῶ, καὶ ὁ θάνατός μου θελεῖ εἶσθαι θρίσμβος δι' ἐσέ, ἐνῶ μετ' ἐμοῦ θὰ συναποθάνουν καὶ θὰ μὲ συνοδεύσουν εἰς τὸν τάφον αἱ φοικῶδες ὑποψίαι, αἵτινες ἴσως εἰς τὸ μέλλον μεταβληθῶσιν εἰς τόσας θεσπιότητας. Ὁχι, κύριε μαρκήσιε, ὅ,τι καὶ ἂν γίνῃ, ὅ,τι καὶ ἂν κάμῃς, δὲν θὰ μονομαχήσω.

— Τὸ πιστεύω, ἐπειδὴ εἶται δειλὸς καὶ ἄτιμος.

— Εἰς τοὺς ὀφθαλμούς σου; τί μὲ μέλει!

— Τί σέ μέλει; Ἀλλ' ἡ Βέρθα θὰ τὰ μάθῃ ὅλα· ὁ ἱππότης Κλύππελος, θὰ τῆς εἶπω, ὁ τολμήσας νὰ ὑψώσῃ ἐπὶ σοῦ τὰ βλέμματά του, ὁ ἄνθρωπος τοῦ ὁποίου ἐκινδύνευσας νὰ φέρῃς τὸ ὄνομα, ἐσύρθη ἐνώπιόν μου ὡς ὄφρ, καὶ τοῦ συνέτριψα μὲ τὸν πόδα τὴν κεφαλὴν, . . . χωρὶς νὰ τολμήσῃ νὰ ὑπερασπισθῇ ἑαυτὸν! Βέρθα, ὁ ἱππότης Κλύππελος ἐφοδῆθη!

Ἐπὶ τῆς Βέρθας, ὁ ἱππότης ἐσυρε τὸ ξίφος, καὶ ἐκράτει αὐτὸ σπασμωδικῶς εἰς τὰς χειρᾶς του. Ὁ Βολφράμ τὸν ἐμιμήθη ἀλλ' ἐνῶ ἠτοιμάζοντο

νά σταυρώσωσι τὰ ξίφη, ὁ Κλύππελος ἐστάθη, καὶ εἶπε μὲ ἀποφασισμένον ὕψος·

— Ἐὰν σὲ φρονέσω, ἡ Βέρθα θὰ μὲ μιτήσῃ· σὲ ἀγαπᾷ, καὶ τὸ θῦμα θέλει ἀποθεωθῆ ἐν τῇ καρδίᾳ της· ἐὰν, ἀπ' ἐναντίας, ὑποκύψω, θὰ βιάσῃς ἐλευθέρως εἰς τὴν ἀσεβῆ ὁδὸν σου, χωρὶς πρόσκομμα, χωρὶς ἐπιτήρησιν. Ὁ θάνατός σου εἶνε ἀνωφελῆς δι' ἐμὲ, ἀλλ' ὁ ἰδικός μου θέλει ἀποβῆ ὀλέθριος εἰς τὴν Βέρθαν. Πρέπει νὰ ζήσωμεν ἀμφοτέροι· ἐς ἄλλοτε, μαρκέσιε.

Καὶ ὁ Κλύππελος συνέτριψεν ἐπὶ τῶν γονάτων του τὸ ξίφος, τοῦ ὁποῦ ἐβρίψε τὰ τεμάχια ἀπὸ τὸ παράθυρον.

— Θέλω ἱκανοποίησιν, ἀνεκραξεν, ἀρρίζων ἀπὸ θυμὸν ὁ Βολφράμ. Πηγαίνω νὰ εὔρω ἄλλο ξίφος.

— Μὴ λαμβάνῃς τὸν κόπον· θὰ τὸ συντρίψω ὡς τὸ ἰδικόν μου.

— Μήπως ἀντὶ αἵματος τρέχει πάγος εἰς τὰς φλέβας σου ; Ἄλλ' ἔχω ἐγὼ ἓνα τρόπον νὰ σὲ παροξύνω ! θὰ τὸν μεταχειρισθῶ, ἰππότα, καὶ ἴσως μέχρι τέλους αἱ ὕβρεις μου . . .

— Θὰ τὰς ἀκούσω μὲ ἀδιαφορίαν, ἀπεκρίθη ἡσύχως ὁ Κλύππελος.

Ἦ ὄλη ἡ ὀργή, ὀλη ἡ ἐνέργεια τοῦ Βολφράμ ἐναυαγήτην ἐπὶ τῆς ἀποκρίσεως ταύτης, τῆς πλήρους γαλήνης, ἐγκαρτερίας καὶ πεποιθήσεως.

— Ἄλλ' ἀφοῦ ἐξ ἀρχῆς ἦσο ἀποφασισμένοι ν' ἀρνηθῆς ἦν δικαιωματικῶς ζητῶ ἱκανοποίησιν, ἐπέφερε μὲ ὑπερήφανον βλέμμα ὁ Βολφράμ, διατὶ ἐζήτησα; νὰ μὲ δμιλήσῃς ;

— Τώρα βλέπεις· θέλω φύγει ἐντεῦθεν· θέλω μεταβῆ εἰς Ἐϊχστάδ, ὅπως ζητήσω εἰς τὸν τόπον τῆς γεννήσεώς μου τὴν λήθην τοῦ κόσμου ! Ἄλλὰ, καὶ τοι ἀπὼν, οὐδόλως θέλω, ὡς ἐκ τούτου, μένει ξένος τῶν συμβαινόντων ἐνταῦθα. Φεύγω τὴν Βέρθαν, ἀλλ' ἀφίνω παρ' αὐτῇ τὴν ψυχὴν μου . . . διότι τὴν ἀγαπῶ, καὶ οὐδεμίαν ἀνθρώπινος δύναμις δύναται νὰ μοὶ ἀρνηθῆ τὸ δικαίωμα, νὰ μοὶ διαφιλονεικήσῃ τὴν εὐτυχίαν ταύτην. Ἄλλὰ μὴ ἀνησύχει, ὁ ἔρωσ οὗτος εἶνε παντὸς ἐγωΐσμοῦ ἀμέτοχος, πάσης ἐπιγείου ἐπι-

θυμίας· ἡ φιλοδοξία μου θέλει περιορισθῆ εἰς τὴν ἐπαγρύπνησιν, τὴν προστασίαν καὶ τὴν ὑπεράσπισίν της. Ποτὲ λαθραῖος λόγος, ποτὲ μυστηριωδῶς ἐγχειρισθὲν γραμμάτιον δὲν θέλει τῇ γνωστοποιήσῃ τὸ μυστήριον τῆς κατεσπαραγμένης καρδίας μου· θὰ ἐπιφυλάξω δι' ἑμαυτὸν μόνον διὰ τὰ θάτανα. . . . Ἐκείνη δέ, θὰ ἀγνοῇ ἴσως ὅτι ὑπάρχει ἐπὶ γῆς ἄνθρωπος, ὅστις δι' αὐτὴν καὶ ὑπὲρ αὐτῆς μαραίνεται, φθείρεται, σβέννυται. . . . ἐπειδὴ αὐτὸ ἤθελε τὴν λυπήσει, καὶ ἐγὼ δι' οὐδὲν θέλω νὰ λυπῆται. Ἀπαιτῶ ὅμως τὴν ἀνάπαυσιν ἐκείνης, τὴν ὁποῖαν ἀγαπῶ, θέλω τὴν εὐτυχίαν αὐτῆς, ἔστω καὶ μὲ θυσίαν τῆς ἰδικῆς μου! Ἄναδείχθητι λοιπὸν ἄξιος τῆς προτιμῆσεως τῆς Βέρθας, κύριε μαρκέσιε· μὴ κάμης αὐτὴν νὰ μεταμεληθῆ διὰ τὴν ἐκλογὴν της. . . . ἐκτέλεσον τὴν ἐντολήν σου, καὶ ποτὲ, οὐδὲ παράπονον, οὐδὲ ἐπίπληξις θέλει ἐξέλθει τοῦ στόματός μου. Ἀλλὰ, τὸ ἠμολογῶ, τρέμω φανταζόμενος τὸ τοιοῦτον μέλλον, προαίσθημα δέ τι μοι λέγει νὰ οἰκτείρω τὴν μαρκεσίαν Ἀλπουγιάρ. Ἄκουσον λοιπὸν. Ἐάν ποτε γυνή, ἀπατηθεῖσα εἰς τὸν ἔρωτά της, περιπεσοῦσα εἰς ὀλέθριον λάθος, καὶ ἰδοῦσα διεψευσμένης τὰς ἡδυτέρας αὐτῆς ἐλπίδας, εὐρεθῆ εἰς ἀνάγκην νὰ ζητήσῃ τὴν συνδρομὴν ἀληθῶς ἀφωσιωμένης καρδίας, καὶ ἂν ἡ γυνὴ αὕτη ἦτον ἡ Βέρθα! — Ἐάν ποτε εἰς τὸ θάθος τοῦ ἀναχωρητηρίου μου θρηνώδης φωνὴ ἀντηχήσῃ εἰς τὰ ὦτά μου, — καὶ ἂν ἡ φωνὴ αὕτη ἦνε τῆς Βέρθας! τότε, κύριε μαρκέσιε, θελω ἐγερθῆ καὶ ἐγὼ ἀπὸ τὸν λήθαργόν μου, καὶ θέλουν φρίξει καὶ πάλιν τὰ τεῖχη τοῦ πύργου τούτου κατὰ τὴν ἔκρηξιν τῆς ὀργῆς μου! Τότε ὁ ὄφις θέλει ἀνεγείρει τὴν κεφαλὴν, ὁ οὐτιδανὸς Κλύππελος θέλει σὲ ραπίσει εἰς τὸ πρόσωπον· ἀντὶ δὲ τοῦ ξίφους τὸ ὁποῖον πρὸ μικροῦ συνέτριψε, θέλει σοὶ παρουσιάσει δύο, ὅπως ἐκλέξης!!!

— Τὰ χρέη περὶ ὧν μὲ ὁμιλεῖς, κύριε, μοὶ ἐπιβάλλονται ὑπὸ τοῦ ἔρωτός μου, ἀπεκρίθη ἡσύχως ὁ Βολφράμ, καὶ δὲν ἐπερίμενα τὰς συμβουλὰς σου, ὅπως ἐκτέλεσω αὐτά. Ὑγίαινε, κύριε ἰππότη!

— Ναί, ὑγίαινε! ἀλλ' ἐπὶ συμφωνίᾳ ὅτι θέλει εὐτυχεῖ ἡ Βέρθα· εἰδεμὴ, καλὴν ἐντάμωσιν.

Ἄπομακρυνθέντος τοῦ ἵππότη, ὁ Βολφράμ ἔμεινε πρὸς στιγμὴν μόνος, καὶ ὡς παραζαλισμένος ἀπὸ τὴν σκηνὴν ταύτην, τῆς ὁποίας ἡ φύσις ἦτον ὅσον παράδοξος, τόσον καὶ ἀπροσδόκητος. Ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ὁ κρότος τὸν ὁποῖον ἔκαμνον οἱ συνεστιάτορες, λαμβάνοντες θέσιν εἰς τὸν δεῖπνον, ἐξέιλκυσαν αὐτὸν ἀπὸ τὰς σκέψεις του. Πρὶν ὁμοῦς πλησιασῆν τὴν Βέρθαν, ἔστρεψε τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὸν πλήρη ζωηρῶν ἀστέρων οὐρανὸν, καὶ, ὑπὸ θρησκευτικῆς ἐξάφειας κατεχόμενος

— Θεέ μου! εἶπεν, ἐνόησα τὰς χεῖρας. Νὰ θεωρήσω ὡς τοχοῦρον συμβᾶν τὸν θάνατον τοῦ Ἀνδρέου Θουρνέρου, ἢ ὡς τῆς θείας σου βουλήσεως ἔργον; Δὲν ἐκάλεσας ἄρα γε, πανάγαθε, πρὸς σοὶ τὸν μόνον δυνάμενον νὰ με καταστρέψῃ, ἵνα σώσῃς τὴν ψυχὴν μου ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ πειρασμοῦ; Εὐχαριστῶ, θεέ μου! Εὐχαριστῶ!

Ἄλλ' αἴρνης ἠθάρθη ἐπὶ τοῦ ὄμου αὐτοῦ τὴν βραχίονα τοῦ Λυκοπόδη χεῖρα.

— Ὁ Θεὸς δὲν ἔκαμε τίποτε ἐδῶ, εἶπε χαμηλοφώνως ὁ γέρον. Ἄν δὲν ἦτον αὐτὸ τὸ χεῖρ, καὶ ἡ μάχαιρα αὕτη, ὁ Ἀνδρέας Θουρνέρος θὰ σοῦ ἠτοίμαζε θέσιν εἰς τὴν ἀγχόνην τοῦ Μονάχου.

— Καὶ τί! οὐ ἰὼβ. . .

— Ναι βέβαια! Ὁ γέρον Ἰὼβ, τοῦ μ' ἄλλα του τὰ γηράματα ἔχει ἀκόμη καλὰ αὐτὰ καὶ ἑλαφρὰ ποδάρια. Εἰς πόσον καλὴν ὥραν τὸν ἐγνώρισα ἐκεῖνον τὸν διαβόλο — Θουρνέρον. Ἀλλὰ δὲν εἶνε τὴν ὥρην καίριος διὰ φλυαρίας πῆγαινε, Βολφράμ, πῆγαινε νὰ εὔρῃς τὴν μνηστῆν σου. Μωρέ, μὰ τὸν ἅγιον Βένδαλον, καλὴν τὴν ἐπέτευχες. . . ὅσον πρίγγηπας! . . . Σοῦτ'! θαρρῶ πῶς σέ φωνάζουν. . . νὰ ἦ φωνὴ τοῦ κόμητος σέ περιμένον, τρέξε γρήγορα! Νὰ σοῦ εἰπῶ, ἀλήθεια. . . Σήμερον θὰ ὑπάγω εἰς τοῦ Γανδάλφου, καὶ θὰ μείνω ἕως νὰ λάθω εἰδήσεις σου. Ἄμα φύγῃς ἀπὸ τὸ Βριθουργον, νὰ με εἰδοποιήσῃς, ἀκούεις; ἐπειδὴ ἔπληξα πλέον, ἔπειτα εἶνε φόβος τώρα. . .

— Καλὰ, δὲν θέλω σέ λητμονήσῃ, Ἰὼβ, ὑπαγε.

Βλέπων δ' αὐτὸν ἀπομακρυνόμενον, ἀνεβόησε μετ' ὑπόκωφον φωνήν.

— Καὶ ἐγὼ εὐχαρίστουν τὸν θεόν!, . . Τὸν θεόν ὅστις με ἔκαμε. . . οὐδὲν ἰὼβ τοῦ δολοφόνου!! . .

VII.

Τὸ Μόναχον.

Τὴν ἐπαύριον τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ἐτελέσθη ὁ γάμος, ὁ Βολφράμ μετὰ τῆς Βέρθας μετέβησαν εἰς Μόναχον, ἀφήσαντες μόνον τὸν κόμητα Μανσφέλδον εἰς τὸ Βριτδούργον. Τότε ἤρξατο διὰ τοὺς νεονύμφους νέα, πλήρης μέθης καὶ λήθης, ζωή. Ἡ ἐν-
 θουσιώδης ἀφοσίωσις, ἡ ὠθήσασα τὴν Βέρθαν εἰς τὴν διὰ τῆς ἰ-
 δίας θυσίας σωτηρίαν ἐκείνου τὸν ὅποιον ἠγάπα, ἐλάμβανεν ἡ-
 μέραν παρ' ἡμέραν νέαν ἰσχύν· ἔκτοτε ἐπροσπάθει διηνεκῶς, καὶ
 ὄλαις δυνάμεσι, νὰ ἀπαλλάτῃ τὸν Βολφράμ ἀπὸ τῶν ἠθι-
 κῶν ἀσχολιῶν, τῶν συνήθως μετὰ τὴν ἀπόλαυσιν ἐπὶ πολὺ προ-
 δοκωμένης εὐτυχίας ἐπομένων, καὶ νὰ ἀπομακρύνῃ ἀπὸ τοῦ νοῦς
 αὐτοῦ πᾶσαν τοῦ παρελθόντος ἀνάμνησιν. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ
 τὸν νέον μαρκέσιον Ἀλπουγιάρ, τὰ πάντα ὑπερέβησαν τὰς εὐχὰς
 τοῦ τὸ λογιστήριον τοῦ Μονάχου τῷ ἐμέτρησεν ἀδιστακτικῶς, ἀ-
 πέναντι τῶν φερουσῶν τὴν βασιλικὴν σφραγίδα τῆς Πορτογαλ-
 λίας συναλλαγματικῶν, τὰς τακτικῶς εἰς τὸ πρωτόκολλον τῶν
 χρεωστικῶν ὁμολόγων κατακεχωρημένας ποσότητας. Σημειώσεις
 τινὲς τὰς ὁποίας εὔρεν εἰς ἐγγράφον τι, ἐβοήθησαν αὐτὸν πολὺ
 πρὸς παράστασιν τοῦ προσώπου, τοῦ ὁποίου ἔφερε τὸ ὄνομα,
 ὥστε οὐδὲν συνέβη δυστύχημα. Ἐπὶ τοῦ τελευταίου τούτου ὅ-
 μως ἀντικειμένου, ἡ Βέρθα καὶ ὁ Βολφράμ ἐφύλαττον ἄκραν
 σιωπὴν, καὶ ἀπέφευγον ἀμφοτέροι μετὰ προσοχῆς πᾶσαν δυνα-
 μένην νὰ τοὺς κάμῃ νὰ ἐρυθριάσωσιν ὀμιλίαν.

Οὐδὲν συμβὰν ἐτάραξε κατ' ἀρχὰς τὴν εὐτυχίαν των, εἰς ὅ-
 λον δὲ τὸ Μόναχον δὲν ὠμίλου ἐμὴ περὶ τῶν εὐδαιμόνων
 νεονύμφων. Ἀλλὰ τὸ πῦρ ἔκαιεν ὑπὸ τὴν τέφραν. Ὅτε ἀ-
 κτίς νοῦς διεπέρα τὴν μεθυστικὴν καὶ ἀκατηλὴν ἀτμοσφᾶραν,
 ἥτις περιέβαλλεν αὐτοὺς, ἐπιπτον ἀμφοτέροι εἰς πικρὰν ἀθυ-
 μίαν, καὶ ἐδείκνυον δι' ἀκαταπαύστων δακρῶν τὸν περὶ τοῦ
 μέλλοντος φόβον αὐτῶν. Ἀλλ' ἐκτὸς τῶν θλίψεων τούτων, τῶν

ὁποίων μετεῖχον ἐξ ἴσου ἀμρότεροι, ὑπῆρχέ τις ἀγνωστος εἰς τὴν Βέρθαν, τὴν ὁποίαν ὑπέφερε μόνος ὁ Βολφράμ. Μ' ὅλας αὐτοῦ τὰς προσπαθείαις, ἐστάθη ἀδύνατον νὰ καταπίσῃ τὸν Ἰώβ νὰ μείνῃ εἰς τὸ ἔρημον πανδοχεῖον τοῦ Γανδόλφου. Μεταδίδω, εἰς αὐτὸν ἀφθύνως καὶ χρυτὸν καὶ ἄργυρον, καὶ ὑποσχόμενος νὰ μὴ τῷ ἀρνηθῇ ποτὲ τίποτε, ἐνόμιζεν ὅτι ὁ γέρον δὲν θέλει ζητήσῃ νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ, καὶ ὅτι ἤθελεν εὐχαριστηθῆ εἰς ἤσυχον, ἀφανῆ καὶ μακρὰν παντὸς φόβου καὶ στειρήσεως βίον. Ἄλλ' ὁ Ἰώβ δὲν ἐλησμόνησε τὴν ὑπόσχεσιν τοῦ υἱοῦ τοῦ νὰ τὸν καλέσῃ παρ' αὐτῷ, καὶ ἀφοῦ, μετὰ τινὰς ἡμέρας, εἶδεν ὅτι μάτην περιέμενε, μετέβη εἰς Μόναχον, καὶ διωράνισε ὀχληρὸν ἀπαιτήσεων σύστημα κατὰ τῶν ἀντιστάσεων ἃς τυχὸν ἤθελεν ἀπαντήσῃ ἀπὸ μέρους τοῦ Βολφράμ, ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἀπεφάσισε νὰ μὴ παραιτηθῇ, εἰμὴ μετὰ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ του. Ἦθελε δὲ νὰ ἀποκατασταθῇ ἐντὸς αὐτῆς τῆς οἰκίας, φέρων τίτλον καὶ ἐκτελῶν χρέη οἰκονόμου τοῦ Κ. Μαρκεσίου. Ἐπειδὴ Ἰώβ ὁ Λυκοπόδης ἐτρέφετο καὶ αὐτὸς μὲ λαμπροτάτας ἐλπίδας, καὶ περιέμενε, ἐκ τοῦ ὡς ἐκ θαύματος κτηθέντος ἐκείνου πλοῦτου, πᾶν ἄλλο, ἢ τὸν μεγαλῶς σύμφωνον πρὸς τὰς κλίσεις του καὶ μονότονον πλανήτην βίον.

Ἡμέραν τινὰ, βρυουθεὶς τὰς ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν πολλαπλασιαζομένας ἐπισκῆψεις αὐτοῦ, ὁ Βολφράμ ἠρνήθη νὰ τὸν δεχθῇ· ἀλλ' ὁ γέρον, ἐπιμείνας, εἰσῆλθε διὰ τῆς βίαις· τὸ πρόσωπόν του ἦτον ὠχρότερον τοῦ συνήθους, νευρικός δὲ ἐρεθισμὸς ἐπροξένει εἰς ὅλα αὐτοῦ τὰ μέλη σπασμωδικὸν τρόμον, ὅστις, εἰς πᾶσαν κίνησιν, ἐφαίνετο ἀναμειγμένος μετ' ὀργῆς.

— Ἄ! σὺ πάλιν! εἶπεν ἀνυπομόνως ὁ Βολφράμ.

— Ἐγὼ ὁ ἴδιος! Νομίζω ὅτι ἐπρόσταξες νὰ μὲ διώξουν ἀπ' ἐδῶ, κύριε μαρκέτιε... καὶ κάμνεις κακὰ, πολὺ κακὰ.. Καὶ τῶσφ περισσότερον, ἐξηκολούθησεν εἰρωνικῶς, καθ' ὅσον διὰ νὰ μὲ διώξῃς, πρέπει πρῶτον νὰ μὲ ἀτίσῃς νὰ ἔμβω μέσα. Τὸ ἤξευρα

ἔγω ὅτι δὲν σοῦ ἀρέσουν αἱ ἐπισκέψεις μου· τώρα ὁμως ἦλθα διὰ νὰ σὲ εἶπω νέα, καὶ νέα τὰ ὅποια σ' ἐνδιαφέρουν. Καθὼς βλέπεις, πρέπει νὰ εὐγνωμονῆς καὶ ὀλίγον, διότι σοῦ ἀποδίδω καλὸν ἀντὶ κακοῦ.

— Καὶ τί νέα μοὶ φέρεις; ἠρώτησεν ἀδιαφόρως ὁ Βολφράμ.

— Σχεδὸν τίποτέ, εἶπε σαρκαστικῶς ὁ Ἰώβ· ὅτι συνελήφθησαν περισσότεροὶ ἀπὸ τριάκοντα συντρόφοί μας. Νομίζω ὅτι αὐτὸ φθάνει διὰ νὰ καταλάβῃς, ὅτι εἶμι χαμένος, ἐάν μείνω περισσότερο ἐν τῷ πανδοχεῖον τοῦ Γανδολφου, ἐπειδὴ εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴ με προδώσῃ κανεὶς, διὰ νὰ σώσῃ ἀπὸ τὴν ἀγχόνην τὸν Γανδολφον καὶ τὴν Σιμόνην, τῶν ὁποίων ἡ ὑπόθεσις εἶναι φῶς φανερὴ. Ἄν μ' εὔρουν μαζὶ με αὐτοὺς, ἐννοεῖται ὅτι θὰ τοὺς συνοδεύσω εἰς τὸ ταξεῖδι ποῦ τοὺς ἐτοιμάζουν. Δι' αὐτὸ κ' ἐγὼ ἀπεράσισα νὰ μὴ ἐπιστρέψω πλέον εἰς τὴν Γαλιίχην.

— Μία μόνη σοὶ μένει ἐλπίς σωτηρίας, νὰ φύγῃς μετεμφισμένος . . . ἐγὼ σὲ δίδω χρήματα.

— Νὰ φύγω! ἐμουρμούρισε μεταξὺ τῶν ὀδόντων του ὁ Ἰώβ, νὰ φύγω! διὰ νὰ μὲ συλλάβουν εὐκολώτερον· διὰ νὰ προδοθῶ μόνος μου. Ἡ ἀγάπη σου κακὰ σὲ ἐμπνέει, πτωχέ μου Βολφράμ. Εὐτυχῶς, ἂν ἦσαι σὺ ἀνόητος — τὸ ἔποιν εἶναι τῆς ἡλικίας σου — εἶμαι φρόνιμος ἐγὼ, διότι πρὸ πολλοῦ εἶμαι πλέον γέρον. Ἐγὼ λοιπὸν ἐσυλλογίσθην ἄλλο. Καλὴ εἶναι ἡ ἰδέα τοῦ μετεμφισμοῦ, περίφημος μάλιστα, ἀλλὰ θὰ τὴν μεταχειρισθῶ διὰ νὰ μείνω πλησίον σου, ὑπὸ τὴν σκέπην εὐγενοῦς καὶ ἰσχυροῦ μεγιστάνος. Καὶ ποῦ θὰ εὔρω ἀσφαλέστερον καταφύγιον; Κανεὶς ἀπὸ τοὺς παλαιούς μας συντρόφους δὲν ἤξεύρει τί ἔγινες. Ἐπειτα κύτταξε ἄλλος ἀπὸ ἐμέ δὲν εἰξεύρει τὸ μυστικόν σου, οὔτε ἄλλος ἀπὸ σὲ τὸ ἰδικόν μου· ὥστε, ἐκτὸς πλέον ἀμοιβῆς προδοσίας. . .

— Ἡ προσέγγισις αὕτη θέλει ἐπιφέρει ἀμφοτέρων τὴν καταστροφὴν.

— Βλέπομεν.

— Μία μόνη λέξις, ἐν μόνον νεῦμα, ἀρκεῖ νὰ μᾶς προδώσῃ.

— Καὶ μὲ νομίζεις κατώτερόν σου εἰς τὴν τέχνην τοῦ ψεύδους καὶ τῆς ὑποκρισίας;

‘Ο Βολφράμ στενοχωρούμενος ὑπὸ τῶν λόγων τοῦ Ἰώθ, εἶπε, μετὰ μικρὰν σκέψιν, σχηματίζων τὴν φωνὴν του ἐπὶ τὸ καταπειστικώτερον.

— ‘Οχι· ἡ φρόνησις ἀπαιτεῖ νὰ μὴ πολλαπλασιάσωμεν τοὺς κινδύνους τῆς καὶ οὕτω τσοῦτον ἐπισφαλοῦς θέσεώς μας. Πρέπει ν’ ἀποφύγωμεν ὡς καὶ αὐτὰς τὰς ὑπονοίας, τὰς ὁποίας δύναται νὰ γεννήσῃ ἡ ἐνταῦθα ἀφιξίς σου, καὶ τὰς ὁποίας ἡ ἀδιάκριτος περιέργεια δύναται νὰ καταστήσῃ ὀλεθρίας δι’ ἡμᾶς· ὑφ’ οἰκονομήποτε ἐποψὴν θεωρήσω τὸ πρᾶγμα, βλέπω ὅτι πρέπει ν’ ἀναχωρήσῃς. Δύνασαι, μεσολαβήσει ἐμοῦ, νὰ λάβῃς διαβατήριον, καὶ νὰ μεταβῆς πέραν τῶν ὁρίων. Ὑπάγε εἰς τὴν Οὐγγαρίαν, ἐγκαταστήθητι εἰς ὅποιονδήποτε ἐκλέξῃς πόλιν, καὶ ποτὲ, σὲ βεβαιῶ, δὲν θέλεις λάβει ἀφορμὴν νὰ παραπονεθῆς διὰ τὴν ἀδιαφορίαν ἢ λήθην μου.

— Λημπρά! εἶπεν ὁ Ἰώθ. Θέλεις νὰ μὲ ξεφορτωθῆς ἀπὸ τὴν ῥάχιν σου· λυποῦμαι πολὺ, ἀλλὰ θὰ μείνω. ‘Α! ἐνόμισες ὅτι θὰ μὲ γυμνώσῃς χωρὶς νὰ φωνάξῃς; ‘Οὐ μοιράσωμεν, ὑψηλότατε! Ἐσὺ ἐφόνευσες ἓνα μαρκέτιον, καὶ τοῦ ἐπῆρες τὸ ὄνομα καὶ τὴν καϊάστασιν! Ἄλλ’ ἐμαχαίρωσα καὶ ἐγὼ τὸν Ἄνδρέαν Θουρνέρον, τὸν ἀσήμαντον στρατιώτην, ὅστις ὅμως, χωρὶς αὐτὸ τὸ μαχαίρι, θὰ μετέβαλλε τὴν τερπνὴν εὐτυχίαν σου εἰς δωδεκάπηχον ἀγχόνην. Δὲν ἔχω λοιπὸν τὸ δικαίωμα νὰ ἐκλέξω ὅ,τι θέλω δι’ ἀνταμοιβήν; Ἐλα πλέον, φανοῦ καὶ μίαν φοράν εἰς τὴν ζωὴν σου δίκαιος· Ἰδὲ πόσα μοῦ χρεωστεῖς.

— Μήπως σοὶ ἔκαμα ποτὲ λογαριασμούς; εἶπε κλίνων τὴν κεφαλὴν ὁ Βολφράμ· σοὶ ἠρνήθην ποτὲ χρήματα;

— ‘Οραία ἀπόκρισις! καὶ ἤμποροῦσα νὰ τὰ ἐξοδεύσω εἰς τὸν ἐρημότοπον ἐκεῖνον, τὴν Γαλιίγκην, καὶ τὸ ψωροπανδοχεῖον

τοῦ Γανδόλφου ; Καὶ τί εὐτυχία, μὰ τὸν ἅγιον Βένδηλον ! Ἄπὸ τὸ πρῶτ' ἕως τὸ βράδῦ, καὶ ἀπὸ τὸ βράδῦ ἕως τὸ πρῶτ', δὲν εἶχα παρὰ δύο πράγματα νὰ κυττάζω τὸν μέγαλον καταρράκτην τοῦ Σχουαρτζμπάιχ, καὶ τὰ ῥάτια τῆς κυρὰ Σιμόνης 'ποῦ πετοῦσαν φωτιαῖς ἀπὸ τὸν θυμὸν τῆς . . . Ἄ ! ἐβαρέθηκα πλέον τὴν ζωὴν τῶν θουνῶν ! Μὲ μεγάλην μου δυσαρέσκειαν, ἔζησα τόσον καιρὸν ὅσῳ ἐρημίτης, μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ σὲ εὐχαριστήσω. Τώρα πλέον θέλω νὰ δοκιμάσω καὶ τὴν ζωὴν τῶν μεγάλων πόλεων. Τὸ Μόναχον μοῦ ἀρέσει ἤλθα. Ἡ οἰκία αὕτη μὲ φαίνεται ὡραία· θὰ κατοικήσω ἐδῶ. Αὐτὸ μὲ φαίνεται ἀπλοῦστατον ἐμὲ.

— Αὐτὰ ὅλα εἶνε ἀδύνατα, ἐπέφερον ἐπισήμως ὁ Βολφράμ· ὄχι, Ἰώβ, εἶνε ἀδύνατον νὰ καυχήσωμεν ὑπὸ τὴν αὐτὴν σκέπην. Μὲ τοῦτο σοῦ καταστρέφω τὰ σχέδια, καὶ ἀγανακτεῖς δι' αὐτὸ τὸ ὀνομάζεις ἀδικίαν ! Ἄ ! περίμενε λοιπὸν, πρέπει νὰ σοὶ ἐκφρασθῶ τέλος τὰ αἰσθήματά μου. Πάτερ μου ! πάτερ μου ! ἀνάθεμα, μυριάκις ἀνάθεμα τὸν οὐρανὸν, ὅστις μὲ ἔκαμεν υἱὸν σου ! Εἶνε πολλὸς ἤδη καιρὸς ἀφ' ὅτου τὸ μῖσος καὶ ἡ λύπη ἐρρίζωθησαν εἰς τὸ ὑπὸ τῶν ἐλέγχων κατατηκόμενον στῆθός μου· πρέπει νὰ ἐκραγῇ ἡ θύελλα, διότι τὸ στῆθός μου κινδυνεύει νὰ συντριβῇ. ὦ ! δὲν ἐννοεῖς ὅτι ἡ ἐνθύμησίς σου μόνη εἶνε αἰωνία μου βάσανος . . . ὅτι ἡ παρουσία σου θέλει εἶσθαι ὁ θάνατός μου ; . . . Αὐτὸ τὸ ὄνειδος τὸ ὅποσον πανταχόθεν μὲ περίκυκλοι, τὸ κηλδοῦν τὰ ἐπιχρυσώματα ταῦτα αἶμα, τὰ μετὰ τῶν ὀνείρων παρεισδύοντα εἰς τὸν πικρὸν μου φάσματα, ὅλα αὐτὰ δὲν μοὶ ἐνθυμίζουσι ἀρκετὰ τὴν καταγωγὴν μου ; καὶ ἐπομένως σέ ! Ὅχι, καὶ πάλιν ὄχι· δὲν θὰ μείνης ! ἡ οἰκία αὕτη εἶνε ἰδική μου καὶ θὰ προσπαθῶ νὰ μὴ τῇ προσάψω τὴν ἐλαχίστην κηλίδα ! θὰ μείνω ἐλεύθερος καὶ μόνος !

— Ἀχάριστον τέκνον, ὑπετονθόρισεν ὁ Ἰώβ.

— Πάτερ ἀσπλαγχνε, ὅστις εὐρίσκεις ἡδονὴν ἐυθίζων τὴν

μάχιρην εἰς τὴν πλῆγην, τὴν ὁποῖαν ἤνοιξας ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ υἱοῦ σου!

— Δοιπὸν μὲ διώξεις;

— Βιξύρεις ὅτι θέλω πάντοτε σὲ περιποιεῖσθαι. . . . Ἐπειδὴ θέλω νὰ μείνω μόνος, θέλω καιρὸν νὰ λησμονήσω.

Κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην, ἡ Βέρθα ἐλκυσθεῖσα ὑπὸ τῆς λογομαχίας, ἔστρεψε νὰ μάθῃ τὸν λόγον τῆς τοιούτης παραχῆς. Ἄμα δ' ἰδὼν αὐτὴν ὁ Βολφράμ, εἶπε, δεικνύων τὴν θύραν εἰς τὸν Ἰώβ.

— Ὑπαγε, ὁμιλοῦμεν ἄλλοτε πάλιν.

— Ἡ Κ. μαρκεσία δὲν εἶνε καθόλου περιττὴ ἐδῶ, ἐπέφερε χαιρεκάλως ὁ Ἰώβ, ἐπειδὴ δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ προσποιώμεθα. Ἐνδέχεται, κυρία, ν' ἀποκτήσῃς τέκνα. Ἄς σὰς χρησιμεύσῃ ὡς μάθημα αὐτό· βλέπετε ἓνα πατέρα διωκόμενον ὑπὸ τοῦ υἱοῦ του.

Ἄ Ο Βολφράμ μόλις ἠδυνήθη νὰ κρατήσῃ τὴν ὀργὴν του.

— Ὑπάρχουν ἄνθρωποι, ἐξηκολούθητε διευθυνόμενος πρὸς τὴν θύραν ὁ Ἰώβ, οἱ ἄλλοι ὑποφέρουν ὅλα ὅσα τοὺς κάμνουν τὰ παιδιὰ των· ἐγὼ ὅμως, ἐπρόσθεσε συνοδεύων τοὺς λόγους του μετ' ἀγρίου ὄρυγμοῦ, ἐγὼ δὲν εἶμαι ἐξ ἐκείνων· θὰ ἐκδικηθῶ.

VIII

Σχέδια περὶ τοῦ μέλλοντος.

Ἡ ἀπειλὴ αὕτη, καὶ τὸ ὕφος μὲ τὸ ὅποιο ἐβρέθη, ἐπέφερον ἔκστασιν διερρέσασαν λεπτά τινα μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ Ἰώβ.

— Τί! Βολφράμ, ἠρώτησε τέλος; ἡ Βέρθα, ὁ γέρον οἶτος. . .

— Εἶνε ὁ ἄνθρωπος τὸν ὅποιο μισῶ περισσότερο εἰς τὸν κόσμον, διέκοψεν, περαίνων ἐν τῇ παραφορᾷ τῆς λύπης του τὴν φράσιν αὐτῆς ὁ Βολφράμ· εἶνε ὁ ἄνθρωπος εἰς τὸν ὅποιον χρεωστώ τὴν ζωὴν.

Καὶ ὁ Βολφράμ ἔσφιγγε μετ' ἀπελπισίας τὴν κεφαλὴν ἐντὸς τῶν χειρῶν του. Ἡ Βέρθα κατ' ἀρχὰς ἐσιβίσθη τὴν ἄφωνον

ταύτην θλίψιν, εἰς ἣν ἀνταπεκρίθη διὰ συμπασχούσης σιωπῆς.
Μετ' ὀλίγον ὅμως λαβοῦσα αὐτὸν τῆς χειρὸς:

— Δὲν εἶσαι εὐτυχῆς, ἐψιφύριτεν.

Ὁ Βολφρᾶμ ὕψωσεν ἐπὶ τῆς Βέρθας τοὺς ὑγροὺς ὀφθαλμοὺς
του, καὶ, γονυπετῶν ἐνώπιον αὐτῆς:

— Δυστυχῆς φίλη! ἀπειρίθη· δειλιάς νὰ εἶπης ὅτι εἴμεθα
δυστυχεῖς!!

Καὶ ἡ κεφαλή του ἔπεσεν ἐπὶ τοῦ ὄμου τῆς Βέρθας, καὶ δὲν
ἤκούοντο πλέον ἡ οἱ ὀλυγμοὶ των. Αἱ γυναῖκες ὑποκόπτουσι
εὐκόλως εἰς τὰς προσβολὰς τῆς τύχης, ἀλλὰ τὸ αἶσθημα τῆς
ἐγκαρτερίας ἐγείρεται παρ' αὐταῖς ζωηρότερον καὶ ταχύτερον
ἢ παρὰ τοῖς ἀνδράσιν. Ἡ Βέρθα, ἀναλαβοῦσα μετ' ὀλίγον ὄλην
αὐτῆς τὴν ἐνεργητικότητά, ἐνέπνευσεν εἰς τὸν Βολφρᾶμ, διὰ τῆς
εἰς τὸ πρόσωπόν της ἐξωγραφισμένης σταθερότητος, τὴν ὁποίαν
εἶχεν οὗτος ἀπολέσει ἰσχύον.

— Ἄκουσον, εἶπεν ἡσύχως· ἀπελιζόμενος περὶ ἑαυτοῦ,
ἀπελιζέσαι περὶ τῆς θείας προνοίας, ἐνῶ δὲν εἶσαι ἀσειθής.
Μετὰ πολλῶν, κατὰ συνέχειαν, ἡμερῶν ἐμβρυθεῖς σκέψεις, ἐβλά-
στησε τέλος εἰς τὸν νοῦν μου σωτήριός τις ἰδέα· ἡσθάνθη, ὡς
καὶ σὺ, ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ παλαιώσωμεν κατὰ τῶν διηνεκῶν
ἐνοχλήσεων τοῦ παρελθόντος. Ἡ ζωὴ, ὡς εἶπες, εἶναι δι' ἡμᾶς
θόσσανος, ἀλλ' ἐὰν δὲν μεταβληθῆ, θέλει καταστήσει αἰωνίας τὰς
θλίψεις ἡμῶν. Εἶναι τρεῖς ἤδη μῆνες ἀφ' ἧς ἐποχῆς ἐωρτάσθη
εἰς τὸ Βρεῖτοῦργον ἡ ἔνωσις μας, μῆνες, τοὺς ὑποίους διήλθο-
μεν ἐν μέσῳ χαρᾶς καὶ διασκεδάσεων. Οἱ εὐγενεῖς, οἱ τυγ-
χάνοντες ὑποδοχῆς εἰς τὰς πολυτελεῖς ταύτας αἰθούσας, καὶ
ἐλαῶς τῶν προαστείων τοῦ Μονάχου, ὁ πρὸ τῆς οἰκίας ἡμῶν
συρρέων ὅπως τέρψη τὴν ἀκοήν του μετὰ τὰς ἀρμονικὰς συμφω-
νίας τῆς ἄρπας καὶ τῶν ἄσμάτων, ἀπομακρύνονται, ἐπανελη-
μένως λέγοντες· « Ὅπόσος πλοῦτος! ὅποια χαρὰ! πόσον εὐ-
τυχεῖς καὶ εὐδαίμονες ἄρχοντες εἶναι ὁ μικρότερος καὶ ἡ μαρτ

κεσία 'Αλπουγιάρ! • Εἶσαι σύμφωνος, Βολφράμ, με τὴν γνώμην τοῦ λαοῦ καὶ τῶν εὐγενῶν τοῦ Μονάρχου ;

— Τοὺς λόγους τούτους, καὶ τοὶ ἐπιβεβαιουμένους παρὰ τῆς γαλήνης τοῦ προσώπου μου, ἀπεδοκίμαζεν ἐνδομύχως ἡ καρδιά μου· ἐπειδὴ, Βέρθα, αἱ βάσανοί μου ἐγίνοντο ἔτι σκληρότεροι ἐν μέσῳ τῶν ψευδῶν ἐκείνων ἡδονῶν. Ἄλλ' ἤθελα ἀντὶ αἰασδῆποτε θυσίας νὰ σὲ περικυκλώσω με τιμάς, με ἑορτάς· ἤθελα νὰ ἐμποδίσω τὴν ἀνάμνησιν. . . .

— Κακῶς με ἔκρινας, διέκοψεν ἡ Βέρθα, καὶ τὸ ὑποπτύθην. Μὲ ἐξέλαβες ὡς μίαν ἀπὸ τὰς λοιπὰς γυναῖκας, ἐνόμισας ὅτι ἡ ἀφοσίωσίς μου, ἀπὸ παραδόξου ἐνθουσιασμοῦ ὀρηθεῖσα, ἤθελεν ἐξαλειφθῆ κατὰ τὰς πρώτας τοῦ ὀρθοῦ λόγου ψυχρὰς προσβολάς. Ἄλλ' ἠπατήθης. Μακρὰν τοῦ νὰ κύψω τὸν αὐχένα ὑπὸ τὸ βάρος τῆς ἐντολῆς τὴν ὁποίαν ἀνέλαβον παρὰ σοὶ, ἐσυλλογιζόμεν, καὶ κατ' αὐτάς ἔτι ἐκείνας τὰς νύκτας, καθ' ἃς με ἐνόμιζες τοσοῦτον ἀμέριμνον καὶ εὐτυχῆ, ἐσυλλογιζόμεν τὰς δόνας αἱ ὁποῖαι ἐσπάρασσον τὴν καρδίαν σου, καὶ περὶ τοῦ τρόπου δι' οὗ ἡδυνάμην νὰ κατορθώσω τὸν τοῦ παρελθόντος σου ἀπὸ τοῦ μέλλοντός σου ἀποχωρισμόν. Τὸν τρόπον δ' αὐτὸν με τὸν ἔδειξεν ὁ θεὸς, τῶρα σὲ τὸν λέγω. Βολφράμ, διὰ νὰ λάβῃς τὴν χεῖρά μου, καὶ νὰ διατηρήσῃς ἐν τῇ κοινωνίᾳ βαθμόν, ἄνευ τοῦ ὁποίου οὐδέποτε ὁ κόμης Μανσφέλδος ἤθελε σοὶ παραχωρήσει τὴν ἀνεψιάν του, ἠνηγκάσθης νὰ διατηρήσῃς πλοῦτη, ἀποκτηθέντα διὰ κακουργήματος, τὸ ὅποιον ἐδελύττεσαι, τὸ εἰξέυρω. Ἡ τιμὴ τοῦ ὀνόματος τῶν Μανσφέλδων, τὴν ὁποίαν ἀπὸ ἀδυναμίαν παρέδωκα εἰς τὴν διάκρισίν σου, μᾶς ἀναγκάζει, οὕτως εἰπεῖν, νὰ ἐξακολουθήσωμεν εἰσέτι τὸν ἄτιμον αὐτὸν βίον, καὶ τοὶ περιπίπτοντες οὕτω εἰς ἕτερον ἀμάρτημα, τοῦ ὁποίου ἐξ ἡμισείας συμμετέχω. Ἄπαξ λαβὼν τις τὴν ὁδὸν τῆς ἀμαρτίας, εἰσέρχεται εἰς λαβύρινθον, ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἡ ἐξοδος εἶναι ἀδύνατος πλέον· κατὰ δυστυχίαν λαμβάνομεν σκληροτάτην τούτου πείραν. Ἡ θέσις

ἐπιμένως, εἰς ἣν εὐρισκόμεθα, ἐπιβάλλει ἡμῖν τὸ καθήκον νὰ κρύψωμεν τὴν ἰδικὴν μας κηλίδαν, ὅπως μὴ κηλιδώσωμεν τὴν τιμὴν τῶν ἄλλων. Ἀνάγκη λοιπὸν νὰ μείνωμεν ὅπως εἴμεθα, νὰ μείνωμεν πλούσιοι ὀφείλομεν ὅμως ἀφ' ἑτέρου νὰ μὴ καταναλίσκωμεν τὸν πλοῦτον ἡμῶν εἰς θεσβήλους διχασκαδάτους, διότι ἐξυβρίζομεν τὸν Θεόν, παραδιδόμενοι οὕτως εἰς ἐπιδείξεις πολυτελείας καὶ χαρᾶς. Ἀπ' ἐναντίας, ἃς γένομεν ταπεινοὶ καὶ ὀλιγαρκεῖς, ἃς κενώσωμεν, ὡς ἀληθῶς μετανοοῦντες, μὲ πλήρεις τὰς χεῖρας, τὸν χρυσὸν τῶν κιβωτίων μας ἃς διανείρωμεν αὐτὸν εἰς τοὺς πᾶσχοιτας, εἰς τοὺς πτωχοὺς, οἵτινες κοιμῶνται τὴν νύκτα ἐπὶ ψυχρῶν λίθων, εἰς τοὺς δυστυχεῖς, οἵτινες ἀναπνέουσι τὸν μεμολυσμένον αἶρα τῶν φυλακῶν. Χθὲς διήλθον βραδείας βήμασι τὴν πόλιν, καὶ μελονότι δροσερὸς ζέφυρος ἔκαμπε τὰς κορυφὰς τῶν δένδρων, μελονότι ἤμην μαγευμένη ἀπὸ τὸ ἡδὺ μεϊδιάμα τῆς ἀναγεννωμένης ἀνοίξεως. εἶναι ἀδύνατον νὰ φαντασθῆς ὅποσαι δυστυχίαι προσέβαλον καθ' ὁδὸν τὰ βλέμματά μου. Εἶδον ἀσθενεῖς γέροντας ψωμοζητοῦντας, νεάνιδας κυπτούσας ὑπὸ ὑπερβάλλον φορτίον, τέκνα τρέμοντα ἀπὸ πείναν καὶ γυμνότητα, καὶ ἔφριξα Βολφράμ! Ἐπειδὴ ἀπέναντι τῆς οἰκτρᾶς ταύτης εἰκόνας μοὶ παρέστη ἑτέρα ἔτι οἰκτροτέρα, ἡ τῆς ἰδικῆς μας ζωῆς, τῆς ὁποίας πᾶσα στιγμή εἶναι ὕβρις πρὸς τὴν ἀθλιότητα τοῦ λαοῦ! Ἡ ἀντίθεσις αὕτη μοὶ ἔρριψεν ἀληθείας ἀκτῖνα, τὴν ὁποίαν ἀπεφάσιστα νὰ σοὶ διακοινώσω.

Ἄς ἀποπειραθῶμεν λοιπὸν, Βολφράμ, νὰ ἐξαλείψωμεν τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν, ἀνατρέφοντες τὰ ὄρφανὰ, περιποιούμενοι τοὺς ἀσθενεῖς, καὶ χορτάζοντες τοὺς πτωχοὺς! Ἄν δέ ποτε ἡ τύψις τοῦ συνειδότος ἀντηχήσῃ καὶ πάλιν εἰς τὰ ὦτά μας, θέλει κλυθῆ ἀπὸ τὰς μυρίας φωνᾶς, αἵτινες θ' ἀναβαίνωσιν εἰς τὸν οὐρανὸν ὑπὲρ ἡμῶν.

Ἄν δ' αὐτὸς ὁ χρυσὸς, ἂν ὁ καρπὸς οὗτος τοῦ ἐγκλήματος ἀφιερωθῆ εἰς ἅγια ἔργα, καὶ μεταβῆ εἰς τὰς χεῖρας τῶν πτωχῶν ἀγνῶς, ὡς ἐκ τῆς εὐγενοῦς αὐτοῦ χρήσεως, τότε θέλει

αίθραθῆ ἀναγεινωμένην ἐν τῇ ψυχῇ σου τὴν ἐνδόμυχον ἡσυχίαν καὶ τὴν θρησκευτικὴν γαλήνην τοῦ πνεύματος, τὰς ὁποίας παραπονεῖσαι ὅτι ἀπώλεσας ! Τὶ μᾶς μέλει τότε περὶ τῆς κοινῆς γλώσσης ; δὲν ἔχομεν ἄρα τὴν πολυτιμωτέραν τοῦ κόσμου ἀγάπην, ἐγὼ τὸν ἔρωτά σου, καὶ σὺ τὸν ἰδικόν μου ; Ἐν μόνον μᾶς μένει ν' ἀποκτήσωμεν, διὰ νὰ ἀποθάνωμεν ἐν εἰρήνῃ, τὴν θεῖαν συγγνώμην. Ἄς ἀσχοληθῶμεν λοιπὸν, Βολφράμ, διὰ τῆς ταπεινότητος, εἰς τὴν ἐξιλίσσειν πάντων ἁμαρτιῶν ἡμῶν ! Ἡ ἀλαζονεία θέλει μᾶς ἀπολέσει, μόνον δὲ μέσον σωτηρίας ἔχομεν τὴν προσευχὴν καὶ τὴν μετάνοιαν.

— Βέρθα, εἶπεν ὁ Βολφράμ, ἐμὰ τέσσας συγχρόνως καὶ τὰς βασάνους μου, καὶ τὴν ὁμολογίαν, τὴν ὁποίαν ψευδῆς αἰδῶ ἐκράτει εἰς τὰ χεῖλη μου. Ὡ ! αἰωνίως θὰ εὐγνωμονῶ πρὸς τὴν θεῖαν πρόνοιαν, ἣτις σὲ ἀπέστειλε πρὸς ἐμέ. Μέχρι τοῦδε σὲ ἐθεώρου ὡς ἀγγελον κληρονομίας μόνον, ἀλλὰ σὺ, Βέρθα ! εἶσαι καὶ μετανοίας ἀγγελος ! ! . . .

— Οὐσιάζεις λοιπὸν, χωρὶς λύπην, τὴν πολυτέλειαν καὶ τὰς διασκειδάσεις ;

— Δὲν μὲ τρομάζει, εἰμὴ ὅ,τι δύναται νὰ μὲ ἀναγκάσῃ νὰ χωρισθῶ ἀπὸ σοῦ. Ἄλλὰ θὰ συγκατανεύσῃς ποτὲ εἰς τοιοῦτόν τι, Βέρθα ; δὲν θὰ ἐξακολουθῆς οὕτα ψυχὴ τοῦ καταφυγίου μου, σύντροφος τῆς ἐξορίας μου, εἰς οἰονδήποτε μέρος καὶ ἂν ἀποσυρθῶ ; . . .

— Μαζὶ σου πάντοτε, ἐψιθύρισεν ἡ Βέρθα.

— Ὡ ! εὐχαριστῶ ! . . . Ἄλλὰ τῶρα τὸ ἐνθυμήθην, εἶπε θλιβερῶς ὁ Βολφράμ. ἐξ ἀνάγκης τὸ σχέδιον ἡμῶν τοῦτο πρέπει ν' ἀναβληθῆ, ἕνεκα τῆς συναναστροφῆς τὴν ὁποίαν ὑπεσχέθημεν νὰ κάμωμεν μετὰ ὀκτῶ ἡμέρας.

— Ἡ συναναστροφή αὕτη θὰ ἦναι ἡ τελευταία, ἀπεκρίθη ἡ Βέρθα τὴν δὲ ἐπαύριον, Βολφράμ, ἂν θέλῃς, ἀναχωροῦμεν, καὶ τὸ Μόναχον δὲν μᾶς ἐπαναβλέπει πλέον . . .

IX

Ἡ τελευταία συναναστροφή.

Ἡ Βέρθα καὶ ὁ Βολφρὰμ διήλθον τὰς ὁκτὼ ταύτας ἡμέρας, ἐνισχύοντες ἀλλήλους εἰς τὴν μεγάλην καὶ εὐσεβῆ αὐτῶν ἀπόφασιν· ὡς κατάλυμα δ' αὐτῶν διὰ τὸ μέλλον, προσδιώρισαν οἰκημὰ τι ἐγκαταλειμμένον, πρεσβυτερίῳ παρεμφερές, ἀνῆκον δὲ τῷ κόμητι Μανσφέλδῳ, καὶ παρὰ τὸ Βριτθούργον κείμενον.

Τὸ μονῆρες καὶ σιγηλὸν τοῦ μελαγχολικοῦ καὶ καταζήρου τούτου μέρους ἐσυμφώνει παντὸς μᾶλλον πρὸς τοὺς ζοφεροὺς τοῦ Βολφρὰμ βεμβασμούς, συναισθηνομένου ὅτι τὴν ἀνάπαυσιν ἠδύνατο νὰ εὕρῃ εἰς τοὺς κόλπους τῆς ἀγαθοεργίας μᾶλλον, ἢ ἐν τῷ λαβυρίνθῳ τῆς λήθης. Τοσοῦτον δὲ μυστικὸν ἔμεινε τὸ τῆς ἀναχωρήσεως αὐτῶν σχέδιον, ὥστε οὐδεὶς ὑποπτεύθη, μέχρι τῆς ἡμέρας τοῦ τελευταίου χοροῦ, ὅτι ὁσονούπω ἔμελλον νὰ στερηθῶσι τοὺς εὐγενεῖς ξένους τοῦ Μονάχου.

Ἐν τούτοις ὁ ἥλιος εἶχε δύσει, ὁ δὲ λαὸς συναθροισθεὶς κατ' ὁμάδας περὶ τὸ μέγαρον, παρετήρει, διὰ τῶν σκοτεινῶν τῶν παραθύρων ὑέλων, τὰ φῶτα, ὅμοια πρὸς τοὺς ἐν μαύρῳ καὶ νεφελῶδει οὐρανῷ ἀκτινοβολοῦντας ἀστέρας. Ἀρώματα, ἐντὸς εὐγλύφων ἀγγείων καιόμενα, ἐπλήρουν τὸ μέγαρον γλυκείας εὐωδίας, αἱ δὲ μαρμάρινοι τῶν εὐρειῶν κλιμάκων βαθμιδῆδες ἦσαν ἐστρωμέναι φύλλοις ἀνθέων. Αἱ κεναὶ αἴθουσαι ἀνεπτόλουν μαγευτικῶς πῶς ἐν τῇ μνήμῃ τὸν μετ' ὀλίγας μόλις σιγμᾶς μέλλοντα ν' ἀρχίσῃ χορὸν, τὰ πάντα δὲ ἐδείκνυον μεγάλην ἐρημίαν, ἀλλ' ὥσει ζῶσαν, καὶ ἔτοιμον νὰ κατοικηθῇ.

Ἡ Βέρθα διέταττε τὰ τῆς τελετῆς, ὁ δὲ Βολφρὰμ, εἰς σκέψεις θεσθετισμένος, περιέφερε θλιβερὸν βλέμμα ἐπὶ τοῦ λαμπροῦ ἐκείνου θεάματος, καὶ προσεπάθει νὰ παρηγορηθῇ συλλογιζόμενος ὅτι προσήγγιζεν ἡ στιγμή τῆς ἀναχωρήσεώς του, πρὸς ἡν ἔτεινον ἄπχσαι αὐτοῦ αἱ εὐχαί. Ἐξῆ ἤδη, οὕτως εἰπεῖν, ἐν τῷ

μέλλοντι, ὅτε φωνή δημοσίου κήρυκος ἀπέσπασεν αὐτὸν ἀποτόμῳ ἀπὸ τῶν ρεμβασμῶν του.

Τοῦ ἀνδρός τούτου, φέροντος τὴν ἀπλήν, ἀλλὰ κοσμίαν στολήν τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων, προηγείτο τυμπανιστῆς μετὰ τεσσάρων στρατιωτῶν, οἵτινες, ἀπομακρύνοντες τὸν λαόν, παρείχον αὐτῷ δίοδον· πρὶν αὐτῷ δὲ ἐβίβριζεν ἕτερος στρατιώτης τῶν φυλακῶν, κρατῶν ἀνημμένην δάδχ. Ὁ ὑπάλληλος, ὠφελούμενος ἐκ τῆς πρὸ τοῦμεγάρου τοῦ μαρκισίου συσσωρεύσεως τῶν περιέρχων, στάς ἐν μέτρῳ τοῦ κύκλου, ὃν ἤνοιζαν περὶ αὐτὸν οἱ στρατιῶται, ἀνέγνω τὴν ἀκόλουθον προκήρυξιν, τῇ συνήθει κατὰ τὰς ἀκολουθίας ἀπαγγελίᾳ.

« Διὰ τῆς χάριτος τοῦ ἀγίου Θεοῦ, προστάτου τοῦ ἰσχυροῦ ἡμῶν βασιλέως, τὰ στυγερά Kaisarēiānά στίφη κατεστράφησαν διὰ τοῦ σιδήρου ἐν ταῖς διόδοις τοῦ Ἡλμάρου, τοῦ Βριτθούργου καὶ τοῦ Καλσταίν. Αὐρίον δὲ, περὶ τὴν προΐαν, ὑπὸ τὸν θόλον τοῦ οὐρανοῦ καὶ ὑπὸ τὸ φῶς τοῦ ἡλίου, θέλει συνέλθει τὸ δικαστήριον, προεδρευόμενον ὑπὸ τοῦ βασιλικῆς ἀρχιδικαστοῦ, ἵνα δικάσῃ ὅσους τῶν κακούργων, διαφυγόντες τὴν ἐκδίκησιν τοῦ βασιλικῆς στρατοῦ, περιμένουν ἐν ταῖς φυλακαῖς τοῦ Μονάχου τὴν στιγμὴν τῆς θείας δικαιοσύνης. Ὁ ἀριθμὸς τῶν δικαστῶν θέλει εἶσθαι, ὡς ἐν ταῖς περὶ ἐσχάτης προδοσίας δίκαις, δώδεκα, ἡ δὲ ἀπόφασις ἀνέκκλητος ».

Κροῦσις τυμπάνου ἀνήγγειλε τὸ τέλος τῆς προκηρύξεως, ὃ δὲ ὑπάλληλος ἀπεμακρύνθη διὰ νὰ ἐπαναλάβῃ αὐτὴν εἰς τὰς λοιπὰς πλατείας τῆς πόλεως. Ὁ Βιλφρῆμ ἤκουσε μετὰ θαθείας λύπης τὸν κήρυκα, εἰς τὴν θέαν δὲ τῆς ἐπικρεμαμένης εἰς τὴν κεραλὴν τῶν συνενόχων αὐτοῦ θείας δίκης, κατηράτο τὴν περὶ στας, ἧτις ἐπροφύλαττεν αὐτὸν παντὸς φόβου ποιῆς. Ἄλλ' ἢ κατ' ἑαυτοῦ αὕτη μεμφμοιρία δὲν διήρκεσεν ἐπὶ πολὺ. Καθ' ἣν στιγμὴν, διωκόμενος ἀπὸ τοὺς θλιβεροὺς συλλογισμοὺς του, ἠτοιμάζετο νὰ ὑπάγῃ παρὰ τῇ Βέρθα, ἵνα ἀναζωπυρήσῃ διὰ τῶν παραμυθιῶν αὐτῆς τὸ ἐκλείπον θάρρος του, ἀπῆντησεν

υπηρέτην, ἐγχειρίσαντα αὐτῷ ἐπιστολήν, ἣν, ἔλεγε, δὲν συγκρι-
τέθη νὰ τῷ ἐμπιστευθῆ ὁ φέρων, εἰμὴ ἀφοῦ ἐβεβαιώθη ἐπισήμως
ὅτι δὲν θέλει περιέλθει εἰς ἄλλας, ἢ τὰς τοῦ κυρίου μαρκεσίου
Ἄλπουγιάρ χειρας.

Ἐὖ Βολφράμ ἀπεσφράγιτε τὴν ἐπιστολήν, καὶ ἀναγνωρίσας
τὴν γραφὴν τοῦ Ἰῶβ, ἤρχισεν νὰ τρέμη, καὶ διέτρεξεν αὐτὴν μετὰ
σπασμωδικῆς ταχύτητος.

Ἰδοὺ δὲ τί περιελάμβανε.

« Μὲ ἐδίωξες, καὶ ἡ ἀχαριστία σου φέρει τοὺς κερπούς της.
Καθὼς τὸ ἐφοβούμην, τὸ πανδοχεῖον τοῦ Γανδόλφου κατεσκο-
πέυετο ὡς ὑποπτον, καὶ ὁ ἀχρεῖος οὗτος, μὴ θέλων νὰ υπάγῃ
μόνος εἰς τὴν φυλακὴν, ἔδωκεν εἰς τοὺς χωροφύλακας τὰς ἀναγ-
κίας ὁδηγίας διὰ νὰ μὲ συλλάβουν. Αὐρίον θὰ γίνῃ ἡ δίκη, ἢ
μᾶλλον ἡ καταδίκη μου. Ἄ! Τώρα βέβαια φαντάζεσαι ὅτι
βλέπεις τὰ ποδάρικά μου νὰ σκλεύουν τόσον ὑψηλὰ ἀπὸ τὴν
γῆν, ὥστε νομίζεις πλέον ὅτι δὲν εἶνε φόβος νὰ τὰ μεταϊδῆς
ὀρθά. Ἄλλ' ἀπατάσαι. Ἐπεσχέθησαν νὰ χορίσουν τὴν ζωὴν εἰς
ὅποιον φέρῃ ἓν θῦμα εἰς τὸν δήμιον. Λοιπὸν, ὁ πατὴρ θὰ φανῇ
σκληρὸς ὅσον καὶ ὁ υἱός. Μὲ κατέστρεψες, . . . θὰ σὲ προδώσω !
Σήμερον τὸ πρῶτ' ὁ κόμης Μανσφέλδος ἔλαβε γράμμα μου, εἰς
τὸ ὁποῖον ὑπόσχομαι νὰ τοῦ φανερώσω κάτι σημαντικόν, προσ-
θέτων ὅτι δὲν ἠμπορῶ νὰ τὸ εἰπῶ, παρὰ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ μαρ-
κεσίου Ἄλπουγιάρ, ἔμπροσθεν τῆς Βέρθας, σοῦ καὶ ἐκείνου.
Ἐπειδὴ θέλω νὰ σοῦ ἀφαιρέσω τὸ προσωπεῖον ἔμπροσθεν τοῦ
εὐγενοῦς κόμητος, καὶ νὰ σὲ καλέσω μὲ τὸ ἀληθινόν σου ὄνομα.
Μὴ ἀπελπίζεσαι ὅμως, ἔχεις ἀκόμη τρόπον νὰ μὲ ἐξιλεώσης.
Γίνου ἐγγυητὴς μου, καὶ πάσχισε νὰ μὲ γλυτώσης· εἰδεμὴ
ὀμιλῶ. Παράξενον σοῦ φαίνεται βέβαια. Τίς νὰ σοῦ ἔλεγε ποτὲ
ὅτι μίαν ἡμέραν ὁ γέρον Ἰῶβ θὰ ἔχη μίαν ἀγχόνην εἰς τὴν
ἐξουσίαν σου ! Καὶ ὅμως εἶνε ἀληθινόν. Ἐγίαινε, φίλτατε »

Ἐὖ Βολφράμ κατάπληκτος γενόμενος, ἠσθάνθη σκοτιζόμενος

τοὺς ὀφθαλμούς του, καὶ τὰ μέλη του καταλαμβανόμενα ἀπὸ τὸ ρίγος τοῦ θανάτου.

— Βέρθα! Βέρθα! ἐφώναξε δι' ἐκλειπούσης φωνῆς.

Ἡ Βέρθα εἰσῆλθεν, ἀλλὰ μετὰ τοῦ κόμητος Μανσφέλδου.

Ἄναγκασθεὶς καὶ πάλιν νὰ προσποιηθῆ, ἐνίκησε δι' ὑπερανθρώπου ἀγῶνος τὴν ταραχὴν, ἥτις ἐκράτει ἀκίνητον τὸ αἷμα εἰς τὰς φλέβας του, καὶ κατώρθωσε νὰ συναρθρώσῃ ἀρκετὰ ἡσύχως.

— Τί! σεῖς, κύριε κόμη;

— Δὲν ζητῶ οὔτε τὸν κόσμον, οὔτε τὰς ἐορτάς, ἀπεκρίθη ὁ Μανσφέλδος· δὲν ἦλθον ἵνα πιρευρεθῶ εἰς τὴν σημερινὴν συναστροφὴν σας. Ἡμῶν ἤδη ἀποφασισμένος νὰ ἔλθω αὔριον, μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ σὰς ἴδω, ὅτε αἴφνης λαμβάνω παρὰ τινος τῶν ἀλιτηρίων, οἵτινες εὐρίσκονται εἰς τὴν πικραμονὴν τοῦ θανάτου, ἐπιστολὴν, δι' ἧς μὲ λέγει ὅτι ἔχει σημαντικὴν τινα ἀποκάλυψιν νὰ μοὶ κάμῃ, ὑπόσχεται τὴν ὁποίαν ἐδῶ μόνον, καὶ ἐπὶ παρουσίᾳ σας δύναται νὰ ἐκτελέσῃ. Καθὼ δὲ ἀμερόληπτος δικαστὴς, ἐνόμισα χρέος μου νὰ εἰσακούσω δεήτως ἀνθρώπου, ὅστις αὔριον ἴσως θὰ ἦναι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ· ὁ βασιλικὸς δὲ ἀρχιδικαστὴς, μετὰ τοῦ ὁποίου συνδιελέχθη περὶ τούτου, διέταξε νὰ ὀδηγηθῆ μετὰ μίαν ὥραν ἐνταῦθα ὁ Ἰώβ...

— Ὁ Ἰώβ! ἐψιθύρισεν ἡ Βέρθα.

— Μετὰ μίαν ὥραν! ἐπέφερον ὁ Βολφράμ· ὁ καιρὸς δὲν εἶνε τόσον κατάλληλος.

— Ἀλλὰ δὲν βλέπω πολὺ δύσκολον τὸ πρᾶγμα, ἐπανέλαβεν ὁ Μανσφέλδος· ἂν τυχὸν ἔλθῃ μετὰ τὴν ἑναρξιν τοῦ χοροῦ, δύνασαι νὰ ἀποσυρθῆς πρὸς στιγμὴν· ἄλλως τε δὲν θέλεις βραδύνει, καὶ ἡ ἀπουσία σου οὔτε θὰ παρατηρηθῆ καὶ. Ἐν τούτοις, Βέρθα, ὀδήγησόν με εἰς τινα κοιτῶνα, ἐπειδὴ εἶμι ἀπνηδυημένος καὶ ἔχω ἀνάγκην ἀναπαύσεως.

Ἡ Βέρθα ἔλαβε τὸν βραχίονα τοῦ θεοῦ αὐτῆς, καὶ ἀπεσύρθη ἡσύχως, ἀφοῦ ἔρριψε πρὸς τὸν Βολφράμ βλέμμα, ἐν ᾧ ἦσαν ἐζωγραφισμένοι ὅλοι αἱ ἀληθινὸς κακῶς κρυπτομένου τρόμου.

— Ὀφείλω νὰ μὴ ἀτιμάσω οὔτε τὴν Βέρβαν, οὔτε τὸν κόμητα, ἐσυλλογίσθη ὁ Βολφράμ. Ἀπὸ σέβας πρὸς τὸ λαμπρὸν αὐτοῦ ὄνομα θέλω ἐνδώσει εἰς τὰς σκληρὰς προτάσεις τοῦ Ἰωβ. Πρέπει νὰ σιωπήσῃ, καὶ ἐφ' οἰαδήποτε τιμῇ θὰ ἀγοράσω τὴν σιωπὴν του.

Ὁ ὑπηρέτης, ὅστις εἶχε φέρει τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Ἰωβ, εἰσεληθὼν πάλιν, εἶπε·

— Κύριε μαρκέσιε, ἓνας ξένος, ὅστις δὲν θέλει νὰ εἰπῇ τὸ ὄνομά του, ζητεῖ νὰ σὰς ὀμιλήσῃ.

— Ἐένος. . . ὅστις κρύπτει τὸ ὄνομά του! ἐψύθυρσεν ὁ Βολφράμ μετὰ μειδιάματος κακῶς κρύπτοντος τὴν ἀνησυχίαν του· ἡ σημερινὴ ἑσπέρα εἶνε πλήρης ἀλλοκότων ἐπισκέψεων. Ἐν τούτοις ἀς ὑπάγω εἰς ἀπάντησίν του. . . .

Πρὶν προχωρήσωμεν περαιτέρω, ἀνάγκη νὰ ἐπανέλθωμεν ὀλίγον εἰς τὰ ὀπίσω, ἵνα ἐξηγήσωμεν, διὰ τῆς ὀλεθρίας ἀλληλουχίας τῶν γεγονότων, τὸν λόγον τῆς μυστηριώδους ἐπισκέψεως, τὴν ὁποίαν κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην ἐδέχετο ὁ Βολφράμ.

X.

Ἐπίσκεψις ἀπροτδόκητος.

Ἐνῶ εἰς τὸ Μόναχον ὁ Βολφράμ καὶ ἡ Βέρβα ἐζήτουν τὴν πνευματικὴν ἀνάπαυσιν ἐν τῇ θαρύβῳ τῶν ἐπανειλημμένων ἐορτῶν, ἀνὴρ καταβληθεὶς, ἀλλ' οὐχὶ καὶ κατασυντριβεὶς ὑπὸ τῆς τύχης, διῆγεν, ἐν μέτρῳ τῆς πόλεως Ἐϊχτὰδ, βίον ἥσυχον καὶ μονήρη. Ὁ ἀνὴρ οὗτος ἦτο, ὡς ἐμαντεύσατε ἤδη, ὁ ἱππότης Κλύππελος. Ἐκεῖ, εἰς οὐδένα ἐνεπιστεύθη τὰς περ φλεγεῖς αὐτοῦ ὀδύνας. Ἐφερε τὸ προσωπεῖον τῆς ἀκηδίας, ἀλλ' ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ ὑψούτο περιπαθὴς φωνή, τὴν ὁποίαν ἰσχυρῶς ἠγωνίζετο νὰ περιστείλῃ. Καὶ ὅτε μὲν ἐνεθυμεῖτο τὸν Βολφράμ, συλλογιζόμενος ὅτι ὁ πιθανῶς συμβῶς θάνατος τοῦ θύματός

του παρέσχεν αὐτῷ ἀτάρχον καὶ πλήρη ἀσφάλειαν, ἐξέβαλλεν ἀπελπισίας ἀράς. Ὅτε δὲ μετ' ὀλίγον ἐπαρουσιάζετο εἰς τὴν φαντασίαν του ἡ ζωηρὰ τῆς Βέρθας εἰκὼν, ἔκλαιεν ὡς παιδίον.

Οὕτω διήγαγεν ὁ Κλύππελος τοὺς τρεῖς μῆνας, οἵτινες ἐπηρεολούθησαν τὸν γάμον τῆς Βέρθας, χωρὶς ἄλλο συμβᾶν ἢ τὴν συναίσθησιν τῶν δεινῶν του, συναίσθησιν θραυρῶν, θλιβερῶν, διηνεκῆ, ἀφ' ἧς οὐδ' ἀπεπειρᾶτο ν' ἀπαλλαγῆ· τόσον ἡδέα τῷ ἐφαίνοντο τὰ δάκρυα, ἅσα ἔχυνε διὰ τὴν Βέρθαν.

Κατὰ τὰς καυστικωτέρας ὥρας τῆς ἡμέρας, ὁ Κλύππελος συνείθιζε νὰ ἀποσύρηται εἰς τὸ βῆθος τοῦ κήπου του, καὶ ἔμμενεν ἐκεῖ, σκεπτικὸς καὶ ἀκίνητος.

Μίαν ἡμέραν, ἐνῶ ἦτο προσηλωμένος εἰς τὴν ἀνάγνωσιν περιπαθῶν τινων συγγραμμάτων τῆς Γερμανίας, καὶ παρέβαλλε σιωπηλῶς τὴν μελαγχολίαν τοῦ ποιητοῦ πρὸς τὴν ἰδικήν του, ἤκουσε μετ' ἐκπλήξεως θήματα εἰς τὴν δίοδον, ἧτις ἔφερε πρὸς τὴν σκιαδα του, καὶ ἐτι μᾶλλον ἐξεπλάγη, ἰδὼν εἰσελθόντα τὸν ὑπνρέτην αὐτοῦ φραυτάγ, τὸν ὁποῖον εἶχε ρητῶς δικτάξει νὰ μὴ ταραξῆ τὴν ἡσυχίαν του.

— Τί θέλεις ; ἠρώτησεν ἀνυπομόνως.

— Κύριε ἱππότη, εἶπεν ὁ ὑπνρέτης, σᾶς ζητεῖ ὁ κύριος μαρκέσιος Ἀλπουγιάρ.

— Ὁ μαρκέσιος Ἀλπουγιάρ ! ἐπανελάβεν ὁ Κλύππελος μετ' ἐκφράσεως τρομαξάσεως τὸν φραυτάγ· ὀδήγησον αὐτὸν ἐδῶ ! ὦ, ἄς ἔλθῃ ! ἄς ἔλθῃ ! γρήγορα !

— Τὸ ἐκτάλαβα ἐγὼ ὅτι θὰ ἦνε κανένας φίλος τοῦ κυρίου ἱππότη.

— Τρέξε, τί κάθεσαι ; ναί, ναί, τὸν ἐπερίμενα. Ἄκουσον, φραυτάγ, ἄνωθεν τοῦ προσκεφάλου μου κρέμανται δύο ξίφη, ὕπαγε ἀμέσως νὰ τὰ φέρῃς.

Ὁ φραυτάγ ἀπεμακρύθη, μεγάλως ἀπορῶν διὰ τὴν διατα-

γὴν τοῦ κυρίου του, πρὸ πάντων δὲ διὰ τὸ ἦθος μὲ τὸ ὅποιον ἐδόθη. Ὁ Κλύππελος ἔτρεμεν ἀπὸ χαρὰν καὶ ὀργήν.

— Ὁ μικρῆσιος Ἀλπουγιάρ ! ἐπανελάμβανε, περιπατῶν μὲ μεγάλα βήματα. ὦ ! ἢ ἐβαρύνθη τὴν ζωὴν του, ἢ ἐμάντευ-
σεν ὅτι ἐβαρύνθη ἐγὼ τὴν ἰδικήν μου.

Σιγχαρόνως τὸ ἀναγγελθὲν πρόσωπον ἐφάνη κάμπτον τὴν γωνίαν διόδου τινὸς ἐκ λευκακανθῶν. Ὁ Κλύππελος, ὅστις ἔσπευδε πρὸς ἀπάντησιν αὐτοῦ, μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς σπινθηροβολοῦντας ἀπὸ μανίαν, ἐστάθη αἴφνης ὡς ἀπολελιθωμένος. Μετ' ὀλίγον ὁμως, ἐπαναλαβὼν τὸν δρόμον του, ἐβρίθθη εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ εἰσελθόντος, καὶ ἐκράτησεν αὐτὸν ἐπὶ τινας στιγμὰς ἐσφιγ-
μένον μεταξὺ τῶν βραχιόνων του, ἐπαναλαμβάνων σπασμο-
δικῶς :

— Σὺ ! σὺ ! σὺ εἶσαι !

— Ἐγὼ, ἀπεκρίνετο μειδιῶν ὁ Εὐγένειος.

— Ναί, σὲ ἐνθυμοῦμαι, ἐξηκολούθησεν ὁ Κλύππελος μὲ πε-
πλανημένον ἦθος, ἐκπλήξαν τὸν Εὐγένειον. Ἀλλὰ πῶς . . .

— Πῶς ἐσώθην, δὲν εἶναι οὕτω ; πρῶτον διὰ τῆς θείας χάρι-
τος, καὶ ἔπειτα διὰ τῶν φροντίδων σου καὶ τοῦ ἀγαθοῦ Χέντζερ,
ὅστις μοὶ ἔδωκεν αὐτὰς τὰς λέξεις, γραφεῖσθε, νομίζω, διὰ
χειρὸς σου « Ἰππότης Κλύππελος, εἰς τὸ μικρὸν προάστειον
τῆς Ἐἵχστοδ ». Ἰδικόν σου εἶναι τὸ γράψιμον ;

— Ναί, ἀλλὰ συγχώρησον τὴν ταραχὴν εἰς τὴν ὁποίαν μὲ
θλέπεις· θὰ σὲ τὴν ἐξηγήσω, αὐτὴν τὴν ἀκατάληπτον δι' ἐσὲ
ταραχὴν. . . Ἄ, θέλω νὰ βεβαιωθῶ ὅτι δὲν κοιμῶμαι, ὅτι
δὲν ἀπατῶμαι ὠνειρευόμην βέβαια πρὸ ὀλίγου, ὅτε σὲ ἀνήγ-
γελλον, ἐπειδὴ δὲν γνωρίζω ὅποιον φρικτὸν, ὅποιον μισητὸν
ὄνομα ἀντήχησεν εἰς τὰ ὦτά μου. Ἀληθῶς εἶσαι ὁ Εὐγένειος ;
. . . ὁ αὐτὸς τὴν ὁποίαν πρὸ τριῶν μηνῶν ἀπήντησα εἰς τὸ
πανδοχεῖον τοῦ Γανδόλφου, εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ Βριτωύργου ; . .
σὺ εἶσαι ; . . . σὺ . . . καὶ ὄχι ἄλλος ; . . .

— Τί ἔχεις, Κλύππελε ; τί σημαίνει ἡ ταραχὴ αὕτη ;

— Εἶναι πάθος, μανία, οὐδὲν πλέον, ἀπεκρίθη ἡσύχως ὁ ἱπ-
 πότης. Ὑπάρχει ἐπὶ γῆς ἄνθρωπος, τὸν ὅποιον μισῶ ὅσον δύ-
 ναται νὰ μισήσῃ ἄνθρωπος, τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα μὲ ἀκολου-
 θεῖ παντοῦ καὶ πάντοτε. Ἀκόμη πρὸ ὀλίγου ἐνόμιζον ὅτι μὲ
 ἐζήτεις. Ἴδὲ ἂν ἤμῃσι τρελλός· ἅμα σὲ ἀνήγγειλον, διέταξα νὰ
 φέρωσι δύο ξίφη! ἀλλὰ τὴν πλὴν συνῆλθον, τὸ κακὸν ὄ-
 νειρον παρήλθε. Σὺ λοιπὸν εἶσαι. Σὲ ἐπνυχάζω, καὶ ἡ ψυχὴ
 μου πληροῦται χαρᾶς! Ἄ! Ἄ! Ἄ! ἡ καρδία μου δὲν ἔχει διέ-
 λου προαισθητικόν. . . Δὲν ὄφειλον νὰ μαντεύσω ὅτι ἤρχεσθαι
 σὺ, Εὐγένειε, ὁ φίλος τὸν ὅποιον ἐνόμιζον ἀπολωλότα; . . .
 δὲν ὄφειλον νὰ προαισθανθῶ τὸ χαρμώδες αὐτὸ νέον, ἀντὶ νὰ
 καταταράξω τὸν νοῦν μου δι' ἀλλοκότου πλάσματος; . . . Ὀλί-
 γος νοῦς ἤρκει νὰ ἀποβάλλῃ αὐτὴν τὴν ἰδέαν. Ὁ εὐγενὴς μαρ-
 κέσιος Ἀλπουγιάρ δὲν ἐτρελλάθη, ὥστε νὰ ἔλθῃ νὰ εὐχαριστήσῃ
 τὴν ἐκδίκησίν μου . . . περιμένει νὰ τὸν ζητήσω ἐγὼ.

— Καλῆ, ἐτρελλάθης; εἶπεν ὁ Εὐγένειος· τί ὄμιλεῖς περὶ
 μίσους καὶ ἐκδικήσεως; καὶ διατί τὸ ὄνομά μου ἀναμιγνύεται
 εἰς αὐτά; . . .

— Τὸ ὄνομά σου! καὶ ποῖον;

— Δὲν εἶμαι ἐγὼ ὁ μαρκέσιος Ἀλπουγιάρ;

— Σὺ, Εὐγένειε;

— Δὲν τὸ ἐγνώριζες;

— Καὶ πόθεν ἤθελες νὰ τὸ εἰξεύρω;

— ὦ, ναὶ, ἐνθυμοῦμαι, ἐπέφερον ὁ Εὐγένειος· τὴν ἡμέραν
 καθ' ἣν ἀπνιτήθημεν, προσδιωρίσαμεν εἰς τὴν ἐπαύριον τὴν διή-
 γησιν τῆς ἱστορίας μου . . .

— Τὴν ὁποίαν σὲ παρακαλῶ νὰ μὲ διηγηθῆς τὴν ἄνθη, ἐν τῇ
 ἅμα, διέκοψεν ὁ Κλύππελος. Τώρα ἤχιστα νὰ ἐννοῶ . . . Εἶ-
 σαι ὁ μαρκέσιος Ἀλπουγιάρ! Ἄ! Μολονότι, ἢ μάλλον, διότι
 φέρεις αὐτὸ τὸ ὄνομα, σὲ ἀγαπῶ εἶπε περισσότερον, ἀφ' ὅσον
 ἡγάπων τὸν Εὐγένειον.

Ἡ αἰφνιδικὰ αὐτὴ μετάβασις ἀπὸ τῆς ὁργῆς εἰς τὴν χα-

ρὰν ἐπροξένησεν εἰς τὸν Εὐγένειον ἀπορίαν, ἥτις δὲν διέφυγε τὸν Κλύππελον.

— Σὲ φαίνομαι πικράδοξος, εἶπεν. Ἄλλὰ, ὑπομονή· θέλεις μάθει ὄλα . . . Ἄλλὰ, εἰπέ μοι, ὑπήγες εἰς τὸ Μόναχον;

— Ἐρχομαι ἐδῶ κατ' εὐθείαν ἀπὸ τοῦ Βέρφεν, ἔνθα, ὡς γνωρίζεις, κατοικεῖ ὁ Χέντζερ.

— Εἶσαι ὑπόχρεως νὰ πορευθῆς εἰς κἀνὸν μέρος;

— Ὅχι.

— Μὲ βοηθεῖς λοιπὸν νὰ τιμωρήσω ἄθλιόν τινα, εἰς τὸν ὁποῖον ὀφείλω τὴν δυστυχίαν ὅλης τῆς ζωῆς μου;

— Σὲ βοήθῃ.

— Λοιπὸν ἄς ἀναχωρήσωμεν. Φραϋτάγ! Τρέξον εἰς τὴν πύλην τοῦ Μόριτζ, καὶ ἐκλεξὲν δύο ἀπὸ τοὺς καλλιτέρευς ἱπποὺς τοῦ Μυλλέρου.

— Καὶ ποῦ θέλομεν ὑπάγει; ἠρώτησεν ὁ Εὐγένειος.

— Τὸ μανθάνεις μετ' ὀλίγον· ἐν τούτῳ λέγε τὴν ἱστορίαν σου, πρέπει ἐξάπαντος νὰ τὴν μάθῃ. . .

— Ἄλλὰ πάλιν . . .

— Δὲν σὲ λέγω τίποτε πρὶν τελειώσης τὴν διήγησίν σου. Θὰ τὸ μάθῃς, ἔσο βέβαιος, καὶ αὐτὸ καὶ πολλὰ ἄλλα, ἀλλ' ἀφοῦ γνωρίσω τὴν ἱστορίαν σου. Αἱ λεπτομέρειαι αὗται θέλουσιν συνεισφέρειν πολὺ εἰς τὴν ἀποκάλυψιν τοῦ μυστηρίου, τὸ ὁποῖον μὲ ἀσχολεῖ, καὶ τοῦ ὁποίου, χωρὶς νὰ γνωρίζῃς, εἶσαι τὸ μᾶλλον ἐνδιαφερόμενον πρόσωπον. Φραϋτάγ, πρὶν φύγῃς, φέρε τι νὰ πῶμεν. Τώρα λοιπὸν, φίλτατε Εὐγένειε, λάλει, σὲ ἀκούω.

Ὁ Εὐγένειος ἐπέμεινεν εἰσέτι πολὺ νὰ μάθῃ τὸ αἷτιον τῆς ἐξάψεως, εἰς ἣν ὁ Κλύππελος εὕρισκετο, ἀλλ' ὁ ἱππότης ἐδείχθη ἀδυσώπητος.

— Ἀφοῦ πλέον τὸ ἀπαιτεῖς, εἶπε τέλος, ἀναβάλλω τὴν περιργειάν μου, διὰ νὰ σὲ εὐχαριστήσω. Σὲ εἰδοποιῶ ὁμῶς ὅτι

θὰ ἤμιν βραχὺς, καὶ τοῦτο διότι εἶμι ἀνυπέμνος νὰ μάθω τὸ μυστικόν σου.

— Πίστευσον ὅτι καὶ ἐγὼ εἶμι ἐπίσης ἀνυπέμνος νὰ σε τὸ εἶπω.

Καὶ ὁ Εὐγενεῖος ἤρχισεν ὡς ἐφεξῆς.

XI

Ἱστορία τοῦ Εὐγενεῖου.

Αἱ ἀναμνήσεις μου προχωροῦσι βαθέως ἐν τῷ παρελθόντι, ἀναβαίνουσαι μέχρι τῶν πρώτων μου χρόνων, τῶν ἀπαισίων ἡμερῶν, αἱ ὁποῖαι ἀφῆκαν εἰς τὰ ὠτὰ μου ἐπανειλημμένην ἠχὴν παραπόνων καὶ θλίψεων. Εἶναι ἀληθές ὅτι ἡ μνήμη μου ὀδηγεῖται ἀπὸ συγκεχυμένα μόνον, ἀβέβαια, καὶ ἐνίοτε ἀκατανόητα σημεῖα, ἀλλ' εἰς τὴν ἄβυσσον τοῦ σκοτεινοῦ τούτου αἰνίγματος ὑπάρχει τις ἀλήθεια, τὴν ὁποίαν ὁ χρόνος καθιέρωσεν ἐν τῷ πνεύματί μου! Διότι ἠγωνίσθην, διότι ὑπέφερα πολλά.

Αἱ ἀναμνήσεις αὗται εἰσὶν ὡς πληγαὶ, τῶν ὁποίων ἀγνοῶ τὴν ἀρχήν. Πολλάκις προσπαθῶ νὰ ἀποβάλω αὐτὰς μακρὰν ἀπ' ἐμοῦ, ἀλλὰ μάτην, ἐπειδὴ τὰ τραύματα ταῦτα, ἐξαλειφθέντα ἀπὸ τοῦ σώματός μου, ἀφῆκαν βαθέα ἴχνη ἐν τῇ ψυχῇ μου. Ἀπουλώθησαν, δὲν ἰάθησαν ὅμως. Θέλω λοιπὸν καὶ πάλιν ἐπαναλάβει τὰς φωνὰς, τὰς ὁποίας ἀκούω ἀποκρινομένας, ὁσάκις ἐρωτῶ τὸ ἀχάνες τοῦ παρελθόντος βάραθρον.

Πρὶν ἔτι, εἶχον ἀδελφόν, ἢ τοῦλάχιστον σύντροφον, τὸν ὁποῖον συνίθιχα νὰ καλῶ σὺτω. Ἐνθυμοῦμαι ὅτι ἔπαιζα πολλάκις μετ' αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ δώματις ἀρχαίου τινὸς πύργου, τοῦ ὁποίου ὁ κύριος προσέφερε συχνάκις μεγάλους χοροὺς, καὶ γεύματα πολυτελεῆ. Εἶμαι δὲ βέβαιος ὅτι ὁ πύργος αὐτὸς εὐρίσκεται ἐν τῇ Γερμανίᾳ, καὶ ὅτι θέλω τὸν ἀναγνωρί-

σει, εάν ποτε εὔρεθῃ ἔμπροσθέν μου. Παρίσταται εἰσεῖτι ζωηρὰ εἰς τὴν φαντασίαν μου ἡ κρεμαστὴ γέφυρα, τὴν ὁποίαν ἤρσεκό-
μην νὰ αἰσθάνωμαι τρέμουσαν ὑπὸ τοὺς πόδας μου, καὶ τὸ
πυργίον μὲ τὰς ἐπάλλξεις του, ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐθεώρουν μετ'
ἐκττάσεως τὰ θαυμασιὰς καλλονῆς περίχωρα. Αἱ ἡμέραι μου
παρήρχοντο ἐν μέσῳ θωπειῶν καὶ παιγνίων. Μὲ ἡγάπων, καὶ
ἐγὼ δὲ ἡγάπων τὴν ζωὴν μὲ ὅλον τὸν ἀβῶον ἐνθουσιασμὸν τῆς
μόλις εἰς τὰ πρόθυρα αὐτῆς εὑρισκομένης παιδικῆς ἡλικίας.

Αἴρνης ἡ εὐτυχία αὕτη ἔπαυσεν.

Ἡμέραν τινὰ, ἀγνοῶ ὁποία κακὴ τύχη μᾶς παρέσυρεν,
ἐμὲ καὶ τὸν ἀδελφόν μου, μακρὰν, πολὺ μακρὰν τῆς πατρι-
κῆς οἰκίας. Εἴχομεν ἀποπλανηθῆ. Ἐν τούτοις, ζητοῦντες νὰ
ἐπανεύρωμεν τὸν δρόμον, εἰσεδύσαμεν ἔτι βαθύτεραν εἰς τὰ
ὄρη, ὅπου κατελήφθημεν ὑπὸ θυέλλης. Τότε ἄνθρωποι τρομεροῦ
καὶ ἀγρίου ἤθους μᾶς περιεκύκλωσαν αἴφνης, καὶ, οὐδεμίαν εἰς
τὰς φωνὰς ἡμῶν δόντες προσοχὴν, μᾶς συνέλαβον. Παρεκα-
λέσαμεν αὐτοὺς νὰ μᾶς ὀδηγήσωσιν εἰς τὴν οἰκίαν μας, ἐκεῖ-
νοι ὅμως ἀντήλλαξαν λέξεις τινὰς μεταξύ των, χωρὶς ν' ἀ-
ποκριθῶσιν.

Ἦχμαλωτίσθημεν.

Τότε ἤρξατο δι' ἡμᾶς ζωὴ πλήρης ταλαιπωριῶν καὶ στερή-
σεων. Τί μᾶς ἤθελον αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι; ἀγνοῶ. Ἐνθυμοῦ-
μαι μῖνον ὅτι εἰς πολλοῦ χρόνου διάστημα ἐπάσχισαν νὰ
μᾶς φέρουν εἰς λήθην τῆς ἀπελπισίας ἡμῶν, διὰ τῆς ὑπερβο-
λῆς τῶν κόπων.

Καθ' ἐκίστην μᾶς ἐπέβαλλον μακρὰς ὁδοιπορίας, ἐπιπόνους
ἀσκήσεις καὶ πολυποικίλους βασάνους. Ἐνίοτε, συναζόντες πολ-
λοὺς ὁμοῦ, μᾶς διέταττον νὰ ἀναδαινῶμεν καὶ νὰ καταβαί-
νωμεν ἀπότομα ὄρη, νὰ ἀποσπῶμεν δένδρα, νὰ ῥίπτωμεν τὴν
σφενδόνην, καὶ νὰ διασχίζωμεν κολυμβῶντες ὀρητικὰ ρεῦ-
ματα. Τὰ παιδιά εἶναι ἀσθενῆ· ὁ κόπος μᾶς ἀπέσπα δάκρυα.
Ἐκλειον, ἔκλαιε καὶ ὁ ἀδελφός μου. Ἄλλ' ὁ οἶκος οὐδεμίαν

εἶχεν ἰσχὺν ἐπὶ τῆς καρδίας τῶν δημίων μας. Ἀπῆτουν ὑπακοὴν καὶ σιωπὴν.

Βαρυνθεὶς τέλος τὴν τυραννίαν, ἥτις ἐδέσμευε τὴν θέλησίν μου, ἀντεστάθην, ὕψωσα φωνὴν ἀποστασίας . . .

Γελάξ, ἰππότα. . . Ἀποστασίαν ἡμεῖς! παιδιὰ τόσο μικρά, τόσο ἀπομεμακρυσμένα τοῦ κόσμου, ἐπομένως παιδιὰ μὴ δυνάμενα οὔτε νὰ ἐννοήσωσι τί ἐστὶ δουλεία, καὶ τί ἀνεξαρτησία, καὶ μὴ ἀκούσαντα εἰσέτι, οὔτε προφερόμενον καὶ, τῆς ἐλευθερίας τὸ ὄνομα! Ἀλλὰ ἡ δυστυχία διδάσκει. Ἦσθαι νόμην ὅτι ἤμην περικεκλεισμένοι ἐν ἐξαιρετικῷ κύκλῳ ἁ ὁμων βασιάνων καὶ καταδιώξεων ἀδίκων, καὶ ὅτι πέραν τοῦ κύκλου ἐκεῖνου, φθάνει νὰ ἐζήτουν, καὶ ἤθελον εὔρει ὀλίγον καθαρὸν καὶ ζωογόνον ἀέρα, ὀλίγην γλυκεῖαν ἀνάπαυσιν, οἷαν ὁ θεὸς δωρεῖται εἰς τοὺς λοιποὺς ἀνθρώπους, ἔστω καὶ μόνον κατὰ τὰς ὥρας τῆς προσευχῆς καὶ τοῦ ὕπνου. Ἀπετάρτησα λοιπὸν, καὶ ἠρνήθην ὑπακοήν. Ἀλλὰ τὸ παράδειγμα μου ἦτο φόβος μὴ εὖρη μιμητὰς . . . ἀνάγκη ἐπομένως νὰ μοὶ ἐπιβληθῇ παραδειγματικὴ τιμωρία. Δύο λοιπὸν ὀλοκλήρους ἡμέρας διήγαγον ἐντὸς σκοτεινῆς φυλακῆς, φέρον ἀλύτους εἰς τοὺς πόδας. Ἀλλὰ τὸ πάθημα μοὶ ἐγένετο μάθημα. ἐξῆλθον κατὰ τὸ φαινόμενον ὑποτεταγμένος, ἀλλὰ φρονιμώτερος καὶ μᾶλλον πανούργος. Ἡ ἐκδίκησις τῶν ὅμως δὲν περιορίσθη εἰς τοῦτο· ἐπειδὴ προσδιωρίσθη μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ μου διὰ τὰς βαρυτέρας ἐργασίας. Ἀλλ' ἐγόγγιζε καὶ ἐκεῖνος κρυφίως κατὰ τῆς τυραννίας.

Ἐντὸς δὲ τῆς φυλακῆς ἐσχημάτισα ἐπιτηδειότατον σχέδιον δραπετεύσεως, τὸ ὁποῖον τῷ ἐνεπιστεύθη. Ἐκτοτε δὲ αἱ καρδίαι ἡμῶν ἐπαλλοῦν διὰ μίαν μόνην ἐπιθυμίαν, πρὸς ἐκτέλεσιν δ' αὐτῆς, δὲν περιέμενον εἰμὴ εὐκαιρίαν.

Μίαν νύκτα, ἐνῶ πάντες ἦσαν παραδεδομένοι εἰς εἶδος τι ὀργίων, καὶ σχεδὸν μᾶς εἶχον λητμονήσει, ἐξῆλθομεν μετὰ μεγάλης προφυλάξεως, καὶ κατωρθώσαμεν νὰ ἀπομακρυνθῶμεν χωρὶς νὰ μᾶς ἐννοήσωσιν. Ἡ δὲ θεία πρόνοια οὐκ ὀλίγον συ-

νετέλεσε πρὸς εὐόδωσιν τοῦ σωτηριώδους ἡμῶν τολμήματος· ἐπειδὴ οὐδαμοῦ ὑπῆρχε φῶς δυνάμενον νὰ μᾶς προδώσῃ· ἡ δὲ νύξ ἦν σκοτεινὴ καὶ νερελώδης. Ὁ συνδραπέτης μου λοιπὸν ἤρξατο μετ' ὀλίγον νὰ τρέχῃ, ἀλλ' ἐγὼ τὸν συμβούλευσα τότε νὰ ἐαδίζῃ βραδύτερον καὶ ἐλαφρότερον, φόβῳ μὴ ἡ ἰγὼ, διαβιβάζουσα ταχέως ἀπὸ βράχου εἰς βράχον τὸν κρότον τῶν βημάτων ἡμῶν, εἰδοποιήσῃ τοὺς ἀγρίους ἡμῶν τυράννους, καὶ τοῖς ἀποκαλύψῃ, ἐγκαίρως ἔτι, τὰ ἴχνη μας.

Ἐθαδίσαμεν οὕτως ὀλόκληρον ὄραν, χωρὶς νὰ ἀπαντήσωμεν οὐδένα· ἐνομίσαμεν ὅτι ἐσώθημεν... Ἀλλὰ φεῦ! ἡ χαρὰ μας δὲν διήρκησε πολὺ. Αἶφνης ὁ ἀνεμος ἔφερεν εἰς τὰ ὠτὰ ἡμῶν ἤχον φῶδων πολλὰ γνωστῶν. Μᾶς ἀνεζήτουν. Στρέψαντες δὲ τὴν κεφαλὴν, εἶδομεν κατὰ διαφόρους διευθύνσεις φῶτα, καὶ σπινθῆρας ἐκτινασσομένους ἀπὸ τῶν ζωηρῶς κινουμένων ῥητινωδῶν δάδων. Ἠρξίσαμεν ἤδη νὰ τρέχωμεν δι' ὅλης τῆς ταχύτητος τῶν ἀσθεῶν μας ποδῶν. Παρῆλθεν ἕκκοτε ἐν τέταρτον αἰῶνος, ἀλλ' ἡ σκιανὴ αὕτη, ἰππότα, διατηρεῖται ἐδῶ, ἐν τῇ μνήμῃ μου, ἔμψυχος, ζωηρὰ, καταπληκτικὴ.

Ἡ φυγὴ αὕτη εἶχέ τι τρομερὸν, ἀπαίσιον· ἐτρέχομεν κρατοῦντες ὁ εἷς τὴν χεῖρα τοῦ ἄλλου, διὰ νὰ μὴ χωρισθῶμεν, διὰ νὰ μὴ προχωρήσῃ ὁ εἷς περισσότερον τοῦ ἄλλου, διὰ νὰ σωθῶμεν καὶ οἱ δύο ἢ καὶ οἱ δύο νὰ συλληφθῶμεν. Οὐδόλως ἠγνοοῦμεν τὸ μέγεθος τοῦ κινδύνου τὸν ὅποιον ἐτρέχομεν, ἀλλ' οὐδεὶς ἐτόλμα νὰ τὸ εἶπῃ εἰς τὸν ἄλλον. Οἱ πρότερον εὐκίνητοι πόδες μας ἔτριβον ἤδη μετὰ δυσκολίας τὴν ἄμμον τοῦ ἐδάφους, ὁ δὲ δρόμος μας ἐγίνετο ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν βραδύτερος... ἡ ἀναπνοὴ μας ὁμοίαζε μὲ τὴν ἀγωνίαν τοῦ θανάτου... Τότε ὁ σύντροφος τῆς φυγῆς μου, τότε ὁ ἀδελφός, τὸν ὅποιον μὲ ἔδωκεν ἡ κακὴ μου τύχη, τὸν ὅποιον ὑπεσχέθη νὰ σώσω, ἔπεσεν αἶφνης εἰς τοὺς πόδας μου, ἐκνευρισμένος, ἄφωνος, ἡμιθανής· τὸν ἐκάλεσα, ἀλλὰ δὲν μὲ ἀπε-

κρίθη τὸν ἐξώρκεια νὰ μὲ ἀκολουθήσῃ, ἀλλὰ τοσοῦτον γοερῶν, τοσοῦτον φρικώδη ἐξέβαλε φωνήν, ὥστε ἔφυγον ἀπὸ αὐτοῦ ὡς νὰ ἦτο νεκρός. . . . Ἐπειτα, τὸ πιστεύεις; τὸν ἐλησμόνησα ὅλως διόλου, καὶ ἐσυλλογίσθην μόνον διὰ τὸν ἑαυτὸν μου. Ἄθλιος ἐγωῖσμός! Ἡ πρὸς συντήρησιν ἑρμὴ ὑπερίσχυσε. Ἄλλ' αἱ φωναὶ καὶ τὰ βήματα ἐπλησίαζον. . . . ὀλίγον ἀκόμη, καὶ μὲ συνελάμβανον· ὁ φόβος λοιπὸν ἐδίωξε τὸν οἶκτον ἀπὸ τῆς καρδίας μου, καὶ ἀπεμακρύνθη μόνος χωρὶς νὰ στρέψω τὴν κεφαλὴν. Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἀγνοῶ τί μοὶ ἐνίσχυσε τὰς δυνάμεις, καὶ ἀνεζωπύρησε τὸ ἐκλιπὸν θάρρος μου. Ἀλλὰ με' ὀλίγον ἤρχισε πάλιν νὰ θλίβηται ἡ ἀναπνοή μου· ἐστάθην, καὶ ἀποτεινάς προσευχὴν πρὸς τὸν ὕψιστον, ἐσιώπησα καὶ ἔτεινα τὸ οὖς. Δὲν ἤκούετο πλέον εἰμὴ τὸ ψιθύρισμα τῶν φύλλων, ἐνίοτε δὲ καὶ ἡ μελαγχολικὴ τῶν πτηνῶν τῆς νυκτὸς φωνή. Εἶχον χάσει τὰ ἔχη μου. Τότε ἐνθυμήθη τὸν δυστυχεῖ ἀδελφόν μου, τὸν ὁποῖον τοσοῦτον χαμερπῶς ἐγκατέλιπον. Ἡ ἰδέα αὕτη μὲ κατετάραξε, καὶ ἐπκνέλαβον τὴν ὁδοιπορίαν μου, καταδιωκόμενος πάντοτε ἀπὸ τὸν ὀχληρὸν τοῦτον ἔλεγχον· φρονῶν δὲ ὅτι ἠγόρασα τὴν ἐλευθερίαν μου ἀντὶ βαρείας ἀρᾶς, καὶ ἀγνοῶν ποῖαν διεύθυνσιν νὰ λάβω, ἀλλὰ βυθίζων πάντοτε μὲ τὰ νῶτα ἐστραμμένα πρὸς τὰ ὄρη. Ἦτον εἰσέτι νύξ, καὶ ἡ γῆ ἀνέδιδεν εὐώδεις καὶ χλιαρὰς ἀναθυμιάσεις, ὅτε ἔφθασα εἰς τὰ πέρατα δάσους, ὅπου, ὑπέκωιν εἰς τὸν κάματον, ἀπεκοιμήθη παρὰ τοὺς πόδας δένδρου.

— Καὶ ἡ ἀταραξία αὕτη δὲν σοὶ ἀπέβη ὀλεθρία; ἠρώτησεν ὁ ἱππότις, τὰ μάλιστα ἐδιαφερόμενος εἰς τὴν διήγησιν ταύτην.

— Ὅχι, κατ' εὐτυχίαν, ἀπεκρίθη ὁ Εὐγένειος· ἐξύπνησα τὴν ἡμέραν ἐν μέσῳ τῶν τερπνῶν ἀρμονιῶν τοῦ δάσους· ἀλλ' ὅτε ἐδοκίμασα νὰ ἐγεθῶ, δὲν ἠδυνήθη, καὶ ἔπεσα ἡμιθανής· ὀλίγον κατ' ὀλίγον οἱ ὀφθαλμοί μου ἐκλείσθησαν, ἐγὼ δὲ δὲν εἶχον δύναμιν οὔτε νὰ τοὺς ἀνοίξω. Τότε σπασμωδι-

κὸς τρόμος κατέλαβεν ὅλον τὸ σῶμά μου. . . Ὁ μωρός, δὲν ἔβλεπον ὅτι ἀπέθνησκον τῆς πείνης. Ἐκοιμήθην πάλιν, ἀλλὰ τὴν φορὰν ταύτην ὕπνον βαθὺν καὶ νοσηρὸν, τὸν ὅποιον μετ' ὀλίγον ἐπηκολούθησεν ἐντελής ἀναισθησία.

Καὶ ὅμως οὐδέποτε δυστυχέστερα συμβεβηκότα ἔτυχον εὐ-
τυχεστέρων συνεπειῶν. Εὐγενής τις περιηγητής, ὁ δὸν Ἐμμανουὴλ Κορδιάνος, μὲ παρετήρησε, διαβαίνων ἐκεῖθεν, καὶ μαν-
τεύσας ὅτι ἐπασχον, μὲ μετέφερεν εἰς τι ξενοδοχεῖον, ὅπου μὲ
περιποιήθη μόνος του ὡς πατήρ. Ἄμα ἡ κατάστασις μου μοὶ
ἐπέτρεψε νὰ ὀμιλήσω, διηγῆθην αὐτῷ τὰ τῆς φυγῆς μου, ἀναμ-
φιβόλως δὲ ὁ οἰκτὸς του μετεβλήθη τότε εἰς τρυφερώτερον αἴ-
σθημα, ἐπειδὴ μοὶ ἐπρότεινε νὰ τὸν συνοδεύσω εἰς τὴν Πορ-
τογαλλίαν, ὅπου μοὶ ὑπέσχετο ἐπίφθονον τύχην. Ἡ μόνη ἀ-
πάντησις μου ὑπῆρξε δάκρυα χαρᾶς. Τὴν δὲ ἐπαύριον περὶ τὰ
ἐξημερώμακτα ἐξύπνητα ἀπὸ τοῦς χρεμετισμοῦς τῶν ἵππων,
καὶ διέκρινα εὐκρινῶς τὴν φωνὴν τοῦ δὸν Ἐμμανουὴλ, ὅστις
ἐφαίνετο ὅτι ἐκάλει τινὰ, ἀλλὰ μὲ ὄνομα τόσον διάφορον τοῦ
ἰδικοῦ μου, ὥστε οὐδ' ἐφαντάσθην καὶ νὰ κινηθῶ. Ἀφοῦ ὅμως
ἐπανέλαβε τρίς τὸ ἀλλότριον ἐκεῖνο ὄνομα, ἡ ξενοδόχος εἰσελ-
θοῦσα, μὲ εἰδοποίησεν ὅτι ἐμὲ ἐκάλει ὁ δὸν Ἐμμανουὴλ. Κατέ-
βην τότε ἀμέσως, μετὰ ἔν τέταρτον δὲ ἡμεθεῖα ἐντὸς τῆς ἀμά-
ξης καὶ ὁ ὀρίζων ἔφευγε μετὰ ταχύτητος ὀπισθεν ἡμῶν.

— Καὶ ποῖον ἦτο αὐτὸ τὸ ὄνομα, ὑπέλαβεν ὁ Κλύππελος

— Τὸ μόνον τὸ ὅποιον γνωρίζεις — Εὐγενείος — μοὶ ἔδωκε
δὲ αὐτὸ ὁ δὸν Ἐμμανουὴλ Κορδιάνος, διότι ἡ νύξ καθ' ἣν μὲ
εὔρεν ἡμιθανῆ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ δάσους ἦτον ἡ τοῦ Ἁγίου Εὐ-
γενείου, τοῦ 1526 ἔτους ἠθέλησε δὲ οὕτω νὰ διαιωνίσῃ τὴν
μνήμην πράξεως, τὴν ὅποιαν ἐσιμνύετο πάντοτε νὰ διηγῆται,
ὡς τὴν καλλιτέραν τῆς ζωῆς του. Ἐκτοτε φέρω τὸ ὄνομα τοῦ
Εὐγενείου.

Θέλεις ἤδη νὰ μάθῃς δι' ὀλίγων λέξεων, πῶς τὸ ἀφανὲς τοῦτο
ὄνομα μετεβλήθη ἔπειτα εἰς λαμπρὴν καὶ πομπώδη τίτλον;

Ἰδοὺ Ἄνδρες οἱ τυχοδιώχται ἐξηκολούθουν τὴν ὑπὸ τοῦ Κολόμβου ἀρξικμένην κατάκτησιν τοῦ Νέου Κόσμου, ὃ δὲ βασιλεὺς Ἰωάννης ἠτοίμαζε νέαν ἐκστρατείαν κατὰ τῆς Βρασιλίας, τῆς ἐν μέρει ἤδη ὑποταχθείσης εἰς τὰ ὄπλα του. Ὁ Δὸν Ἐμμαουὴλ μὲ συνεδούλευσε τότε νὰ δοκιμάσω τὴν τύχην τῶν ὄπλων, προσφέρων μοι ταῦτοχρόνως καὶ βαθμὸν δευτέρας τάξεως ἀξιωματικοῦ τοῦ Βασιλικοῦ ἱππικοῦ. Ἀνεχώρησα. Φθάσας δὲ εἰς Σάν Σαλδοδώρ, κητύχησα νὰ διακριθῶ εἰς τινὰς μάχας, καὶ νὰ θέσω τὰ πρῶτα θεμέλια κωμοπόλεως τινος, κληθείτης Ἀλπουγιάρ, ὡς ἐκ τῆς ὁμοιότητος τῆς κοιλάδος ταύτης πρὸς τὰ Ἀλπουγιάρεια ὄρη τῆς Γρενάδης, τῶν ὁποίων αἱ μεγαλοπρεπεῖς κορυφαὶ ἐνοπτρίζονται εἰς τὴν θάλασσαν. Κατὰ δὲ τὴν ἐπάνοδόν μου ὁ ἀντιβασιλεὺς μοὶ ἔδωκε ἐπιστολὴν πρὸς τὸν Ἰωάννην τῆς Πορτογαλλίας. Εἰς τὴν Λισβόνην μόνον, καὶ ἐξ αὐτοῦ τοῦ στόματος τοῦ βασιλέως, ἔμαθον ὅτι ὅλη ἡ τιμὴ τῆς ἐκστρατείας ἀπεδόθη εἰς ἐμέ. Μοὶ ἐπρότεινε δὲ νὰ ἐκλέξω οἴανδήποτε ἀμοιβὴν θέλω, ἀλλὰ πικρατηρήσας τὴν ταραχὴν μου, ἀνέλαβεν ὁ ἴδιος τὴν φροντίδα ταύτην. Πρὸς τὸ ἐσπέρας λοιπὸν ἔμαθον δι' ἐπισήμων ἐγγράφων, ὅτι ὁ βασιλεὺς μοὶ ἔδωρῆσατο δλόκληρον τὸ φορτίον δύο ἐκ τῶν πλοίων τοῦ ὑπ' ἐμὲ στολίσκου, πρὸς δὲ καὶ τὸν τίτλον τοῦ μαρκεσίου τῆς πόλεως Ἀλπουγιάρ. Περιττὸν νομίζω νὰ σοὶ εἶπω, ὅτι τὸ δῶρον τοῦτο μὲ κατέστητε πλουσιώτερον τῶν πλουσιωτέρων Πορτογάλλων.

Ἐπειδὴ δὲ οὐδένα πλέον εἶχον λόγον νὰ μένω ἐν Πορτογαλλίᾳ, ἐζήτησα καὶ ἔλαβα παρὰ τοῦ βασιλέως ἄδειαν νὰ ἐπανέλθω εἰς τὴν Γερμανίαν. Τινὲς συστρατιῶταί μου, πτοηθέντες ἀπὸ τὸ αἰφνίδιον τοῦ ἀποχωρισμοῦ, ἠθέλησαν νὰ μὲ συνοπδεύσωσι μέχρι τῶν ὁρίων τῆς χώρας, διὰ τὴν ὁποίαν τοὺς ἐγκατέλιπον. Εἶναι αὐτοὶ ἐκεῖνοι, τοὺς ὁποίους εἶδες εἰς τὸ ξενοδοχεῖον τοῦ Γανδόλφου, ὅτε ἐκάμαμεν ἀνταλλαγὴν ἵππων. Ἰὰ μετὰ ταῦτα σοὶ εἶνε γνωστὰ. Ἀνεχώρησα ἐκείθεν τὴν ἰδίαν ἐσπέραν, ἀνοητῶς, τὴν ὁποίαν ὀλίγον ἔλειψε νὰ πληρώσω

διὰ τῆς ζωῆς μου. Χάριν δὲ τῶν περιπληρώσεών σου καὶ τῶν τοῦ ἱατροῦ Χέντζερ, εἶμαι ἀκόμη μεταξὺ τῶν ζώντων. Ἀλλὰ, φεῦ! Δὲν εἶμαι πλέον ὁ αὐτός! Δὲν ἔχω οὔτε τίτλον, οὔτε ὄνομα, οὔτε πλοῦτη . . .

— Φθάνει πλέον, φθάνει, διέκοψεν ὁ ἵππότης, ἐπειδὴ τὰ ἀπὸ τοῦδε σοὶ εἶνε ἄγ'ωστα. Ὁ τίτλος σου! τὸ ὄνομά σου! τὰ πλοῦτη σου! ὅλα αὐτὰ τὰ ἔχασες, λέγεις;

— Βέβαια,

— Ἀπκτᾶσαι, καὶ τώρα σοὶ τὸ ἀποδεικνύω. — Φραῦτάγ, ἡ ἄμαξα εἶνε ἕτοιμος;

— Μάλιστα, κύριε.

— Τί σημαίνει αὐτὸ, ἠρώτησεν ἀπορῶν ὁ Εὐγένειος.

— Τώρα, τώρα. — Φραῦτάγ, εἶνε εἰς κατάστασιν νὰ τρέξωσιν οἱ ἵπποι;

— Μάλιστα κύριε, δὲν ἀκούετε πῶς χρεματίζουν καὶ κτυποῦν τοὺς πόδας;

— Λαμπρά! εἰμπεροῦμεν τέλος; ν' ἀναχωρήσωμεν.

— Ἀλλὰ ποῦ ἔχεις σκοπὸν νὰ μὲ ὑπάγῃς;

— Θέλεις νὰ τὸ μάθῃς; Αἱ λοιπὸν! σὲ φέρω εἰς τὸ Μόναχον, εἰς τὴν οἰκίαν ἄλλου σοῦ, εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἔχοντος τὰ πλοῦτη σου, τοῦ φέροντος τοὺς τίτλους σου! . . . Εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Μαρκεσίου Ἀλπουγιάρ.

Καθ' ὁδὸν ὁ Κλύππελο; ἔδωκεν εἰς τὸν Εὐγένειον ἐκτενεστέρας πληροφορίας.

Ἄμα φθάσαντες εἰς τὸ Μόναχον, οἱ δύο φίλοι ἀπεχωρίσθησαν, καὶ ὁ μὲν ὑπῆγεν εἰς τοῦ βασιλικοῦ ἀρχιδικαστοῦ, ὁ δὲ εἰς τοῦ Μαρκεσίου Ἀλπουγιάρ.

— Ἐπιθυμῶ πρὸ πάντων, εἶπεν εἰς τὸν Κλύππελον ὁ Εὐγένειος νὰ λάβω ἰδιαιτέραν συνέντευξιν μετὰ τοῦ ἀρχιεροῦ τούτου. Θά ᾔηναι βεβαίως οὐτιδανὸς τις, καὶ θέλω εὐχαριστηθῆ θέλω τὸν τρόμοντὸν ὅπως θέλει τῷ προξενήσει ἢ παρουσιά μου! Συγ-

χρόνως δὲ, ἱππότα, σπεῦσον νὰ εἰδοποιήσῃς τὸν ἀρχιδικαστὴν, διὰ νὰ τελειώσωμεν ἀμέσως καὶ ἡσύχως.

— Βολφράμ! ἀνέκραξεν ὁ Κλύπελος, ἅμα ἔφυγεν ὁ Εὐγένειος· Βολφράμ! Σὲ ἐκδικοῦμαι τέλος πάντων! . . .

Καὶ ὅμως ἐδίστασε πρὸς στιγμήν· ἡ ἀνάμνησις τῆς Βέρβας τὸν ἐμπόδιζεν ἔτι· ἀλλὰ τοῦ κατὰ τοῦ ἀντεραστοῦ του μίσους ὑπερισχύσαντος ἐπὶ τέλους, διευθύνθη τρέχων πρὸς τὴν οἰκίαν τοῦ ἀρχιδικαστοῦ.

XII.

Ὁ διπλοῦς μαρκέσιος.

Εἰσερχόμενος ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ τοῦ μεγάρου, ἦτις, ὡς προεἶπομεν, ἠκτινοβόλει ἀπὸ φῶτα καὶ χρυσόν, ὁ Εὐγένειος δὲν ἠδυνήθη νὰ κρατήσῃ ὀργῆς καὶ ἀγανακτικῆσεως κίνημα. Ὁλη ἡ πολυτέλεια, ὅλη ἡ λαμπρότης τοῦ καταλύματος τοῦ Βολφράμ, ἀνήγειρον ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ νέου περιγητοῦ τὸ παρ' ὀλίγον σβεσθὲν αἰσθήμα τῆς ἰδιοκτησίας. Τὰ πλούσια σκεῦη, τὰ χρυσοκίνητα τῶν εἰκόνων καλύμματα, ὧν αἱ πτυχαὶ ἐσχματίζον ἀκτῖνας φωτός, ὅλα ἐκεῖνα τὰ πλούτη ἦσαν ἰδικὰ του . . . καὶ ἐν τούτοις ἀπελάμβανεν αὐτὰ ἄλλος, διὰ κλοπῆς καὶ δολοφονίας! Ἡ ἰδέα αὕτη τὸν ἐτάραξε τοσοῦτον, ὥστε βαθύ νέφος τῆ ἐκάλυψε τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ἔφριξε συλλογισθεῖς τὴν προσδοκωμένην συνέντευξιν. Ἡ ταραχὴ αὕτη ἠῤῥησεν ἔτι μᾶλλον, ὅτε ἤκουσε κρότον θημάτων εἰς τὸν πλησίον θάλαμον. Μετ' ὀλίγον τὸ παραπέτασμα μιᾶς τῶν πλαγίων θυρῶν ἀπεσύρθη ἡσύχως, καὶ εἶδεν εἰσερχόμενον ἄνδρα, τοῦ δ-ποίου τὸ ἀτάραχον μέτωπον, ἡ διακεκριμένη στολὴ καὶ ἡ περὶ τοὺς τρίπους εὐγένεια ἦσαν καταλληλότερα νὰ ἐξαλείψωσιν ἢ νὰ ἐπιβεβαιώσωσι τοιούτου εἶδους ὑποψίας. Μολοντοῦτο ἀπεφάσισε νὰ προφυλαχθῇ κατὰ τῶν δολίων ὑπὲρ ἐπιεικίας πα-

ρακλήσεων, καὶ, ὡς ἀσπίδα προθέμενος τὴν ἰδίαν πεποιθήσιν, νὰ μὴ συγκατατέθῃ εἰς οὐδεμίαν ὅσον δῆποτε δελεαστικὴν συγκατάβασιν, νὰ μὴ φεισθῇ δὲ καὶ αὐτῆς τῆς δημοσίας στριγ-
τεύσεως τοῦ δολοφόνου αὐτοῦ.

— Ἐζητήσατε, εἶπεν ἀταρόχως, πλησιάζων, ὁ Βολφράμ, καὶ κάμων βαθεῖαν υπόκλησιν, ἐζητήσατε νὰ ὀμιλήσητε εἰς τὸν μαρκέσιον Ἀλπουγιάρ. . . Εἶναι ἐμπρὸς σας.

— Σᾶς εὐχαριστῶ διὰ τὴν προθυμίαν σας, ἀπεκρίθη ὁ Εὐγένειος, καὶ θὰ πατήσω νὰ σᾶς μιμηθῶ, λέγων ἀμέσως τὸ αἴτιον τῆς ἐπισκέψεώς μου. Γνωρίζατέ ὅμως προηγουμένως, ὅτι δὲν εἴμεθα ὅλως ξένοι πρὸς ἀλλήλους. Βλέπω ὅτι σεῖς δὲν μὲ ἐνθυμεῖσθε, κύριε μαρκέσιε, ἀλλὰ δὲν συμβαίνει τοῦτο καὶ εἰς ἐμέ· μία μόνη συνάντησις ἤρκεσε νὰ σᾶς ἐντυπώσῃ βαθῶς ἐν τῇ μνήμῃ μου.

— Λυποῦμαι πολὺ, εἶπεν ὁ Βολφράμ, διὰ τὴν ἀσθενεῖαν ταύτην τοῦ μνημονικοῦ μου· μὲ ὅλας δὲ τὰς πρὸς τοῦτο προσπαθείας μου. . . Ἀλλὰ τὸ ἐλάχιστον σημεῖον ἐλπίζω νὰ ἀρ-
κέσῃ, καὶ ἂν ἤξευρα πότε, πῶ. . .

— Τώρα σᾶς λέγω, ἐπειδὴ αὐτὸς εἶναι ὁ σκοπὸς διὰ τὸν ὁ-
ποῖον ἦλθα εἰς τὸ Μόναχον. Εἴσθε, κύριε, ὁ μαρκέσιος Ἀλπου-
γιάρ, ὁ τίτλος σας δὲ οὗτος μετ' ὀλίγον θέλετε μάθει διατι μὲ
ἐπροξένησε μεγάλην περιέργειαν. Δὲν ἔχετε κανένα συγγενῆ τοῦ
αὐτοῦ ὀνόματος;

— Οὐδένα, εἶπε, προφανῶς ταραχθεὶς ὁ Βολφράμ.

— Οὐδένα! . . . κακὸν τοῦτο, ἐπειδὴ ἐκ τῶν πληροφοριῶν
τὰς ὁποίας ἤλπιζα νὰ λάβω περὶ τῆς οἰκογενείας σας, ἐξηρῆατο
ἡ τύχη ἑνὸς ἀνθρώπου. Ἀλλὰ, σκέφθητε ὀλίγον κύριε, . . . ἡ
μνήμη σας δὲν θὰ ἦναι ὅσον νομίζετε ἀσθενής, ἴσως δὲ ζητῶν κα-
λῶς. . . Ἐπειδὴ ἐγὼ ὅστις σᾶς ὀμιλῶ, ἐγνωρίσα προσωπικῶς
ἄλλον τινα μαρκέσιον Ἀλπουγιάρ, ὅστις ἐκ γενετῆς δὲν ἦτον
οὔτε πλούσιος, οὔτε εὐγενής. Καὶ πλοῦτον ὅμως καὶ εὐγέν-
ειαν τὰ ἀπέκτησε διὰ τῆς χειρὸς καὶ τοῦ ξίφους του. Ἀ-

ναχωρήσας διὰ τὴν Βρασιλίαν, εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Πορτογαλίας, διεκρίθη τοσοῦτον, καὶ τοσοῦτον χρυσὸν ἐκόμισεν ἐκ τῶν ἐστρατειῶν τούτων, ὥστε ὁ βασιλεὺς Ἰωάννης ὁ Γ', ἐπιθυμῶν νὰ τὸν ἀνταμείψῃ ἀξίως τῶν ὑπηρεσιῶν του, καὶ γνωρίζων ὅτι εἶχε σκοπὸν νὰ παραιτηθῆ, ἵνα ἐπανίδῃ τὴν πατρίδα του Γερμανίαν, τῷ ἔδωρίσατο δλόκληρον πολύτιμον φορτίον, δύο τῶν βασιλικῶν πλοιαρίων του, τῷ ἔδωκε δὲ καὶ ἐπίσημα ἔγγραφα, χορηγοῦντα αὐτῷ τὸν τίτλον τοῦ μαρκεσίου Ἀλπουγιάρ, ἐνδοξως ἄλλως τε κτηθέντα, καθὼ τίτλον πόλεως θεμελιωθεῖσης παρ' αὐτοῦ τούτου ἐπὶ τῆς παραλίας τῆς Ἀμερικῆς. Ὁ εὐγενὴς οὗτος ἀνεχώρησεν ἀμέσως ἀπὸ τῆν Λισβόνην, καὶ διευθύνθη πρὸς τὴν Γερμανίαν, ἀλλ' ἔκτοτε δὲν ἐφάνη πλέον. Ἐπειδὴ λοιπὸν ἔτυχε κατὰ παράδοξον σύμπτωσιν νὰ φέρητε τὸν αὐτὸν τίτλον, τὸ αὐτὸ μ' ἐκείνον ὄνομα . . . ἐνόμισεν ὅτι ἴσως γνωρίζετε σεῖς τὸ ἀκατανόητον αὐτὸ μυστήριον, ἐματαιώθησαν λοιπὸν αἱ ἐλπίδες μου, ἐπειδὴ οὐδεμία ἔνδειξις . . .

— Σᾶς ἐπαναλαμβάνω, κύριε . . .

— Ὅτι οὐδὲν γνωρίζετε, δὲν εἶνε οὕτω; Δὲν ἀμφιβάλλω ὅμως ὅτι θέλετε συμπράξει μετ' ἐμοῦ, τὸ κατὰ δύναμιν, πρὸς ἐξέλεξιν τῆς ἀληθείας. Σᾶς λέγω λοιπὸν, καὶ τὸ ἐπιβεβαιῶ, ὅτι ὑπῆρξε καὶ ἕτερος μοκέτιος Ἀλπουγιάρ, καὶ ὅτι ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἐγένετο ἀφαντος. Ἔχετε χρέος, ἡ τιμὴ σας ἀπαιτεῖ νὰ μὴ μείνητε ἀργός ἐπὶ τῆς παρούσης περιστάσεως. Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἀπέθανε; ζῆ; τοῦτο θέλετε μὲ βοηθήσει νὰ ἐξιχνιάσω, ἐπειδὴ δὲν ἐπιθυμεῖτε βεβαίως νὰ γεννηθῶσιν ὑπόνοιαι, ὅτι ἐλλείπει κυρίου, καὶ ὄχι δι' ἄλλον τινὰ λόγον, ἐκληρονομήσατε τὸν χρυσὸν, τὰ κτήματα, τὰς οἰκοδομὰς ταύτας . . .

— Κύριε! . . . εἶπεν ὁ Βολφράμ κινδυνεύων νὰ προδοθῆ.

— Θεέ μου, ἐπανελάβεν ἡσύχως ὁ Εὐγένειος· ἐνόστο αὐταὶ αἱ κληρονομίαι εἶναι τόσον περιπεπλεγμέναι! Οὐδεὶς θέλει σκεφθῆ βεβαίως νὰ σᾶς κατηγορήσῃ ἐπὶ παρανομίᾳ· τὰ λάθη εἶνε συγγνωστά, τοῦτο δὲ δὲν δύναται νὰ ᾔῃ ἡ λάθος. Ἀλλ' ἐὰν εἴς

υποθέσεως ὁ ἀληθὴς κύριος ὅλης τῆς περιουσίας ταύτης παρουσιασθῆ κατὰ τύχην, καὶ ὡς εἶπῃ Πάντα ταῦτα εἶνε ἰδικά μου . . .

ἤθέλατε τότε ἀπεκδυθῆ αὐτὰ μετὰ μεγάλης εὐχαριστήσεως, ἤθέλατε τὰ παραχωρήσει ἀγογγύστως· δὲν εἶνε ἀληθές, κύριε Μαρκέσιε ;

— Ἄγνοῶ, ἀπεκρίθη ὑπερηφάνως ὁ Βολφράμ, ποῦ τείνουσιν αἱ ἀδέσποτοι αὐταὶ κατηγορίαι, ἐκτὸς πλέεν ἂν ᾗται ἐκ τῶν ἀνιάτων ἐκείνων τρελλῶν, τῶν ὁποίων οἱ λόγοι εἶνε ἱκανοὶ νὰ κινῶσιν εἰς οἶκτον μόνον, ἄλλως δὲν δύναμαι νὰ ἐννοήσω τὰς ἀναξίας ἀπαντήσεως συκοφαντίας σου . . . Παῦσον λοιπὸν τὰς αὐθάδεις σου ἐρωτήσεις, τὰς ὁποίας δὲν σοὶ συγχωρῶ, ἀλλ' οὐδ' ἔχεις δικαίωμα νὰ μοὶ ἀποτεινῆς.

— Αὐτὸ τὸ δικαίωμα θὰ τὸ ἀναγνωρίσης γονυπετῆς, ἐκφράσασεν ὁ Εὐγένειος, μετὰ φωνῆς τρεμούσης ἀπὸ ἀγανάκτησιν· οἱ στρατιῶται δὲ οὔτινες μετ' ὀλίγον θέλουσι περικυκλώσει τὴν οἰκίαν ταύτην κατὰ διαταγὴν καὶ ἐν ὀνόματι τοῦ βασιλέως, θέλουσι μὲ βοηθήσει νὰ τὸ καταστήσω σεβαστόν ! Ἄφες λοιπὸν κατὰ μέρος τὰς φλυαρίας, καὶ ἀποκρίθητι . . .

— Μὲ ὑβρίζεις ἐν τῇ οἰκίᾳ μου !

— Νομίζω μᾶλλον ὅτι σὺ αὐθαδιάζεις ἐν τῇ ἰδικῇ μου !

— Ἀλλὰ τότε, πῶς εἶνε κύριος ἐδῶ ; ἀνέκραξεν ὁ Βολφράμ, ἐτοιμαζόμενος νὰ σημάνη.

— Κύριος ἐδῶ, εἶπεν ὁ Εὐγένειος, κρατῶν αὐτὸν ἀπὸ τῆς χειρὸς, κύριος ἐδῶ εἶνε ὁ Μαρκέσιος Ἄλπουγιάρ ! Καὶ ἐγὼ, ναί ! ἐγὼ εἶμαι ὁ Μαρκέσιος Ἄλπουγιάρ !

— Σὺ ! ! . . .

Καὶ, τὴν λέξιν ταύτην προφέρων ὁ Βολφράμ, ἐπισθοδρόμησε τρία βήματα, ὡς εἰ ἐβλεπεν ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ Εὐγενείου τὸν θάνατον. Μετ' ὀλίγον δὲ ὁ Εὐγένειος προχωρήσας ὀλίγον, πρὶν ἔτι ὁ Βολφράμ προθᾶσῃ νὰ θάλῃ τὴν χεῖρα ἐπὶ τῆς λαβίδος τοῦ ξίφους του, ἐξεκόμβωσε τὸ περιστήθιον του, καὶ ἀποσύρας τὸ λεπτὸν βαμβακερὸν ὕφασμα, τὸ ἐπ' αὐτῶν ἐκάλυπτε τὸ στῆθος του, ἔδειξεν ὑπεράνω τοῦ δεξιοῦ μαστοῦ, πληγὴν διὰ μαχαίρας, ἥρτι ἀπουλωθεῖσαν.

Εἰς τὴν θέαν τῆς πληγῆς ταύτης ὁ Βολφράμ ὠχρίασε καὶ ἐκλονίσθη. Ἐκαμε βήματα τινα εἰσέτι πρὸς τὰ ὀπίσω, ἀλλὰ τὴν φορὰν ταύτην τὸ πρόσωπόντου ἐξέφραζε μᾶλλον λύπην καὶ ὑποταγὴν, ἢ φρίκην καὶ τρόμον. Μειδίαμα δὲ πλήρες σπαρκατικῆς μελαγχολίας ἠμιάνοιξε θλιβερώς τὰ χεῖλη του, ἐνώσας δὲ τὰς χεῖρας, ἀνέκραξεν.

— Αὐτός ! αὐτός εἶνε ! ὦ ! σ' εὐχαριστῶ, θεέ μου, ὅτι ἡλάττωσας κατὰ μίαν τὰς ἁμαρτίας μου !

— Εὐχαριστεῖς τὸν Θεόν ! Ἀλλὰ πῶς νὰ συμβιβάσω τόσον ἀντίθετα αἰσθήματα ; ὁ μὲ εἴπης κύριε, τί σημαίνει αὐτὸ τὸ ἀνιγμα !

— Τί νὰ σοὶ εἶπω, τὸ ὅποῖον νὰ μὴ γνωρίζῃς ; Οἴμοι ! Οὐδὲν θέλω ἀποσιωπήσει. Δὲν βλέπεις ὅτι κατεσπαραττόμην ὑπὸ τύψεως συνειδότος ; δὲν βλέπεις ὅτι ἡ ἔλευσις σου ἀνεζωπύρησεν ἐν τῇ καρδίᾳ μου ἀκτίνα ἐλπίδος ; Δὲν ἐννοεῖς ὅτι εἰκοσάκις ἀπεφάσισα νὰ εἰσέλθω εἰς τὸν ναὸν τοῦ ὑψίστου, διὰ νὰ παρακκλήσω ἱερέα τινα νὰ μὲ δώσῃ τὴν συγχώρησιν τοῦ ἐγκλήματος, τὸ ὅποῖον ἐδειλίουν νὰ ὁμολογήσω, καὶ ὅτι οὐδέποτε ἐτόλμησα νὰ τὸ πράξω, ἐπειδὴ ὁ Θεὸς καὶ ἡ ἐκκλησία μοὶ ἐνέπνεον τρόμον ; ... δὲν εἶσαι δὲ σὺ ὁ μόνος δυνάμενος νὰ μὲ ἀθώωσῃ ; δὲν εἶσαι σὺ ὁ ἱερεὺς τὸν ὅποῖον ὁ Θεὸς μοὶ πέμπει ; Εἰς σέ λοιπὸν ἀποτείνομαι, εἰς τὴν εὐσπλαγχνίαν σου, τῆς ὁποίας ἴσως εἶμι πλέον ἢ ὅσον νομίζεις ἄξιος. Ναί. κύριε μαρκέσιε Ἀλπουγιάρ, ἐπειδὴ οὐδόλως διστάζω νὰ σέ ἀναγνωρίσω, ζητῶ τὴν συγγνώμην σου, καὶ θὰ τὴν λάβω. Ἄκουσον.

Τοὺς λόγους τούτους ἐπηκολούθησεν ἐπὶ τινὰς στιγμὰς σιωπῆ ἄκρ. Ὁ Εὐγένειος δὲν εἴξευρε τί νὰ πιστεύσῃ.

— Οἱ λόγοι μου θέλουν ἴσως σοὶ φανῆ παράδοξοι, ἐξηκολούθησε μετὰ μικρὰν σκέψιν ὁ Βολφράμ, ἀλλ' ὁμνύω ὅτι θέλουν εἶσθαι ἀληθεῖς, ὅλοι ἀληθεῖς, ὅσον ἡ ἐξομολόγησις, ἣν πρὸ ποδῶν σου κάμνω, τοῦ ἐγκλήματος τὸ ὅποῖον ἐκινδύνευσε νὰ σέ στερήσῃ τῆς ζωῆς. Ἡ ἰδική μου ζωὴ ὑπῆρξε συνέχεια

κκοιργιών και ἐγκλημάτων ἀλλὰ, πράγμα παράδοξον, ὅλη μου αὐτὴ ἡ ζωὴ ἦτον ἐπίσης πάλῃ, καὶ πάλῃ τρομερὰ, τοῦ ἀγαθοῦ τὸ ὅποσον ὠνειροπόλουν καὶ τοῦ κακοῦ τὸ ὅποσον μοὶ ἐπέβαλλον. Ἡ δισοτραμμμένη ἀνατροφὴ τὴν ὁποίαν μοὶ ἔδωκαν, δὲν ἴσχυσε νὰ πνίξῃ τὰ ἐμφωλεύοντα ἐν τῇ καρδίᾳ μου σπέρματα τῆς ἀρετῆς. Ἦμην δοῦλος ἀνθρώπων ἀπολωλότων, καὶ ἔσυρα κλαίων τὴν ἄλυσίν μου ἤμην υἱὸς παρῖα, καὶ ὄφειλον νὰ γίνω παρῖας ὡς ἐκεῖνος! Ἐν μόνον ἠδύνατο νὰ μὲ φέρῃ εἰς τὴν εὐθεῖαν ὁδὸν, ἀλλὰ ματαίως τὸ ἐπεδίωξα ἡ ἐλευθερία. Μ' ὅλα δὲ τὰ ἐγκλήματά μου, ὑπῆρξα δυστυχὴς μᾶλλον ἢ ἔνοχος, καὶ ἐὰν σήμερον ἀτιμασθῶ δημοσίως, ὅλη ἡ ἀτιμία θέλει πέσει ἐπὶ τῆς Βέρθας, τοῦ μόνου ἔρωτος τῆς ζωῆς μου. ὦ! κύριε! οἶκτον δι' αὐτὴν! οἶκτον δι' ἐμέ!...

— Ἡ δικαιολόγησις αὐτῆ, διέκοψεν ὁ Εὐγένειος, τοῦ ὁποίου ἡ ἠλλοιωμένη φωνὴ προέδιδεν αὐξοῦσαν συγκίνησιν, ἐνδέχεται νὰ ἀρκέσῃ δι' ἐμέ, ὅστις δὲν δύναμι νὰ ἦμαι δικαστὴς ἄμα καὶ διάδικος εἰς τὴν κατὰ τοῦ κατηγορίαν ἀλλ' εἶνε ἀδύνατον νὰ γένη δεκτὴ παρὰ τῷ δικαστηρίῳ, εἰς τὸ ὅποσον τὸ τῆς ἀμεροληψίας καθῆκον δὲν ἐπιτρέπει νὰ δειχθῇ γενναῖον. Ἐτ πάλαισας, λέγεις, πνευματικῶς ὄφειλες νὰ ἀντισταθῆς.

— Ν' ἀντισταθῶ! Ἄλλ' ἤμην τόσο ἀδύνατος, οἱ δὲ δῆμιόι μου τόσο σκληροὶ! οἱ σιδηροὶ τῶν βραχίονες ἤθελον μὲ κατασυντρίψει!

— Ὦφειλες λοιπὸν νὰ ἀποθάνῃς, εἶπεν ἀποτόμως ὁ Εὐγένειος.

— Ν' ἀποθάνω! ἀλλ' ὅταν ἔφθασα τὴν ἡλικίαν, καθ' ἣν ἠδύναμην νὰ ἀπαλλαγῶ διὰ τῆς αὐτοκτονίας, ὁ ἔρωτος, τὸ δεύτερον τοῦτο μέρος τῆς ζωῆς, εἰσδύσας εἰς τὴν καρδίαν μου, ἀνῆγειρε τὸ ναρκωθὲν αἴσθημα τῆς φιλοζωίας, καὶ μὲ ἔκαμε νὰ ἐπεκτείνω τὸν ἔνοχον βίον μου.

— Τότε ἔπρεπε νὰ φύγῃς...

— ὦ! μὴν ἐπαναλαμβάνῃς αὐτὴν τὴν λέξιν, ἐπειδὴ μὲ

καίει καὶ μὲ παγώνει συγχρόνως· ἐπειδὴ ἀντήχησεν πολλάκις καὶ θλιβερῶς εἰς τὴν ἀκοήν μου. Νὰ φύγω! καὶ νὰ ὑπάγω τοῦ; . . . εἰς τόπον ὅπου οὐδεὶς ἤθελε μοὶ τείνει τὴν χεῖρα! Καὶ ὑπὸ ποῖον ὄνομα; . . . Νὰ ἀφήσω ἄτιμον ζῶν, διὰ νὰ λάβω ἄτιμον θάνατον; Ἄλλως τε ἤμην μόνος· πρέπει δὲ νὰ ἦναι δύο, διὰ νὰ γίνωσι σκέψεις περὶ εὐτυχίας, περὶ μέλλοντος, περὶ ἐλευθερίας. Ἐγὼ ὅμως ἤμην μόνος, δὲν εἶχον οὔτε φίλον, οὔτε σύντροφον ἄλλον ἢ τὴν ἀπελπισίαν. Πρὸς τούτοις ἐνθυμούμην πάντοτε τὴν πρώτην μου δραπετεύσεως ἀπόπειραν, καθ' ἣν ὁ θεὸς προφανῶς μὲ ἐγκατέλειψε. Τότε εἶχον σύντροφον προσφιλῆ, φίλον ἐπιστήθιον· εἶχον ἀδελφόν, μικρὸν ὡς ἐμὲ, καὶ πενταετῆ μόλις. Ὀλέθριον προαίσθημα, συγκεχυμένος φόβος τῆς τύχης, ἣτις μᾶς περιέμενε, κατέλαβε συγχρόνως ἀμφοτέρους, τὸ δὲ κοινὸν κατὰ τῶν τυράννων μᾶς μίσος μᾶς συνήνωσε πρὸς τὸν κοινὸν σκοπὸν τῆς ἀπελευθερώσεως. Πολλάκις, ἀναθαίνοντες τὰς ἀποτόμους κορυφὰς τῶν ὀρέων, καὶ βυθίζοντες τὰ βλέμματα εἰς μακρυνοὺς ὀρίζοντας, τῶν ὁποίων τὰ πέρατα ἐχρυσούντο ἀπὸ τὸν ἥλιον « Ἐκεῖ κάτω, » ἐλέγομεν, ὀπισθεν τῶν ἀπεράντων ἐκείνων βράχων, ὀπισθεν » τῶν σκοτεινῶν ἐκείνων δασῶν, πρὸς τὸ μέρος τοῦ μεγάλου » χρυσοῦ ἀστέρος, θὰ ὑπάρχη φύσις ἥτιον τῆς ἐνταῦθα ἀγρία, » ἄνθρωποι ἥττον τῶν δεσποτῶν μᾶς σκληροί. . . Εἰς πρώτων « εὐκαιρίαν νὰ προσευχηθῶμεν καὶ νὰ φύγωμεν » . . . Ἐτρεφόμεθα εἰς πολλῶν μηνῶν διάστημα μὲ τὰ χαροπαῖα ταῦτα σχέδια. Μίαν ἐσπέραν. . .

— Σιώπα ἐφώναξεν ὁ Εὐγένειος μετὰ φωνῆς συγκεκνημένης, ὦ! ἡ κεφαλὴ μου πυρέσσει! Σιώπα, ἄφες νὰ ἐξακαλουθῆτω ἐγώ. ἤρχισας τὴν διήγησιν θλιβεράς καὶ τρομεράς ἱστορίας· ἴσως ἐμάντευσα τὸ τέλος.

Ὁ Βολφράμ ἤχροατο ἐκπληκτος.

— Μίαν ἐσπέραν. . . ἐπειδὴ ἐδῶ, νομίζω, σὲ διέκοψα, μίαν ἐσπέραν, ἐνῶ οἱ δεσπότες των, μεθύσαντες εἰς

συμπόσιον, ἦσαν ἐεθυθισμένοι εἰς βαθὺν ὕπνον, τὰ δύο παιδία, θαρρόοντα εἰς τὸν θεόν, ἐξῆλθον τοῦ κατηραμένου ἐκείνου καταγωγίου, κρατούμενα ἀπὸ τὰς χεῖρας καὶ βαδιζοντα ἐν τῇ σκιᾷ· ἠκολούθησαν δὲ μεταξὺ τῶν βράχων ἐλικοειδῆ ὁδόν, τῆς ὁποίας ἐγνώριζον λεπτομυρῶς τοὺς κρημνώδεις ἐλιγμούς καὶ τῆς διαβάσεως τοὺς κινδύνους. Εἶναι ἀληθές;

— Ναί!

— Ὁ οὐρανὸς ἦτο μεγαλοπρεπής, ἂν καὶ σκοτεινός. Μετ' ὀλίγον ἔφθασαν εἰς ὁδὸν εὐρυτέραν καὶ εὐθυτέραν τῶν ἄλλων. Εἶναι ἀληθές καὶ τοῦτο;

— Ναι, ναί.

— Δὲν εἰμπορῶ πλέον νὰ ὁμιλήσω . . ὕστερον; . . .

— Ἐτρέξαμεν πολλὴν ὥραν χωρὶς νὰ σταθῶμεν, ἐξηκολούθησεν ὁ Βολφράμ. Ἄλλ' οἱ φύλακες, ἐννοήσαντες τὴν φυγὴν, μᾶς ἐδίωκον. Τότε ἐχρειάσθη νὰ διπλασιάσωμεν ταχύτητα· ἐγὼ ὁμῶς, ἀσθενέστερος τοῦ ἀδελφοῦ μου, ἔπεσα κατὰ γῆς αἰσθημαίνων, ἐξηντλημένος. Ἐκεῖνος ἐδίσταζε περὶ τοῦ πρακτείου· ἀλλὰ τὰ βήματα ἐγίνοντο ὁλονὲν εὐκρινέστερα. Ἀπεμικρύνθη τότε ἔτεινα πρὸς αὐτὸν τὰς χεῖρας ἱκετευτικῶς, ἀλλ' ἦτο μακράν. Ὁ θεὸς μᾶς εἶχεν ἀποχωρίσει διὰ παντός.

— Ἀπὸ τῆς ἀποφράδος δ' ἐκείνης νυκτός, δὲν κατηράσθη ποτὲ τὸν ἀδελφόν σου;

— Καὶ διατί! ἔπρεπε νὰ μνησιχκῶ, διότι ὑπῆρξεν εὐτυχέστερός μου;

— Ἄλλ' ἐὰν ἤρχετο ἐδῶ, ἔμπροσθέν σου, δὲν ἤθελες αἰσθανθῆ ἀνεγειρομένην ὄλην σου τὴν ὀργὴν κατ' ἐκείνου, ὅστις σὲ ἐπρόδωκε; Ἐπειδὴ ὅλα τὰ ἀδικήματα, ὅλα σου τὰ ἐγκλήματα καὶ αἱ δυστυχίαι εἶναι ἀποτέλεσμα τοῦ ἐγωῖσμοῦ, τῆς χαμερπείας του!

— Πταίει ἐκεῖνος διὰ τὴν ἰδικὴν μου ἀδυναμίαν; Ὅχι, ὄχι, ὅτ' τὸν ἐσυγχώρουν.

— Συγχώρησόν μοι λοιπόν, ἀδελφέ μου ! ἐφώναζεν ὁ Εὐγένειος, ῥιπτόμενος πρὸ τῶν γονάτων τοῦ Βολφράμ.

Διὰ ταχέος κινήματος ὁ Βολφράμ ἀνεσήκωσε τὸν Εὐγένειον, τρυφεροὶ δὲ ἐναγκαλισμοὶ τοὺς ἐκράτουν ἐπὶ πολὺ συνδεδεμένους. Ἡ σπασμωδικὴ αὕτη χαρὰ εἶχε πρὸς μικρὸν ἐξάλειψαι ὅλας τὰς ἀναμνήσεις τῶν δύο ἀδελφῶν· ἀμφοτέροι ἔμεινον ἀκίνητοι, συγγέοντες τὰς ἀναπνοὰς καὶ τὰ δάκρυά των. Ὁ Βολφράμ διέλυσε πρῶτος τὴν σιωπὴν.

— Ἄς ἐξηλείφετο ἡ πληγὴ αὕτη ! εἶπε, καὶ οὐδὲν τῶν ἐπὶ γῆς ἀγαθῶν ἤθελον πλέον ἐπιθυμῆσαι.

— Καὶ τί εἶναι ἡ πληγὴ αὕτη, ἀπήντησεν ὁ Εὐγένειος μὲ ἀπελπησίας κραυγὴν, καὶ τί εἶναι ἡ πληγὴ αὕτη ἀπέναντι τῶν κακῶν ὄλων, τὰ ὅποια σοὶ ἔκαμα ἐγώ ; Εἶμαι ἑκατοντάκις μᾶλλον ἔνοχος σοῦ. Ἦδη κατεμηνύθης παρὰ τῷ βασιλικῷ ἀρχιδικαστῇ τοῦ Μονάχου.

— Καὶ ποῖος λοιπόν με κατεμηνύσεν ; ἀνέκραξε θλιβερῶς ὁ Βολφράμ.

— Ἐγώ, ἀπεκρίθη ὀπισθεν αὐτῶν ἀπαισία φωνή.

Ὁ Βολφράμ καὶ ὁ Εὐγένειος ἐστράφησαν. Ὁ ἱππότης Κλύππελος ἴστατο ἐκεῖ, ἐπὶ τοῦ κατωφλίου, τὴν χεῖρα ἔχων ἐπὶ τῆς λαβίδος τοῦ ξίφους. Συγχρόνως δὲ, τὸ παραπέτασμα τῆς θύρας, δι' ἧς εἶχεν ἐξέλθει ὁ κόμης Μανσφέλδος, ἀπεσύρθη βραδέως, καὶ εἰσῆλθεν ἡ μαρκεσία Ἀλπουγιάρ, φέρουσα ἐπὶ τοῦ ὤχρου ὡσεὶ νεκροῦ μετώπου τῆς σημεῖα ὑπερβολικοῦ τρόμου.

Ὁ Εὐγένειος δι' ἐνὸς μόνοι ἀλματος εὐρέθη πλησίον τοῦ Κλυππέλου.

— Ἐτελείωσας λοιπόν ; ἠρώτησεν ἐμπαθῶς· πόθεν ἔρχεσαι ; Τί ἔκαμες ;

— Πόθεν ἔρχομαι ; ἀπεκρίθη ὁ Κλύππελος· ἐκ τῆς ἀστυνομίας, ὅπου εἰδοποίησα τὸν ἀρχιδικαστὴν. Τί ἔκαμα ; προσέθηκα εἰς τὸν κατάλογον τῶν κακούργων, οἵτινες θέλουν δικασθῆ αὐρίον, τὸ ὄνομα τοῦ ληστοῦ Βολφράμ.

— Δυστυχής! πολὺ ἐβιάσθης! ἀνεβόησεν ὁ Εὐγένειος, δάκνων τὰς χεῖράς του. Ὁ Βολφράμ εἶνε ὁ σύντροφος τῆς νηπιότητός μου, ὁ φίλος τῶν πρώτων μου χρόνων. Τότε τὸν ἐπρόδωκα, σήμερον τὸν δολοφονῶ! ὦ θεία! ὦ θεία ἐκδίκησις!..

— Βέρθα, εἶπεν ὁ Βολφράμ, σύρων αὐτὴν κατὰ μέρος· ὅλα ταῦτα εἶνε βεβαίως δι' ἐσὲ σκοτεινὸν, ἀκατανόητον ὄνειρον... Μάθε λοιπόν... .

— Ἦμην ὄπισθεν τοῦ παραπετάσματος ἐκείνου, ἀπήντησεν ἡ Βέρθα, καὶ τὰ ἤκουσα ὅλα. Ἄλλὰ, σιωπή! Ἴδού, φέρουσι τὸν Ἰώβ, καὶ ἀκούω τὰ βήματα τοῦ θεοῦ μου διευθυνόμενα πρὸς τὰ ἐδῶ... Ὅλον λοιπόν τὸ τρομερὸν τοῦτο μυστήριον θὰ τὸ μάθῃ! Ὁ δυστυχής! θὰ κεραυνοβληθῇ.

— Τί ποιητέον ἤδη; εἶπεν ὁ Εὐγένειος.

— Πρέπει νὰ περιμείνωμεν τὴν θεῖαν ἀπόφασιν, ἀπεκρίθη ἡ Βέρθα. Εἶτα δὲ, κύψασα πρὸς τὸ οὖς τοῦ Κλυππέλου·

— Καὶ πῶς; εἶπεν εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἀκούηται ἀπὸ μόνον αὐτόν· σὺ, ὁ τόσον εὐγενεὺς χαρακτήρως, σὺ, ὁ τόσον γενναίως ψυχῆς, παρεσύρθης οὕτως ἀπὸ τὸ τυφλόν σου μῖσος; εἰς καταγγελίαν! Ὅλον δὲ τὴν χαμῆρπειαν ταύτην σοὶ τὴν ἐνέπνευσεν ὁ ἔρωσ; ὁ ἔρωσ ἐκείνος, τὸν ὁποῖον ἔλεγες τόσον ἀγνόν;... .

Οἱ λόγοι οὗτοι, τοὺς ὁποίους ἐψιθύριζαν μᾶλλον ἢ ἐπρόφερον τὰ χεῖλη τῆς Βέρθας, ἦς τὸ πρόσωπον ἠκτινοβόλει ἀπὸ τὴν μεγαλοπρεπῆ λάμψιν τῆς θλίψεως, ἔπεσον ἀνὰ εἷς ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ ἱππότου, ὡσεὶ σταγόνες κκιομένου μολύβδου. Ἡ ἐπίπληξις τῆς μαρκεσίας προσέβαλλε κατ' εὐθείαν τὴν τιμὴν τοῦ τὸ βλέμμα τις ἐξέφραζε τὴν ἀποσιροφὴν, τὴν ὁποίαν ἐμπνέουν οἱ χαμερπεῖς. Τότε ἔκρινεν αὐστηρῶς τὴν διαγωγὴν του, καὶ ἐνόησεν εὐκόλως ὅτι, καίτοι σύμφωνος πρὸς τοὺς ἀκριβεῖς κανόνας τῆς δικαιοσύνης, ἦτον ὅμως πολὺ μακρὰν αὐτῆ τοῦ νὰ συμβιβάζεται μετὰ τῶν καθηκόντων τῆς ἀληθοῦς χρησιμότητος. Παρετήρησε τότε, ἀλλὰ πολὺ ἄργά, ὅτι ἡ ἀκαιρος ἐκδίκησίς του ἔπιπτε συγχρόνως ἐπὶ τοῦ Βολφράμ, τοῦ ἀν-

τικειμένου τοῦ μίσους του, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῆς Βέρθας, τοῦ ἀντικειμένου τοῦ ἔρωτός του. Ἐνόησε δὲ ὅτι, καὶ παρὰ τῆς συνειδησέως του αὐτῆς, καθὼς καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς Βέρθας, ἐθεωρεῖτο ἀμετακλήτως ὡς προδότης.

Κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἠνοίχθησαν δύο θύραι.

Διὰ τῆς μιᾶς εἰσῆλθεν ὁ κόμης Μανσφέλδος.

Διὰ τῆς ἑτέρας δὲ εἰσῆλθε, φρουρούμενος ὑπὸ στρατιωτῶν, ἐμέσως ἀποσυρθέντων, ὁ ληστής Ἰώβ ὁ Λυκοπόδης.

Ἡ Βέρθα ἠρίθμησε διὰ τοῦ ἐλέμματος τοὺς μάρτυρας τῆς προσδοκωμένης σκηνῆς. Δὲν εἶδεν, εἰμὴ τὸν κόμητα Μανσφέλδον, τὸν Βολφράμ καὶ τὸν Εὐγένειον.

Ὁ Κλύππελος εἶχε γίνεαι ἀφαντος.

XIII.

Δύο σταγόνες τοῦ αὐτοῦ αἵματος.

— Ἰώβ, εἶπεν ὁ κόμης, ἐζήτηται νὰ μᾶς ὀμιλήσῃς. Ὁ μαρκέσιος Ἀλπουγιάρ, ὡς καὶ ἐγὼ, ἐνεδώκαμεν εἰς τὰς ἐπιθυμίας σου. Λέγε λοιπὸν, ἀκροώμεθα.

— Ὅσα ἔχω νὰ εἶπω δι' ἐλαυτὸν δὲν εἶναι τόσον πολλὰ, εἶπε μετὰ γλύκωνος φωνῆς ὁ Ἰώβ· μὲ ἐγνώρισαν ὅλοι, καὶ δὲν εἶμπορῶ νὰ ἀρνηθῶ τὴν ἐνοχὴν μου. Ὑπεσχέθησαν ὅμως τὴν ζωὴν εἰς ἐκείνον ὅστις παραδώσῃ ἓνα ἔνοχον εἰς χεῖρας τῆς δικαιοσύνης, καὶ ἐπειδὴ αὐτὸ μοῦ εἶνε εὐκόλον, ἀπεφάσισα νὰ γλυτώσω τὸ δυστυχησμένον μου κορμὶ ἀπὸ τὴν ἀγχόνην καὶ ἀπὸ τοὺς κόρακας. Ἐπειτα, τί θὰ ὠφελήσῃ ὁ θάνατος τοῦ Ἰώβ, τοῦ ὁ γεροδιάβολος μόλις καὶ μετὰ εἰας κατορθώνει νὰ κινηθῇ; Εὐμορφος θρίαμβος! Νὰ κρεμάσουν ἓνα γέροντα, ὅστις σήμερον ἢ αὐριον ἀποθνήσκει! Ἄ! δὲν ἀξίζει τὸν κόπον. Ἐρωτήσατε τοὺς συντρόφους μου, θὰ σᾶς εἰποῦν. Τὸν γέρω Ἰώβ! Ἄ! καὶ δὲν ἐπαρέθησαν νὰ τὸν πιᾶσουν; Αὐτὸς εἶναι τώρα τόσο καὶρὸς ποῦ

δὲν εἶνε καλὸς παρὰ διὰ τὴν τρώγην. Ἄν συναλαμβάνετο ὁ υἱὸς τοῦ Ἰωβ, ὁ ἥρωας τῶν βουνῶν, ὁ ἀληθὴς Καισαρειανός, ὁ πλεόν ἀνδρεῖος καὶ πλεόν τρομερὸς ἀρχηγός, ὦ ! τότε μάλιστα ! ἀλλ' αὐτὸς εἶνε ἐλεύθερος ἀκόμη. Αὐτὸν λοιπὸν τὸν υἱὸν μου, κύριε κόμη, ἐπειδὴ εἰδείχθη ἀχάριστος πρὸς ἐμὲ, ὤμωσα νὰ τὸν ἐκδικηθῶ, καὶ ἐγὼ μόνος εἰξεύρω ποῦ εἶνε. . .

— Τί εἶπες ; διέκοψε μετ' ἀγανακτήσεως ὁ κόμης. διὰ τὴν σώσῃς τὴν ζωὴν σου, ἀποφασίζεις νὰ φονεύσῃς τὸν υἱὸν σου; Καὶ ἐλπίζεις νὰ κινήσῃς εἰς οἶκτον τοὺς δικαστάς σου, βεβηλώνων οὕτω τὸ εὐγενέστερον τῶν αἰσθημάτων, τὴν πατρικὴν στοργήν ! Ἄ ! ἂν δὲν τὸ ἤκουα μὲ τὰ ἴδια ὦτά μου, οὐδέποτε ἤθελον πιστεῦσαι εἰς τόσῃν ἀθλιότητα !

— Περιμείνατέ, εἶπεν ὁ Ἰωβ, ῥίπτων λαθραῖον βλέμμα ἐπὶ τοῦ Βολφράμ. μὴ με καταδικάζετε τόσον γρήγορα. Λέγων, τὸν υἱὸν μου, ἀκολουθῶ παλαιὰν συνήθειαν. . . συνήθειαν εἰκοσιπέντε χρόνων περίπου. Ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι ἡ λέξις αὕτη ἦτον ἐκ συνθήκης. Ὁ ἄνθρωπος τὸν ὁποῖον θὰ παραδώσω δὲν εἶνε υἱὸς μου, ἀλλ' ἓνας ἀθλιὸς ἐγωῖστὴς, ὅστις, ἐνῶ μὲ ἐνόμιζε πατέρα του, δὲν ἠσχύνθη νὰ με διώξῃ βαρβάρως ἀπὸ τὸν οἶκόν του, καὶ νὰ με στείλῃ εἰς βέβαιον θάνατον. Ἐλπίζω, κύριε κόμη, νὰ μὴ σᾶς φαίνομαι τώρα τόσο ἐνοχος, καὶ νὰ μὴ ἀποβῆ ὅλως διόλου ἀνωφελὴς ἡ καταγγελία μου. Αὐτὸς λοιπὸν ὁ ἄνθρωπος ὀνομάζεται. . .

— Περιττόν ! σιῶπα, ἐφώναζεν ὁ Βολφράμ, κυριευθεὶς ἀπὸ μανιώδη παρὰφοράν. Κύριε κόμη Μανσφέλδε, ἐμὲ, ναι, ἐμὲ παραδίδει ὁ γέρον οὗτος εἰς τὴν ὀργὴν σας. Ἀλλὰ, τὸ ἤκουσατε, τὸ εἶπε μόνος του, δὲν εἶμαι υἱὸς του ! Βέρθη ! Βέρθη ! δὲν εἶμαι υἱὸς του ! βλέπεις ; Ἄ ! ἡ καρδιά μου τὸ ἐμάντευσε πρὸ πολλοῦ ! ποτὲ υἱὸς δὲν ἠδύνατο νὰ μισήσῃ τὸν πατέρα του ὅσον ἐμίσουν ἐγὼ τὸν ἄνθρωπον αὐτόν !! Ἀλλὰ τότε, ποῖος εἶμαι ; ἀφοῦ, γέρον, δὲν ἤμην υἱὸς σου, τίνι τρόπῳ κατέστης τύραννος τῆς ψυχῆς μου ; τίνι τρόπῳ κατέστης κακὸς δαίμων

τῆς ζωῆς μου ; Ἀφοῦ δὲν ἤμην κτῆμά σου, τίني δικαίωματι
μὲ καταδικάσῃς εἰς τὴν ἀτιμίαν ; διατί δὲ, ἐξηκολούθησες, δει-
κνύων τὸν Εὐγένειον, διατί μὲ ἐχώρισας ἀπὸ αὐτοῦ τοῦ φίλου,
τὸν ὁποῖον ὡς ἐκ θαύματος ἀνεῦρον, καὶ τοῦ ὁποίου αἱ πρῶ-
ται ἀναμνήσεις συγχέονται μὲ τὰς ἰδικάς μου ; Ὡ ! ἀποκρί-
θητι, διὰ νὰ μὴ ὑποτεθῇ ὅτι καὶ ταῦτα εἶνε βδελυρὴν ψεύδος.
Εἰπέ ! Ὡ ! εἰπέ ! ἀπόδειξον παιδιθῆλως ὅτι δὲν εἶσαι πατήρ
μου ! θέλω νὰ ἤμχι βέβαιος. Ἀποκρίθητι, καὶ πρόσσεχε νὰ εἴ-
πῃς, ὡς ἐνώπιον τοῦ θεοῦ αὐτοῦ, τὴν καθαρὰν ἀλήθειαν.

Ἐπεὶ ὁ Ἰώβ ἔθεσε τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ μετώπου του, ὡς διὰ νὰ συ-
νάψῃ τὰς ἀναμνήσεις του, ἔπειτα δὲ ἐπανελάβεν ἐν μέσῳ
βαθείας σιγῆς.

— Ἐπέρασαν πολλοὶ χρόνοι, Βολφράμ, ἀπὸ τὴν ἡμέραν, καθ'
ἣν ἔπεσες εἰς τὰς χεῖράς μου μὲ ἐν ἄλλο παιδίον, τὸ ὁποῖον,
νομίζω, ἦτον ἀδελφός σου. Λι ἀστραπαὶ ἐφώτιζον τὸν ὀρίζοντα,
καὶ ἡ βροχὴ ἐπιπτε ποταμηδόν. Ἐπέστρεφα διὰ τῶν βουνῶν
τοῦ Καλστάν εἰς τὴν φωλεάν μας, προφυλαττόμενος ὅπως
ἠδυνάμην κατὰ τῆς βροχῆς ὑπὸ τοὺς βράχους τοῦ Μέγγ - Φράου.

— Μέγγ - Φράου ! ἐπανελάβεν ὁ κόμης.

— Ὁ ἥλιος εἶχε δύσει, καὶ ἦτον ἐντελής ἐρημία... Καὶ ποῖος
ἐτόλμα νὰ ἐκτεθῇ εἰς τοιοῦτον δρόμον, καὶ μὲ τοιοῦτον καιρὸν.
Ἐπεριπάτουν λοιπὸν μόνος, παλαίων ὅσον ἠδυνάμην καλλίτερα
κατὰ τῆς κακοκαιρίας, ὅταν ἔξαφνα ἤκουσα στεναγμούς. Ἐπ-
πρόσεξα τὰ κλαύματα ἐξήρχοντο ἀπὸ μίαν χαράδραν. Ἐσκυψα
τότε, καὶ εἶδα δύο παιδιά ἀγκαλιασμένα καὶ κλαίοντα.

— Ἡμᾶς ! Ἡμᾶς ! εἶπον ὁμοφώνως ὁ Εὐγένειος καὶ ὁ
Βολφράμ.

— Ἄμα μὲ εἶδον, ἔτρεξαν, παρακαλοῦντά με νὰ τὰ σώσω·
ἐγὼ ὅμως, λαβῶν ἀνά ἐν ὑπὸ τὴν μασχάλην μου, τὰ ἐπρόσ-
φερα, ὅταν ἔφθασα εἰς τὸ κατάλυμά μας, ὡς πολῦτιμον δῶ-
ρον εἰς τοὺς Καισαρειανούς. Μετὰ τινα δὲ καιρὸν τὸ ἐν ἀπὸ
τὰ δύο κητώρθωσεν νὰ φύγῃ.

— Ἐγώ! εἶπεν ὁ Εὐγένειος.

— Τὸ ἄλλο, ἐξηκολούθησεν, ὁ Ἰώβ, ἐπέρασεν ἔκτοτε ὡς υἱὸς μου· μὲ ἀπῆλλαξε δὲ πρὸ ὀλίγου ἀπὸ τὸν κόπον τοῦ νὰ τὸν ὀνομάσω, φανερώσας μόνος τὸ ὄνομά του. Ὁ Βολφράμ λοιπὸν, νυμφευόμενος τὴν κυρίαν Βέρθαν, ἠπάτησε τὴν εὐπιστίαν σας, καὶ ὡς ἐκ τούτου εἶναι διπλάσιος ἔνοχος, διπλάσιος τιμωρίας ἄξιος· ὥστε ἡ ἐκμυστήρευσις μου αὕτη, ἥτις χρησιμεύει ὡς ὁδηγὸς τῆς δικαιοσύνης τοῦ δικαστηρίου, σὰς ἀποκαλύπτει συγχρόνως μηχανορραφίαν, τῆς ὁποίας, σεις κύριε κόμη, ὑπῆρξατε θύμα. Ἐλπίζω λοιπὸν. . .

— Οὐδὲν ἔλπιζε ἄθλιε! ἐφώναξεν ὁ κόμης Μανσφέλδος, φθάσας εἰς τὸ ἔπακρον τῆς ἀγανακτικῆσεως· ἀγνοεῖς ὁποίου ἐγκλήματος, χιλιάκις μεγαλητέρου ἐκείνων διὰ τὰ ὅποια κατηγορεῖσαι, ὠμολόγησας ἑαυτὸν ἔνοχον! Ἰώβ! Ἰώβ! μεταξὺ τῶν δικαστῶν, οἷτινες θέλουν σὲ δικάσαι αὔριον, θὰ εὐρεθῇ εἰς ἀνιλεῖς. Ὁ δικαστὴς οὗτος, ὅστις ἤθελε ψηφιοφορῆσαι ὑπὲρ ἄλλου εἵδους ποινηῆς, ἢ τὸν θάνατον, ἐὰν ἐγνώριζέ τινα ὀδυνηροτέραν τούτου, θὰ ἦναι ὁ κόμης Μανσφέλδος, ὁ ἄνθρωπος ὅστις χρεωστῆται εἰς σὲ τὰς μεγαλητέρας του θλίψεις· ὁ πατὴρ, τὸν ὁποῖον ἐγύμνωσας τῶν τέκνων του! ! . .

Ὁ Ἰώβ ἐνόησε μετὰ τρόμου τὸ πνεῦμα τῆς ἀπειλῆς ταύτης, εἰς τὴν ὁποίαν δὲν ἐτόλμησε νὰ ἀπαντήσῃ. Μόλις ἀσυνάρτητοί τινες λέξεις ἐξῆλθον τοῦ στόματός του, εἰς ἔν δὲ τῆς Βέρθας βλέμμα οἱ στρατιῶται, εἰσελθόντες, ἐπανάφερον αὐτὸν εἰς τὴν φυλακὴν.

Ὁ κόμης εἶχεν ἐξαντλήσει τὰς τελευταίας φυσικὰς του δυνάμεις ἐν τῇ ἀγωνιώδῃ τῶν λόγων του ὁρμῇ. Ἐνθὲν δὲ ὁ Βολφράμ καὶ ὁ Εὐγένειος παρετήρουν αὐτὸν μετὰ σιωπηλῆς ἐκστάσεως, ἐπὶ τοῦ κατατεταραγμένου αὐτοῦ προσώπου ἔλαμψεν αἴφνης ἀμυθῆτου χαρᾶς ἀκτίς, διευθύνθη δὲ πρὸς τοὺς δύο ἀδελφοὺς, προσμειδιῶν, κινῶν τὰς χεῖρας καὶ κατατρώγων αὐτοὺς διὰ τοῦ βλέμματός. Ἀλλὰ πρὶν ἢ φθάσῃ πλητ-

σίον των, πυκνὸν νέφος τῷ ἐκάλυψε τοὺς ὀφθαλμοὺς, τὰ γόνατά του ἐκάμφθησαν, καὶ ἔπεσεν ὑπτίως, μὴ δυνηθεὶς νὰ πριφέρει οὐδὲ λέξει.

Ἡ Βέρθα μετὰ ταχύτητος ἀστραπῆς ἐγονάτισε παρ' αὐτῷ, καὶ ἀποτεينوμένη πρὸς τὸν Εὐγένειον καὶ τὸν Βολφράμ:

— Γρηγόρα, βοηθήσατε τὸν πατέρα σας! εἶπεν, ἀνεγείρουσα τὴν κεφαλὴν τοῦ γέροντος, καὶ σπηρίζουσα αὐτὴν ἐπὶ τῶν γονάτων τῆς.

Συγχρόνως αἱ μεγάλαὶ αἰθούσαι ἐπλήρουντο ζωηροῦ καὶ καὶ θορυβώδους πλήθους, τὸ ὁποῖον ἐξέφραζε μεγαλοφώνως τὴν ἀπορίαν του, μὴ βλέπον οὔτε τὸν μαρκεσίον, οὔτε τὴν μαρκεσίαν Ἀλπουγιάρ. Ἐν τούτοις ἡ Βέρθα, μὴ θέλουσα νὰ ἀφήσῃ τὸ στάδιον ἀνοικτὸν εἰς ὑπονοίας, τὰς ὁποίας ἡ ἐντελής ἀπουσία αὐτῆς ἠδύνατο νὰ καταστήσῃ βασίμους, εἰσήλθε συνοδευμένη παρὰ τῶν περιέργων τοῦ πλήθους θλιμμάτων, ὑπὸ τὰ ὁποῖα ἠσθάνθη ῥίγος διατρέχον κατὰ μήκος τὸ κεκμηκὸς αὐτῆς σῶμα. Ἐθέησε δὲ νὰ καταβάλλῃ ὅλας τὰς δυνάμεις, διὰ νὰ κατορθώσῃ ν' ἀνθέξῃ εἰς τὴν δοκιμασίαν ταύτην. Ἡ ὠχρότης καὶ ἡ ταραχὴ αὐτῆς, καθὼς ὑπὸ βεβιασμένον μεδίωμα κρυπτόμεναι, εἶχον ἤδη παρατηρηθῆ, καὶ ἔδωκαν ἀφορμὴν εἰς ὑποκρύφους ψιθυρισμοὺς. Ἀλλὰ, κατ' εὐτυχίαν, αἱ διάφοροι ἐμείναι φωναὶ ἐκαλύφθησαν ὑπὸ τὸν θορυβώδη καὶ ἔντονον ἤχον τῆς ὀρχήστρας, καὶ ἡ Βέρθα ὠφελουμένη τῆς αἰφνιδίας συγχύσεως, τὴν ὁποίαν ἡ μουσικὴ ἔφερε μεταξὺ τῶν χορευτῶν, ἐξῆλθε λαθραίως, καὶ ἐπανῆλθεν εἰς τὸν θάλαμον, ὅπου ὁ Μανσφέλδος, περικυκλωμένος ὑπὸ τῶν υἱῶν αὐτοῦ, εἶχεν λάβει ὀλίγον τὰς αἰσθήσεις του, καὶ προσεπάθει νὰ κρίσῃ ἐπὶ τὴν τετραραγμένον νοῦν του.

Ἄλλ' ἡ πρώτη λέξις, τὴν ὁποίαν, ἅμα συνελθὼν, ἐπρόφραξεν ὁ κόμης, ὑπῆρξεν ἔκφρασις νέας καὶ θλιβερᾶς ἀγωνίας.

— Ἀλλοίμονον! τί θὰ γίνῃς; εἶπεν, ἐλκύων τὸν Βολφράμ ἐπὶ τῆς καρδίας του.

— Ἀκούσατε, πάτερ μου, εἶπεν ὁ Εὐγένειος· ὁ Βολφράμ εἶναι ἄξιος συγγνώμης. Ἴσως ἐμπνευσθῶμεν σωτήριόν τινα ἰδέαν. Ἐν τούτοις, ἰδοὺ τί προτεῖναι ἐγώ.

— Δέγε, λέγε, εἶπεν ὁ γέρον.

Ἡ μέριμνα, ἣτις κατεῖχε τὰ διάφορα πρόσωπα τῆς σκη-
νης ταύτης, ἐμπόδισεν αὐτὰ τοῦ νὰ ἴδωσι τὸν ἱππότην Κλύπ-
πελον, ὅστις, ὠχρὸς, καὶ μὲ πεπλανημένον ἦθος, εἶχεν εἰσαέλ-
θει λαθραίως, καὶ ἐκράτει ἐπ' αὐτῶν προσκεκολλημένον ἀπλα-
γῆς, τρομερὸν καὶ ἀκίνητον βλέμμα.

XIV

Σώζεται ἡ τιμή.

— Δι' ἀταραξίας καὶ ἐπιτηδειότητος, ἐπανάλαβεν ὁ Εὐγέ-
νειος, μετὰ τινῶν λεπτῶν σκέψιν, δυνάμεθα νὰ θεραπεύσωμεν
τὸ κακόν. Ἀλλὰ καὶ αὕτη ἡ ἐλπίς μου κλονίζεται ὑπὸ σκλη-
ρᾶς ἀμφιβολίας· φοβοῦμαι προδοσίαν ἐκ μέρους τοῦ Ἰώβ.

— Αὐτὸ μόνον τὸ ἐμπόδιον εἶναι; διέκοψε μετ' ἀποφασι-
σμένου τόνου ὁ κόμης· ἐπιφορτίζομαι νὰ ἄρω αὐτὸ ἐγώ. Ὅχι,
ὁ Ἰώβ δὲν θέλει προδώσει τὸν Βολφράμ! Τὴν ἐσπέραν ταύ-
την, τώρα ἀμέσως, θέλω ὑπάγει πρὸς συνέντευξίν του εἰς τὰς φυ-
λακὰς, καὶ, ἐπειδὴ εἶναι ἀνάγκη, θὰ συγκατατεθῶ καὶ συνθή-
κην νὰ κάμω μετ' αὐτοῦ τοῦ ἀλιτηρίου. Ἄς μὲ ἀφήσῃ τὸν υἱόν
μου, καὶ παραιτῶ τότε τὴν πατρικὴν ἐκδίκησίν μου, ἐγγυῶμαι
περὶ αὐτοῦ εἰς τὸ δικαστήριον. ὦ! εἶμαι βέβαιος! Ὁ Ἰώβ
θέλει μὲ στερήσει καὶ δευτέραν φορὰν τοῦ υἱοῦ μου.

— Ἀφοῦ ἀπᾶξ ἀποφύγωμεν τὸν κίνδυνον τοῦτον, ἐξηκο-
σῆπεν ὁ Εὐγένειος, λαμβάνων τὴν χεῖρα τοῦ πατρὸς του,
ἀγνιστί, ἢ πλὴν ἀνθρώπινος δύναμις εἶναι ἰκανὴ νὰ ἀντιταχθῇ
κατὰ τῶν ἠνωμένων ἀγώνων μας; Παραχωρῶ τὸ ὄνομά μου
εἰς τὸν Βολφράμ, τὸν ἀναγνωρίζω ὡς μαρκέσιον. Ἄλπουγιαρ,

ἔγώ δέ, ἐγὼ ἀναλαμβάνω, πάτερ μου, τὸ ἰδικόν σας, καὶ οὕτω τὸ ἀρχαῖον στέλεχος τῶν Μανσφέλδων ἀναγεννᾶται ἐν ἐμοί.

— ὦ, θεέ μου! ἡδύνατό ποτε νὰ φωτίσῃ τὸ σκότος τῶν γῆραιῶν μου χρόνων λαμπρότερον ὄνειρον! Λοιπὸν οἱ ἡδεῖς, οἱ μαγευτικοὶ οὗτοι λόγοι δὲν μὲ ἀπατοῦν; Τὸ ὄνομα τῶν Μανσφέλδων θέλει ἀναζήσῃ, ἔντιμον, νέον, ἔνδοξον!

— Πόθεν προέρχεται ἡ πκράλογος αὕτη ἡσυχία, διέκοψε, μετ' ἀπελπισίας κραυγῆς, ἡ Βέρθα. Βολφράμ! τόσον σὲ τυφλόνει ἡ λήθη τῆς δυστυχίας; δὲν ἐνθυμῆσαι ὅτι ὁ αἰώνιος, ὁ ἄσπονδος ἐχθρὸς σου, ὅτι ὁ ἱππότης Κλύππελος σὲ ἐπρόδωκε πρὸ ὀλίγου ἔτι εἰς τὸν ἀρχιδικαστήν;

— Ἡ Βέρθα ἔχει δίκαιον, ἀπεκρίθη ἀταράχως Βολφράμ. Τετέλεσται πλέον. Τὸ ἐγκλημα δὲν δύναται, δὲν πρέπει νὰ φέρῃ πάντοτε τὸ προσωπεῖον τῆς ἀρετῆς· τὸ ψεῦδος τοῦτο μὲ ἔνοχλεῖ, μὲ φονεῖ. Ἄς ἀφήσωμεν τὸ πεπρωμένον μου νὰ ἐκτελεσθῇ. Ἄλλως τε, διὰ νέων ὑποκρισιῶν καὶ δόλων, τίς οἶδε! ἔὰν θέλωμεν μέχρι τέλους δυνῆθῃ νὰ ἀποφύγωμεν τὴν θείαν ἐκδίκησιν.

— Βολφράμ! ἐπιθύρῃσεν ἡ Βέρθα αἰσθανομένη ἐκλειπούσας τὰς δυνάμεις τῆς.

— Μὴ λυπῆσαι, φιλότιμη μου, ἐπανελάθεν ὁ Βολφράμ, ἐπειδὴ εἶμαι εὐτυχής· ἐπειδὴ ἡ κατάρρα, ἥτις ἐπεβάρυνε τὴν κεφαλὴν μου, ἐξηλείφθη ἀπέναντι τοῦ φωτός, δι' οὗ ὁ κόμης περιέβαλε τὸ μέτωπόν μου, ὀνομάσας με υἱόν του. Αἱ χεῖρές μου εἶναι ἔνοχοι, ἀλλ' ἡ καρδία μου ἀγνή.

— Ἀκούω θόρυβον, εἶπεν ἡ Βέρθα, πλησιάζουσα εἰς τῶν παραθύρων. Θεέ μου! στρατιῶται εἰσῆλθον διὰ τῆς ἀλλοῦ εἰς τὴν αὐλὴν, καὶ ἐτοιμάζονται νὰ ἀναβῶσι! ὦ! φύλαξόν μου!

— Ἀπ' ἐδῶ, εἶπεν ὁ Εὐγένειος, δεικνύων εἰς τὸν Βολφράμ τὸ πρὸς τὸν κῆπον παράθυρον.

— Ω! κρύφθητι, ἐπρόσθεσεν ἰκετευτικῶς ὁ κόμης.

— Ὅχι, ἀπεκρίθη μετὰ ζωηρότητος ὁ Βολφράμ· μακρὰν ἢ φυγὴν, μακρὰν τὰ ἄτιμα ταῦτα μέσα, τὰ ὅποια δύνανται νὰ σᾶς ἀπολέσωσι πάντας! θέλετε νὰ θεωρηθῆτε ὡς συνένοχοι φαυλοβίου, τὸν ὅποιον περιμένει ἡ ἀγχόνη; Ὅχι! ὁ κακοῦργος, πρέπει νὰ τιμωρηθῆ μόνος του! Ὑγιαίνειτε! Ὑγιαίνειτε!

Καὶ ὁ Βολφράμ ἐξῆλθε διὰ διαδρόμου φέροντος εἰς τὸν κοιτῶνά του. Ἡ ἔννοια τῶν τελευταίων του λέξεων κατεπτύγησε πάντας· εἶχον προσπαθῆσαι νὰ τὸν ἐμποδίσωσι, νὰ τὸν κρατήσωσιν, ἀλλὰ μάτην, ἐπειδὴ δι' ἐπιδεξίου κινήματος κατώρθωσεν ἐκεῖνος νὰ ὠθήσῃ καὶ νὰ κλείσῃ ὀπισθεν αὐτοῦ τὴν θύραν. Ἡ Βέρθα καὶ ὁ Εὐγένειος ἐξήντησαν τὰς δυνάμεις των, ἀγωνιζόμενοι νὰ ἀνοίξωσιν, καὶ ἤδη εἶχον ἀρχίσει νὰ ἀπελπίζωνται, ὅτε, ὁ μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης μείνας ἀπαθὴς θεατῆς Κλύππελος, λαμβάνων ἐνεργητικὸν μέρος, ἔδραμε κινῶν τὸ ξίφος του, καὶ διὰ ῥωμαλαίου λακτίσματος, ἔρριψε κατασυντετριμμένον τὸ ἥμισυ τῆς θύρας, καὶ οὕτως ἡ δίοδος κατέστη ἐλευθέρη. Ἐνῶ δὲ ὁ Κλύππελος, ἐπαναστρέψας, ἐδούθηε τὸν κόμητα, ἀπειλούμενον ἀπὸ νέαν λειποθυμίαν, ἡ Βέρθα καὶ ὁ Εὐγένειος εἰσῆλθον ἐν τῇ κοιτῶνι τοῦ Βολφράμ. Ἐκεῖ ἔγινε ψυχρὰ καὶ πένθιμος σιωπὴ, διακοπτομένη μόλις ἀπὸ τὸν κρότον ἀσκόπων τινῶν βημάτων καὶ θλιβερῶν στεναγμῶν.

Ἡ μαρκεσία Ἀλπουγιάρ ἦτο χήρα. Μετ' ὀλίγον ἐπέστρεψεν, στηριζομένη ἐπὶ τοῦ βραχίονος τοῦ Εὐγενείου, ὅστις ἐψιθύρισε τὴν ἀπαισίαν ταύτην λέξιν·

— Ἀπέθανε!

— Τὸν υἱόν μου! ἐφώναξεν ὁ κόμης, θέλω τὸν υἱόν μου!

— Νομίζων ὅτι ἦτο κατηραμένος ἐπὶ τῆς γῆς, ὑπῆγε νὰ ἀγνισθῆ ἐνώπιον τοῦ Ὑψίστου. Ὑπέφερε τοσοῦτον, ὥστε ἐπροτίμησε τὸν θάνατον. Δὲν μᾶς μένει, εἰμὴ νὰ τὸν κλαύσωμεν, πάτερ μου.

— Τὸν υἱόν μου, ἐπανελάβανεν ὀλοφυρόμενός ὁ γέρον.

— 'Η χάταστροφή αὐτή εἶναι θλιβερὰ, ἐξηκολούθησεν ὁ Εὐγένειος. 'Αλλ' ὁ πρὸς τὴν ζῶην οὗτος ἀποχαιρετισμὸς εἶναι ὑψηλὴ φωνὴ αὐταπαρνήσεως καὶ εὐγενείας. Ὁ Βολφράμ ἐθουσιάσθη μόνον καὶ μόνον διὰ τὴν τιμὴν τοῦ ὀνόματος καὶ τῆς οἰκογενείας μας. Πρέπει, πᾶτερ μου, νὰ τὸν λυπώμεθα, καὶ νὰ τὸν θαυμάζωμεν.

Εἰς τὰς λέξεις τῆς τιμῆς καὶ τῆς οἰκογενείας, τὰς ὁποίας ἐπρόφερον ὁ Εὐγένειος, ὁ κόμης Μανσφέλδος ἐρρήγησε, καὶ βαθμηθὸν ἢ καταβεβλημένη ψυχὴ του ἤρχισε νὰ λαμβάνῃ νέαν ζῶην, ὡς ὑπὸ τὴν ἐπίβροϊαν ἠλεκτρικῆς τινος ιδέας.

— Τίς ὁμιλεῖ ἐνταῦθα περὶ τιμῆς καὶ οἰκογενείας; εἶπεν ὁ γέρον. Τί! ὁ υἱός μου ἐθουσιάσθη ἄρᾳ γε διὰ τὴν σωτηρίαν τῆς τιμῆς τῶν Μανσφέλδων! Φεῦ! καὶ τοσαύτη ἀφροσύνη θέλει ἀποθῆ ματαία! Ἐπειδὴ ἡ αὐτοχειρία αὐτῆ εἶναι ἀνέκκλητος καταδίκη του, ἡ σφεστέρα ἀπόδειξις τῆς ἀτιμίας πάντων ἡμῶν! Τίς δὲ θέλει μᾶς πιστεῦσαι, ἰσχυρίζομένους ὅτι ἦτον ἀθῶος; Ὁ ἔνοχος, θέλουσιν εἶπει, ἐτιμώρησεν αὐτὸς ἑαυτὸν ἰγνώριζεν οἷοι οἱ δικασταὶ του ἤθελον δειχθῆ ἀκμῆτοι, αὐτοχειριαζόμενος δὲ, ἐπίσπευσε μόνον τὴν κοινὴν του! ὦ, τὸ βλέπετε, τὸ μυστικὸν εἶναι ἀδύνατον πλέον. . . καὶ αὐριον, τὸ ὄνομα τῆς Βέρθας Μανσφέλδου, μαρτυρίας Ἀλπουγιέρ, θέλει συμποφερεσθαι μετὰ τῶν εὐτελεστέρων ὀνομάτων! Ἀδιάφορον ἔπειτα εἰς τὴν δικαιοσύνην ἂν τὸ θῆμα ὑπάρχη ἢ ἂν ἦναι ἤδη πτώμα. . . θέλει τιμωρήσει νεκρὸν τὸν Βολφράμ, ὡς ἤθελε τιμωρήσει αὐτὸν ζῶντα. Δὲν ἐθυμῆσαι τὸν διάσημον ἐκεῖνον πειρατὴν, τοῦ ὁποίου ἔφερον τὸν νεκρὸν ἀπὸ Καπρίης εἰς Μόναχον διὰ νὰ δικασθῆ; ὁ δῆμιος ἀπέτεμε τὴν δεξιὰν χεῖρα καὶ τὸν ἀριστερὸν πόδα αὐτοῦ. Αὐριον λοιπὸν, ἂν δὲν δυνηθῶμεν νὰ αἰτιολογήσωμεν ἄλλως τὸν θάνατον τοῦ Βολφράμ, τὰ παράσημά του, καὶ τὰ ἰδικά μας, Βέρθα, θέλουσιν δημοσίᾳ κατασυντριβῆ! Ὁ δυστυχῆς υἱός μου ἐφρονεῖθη, ἡ δὲ τιμὴ μας ἀπώλλυται! . . .

— Ἡ τιμὴ σας θέλει σωθῆ! ἀνεβίησεν ὁ ἐπὶ πότις Κλύππελος, τοῦ ὁποίου τὸ διάπυρον πρόσωπον ἀνήγγελλεν ὅτι εἶχε συλλάβει μεγάλην καὶ γενναίαν ἀπόφασιν ἐμπιστευθῆτις εἰς ἐμὲ καὶ βοηθήσατε τοὺς σκοποὺς μου. Ἀκούεται; . . . τὰ θήματα πλησιάζουν· οἱ στρατιῶται οἵτινες ἐστάλησαν ἵνα συλλάβωσι τὸν Βολφράμ ἀναβαίνου. Μείνατε ἐδῶ, καὶ ὅταν ζητήσωσι τὸν κύριον Ἀλπουγιάρ, εἶπετε ὅτι εἶναι εἰς τὸν κοιτῶνά του μεθ' ἑνὸς ξένου, τοῦ ὁποίου δὲν γνωρίζετε τὸ ὄνομα, ἀλλὰ τὸν ὁποῖον εἶδατε πολλάκις ἀκολουθοῦντά σας, καὶ ὅστις ἐζήτησε νὰ τῷ ὁμιλήσῃ κατ' ἰδίαν. . .

— Κλύππελε, εἶπεν ἡ Βέρθα, τί σκοπεύεις νὰ κάμῃς;

— Νὰ σὲ ἀναγκάσω νὰ ἀναγνωρίσῃς, εἶπεν ὁ Κλύππελος ταπεινῇ τῇ φωνῇ, ὅτι, ἐὰν ὁ ἔρωσ μὲ παρέσυρεν εἰς ἀμάρτημα, δὲν μοὶ ἀρμύζει τοῦλάχιστον τὸ ὄνομα τοῦ χαμερποῦς!

Καὶ χωρὶς νὰ περιμείνῃ ἀπόκρισιν ὁ Κλύππελος, ἔφυγε διὰ τοῦ διαδρόμου.

Σχεδὸν ταυτοχρόνως εἰσῆλθε λοχαγός τις μετὰ στρατιωτῶν, ἀκολουθούμενος παρὰ δικαστικῷ ὑπαλλήλῳ.

— Ποῦ εἶναι ὁ μαρκέτιος; Ἀλπουγιάρ; ἠρώτησεν ὁ λοχαγός.

Ἡ Βέρθα ἐπανελάβε λέξιν πρὸς λέξιν τὴν ἀπόκρισιν, τὴν ὁποίαν τῇ εἶχεν ὑπαγορεύσει ὁ Κλύππελος.

Ὁ λοχαγός εἶχεν ἤδη διευθυνθῆ πρὸς τὸν κοιτῶνα, ὅτε ὁ ἐπὶ πότις, ὀρμητικῶς εἰσερχόμενος, διήγειρε τὴν προσοχὴν του διὰ τῆς ταραχῆς καὶ τῆς ἀλλοιώσεως τῶν χαρακτηριστῶν του. Ἡ ἀνωρθωμένη κόμη του, τὰ ἄγρια βλέμματά του, ὅλα ἐν γέεε ἐμαρτύρουν παραφροσύνην καὶ μανίαν. Εἰς δὲ τὴν χειρὰ του ἐκρέματο αἰμοσταγὴς μάχαιρα.

— Τὸν γνωρίζω αὐτὸν τὸν ἄνθρωπον, εἶπεν ὁ πάρεδρος, παρατηρῶν μετὰ προσοχῆς τὸν ἐπὶ πότιν. Εἶναι ὁ αὐτός, ὅστις κατεμήνυσε πρὸ ὀλίγου τὸν κύριον μαρκέσιον Ἀλπουγιάρ.

— Ἄ! μὲ γνωρίζεις; εἶπεν ὁ Κλύππελος μεταβαίνων αἰφνης ἀπὸ τοῦ ἐσχάτου ἀναδρασμοῦ εἰς τὴν ἡσυχωτέραν καὶ

ψυχροτέραν ἀταραξίαν. Καὶ ἐγὼ ἐνθυμοῦμαι ὅτι σὲ εἶδον, ὅταν ἤμην μικρὸς, δὲν εἶναι ἀληθές ; ὅταν ἔλεγον εἰς ὄλον τὸν κόσμον ὅτι ἡγάπων τὴν Βέρθαν, καὶ ὅτι ἡμεθα μεμνηστευμένοι. Ἐσὺ ἐγήρασας, ἐγὼ ὁμῶς εἶμαι ἀκόμη νέος, νέος ὡς ὁ ἔρως μου.

Τὸ ἀσυνάρτητον τῆς ὁμιλίας ταύτης προϋξένησεν ἐπὶ τῶν ἀκροατῶν ὄλως διαφόρους ἐντυπώσεις. Ὁ δὲ λοχαγὸς καὶ ὁ πάρεδρος, ἀποφασίσαντες νὰ διασαρῶσι τὸ πρὸ ὀφθαλμῶν των ἀκατανόητον μυστήριον, ἠμπόδισαν τοὺς ἐτοιμοὺς νὰ συλλάβωσι τὸν Κλύππελον στρατιώτας, καὶ διέταξαν αὐτοὺς νὰ φυλάττωσι προσεκτικῶς τὰς ἐξόδους.

— Τί θέλεις νὰ εἶπῃς ἠρώτησεν, ἀποτόμως ὁ πάρεδρος.

— Θέλω νὰ εἶπω, ὅτι τὸ ξίφος τοῦτο μὲ ἐκδικήθη κατὰ τοῦ ἀντιπάλου μου, καὶ τώρα, ἂν ἀγαπᾶτε, φροντίσατε νὰ τὸν κηδεύσητε μεγαλοπρεπῶς. Μὰ τὰ πάθη τοῦ Χριστοῦ σᾶς λέγω ὅτι ὁ μαρκέσιος Ἀλπουγιάρ ἐγινε μακαρίτης !

Νεύσαντος τοῦ παρέδρου, οἱ στρατιῶται ἔσπευον μετὰ τῆς Βέρθας εἰς τὸν καιτῶνα τοῦ Βολφράμ, καὶ ἐπέστρεψαν μετ' ὀλίγον.

— Ἀληθέστατον, εἶπεν ὁ λοχαγός· ὁ κύριος μαρκέσιος Ἀλπουγιάρ ἐδολοφονήθη.

— Πρὶν ἐρωτηθῆς εἰς τὸ δικαστήριον, εἶπεν ὁ πάρεδρος εἰς τὸν Κλύππελον, σὲ προσκαλῶ νὰ ἐξηγήσῃς τὴν πρὸ μικροῦ ἐπίσκεψίν σου εἰς τὴν Ἀστυνομίαν. Δύνασαι νὰ ὑποστηρίξῃς τὴν κατηγορίαν σου ; ἢ ἀπ' ἐναντίας ἡ ἀταραξία σου, ἐνῶ κατεμνήμεις ἄνθρωπον ἐντίμου ὀνόματος, οἷον τὸ τοῦ κυρίου μαρκεσίου Ἀλπουγιάρ, δὲν ἦτον, εἰμὴ προσωπεῖον βδελυρὸν, ὑπὸ τὸ ὁποῖον ἐκρύπτετο φρενῆρες μῖσος, κορσεσθὲν διὰ τοῦ στυγερωτέρου τῶν κακουργημάτων ;

Ὁ Κλύππελος προσποιηθεὶς ὅτι οὐδόλως ἐννόησε τὴν ἐρώτησιν ταύτην, ἀπήντησε δι' ὕφους θλιβεροῦ καὶ βραδέος.

— Ποῖος εἶσαι σὺ· ποῖος εἶσαι σὺ, καὶ ποῖος εἶμ' ἐγώ ; Δυστυχία σου δὲν τὸ γνωρίζεις . . . Ἀφ' ὅτου ἡγάπησα τὴν

Βέρθαν, ἀφ' ὅτου ἡ Βέρθα μὲ ἠρνήθη, δὲν ζῶ πλέον ἐπὶ τῆς γῆς, δὲν εὑρίσκεται πλέον ἐπὶ τῆς γῆς ὁ ἔρωσ μου. Πατρίδα ἔχω τὸν ἀέρα . . . τὰ νέφη ἔδαφος ἐπὶ τοῦ ὁποίου πατῶ . . . τοὺς ἀστέρας λαμπάδας, τὰς ὁποίας ἀνάπτω τὸ ἑσπέρας, ὅταν ἐξυπνῶ· ἐπειδὴ τὴν ἡμέραν κοιμῶμαι, τὴν δὲ νύκτα ἀγρυπνῶ· Ἰδοὺ ἡ ζωὴ μου. Εἰς αὐτὸν τὸν τόπον πρώτην ταύτην φοράν ἦλθον, ἢ μᾶλλον, ἦλθον διότι ὁ θεὸς μὲ ἐκάλεσε πλησίον του, καὶ μὲ εἶπε, θέτων φλογερὰν βρομφάαν εἰς τὴν χειρὰ μου. Ὑπαγε, ἐκδικήθητι, ἐπάνελθε! Ἡ ἐντολὴ μου ἐξετελέσθη ἤδη. Ὑγιαίνετε.

— Μίαν στιγμὴν, εἶπεν ὁ πάρεδρος, νεύων αὐτῷ νὰ μείνῃ, μίαν στιγμὴν. Πῶς τόσον ὀλίγοι στιγμαὶ ἤρκεσαν νὰ σοῦ ἀφαιρέσουσιν τὴν μνήμην; Δὲν ἐμκρτύρησας ἐνώπιον τοῦ ἀρχιδικαστοῦ καὶ ἐμοῦ, ὅτι ὁ μαρκέσιος Ἄλπουγιάρ εἶναι αὐτὸς; ὁ ληστής Βολφράμ, καὶ δὲν ὑπέσχεσο, ἅμα τὸν συλλάβωμεν, νὰ φέρῃς μαρτυρίας εἰς ἀπόδειξιν τῶν λόγων σου;

— Δὲν γνωρίζω, ἀπεκρίθη ὁ Κλίππελος, μὲ ἀμέριμον ὕφος, ἀλλὰ, τέλος πάντων, τί μὲ μέλει; Δὲν ἀκούετε τοὺς εὐφροσύνους γαμηλίους ὕμνους; ἡ ἑορτὴ θὰ ἀρχίσῃ ἐντὸς ὀλίγου. . . Ἀφήσατέ με νὰ ὑπάγω, ἡ γῆρα τοῦ μαρκεσίου Ἄλπουγιάρ μὲ περιμένει εἰς τὸν βωμόν . . . αἱ λαμπάδες ἠνάφθησαν . . . ἡ ἐκκλησία πληροῦται εὐωδιῶν! ὦ, πόσον εἶμαι εὐτυχής! . . . Ἀφήσατέ με. . .

— Σᾶς φαίνεται πιθανόν νὰ σᾶς ἡγάπα ποτὲ ὁ ἄνθρωπος οὗτος; ἠρώτησεν ὁ πάρεδρος, παρατηρῶν προσεκτικῶς τὴν Βέρθαν.

— Εἶναι ἀληθές, ἀπεκρίθη ἡ Βέρθα κατατεταραγμένη, εἶναι ἀληθές, ὅτι πρὸ πολλοῦ ἤδη αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος μὲ ἀκολουθεῖ παντοῦ, εἰς τὸν περίπατον, εἰς τὸν χορὸν, κρατῶν πάντοτε τοὺς ὀφθαλμοὺς προσηλωμένους ἐπ' ἐμοῦ· πολλὰκις δὲ ἡ παράδοξος ἔκφρασις των μὲ ἐνέπλησεν ἀπορίας, τρόμου.

— Τὸ ὄνομά του;

— Ἄγνοῶ αὐτό, εἶπεν ἡ Βέρθα, τὸ ἐγνώριζε μόνος ὁ σύζυγός μου.

— Ὅτι ἦναι βεβαίως τρελλὸς ἐξ ἔρωτος, παρετήρησεν ὁ λοχαγός.

— Τὸ πιστεύω, προσέθηκεν ὁ πάρεδρος, προσηλόνων τοὺς ὀφθαλμούς του ἐπὶ τοῦ ἱππότου. Συμμερίζεσθε τὴν γνώμην μας, κυρία μαρκεσία;

Ἐγὼ τοῦλάχιστον οὐδὸλος ἀμφισβῆλω, ἀπεκρίθη ἡ Βέρθα μετὰ θεσιότητος, πεπεισμένη, ὅτι μόνον τὸ ψεῦδος ἰδύνατο νὰ συγχωρήσῃ τὸ ὑποτιθέμενον ἔγκλημα τοῦ Κλυπέλου.

— Τῶ ὄντι, ἐπαλέαβεν ὁ πάρεδρος· πῶς ἄλλως νὰ ἐξηγήσωμὲν τὴν τρομερὰν καὶ γελοίαν ἅμα καταγγελίαν, ἥτις πρὸ ὀλίγου μᾶς κατέπληξε πάντας; Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἔχασε τὰς φρένας του. Ὁ Θεὸς νὰ συγχωρήσῃ τὴν βραδύτητά μας.

— Τί διατάττετε ἤδη, ἠρώτησεν ὁ λοχαγός.

— Φυλακίσατε αὐτὸν τὸν δυστυχῆ· τὸ συμβούλιον θέλει ἀποφανθῆ ἔάν θὰ παραπεμφθῆ εἰς τὸ κακουργειοδικεῖον, ἢ ἔάν θὰ σταλῆ εἰς τὸ φρενοκομεῖον τῆς Βασεμψούργης.

Ὁ ἱππότης ἐξῆλθε χωρὶς νὰ δεῖξῃ ἐλάχιστον σημεῖον φόβου. Ἐφαίνετο ὅτι πᾶσα λύπη, πᾶς σωματικὸς καὶ ψυχικὸς σπαραγμὸς εἶχε διαδοθῆ εἰς τοὺς θεατὰς τῆς ὄσον ταχέως ἐπινοηθείσης, τόσον καὶ ἐπιτηδείως παρασταθείσης ταύτης σκηνῆς. Οἱ μὲν ἔφριττον, οἱ δὲ ἐθαύμαζον ἐν σιγῇ.

Αἶρνης τὴν θαθεῖν ἐκείνην σιωπὴν διέκοψαν αἱ μακρυναὶ συμφωνίαι τῆς ὀρχήστρας, καὶ ὁ ἦχος τῶν γελώτων, ἐξ ὧν ἀντήχει ἡ μεγάλη αἴθουσα. Ὁ δὲ πάρεδρος, παρατηρήσας ὁποῖαν θλιβεράν ἐντύπωσιν ἔκχμεν ἐπὶ τῆς Βέρθας ὁ θόρυθος οὗτος·

— Πρὶν φύγω, εἶπε, θὰ φροντίσω νὰ διηλυθῆ ἡ ὀμήγυρις, χωρὶς νὰ χρειασθῆ πρὸς ταῦτο ἡ ὑμετέρα παρουσία. Εἰμπορεῖτε νὰ μείνητε.

Ἡ Βέρθα ἠὲ χαρίτησε δι' ἀτόνου βλέμματος τὸν πάρεδρον,

ἄστις, ἀκολουθούμενος παρὰ τῶν λοιπῶν, διευθύνθη πρὸς τὴν αἴθουσαν τοῦ χοροῦ, καὶ, ὠθήσας ὀλίγον τὴν θύραν, ἔρριψεν ἐπὶ τῆς παραχώδου ἐκείνης ἐκ ταινιῶν, πολιτίμων λίθων καὶ ἀνθῶν θιλάσσης, τὰς ὀλίγας ταύτας λέξεις, εἰς α, ἡδύνατο ν' ἀποδοθῆ μαγικὴ τις δύναμις· τόσον ἀκαριαῖον ὑπῆρξε τὸ ἀποτελεσμα αὐτῶν, τόσον ἡ ἀναχώρησις τῶν προσκεκλημένων ὑπῆρξε ταχεῖα καὶ θορυβώδης.

— Ἄρκει πῖόν ὁ χορὸς. Ὁ κύριος μαρκέσιος Ἄλπουγιάρ ἐδολοφονήθη ὑπὸ τινος τρελλοῦ! . . .

Ἐνῶ δὲ τῆς καταστροφῆς ταύτης ἡ εἰδησις διέλυεν οὕτω τὸ κκταπεπληγμένον ἐκεῖνο πλῆθος, καὶ ἀφ' ἐτέρου ὁ Μανσφέλδος, στηριζόμενος ἐπὶ τοῦ Εὐγενείου, μετέβαινεν εἰς τὰ δωμάτια του, ἡ Βέρθα, τὸν ἀγκῶνα ἐπὶ τῶν κιγκλιδίων παραθύρου ἐρείδουσα, ἠκολούθει δι' ἀνησώχου βλέμματος τὸν ἱππότην, θαδίζοντα ἐν μέσῳ τῶν περιστοιχούντων αὐτὸν φυλάκων μετὰ μεγάλης ἀπαθείας. Εἰς τὴν θεάν ταύτην, ἐκ βάθους ψυχῆς συγκινηθεῖσα, δὲν ἠδυνήθη νὰ κρατήσῃ τοὺς ὀλυγμούς τις, καὶ ἀνεβόησεν·

— Ποῦ μὲ ὠδήγησεν ὁ ἔρως μου; Καὶ τί! σύρουσιν εἰς τὴν φυλακὴν τὸν ἱππότην Κλύππελον, καὶ οὔτε ἀνθίσταμαι! Θεωροῦσιν αὐτὸν ἔιοχον, καὶ δὲν λέγω ὅτι εἶναι ἀθῶος! . . . Καὶ, ὦ τῆς ἀθλιότητος! . . . Ζητοῦσι τὴν μικτυρίαν μου, καὶ ἐγὼ γνωμοδοτῶ ἐναντίον του. Θεέ μου! Θεέ μου! ἐὰν καταδικασθῆ, ἐὰν ὡς βραβεῖον τῆς μεγάλης του τόλμης λάβῃ τὸν θάνατον, τότε ὄλον του τὸ αἷμα δὲν θὰ πέσῃ ἄρα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μου;

— Ἔσω ἤτιχος, εἶπεν εἰσερχόμενος ὁ Εὐγένειος· μὴ παραδίδου εἰς ἀλόγους ἀνησυχίας. Οὔτε σὺ, οὔτε ἐγὼ θέλομεν ἐγκαταλείψει τὸν Κλύππελον. Ἀφωσιώθη διὰ νὰ σώσῃ τὴν τιμὴν μας, καὶ ἐλπίζω ὅτι ὁ Θεὸς δὲν θέλει θεωρήσει ἐγκλημα ἐὰν δεχθῶμεν τὴν ἁγίαν ταύτην ἀφοσίωσιν. Τὸ μόνον τὸ ὁποῖον μένει, εἶναι νὰ προσπαθῆσωμεν ἵνα λυτρώσωμεν αὐτὸν τοῦ φρικώδους κινδύνου, εἰς τὸν ὁποῖον ἐξετέθη ὑπὲρ ἡμῶν. Καὶ κατ' ἀρχῆς

μὲν, θὰ ἐπιβεβαιώσωμεν τὴν παραφροσύνην του, μετὰ ταῦτα δὲ, θέλομεν προσπαθῆσαι παντοιοτρόπως νὰ σμικρύνωμεν τὸν χρόνον τῆς ἐν τῷ φρενοκομείῳ κρατήσεώς του. Ὅσον δὲ διὰ τὰ ἐπίλοιπα, ἐλπίζω νὰ τὸν ἀποζημιώσῃ ἡ εὐγνωμοσύνη καὶ ἡ φιλία μας.

— Εἶμι ἐτοιμὸς νὰ σὲ βοηθῶ εἰς πάντα, ἀπεκρίθη μετὰ ζέσεως ἡ μαρκεσία.

XV.

Ἡ Κηδεία.

Ἡ διαδεχθεῖσα προῖα τὴν νύκτα ταύτην, ἦς πᾶσα ὄρα ἐσήμανε τοσοῦτον πενθίμως, ἐφώτισε διπλὴν σκηνὴν πένθους καὶ μελαγχολίας. Ὁ Θεὸς τόσας μόνον ὄρας ἀφῆκεν εἰς τὸν κόμητα Μανσφέλδον, ἕσαι ἀπηιοῦντο ἵνα ἀναγνωρίσῃ δημοσίως τὸν Εὐγένειον ὡς υἱὸν του, καὶ νὰ μεταδώσῃ εἰς αὐτὸν τὸ τόσον θαυμασίως ἀναστηθὲν ὄνομα τῆς οἰκογενείας του. Καὶ ποτὲ μὲν, ἐνηγκαλιζέτο μετὰ παραφόρου χαρᾶς τὸν Εὐγένειον, ποτὲ δὲ, ἐρρίπτετο ὀρμητικῶς ἐπὶ τοῦ νεκροῦ τοῦ Βολφράμ, καλῶν καὶ ὁμιλῶν πρὸς αὐτὸν ὡς εἰ ἠδύνατο νὰ τὸν ἀκούσῃ.

Ἄλλ' ἡ ἀσθενὴς καρδιά του δὲν ἠδυνήθη νὰ ἀνθεξῇ συγχρόνως εἰς τόσον μεγάλην χαρὰν, καὶ εἰς τόσον μεγάλην θλίψιν. Συνετρίβη. Ἡ τελευταία δὲ πνοὴ τοῦ γέροντος ἐξῆλθε μετὰ τοῦ τελευταίου αὐτοῦ πατρικοῦ ἀσπασμοῦ.

Μετὰ δύο ἡμέρας, τὸ ἀνώτατον συμβούλιον συνήλθε ἵνα διακρίσῃ τοὺς Καισαρειανούς, οἵτινες σχεδὸν ἅπαντες κατεδικάσθησαν εἰς τὴν ἀγχόνην. Καὶ ὅμως ὁ Ἰὼβ, χάρις εἰς τὴν μεσολάβησιν τοῦ Εὐγενείου, κατέχοντος παρὰ τῷ δικαστηρίῳ τὴν θέσιν τοῦ πατρὸς του, ἐπέμθη μετὰ τῶν ἥττον ἐνόχων εἰς τὰ μεταλλῆα τοῦ Καλσταίν. Καὶ ἀφ' ἐνὸς μὲν, ὁ τραγικὸς θάνατος τοῦ Βολφράμ κατέστρεψεν ῥιζήδον τὰ ἐκδικητικὰ τούτου

σχέδια· ἀφ' ἑτέρου δὲ, ὁ φόβος, μὴ ἀνακαλυφθῆ διὰ τοῦ Εὐγενείου ὡς αὐτουργὸς τῆς ἀρπαγῆς τῶν δύο τέκνων τοῦ κόμητος, ἦτον τὸ θεσπιότερον ἐχέγγυον περὶ τῆς ἐν τῷ μέλλοντι ἐχεμυθίας αὐτοῦ.

Ὅσον διὰ τὴν Βέρθαν, προσβληθεῖσα αὐτὴ εἰς πᾶν ὅ,τι προσφιλέστερον αὐτῇ, ἐδείκνυεν αὐξοῦσαν ἐνέργειαν καὶ ἠρωϊσμόν εἰς πᾶσαν φάσιν τῆς ἀπηλπισμένης ἐκείνης πάλης, ἐξ ἧς ὤφειλε νὰ ἐξέλθῃ μετὰ καρδίας κατατεθλιμμένης, ἀλλὰ μὲ ὀρθίαν τὴν κεφαλὴν μετὰ ψυχῆς ἐξητλημένης, ἀλλὰ μὲ ἀκεραίαν τὴν τιμὴν. Καὶ ἐνδομύχως μὲν, ἴσως ὑπέκυψεν εἰς τὴν δυστυχίαν, εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς ὅμως πάντων ἐδεικνύετο νικητής. Ἡτοιμάσθη λοιπὸν ἠσούχως καὶ ἀταρόχως διὰ τὴν ἀναχώρησίν της ἀπὸ τοῦ Μονάχου, προσφιλοῦς συγχρόνως καὶ ἐπαχθοῦς εἰς τὴν μνήμην της Θεάτρου, ὅπου παρεστάθη εἰς ἕξ μηνῶν διάστημα τὸ δράμα, δι' οὗ ἤρχισε καὶ μετὰ τοῦ ὁποίου ἐτελείονε ἡ ζωὴ της· δράμα παράδοξον, πλήρες ἔρωτος καὶ φόβου, ἀνησυχῶν καὶ βασάνων, καὶ κατὰ πάντα ὅμοιον μὲ λαμπρὰν ἡμέραν τῆς ἀνοίξεως, τὴν ὁποίαν διαδέχεται νύξ σκοτεινὴ καὶ θυελλώδης.

Ἐτοιμαζομένη δὲ νὰ ἀποχαιρετήσῃ διὰ παντὸς τὸ μαγευτικὸν ἐκεῖνο μέγχρον, τὸ ἄστυλον ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ὑπῆρξε δι' αὐτὴν τελεσθήριον πάσης ἐορτῆς καὶ πάσης δικασκεδάσεως, δὲν ἠσθάνθη τὴν ἐλαχίστην λύπην. Ἡ ζωὴ τῆς Βέρθας εἶχεν ὀλόκληρος συγκεντρωθῆ εἰς τὸν ἔρωτα, τὸν ὁποῖον ἠσθάνθη πρὸς τὸν Βολφράμ, ἔρωτα ὑπερδάντα ἴσως τὰ συνήθη ὄρια, ἀλλ' εἰλικρινῆ, σταθερὸν, ἀπέραντον· τὰς δὲ δαψιλεῖς τοῦ Βολφράμ περιποιήσεις, δι' ὧν ἡ ὑπερβάλλουσα αὐτοῦ τρυφερότης ἠσπάζετο νὰ περιβάλλῃ αὐτὴν, μόλις ἴσως εἶχεν ἀπογευθῆ. Ὁ ἔρωσ οὗτος ἦτον ὡσεὶ συνέχεια μαγικῶν σαυῶν, ἐξαισιῶν λαυμάτων, διαθέαντων μὲν πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν της, ἀλλὰ τὰ ὅπια οὐδὲ κἂν νὰ ἐνθυρῆται ὠφείλεν. Οὕτω λοιπὸν, ὅτε, παραδιδόμενη εἰς ὅλην τὴν πικρίαν τῆς θέσεώς της, διετέλει ὥρας ὀλοκλήρους ἀναπολοῦσα

ἐν τῇ μνήμῃ αὐτῆς τὴν ἐποχὴν, ἀφ' ἧς τόσον ὀλίγος καιρὸς πα-
 ρῆλθε, καὶ ἀπὸ τῆς ὁποίας μολοντοῦτο ὀλοκλήρος ἄβυσσος
 θλίψεων τὴν ἐχώριζε, δὲν ἐσυλλογίζετο εἰμὴ τὸν Βολφράμ,
 δὲν ἐνθυμεῖτο εἰμὴ ἐκεῖνον· καὶ μολονότι δὲ τὸ μέρος ἐκεῖνο
 τῆς ζωῆς τῆς ἐκάλυπτε θλιθερὸν νέφος, μολονότι πᾶσα ἡμέρα,
 τὴν ἐποίαν ἀνεπόλει, ἦτον ἐσφραγισμένη διὰ τινος καταστρο-
 φῆς ἐν τῇ μνήμῃ τῆς, ἤσθάνετο ὅμως ἀνέκφραστον εὐτυχίαν,
 θυθιζομένη ἐξ ὀλοκλήρου εἰς τὸ φοικῶδες ἐκεῖνο παρελθόν. Ἐ-
 νίστε, ἐν τῇ ταρχῇ ζωηροῦ τινος ὄνερου, ἔδλεπεν αἴφνης
 προκυπτούσας μορφὰς αἱματοφύρτους, καὶ ἤσθάνετο ἐπιπλή-
 ξεως λόγους, βομβοῦντας εἰς τὰ ὠτά τῆς· εἰς δὲ τὰς πενθί-
 μοις ἐκείνας συγκινήσεις ἤνοῦντο μετ' ὀλίγον οἱ θρησκευτικοὶ
 φόβοι. Τότε, κατὰ τὴν ἔγερσίν τῆς ἀπὸ τοῦ ληθάργου, ἤσυ-
 χος, μελαγχολικὴ καὶ ἐγκαρτεροῦσα, ἐγονυπέτει, ἵνα εἴπωμεν
 οὕτως, ἐνώπιον τῆς συνειδήσεώς τῆς, ὡσεὶ ζητοῦσα νὰ ἐξομο-
 λογηθῇ τὰ ἁμαρτήματά τῆς πρὸς ὑπεράνθρωπόν τινα δύναμιν,
 δύναμιν εἰς πάντας ἀόρατον, καὶ εἰς αὐτὴν μόνον ἀντιληπτὴν·
 ἐκεῖ δὲ ἐπερώτα ἐαυτὴν, ἐάν, τὸ εἰς τοσοῦτον φοικῶδεις περισπα-
 σμούς ἐπιζῆσαν ἐκεῖνο πάθος, δὲν ἦτον ἄρα ἔγκλημα ἀσύγγνω-
 στον ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων· ἐάν ἡ
 λήθη ἐκείνη τῶν ἀνθρωπίνων ἐθίμων, ἡ καθ' ὅλων τῶν τοῦ
 κόσμου προλήψεων ἐπίμονος αὐτῆς ἀντίστασις, δὲν ἦσαν τίςκα
 ἐγκλήματα, διὰ τὰ ὅποια ὤφειλέ ποτε νὰ δώσῃ λόγον εἰς τὸν
 κριτὴν τῶν κριτῶν. Τῆς δοκιμασίας ὅμως ταύτης ἐξήρχετο
 πάντοτε ἰσχυρωτέρα καὶ γενναιοτέρα. Πολλάκις ἐθαύμασε βλέ-
 πουσα τὴν ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἀξίνουσαν πρὸς τὴν θεῖαν
 ἐπιείκειαν ἐμπιστοσύνην τῆς, τὴν ὁποίαν ἐξήντλει ἀπὸ τῆς αὐ-
 στηρᾶς τυχῆς ἐπιθεωρήσεως τῆς ζωῆς τῆς· οὐδεμία δὲ ποτε
 ἐνδόμυχος φωνὴ προέτρεψεν αὐτὴν εἰς μετάνοιαν διὰ τὴν δια-
 γωγὴν τῆς· οὐδὲν ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς ἀνέμνησεν αὐτῇ τὸ μέγε-
 θος τῆς θυσίας τῆς. Οὐδὲ περὶ οὐδενὸς δὲ τῶν ἁμαρτημάτων,
 περὶ οὐδενὸς τῶν ἐγκλημάτων τοῦ Βολφράμ, ἐζήτει νὰ ἀμφι-

βάλλη, ἀλλὰ συγχρόνως ἠσθάνετο ὅτι ἐφέρθη πρὸς αὐτὸν, ὡς ἡ
θεία ἠθικὴ ἤθελεν ἀναμφιβόλως διατάξει.

Τὴν ἐγκατάλειψιν ἐνόχου ἐν καιρῷ δυστυχίας, ὅτε, γνωστὸς
γενόμενος, παρὰ πάντων κατηρᾶτο, ἐθεώρει ἡ Βέρθα ὡς ἐπο-
νείδιστον χαμέρπεικν. Ὁ Θεὸς δὲν ἠδύνατο ἐπιμένως νὰ τιμω-
ρήσῃ αὐτὴν, διότι ὑπέκρουσε εἰς τὸν θεῖον ἐκείνιν νόμον, τὸν δια-
τάττοντα τὴν λήθην τῶν ἀμαρτημάτων, καὶ οἶκτον πρὸς τὸν
πλησίον ἡμῶν.

Ὁὕτω λοιπὸν ἡ Βέρθα ἠγάπα τὸν Βολφράμ ἀποθανόντα, ὡς
τὸν ἠγάπα ζῶντα. Καὶ τότε μὲν ἦτον ἀφωσιωμένη εἰς τὸν
μόνον ἄνθρωπον, διὰ τὸν ὅποιον ἔπασχεν ἡ καρδιά της· ἦδη δὲ,
εἶχε δι' ἀπείρων δεσμῶν συνδεθῆ πρὸς τὴν μνήμην αὐτοῦ.

Συνήθως κατελαμβάνετο ὑπὸ θλιβερᾶς μελαγχολίας, ἐν τῇ
μεγάλῃ ἐκείνῃ πόλει τοῦ Μονάχου, πλήρῃ εἰσέτι ἐκ τῶν συγ-
κινήσεων, τὰς ὁποίας διέσπειρον ἐν αὐτῇ ὁ αἰφνίδιος θάνατος
τοῦ κόμητος, καὶ ὁ τραγικὸς τοῦ Βολφράμ φόνος. Καὶ τὰ μὲν
πρόσφατα ταῦτα γεγονότα παρῆχον πανταχοῦ ὕλην συνδια-
λέξεων καὶ εἰκαστῶν· καθεὶς δὲ ἐπρόσθετέ τι εἰς τὴν διήγη-
σίν του, καὶ οὕτως, ἀπὸ στόματος εἰς στόμα, ἡ ἐξήγησις τοῦ
συμβεβηκότος ἐλάμβανε πάντοτε παράδοξόν τινα μεταμόρ-
φωσιν. Ἐννοεῖται δὲ ὅτι αἱ συκοφαντίαι δὲν ἐβράδυνον πολὺ. Ἡ
Βέρθα, προσέχουσα εἰς πᾶν ὅ,τι ἐνδιέφερε τὸν Βολφράμ, ἠχρο-
ᾶτο μετ' ἀνησυχίας ὅλας τὰς διαφόρους γνώμας, αἵτινες
ἐπεφέροντο ἐπὶ τοῦ θανάτου τοῦ μαρκεσίου, καὶ ηὐλόγει ἐ-
κάστοτε τὸν θεόν, ὡσάκις συκοφαντία τις ἀνετρέπετο ἀφ' ἐ-
αυτῆς, καὶ χωρὶς νὰ τὸν ἐγγίση. Μὴ δυναθεῖσα δὲ νὰ δια-
τηρήσῃ τὴν ἐπὶ τῆς γῆς εὐτυχίαν του, θέλουσα ὁμῶς νὰ τῷ
ἐξασφαλίσῃ τὴν ἀνάπαυσιν τοῦ τάφου, ἔγινε φύλαξ τῆς τε-
μῆς του.

Ἐν τούτοις θλίψις τις εὐλογος ἐγέννα ἀπὸ καιρὸν εἰς και-
ρὸν ἐν τῇ ψυχῇ τῆς Βέρθας αἰσθητικῶς διαφόρου φύσεως,
καὶ ἀπέσπευ αὐτὴν τῆς μοναδικῆς ιδέας, ἥτις κατεῖχεν αὐτὴν

οὐ χρυσοὶ καὶ ἀργυροὶ ἀστέρες, φάροι, τοὺς ἑποίους αὐτὸς ὁ θεὸς κρεμᾷ εἰς τὸν οὐρανόν. Εἰς τὴν εὐγλωττον μεγαλοπρέπειαν τοῦ λαμπροῦ ἐκείνου θεάματος ὑπέικουσα ἡ Βέρθα, παρεδόθη εἰς τὰ θέλητρα σιαπηλῆς ἐκστάσεως, κατὰ πάντα συμφώνου πρὸς τὴν μελαγχολικὴν διάθεσιν τῆς ψυχῆς τῆς.

Τὴν αὐγὴν, ὅτε οἱ ἐπιβάται ἀνέδησαν ἐπὶ τοῦ καταστρώματος, ἐξεπλάγησαν μεγάλως, ἰδόντες ὅτι ἡ νέα ξένη εἶχεν ἤδη προηγηθῆ αὐτῶν, καὶ ἔτι πλέον, ὅτε ἤκουσαν ἀπὸ τοῦ στόματος τῶν ναυτῶν, ὅτι εἶχε διέλθει τὴν νύκτα γονυπετῆς, θρηνοῦσα καὶ προσευχομένη μεταξὺ δύο νεκροθηκῶν.

Μετὰ παρέλευσιν μηνός, περὶ λύχνων ἀφ' ἑς, ταχυδρόμος τις διευθύνθη πρὸς τὴν ἀρχαίαν οἰκοδομήν, ἣτις ἐχρησίμευεν ἐκπικλαί ὡς τάφους τῶν Μανσεβίδων, καὶ ζήτησας τὴν μαρκεσιάν Ἀλπουγιέρ, κατοικοῦσαν ἐν τῇ γειτονικῇ οἰκίᾳ, ἐνεχείρισεν αὐτῇ, ἐκ μέρους τοῦ Βύγενιού, ἐπιστολήν, ἔχουσαν οὕτως

« Τετέλεσται Ὁ ἵππότης Κλύππελος, χάρις εἰς τὴν ἀπροσέξίαν τῶν φυλάκων τοῦ, καὶ εἰς ἐμπρόσως ληφθέντα μέτρα,
 » κατώρθωσε νὰ δραπετεύσῃ ἀπὸ τοῦ φρενοκομείου τῆς Βασιμβούργης. Συνώδευσε αὐτὸν προσωπικῶς μέχρι τοῦ Ἐίχσταδ, ὅπου, ὡς συμπεραίνετε, δὲν τὸν ἀφήκα, εἰμὴ ἀφοῦ
 » προηγουμένως ἐβεβαιώθην, ὅτι οὐδέν τι τρέχει πλέον κίνδυνον.
 » Μὲ εἶχετε παργγεῖλαι νὰ τὸν φέρω μετ' ἐμοῦ εἰς τὴν Βενετίαν, ἀλλ' ἐφεβίθην, μὴ ὁ τοιοῦτος ἀποχαιρετισμὸς ἀνοίξῃ τὴν πληγὴν τοῦ, καθόσον μάλιστα ἡ γενναϊότης τοῦ φαίνεται ἐξηγητημένη. Ὁ γέρον Ἰωὴ ἀπεβίωσεν κατὰ τὴν
 » ἀπὸ Μονάχου εἰς Καστάιν μεταβάσιν τοῦ ἐγὼ δὲ μέλλω
 » νὰ ὑπάγω εἰς ἐπίσκεψιν τοῦ Βριτσούργου καὶ τοῦ Μεγγφράου, ὅπου μὲ ἀνακαλοῦν αἱ ἀναμνήσεις τῆς παιδικῆς μου
 » ἡλικίας. Μετὰ δὲ τοῦτο θέλω ἐπανέλθει εἰς Βενετίαν, ἐπειδὴ
 » δὴ ἐν ταύτῃ μόνον, ἐν γαλήνῃ τὴν ὁποίαν ἐπὶ τοσοῦτον προσ-

» εδοκοῦμεν, δυνάμεθα νὰ ἀνταλλάττωμεν τὰς παρηγορίας καὶ
» τὰς θλιβεράς ἡμῶν ἰδέας. »

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐπιστολῆς ταύτης, τὸ μέτωπον
τῆς Βέρθας περιεβλήθη ὑπὸ ἀκτίνος χαρᾶς οὐρανοῦ. Χωρὶς νὰ
χάσῃ στιγμὴν, κατέβη ἐν τῷ ὑπογίῳ κοιμητηρίῳ, ἐν ᾧ λαμ-
πάδες τινές, ἔθθα κκκείσε τεθειμέναι, διέδιδον ἀμυδρὸν καὶ
μελαγχολικὸν φῶς· ἐκεῖ δὲ, γονυπετοῦσα πρὸ τοῦ τάφου τοῦ Βολ-
φράμ, καὶ θλίβουσα ἐπ' αὐτοῦ σπασμωδικῶς τὴν κεφαλὴν τῆς.

— Ἦδη, Βολφράμ, ἀνεφώνησε μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς πλήρεις
δακρῶν, ἤδη δὲν μοὶ μένει πλέον, ἢ νὰ ζητήσω δύο χά-
ριτας ἀπὸ τὸν θεόν, τὴν ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν σου, καὶ τὴν
συγχώρησιν τοῦ ἔρωτός μου !

Ἐν τούτοις ὁ ἱππότης Κλύππελος δὲν ἀνθῆξεν εἰς τὴν ἐπι-
θυμίαν τοῦ νὰ ἐπανίδῃ διὰ τελευταίαν φορὰν τὴν Βέρθαν.

Ἡμέραν τινα ὁ Εὐγένειος ἀπήντησεν αὐτὸν ἐπὶ τῆς πλα-
τείας τοῦ Ἁγίου Μάρκου.

— Διατί ἤλθεις ; τὸν ἠρώτησε τρέμων.

— Διὰ νὰ ἀποχαιρετήσω τὴν κυρίαν μαρκεσίαν Ἀλπουγιάρ.
Νομίζω ὅτι διαμένει ἀκόμη ἐδῶ.

— Ναί, ἱππότα.

— Τὸ ἐγνώριζον, ἐπειδὴ ἐδῶ εἶναι ὁ τάφος τοῦ Βολφράμ.

Ἡ συνέντευξις ὑπῆρξε θλιβερὰ καὶ ἐπίσημος. Μόλον τοῦτο,
κατὰ τὴν στιγμὴν τοῦ ἀποχωρισμοῦ, δάκρυ ἔλαμψεν εἰς τοὺς
ὀφθαλμοὺς τῆς μαρκεσίας, ἥτις ἔθλιψε σπασμωδικῶς τὴν χεῖρα
τοῦ ἱππότου Κλυππέλου.

— Πρέπει νὰ χωρισθῶμεν, ἐψιθύρισε μετὰ ἐσθραμένης φωνῆς.

— Φεύγω, εἶπεν ὁ ἱππότης.

— Καὶ ποῦ ὑπάγεις ;

— Ἐκηρύχθη πόλεμος εἰς τὴν Γερμανίαν, κυρία μαρκεσία
ὑπάγω εἰς τὴν Γερμανίαν.

— Διὰ νὰ ἀποκτήσῃς δόξαν, βεβαίως.

— Διὰ τὴν πασχίσω τὴν φονευσθῶ.

Καὶ τῷ ὄντι, ἡμέρας τινὰς μετὰ τὴν συνδιάλεξιν ταύτην, ἔμαθον, ὅτι ὁ ἱππότης Κλύππελος, ταχθεὶς ὑπὸ τὰς σημαίας τοῦ αὐτοκράτορος, ἐφονεύθη εἰς ἔφοδον κατ' ἰσχυρᾶς τινος πόλεως, καθ' ἣν στιγμὴν συνέτριβε τὰς πύλας αὐτῆς ἐπὶ κεφαλῆς δρακὸς ἀφωσιωμένων ἀνδρῶν.

Τῇ δὲ μαρκεσίᾳ, ἐν μόνον καταφύγιον ἔμενον ἤδη, τὸ μοναστήριον. Ἀπεσύρθη λοιπὸν εἰς μονὴν τινὰ τῶν Καρμηλιτῶν, ἐν Βολώνῃ. Ἐξαντληθεῖσα δὲ μετὰ τοσαύτης δοκιμασίας, καὶ τοσαύτας τρικυμίας παθοῦσα, πρὸς δὲ, ἀπὸ πάντα τὰ γῆινα ἀποκεχωρισμένη, δὲν ἠδύνατο, εἰ μὴ μίαν μόνην τὴν ἐχρῆνασκόλησιν, τὴν προσευχὴν μίαν μόνην ἀγάπην τὴν πρὸς τὸν Θεόν.

Τ Ε Λ Ο Σ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

007000168506